Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Elmquist, Adolph Frederik.; af A. F. Elmquist.
Titel | Title:	Læsefrugter, samlede paa Litteraturens Mark
Bindbetegnelse | Volume Statement:	1827; Vol. 35
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Aarhuus, 1818-1833
Fysiske størrelse | Physical extent:	60 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57.-9.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 57 8°

1 1 57 0 8 00105 2

Det Kgl. Bibliotek

130025463731

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Læsefrugter,

samlede paa Literaturens Mark

af

A. F. Elmquist.

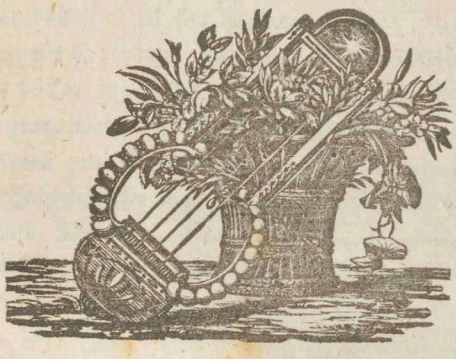

Fem og tredivte Bind.

Trykt i Aarhuus Stiftsbogtrykkerie.

1827.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Indhold.

Side

Maanedsskriftet til sine Læsere.

Chocżym's Erobring. Fortælling af Wodomerius.... 1

Ines de Cordona. En spansk Inqvisitionshistorie...112

Den graae Død. Et Søemands-Eventyr.....131

Havfruen paa Samsøe.....153

Det hieroglyphiske Sprog.....

Adam's Ribbeen.....154

Strikkepindene og Tobakspiben. En huuslig Scene...155

Glædens Ubestandighed.....158

Vort Livs venlige Engel.....159

Til Forfatteren af den i nordcimbriske Tilskuer indrykkede Charade og sammes Opløsning.....160

Aloyse. En Fortælling fra forrige Aarhundrede....161

Keiser Paul's Død.....207

Madame Geoffrin.....218

Vandstedet i Oure.....271

Staden Anclam's vidunderlige Frelse.....286

Capitain Wharton 290
Pandora's Æske 313
Ved Hanna Lunds Grav 316

Torniſter: Lieschen. Fortælling af Clauren 321
Morten Madſen, Biſkop i Aarhuus 432
Rudolph Stadler 438
Ratinet. Et Bidrag til Dyreſjele: Kundſkab 444
Beſynderligt Phænomen paa St. Kilda 447
Et Bedragerie, ſom vel Ingen kan dadle 449
Anecdoter og Characteertræk af Carl Frederik Wilhelms, Markgreve af Brandenburgs, Levnet 451
Conciergeriet i Paris 455
Skræder: Bruden. En dramatiſk Bagatel 457
Den arme Djævel 483
Den ſkjønne Forſoning 487

Maanedsskriftet til sine Læsere.

En Pillegrim sig fryder, naar han paa
Sin Valfart finde kan et Hvilepunct,
Til Styrke for en mat og mødig Aand.
Saaledes jeg. Et fuldt Decennium
Jeg har valfartet trindt i Danmarks Rige,
Har gjæstet Høiheds Borg og Ringheds Hytte.
Nu vil jeg sætte mig paa Skillestenen,
Og da jeg fremad ei et Skridt kan see,
Jeg paa det Aarti, som henrandt saa fage,
Vil kaste et Erindrings-Blik tilbage.

Heel bly og bange vandrede jeg ud
Fra Faderhjemmet i den vide Verden.
Med Frygt, at vises bort, jeg banked paa
Den første Dør, og paa min unge Kind
Sig lagde Blusels Flammerødme, da

Jeg aabned Læberne, for at fortælle
Mit første Eventyr. Men da jeg saae,
At Mange hørte smilende derpaa,
Da fik jeg Mod, da fastnedes min Stemme,
Og snart jeg var i mangt et Huus som hjemme.

Thi over Sletterne jeg iilte hen,
Og hvor jeg eengang kom, kom jeg igjen,
Saa ofte, som det mindre Lys paa Himlen,
Der mildt opklarer Nattens øde Mulm,
Endskjøndt det ei har Lyset i sig selv,
Men henter hvert et Glimt, det skjænker os
Paa natlig Sti, fra Solens Straale-Elv.

Liigt Maanens var mit Lys, min stille Gang,
Fra Aar til Aar. Med egen Klarhed jeg
Ei skinner, men, hvad mine Skuldre mægte,
Og hvad i Afmagt de at bære nægte,
Jeg prøvet har, og derfor laaner jeg,
Taknemmelig og ydmyg, alt det Skin,

Jeg spreder om mig, som det mindste Lys
Paa Videnskabens Himmel, fra de Sole,
Som Skaber-Aanden ved sit Bliv har tændt
Paa andre Nationers Firmament.

En Tjener kun for Andres Mesterskab
Jeg var — kun et Organ, igjennem hvilket
En fremmed, dog som oftest ædel Røst
Udtalte sig i Dannersprogets Toner
Om Storbedrift, som aldrig slettes ud
Af Tidens Tavler — om den Sympathie,
Som sammenknytter huldt, hvad Tid og Rum
Adskille — om de Syner, der os møde
Vidunderligt i Jordelivets Taage —
Om Tiden som et Evighedens Speil,
Om Evigheden som en Frugt af Tiden,
Om Kjærlighedens Nydelse og Kampe,
Om Haabets Anker og om Troens Lampe.

Derom min Tale lød. Og har jeg stundom
Fremlokket Taarer i et kjærligt Øie,

Fremkaldt et Smiil paa Kummers blege Kind,
Gydt stille Fred i et bængstet Sind,
Befæstet nogen Fod paa Pligtens Vei
Ved Engle-Mindelsen: „Forglem mig ei!“ —
Opklaret Skumringen, som hviler paa
Den Færd, der svedes i Oldtid graa —
Vakt til det Liv, som kun for Himlen leves — —
Da var min stille Valfart ei forgjæves.

Og denne Valfart jeg fortsætter nu,
Vel frygtsom og forventningsfuld i Hu,
Dog med den Tro til Danmarks ædle Folk,
At Staven, jeg mig hidtil støtted paa,
Dets milde Ynde, ikke briste maa!

(A. F. Elmquist.)

Chocztym's Erobring.

Fortælling af Ernst Wodomerius.

Ikke langt fra det sorte Hav, mellem Floden Dniepper og Bog, ligger, paa en frugtbar Slette, Staden Cherson. De mange høie Taarne, som ere byggede i muhamedansk Smag, røbe, trods Korset paa Kuppelen, Orientens Nærhed, medens Skibenes Flag minde om den store christelige Magt, som hersker her.

Det var i Foraaret 1787, da et muntrere Liv end sædvanligt, herskede i Cherson's Omegn. Hele Tog af Reisende bedækkede Landeveiene, som man forbedrede allevegne. Herberger og Brønde anlagdes i Podoliens og Tauriens Naboskepper. Militairafdelinger trak sig sammen i Hovedstadens Omegn, og Fragtskibe, ladede med alle Luxus-Fornødenheder, glede ned ad Floden, saa det kunde synes Mangen tvivlsomt, hvad enten man her gjorde Forberedelser til en munter Fest, eller til en blodig Krig. Men hvo som vidste, at det ei gjaldt noget Ringere, end at modtage Keiserinde Catharina, som, paa sin berømte Reise gjennem de nysvundne Provindser, ogsaa vilde berøre Cherson og opholde sig her i nogle Uger, fandt

intet Synderligt i alle disse Forberedelser. Monarkindens Reise havde lignet et stedsevarende Triumphtog. Hvorhen hun kom, forlode de forskjellige Folkefærds Fyrster, gjennem hvis Egne hun drog, deres Sæde, for at hylde hende; Nationerne selv stimlede til, for at see det kronede Hoved, til hvilket de, som til en ubekjendt Guddom, maatte betale en Tribut af deres Landes Frembringelser. Det var derfor saare naturligt, at Alt nu sammentrængte sig i Cherson, da Keiserinden kun var faa Dagsreiser fra denne Hovedstad.

Saaledes begav det sig, at en ung russisk Officeer en Aften traadte ind i den østerrigske Consuls Pallads, og spurgte efter Grev Lansky. En Mængde Betjente i forskjellige Livreer mylrede paa Husets Trapper og Gange — Ingen hørte ham, Ingen tilbød at melde ham, men Alle havde travlt med at bære Kasser og Kufferter af en stor Reisevogn, som holdt nedenfor. Alt vilde Officeren vende om igjen, da Den, han søgte, pludseligt greb ham ved Armen, og bød ham velkommen med en broderlig Hilsen. „Hvad vil Du, min kjære Paul? spurgte han huldtsmilende: See, her er jeg selv, at høre Dine Befalinger, thi Disse der høre Dig ikke idag." — „Saa synes det! svarte Russen: Men sig mig dog, hvo er da kommen til Hr. Consulen — maaskee Din General?" — „Du har gjættet det! svarte Lansky: Han og Grev Falkenstein ere komne for et Øieblik siden. At jeg ret glæder mig derover, kan Du vist see paa mig." — „Da glæder jeg mig ikke, faldt Hiin ham i Ordet: thi jeg kommer at afhente Dig til et interes-

sant og lystigt Partie, hvori Du neppe kan deeltage nu. Du veed, at jeg kommanderer Kordonen paa den anden Bred af Dnieperfloden. I Landsbyen Globow ligge Færgerne, som sætte de Reisende over, der komme fra Østen og her maa forevise deres Pas. Nu er der just kommen en sælsom Karavane fra Asien, som Du maaskee aldrig har seet Mage til. Jeg maa forføie mig paa min Post, og saa vilde jeg gjøre Dig den Fornøielse, at tage Dig med." — „Du er meget god! sagde Lansky noget adspredt: Men hvo ere da disse Fremmede?" — „Nysgjerrige, som ville see Monarkindens Glands, men tilfældigviis selv en Monarkinde fra Kaukasus, en Dronning fra Imirette eller Melitanien med begge sine Døttre, udentvivl sorte Herskaber, som ride paa Kameler og besidde flere deslige behagelige Eiendommeligheder. Men jeg skal give dem Noget at tage vare. Behage de mig, saa lader jeg dem slet ikke slippe over, men udgiver mig for Persiens Chan, og forunder dem, efter Hjertenslyst at beundre mine Herligheder i Globow; behage de mig ikke, saa maa de atter tilbage til Kaukasus, thi Du maa vide, jeg har stor Magt ihænde." — „Kjære Spøgefugl, smiilte den unge Østerriger: glade, kjære Menneske, ja, jeg følger med Dig! Min General vil ikke nægte mig Tilladelse dertil. Undskyld, et Øieblik — —

Han forsvandt, og kom kort efter tilbage med den forønskede Tilladelse. En Rideknegt førte hans siebenbürgske Hingst frem, Russen svang sig paa sin Kosak, og saaledes rede Begge til Havnen, hvor en

Færge optog dem og bar dem ned ad Dniepers bre-de Ryg.

Lieutenant Paul, Greve af Soltikow og den østerrigske Officeer, Grev von Lansky, havde, for omtrent et Aar siden, lært at kjende hinanden paa en Reise i Tydskland, og vare snart blevne Venner. Under Paul's overgivne Munterhed laae et godt Hjerte skjult; i Østerrigerens Væsen udtalte sig mere Alvorlighed, forbunden med hiin blide og søde Me-lankolie, som mildner en mandig Charakteers Stolt-hed, og gav den kraftfulde Yngling et Udtryk af Blødhed, som gjorde ham ubeskrivelig elskværdig. Paul tjente i det fanganoriske Grenadeer-Regiment; Lansky derimod tjente under den kommanderende Ge-neral i Gallizien og Bukkowina, og det var et gun-stigt Tilfælde, som gjensamlede begge Vennerne i Cherson.

Da de nærmede sig den anden Flodbred, gjorde de store Øine. Heste og Kameler laae, omgivne af talrige Tjenere, under Træerne; Telte vare opslagne, og en Mængde tohjulede, tartariske Vogne stode, nogle med røde Baldakiner, i en lang Række ved Floden. „Rigtigt, der har vi dem! raabte Paul, og lod sit skarpe Øie glide hen over de sælsomme Masser: Nu lystig, min Broder! vedblev han, og begyndte at nynne en Vise." Men Lansky bad ham lægge en Tomme paa sit Overmod og behandle Fyrstinden med sømmelig Ærefrygt. „Du vil alt-saa ikke, sagde Paul, idet Færgen lagde mod Land, og de stege ud: Du vil altsaa ikke, at jeg skal ud-

give mig for en Sultan, og Dig for min Vezir? — Nu, Du skal faae Din Villie!"

Arm i Arm vandrede Officererne nu gjennem en Trængsel af Mennesker, Heste og Kameler, til Pauls Qvarteer i Landsbyen, hvorhen de fulgtes af en Tartar, som fremlagde de Reisendes Passer og Papirer, affattede i det franske Sprog. De befandtes fuldkommen rigtige, og Paul kunde ei andet, end underskrive dem, samt give Befaling til, at udruste saamange Færger, som der behøvedes til Fyrstindens og hendes Følges Overfart. Derpaa begav Tartaren sig bort, og alt ærgrede Paul sig over, at have ladet ham slippe saa let, da nu hver Udsigt var forsvunden til i Aften at see Kaukasierinderne. Da kom en anden Tjener, som i Dronningens Navn indbød Officererne til at følge ham til hendes Telt, da hun ønskede at gjøre deres Bekjendtskab. Paul dulgte den Glæde, dette Budskab voldte ham, saa godt han kunde. Hemmeligt trykte han sin Vens Haand, og yttrede kun den Frygt, at hans Ubekjendtskab med det kaukasiske Sprog vilde være en Hindring for den gjensidige Underholdning. „Frygt ikke det! svarte Tartaren: Fyrstinden taler russisk, og begge hendes Døttre, Oni og Wisloka, som ere opdragne i et græsk Kloster i Tiflis, ere det franske Sprog fuldkommen mægtige."

Med stedse stigende Forventning fulgte Paul og Lansky Tartaren til den saakaldte Dronnings Telt, hvor de maatte tøve, til man havde meldt hende deres Komme. Adskillige Qvinder, hvis Hoveder vare omviklede med store brogede Tørklæder, traadte

derpaa frem, aabnede Forhænget, og indbøde Officererne ved Tegn, at komme nærmere. De fandt Dronningen, paa orientalsk Viis, liggende paa et Hynde; Slør tilhyllede hendes Skikkelse, paa det gulagtige, uskjønne Ansigt nær, hvori et dunkelt Pinepar brændte. Den Stemme, hvormed hun hilste Officererne, lød skarpt, men de glemte hende gandske ved Synet af de to Gratiegestalter, som nu traadte frem af Teltets Baggrund. Gule Støvler indhyllede deres nydelige Fødder; Pantalons og Overklædning vare af Silke; Tørklæder, som halvt skjulte det skjønneste Haar, viklede sig let om Tindingerne, og deres Vext rødede, at de vare Circassierinder. Soltikow og Lansky stode forvirrede nogle Øieblikke, da de skjønne Søstre kom nærmere. Ogsaa disse overstøi, med jomfruelig-blufærdigt Blik, begge de unge Helteskikkelser, men snart fattede de sig, og paa Fransk begyndte nu en Underholdning, med saa megen Ynde og Interesse, som vel nogen Samtale er bleven ført nogensinde ved Dniepers Bredder. Damerne fortalte, hvorlunde de, for kort siden, havde forladt Klostrets Eensomhed; for selv at vise sine Døttre Verden førstegang, havde den gode Dronning besluttet sig til denne Reise. De spurgte derpaa om Keiserindens Komme og om de Personer, som ledsagede hende. Derimod maatte Ynglingerne skildre dem Catharina, hvis Rygte fyldte hele Verden, og som de nu snart skulde see Ansigt til Ansigt. Saaledes henstøi en Time, Aftenen skumrede, den gamle Fyrstinde stod op, og sagde Paul, at hun vilde blive her Natten over, for at vente sin Broder,

Fyrst Heraclius af Georgien, som havde ledsaget hende paa denne Reise, men var bleven opholdt tilfældigviis. Derpaa trak hun sig tilbage bag Teltets Forhæng, og gav herved Tegnet til Opbrud.

I en gandske anden Stemning, end de vare komne, forlode Officererne Teltet. Længe gik de stillende ved Siden af hinanden. Omsider brød Paul Tausheden, idet han slog en høi Latter op. „Min Ven, sagde han: jeg har altid hørt, at den gamle Bjergstrækning der i Østen er fuld af Trolde og Feer, og jeg indestaaer ikke for, at jo Alt, hvad vi nu have seet og oplevet, er et Prøvestykke af en eller anden Dschinnistanerinde. Siig selv, om de to Piger vel lignede almindelige Dødelige, om det vel er tænkeligt, at de ere hidslæbte af Kameler, i hine barbariske Karrer, en Vei af tusinde Werster? Eller staaer det ikke snarere til at vente, at hine Karrer ville forvandle sig til gyldne Karme, Kamelerne til Svaner, og at disse Telte imorgen aarle ville hæve dem mod Himlen som Rosenskyer?"

Lansky smilte eftertænksom; han gav sin Ven Ret, og Begge fandt Underholdningsstoffet saa riigt, at Morgenen endnu fandt dem i munter Samtale. Snart kom Ordonantser med den Beretning, at den asiatiske Fyrstinde rustede sig til Opbrud. Paul lod de til hendes Overfart bestemte Fartøier løse, og beklagede, at han ikke selv kunde følge de Reisende til Staden, da adskillige andre Fremmedes Komme gjorde det nødvendigt for ham, at blive paa sin Post. Lansky derimod ilte til Flodbredden, for at tilbyde Fyrstinden sin Ledsagelse. Han traf hende udenfor

Teltet, som man just var i Begreb med at nedbryde; her lystvandrede hun med begge sine Døttre. Alt havde hun truffet den Foranstaltning, at Alt, hvad hun ikke brugte i Cherson, f. Ex. Vogne og Kameler, skulle blive paa denne Side Floden, og da hun forgjæves havde ventet sin Broders Komme, var Intet hende mere velkomment, end Lansky's Tilbud. Oni og Wisloka tilsmiilte ham deres Velbehag, men især hviilte den Sidstes store, dunkle Øine megetsigende paa Ynglingen, og han troede at spore et sagte Tryk af hendes Haand, da han nu bød hende sin, for at følge hende til Baaden.

Underveis havde Lansky Leilighed til at beundre Wisloka's ædle Omrids, der i Dagslyset syntes ham endnu mere fortryllende, end iaftes ved Faklernes usikkre Skin. En hidtil ukjendt Blanding af Mod og Banghed fornam han i Nærheden af dette fremmede, henrivende Væsen. Han følte sig opfordret til at see paa hende, men han nedslog sine Øine, naar de mødte hendes; med Henrykkelse hørte han hendes Stemmes Tone, men saasnart hun spurgte ham om Noget, døde Svaret paa hans Læber. I denne sin Forlegenhed begyndte han fortrinsviis at hellige den yngre Søster og den gamle Dronning sin Opmærksomhed. Med megen Iver forklarede han dem alle ham bekjendte Omgivelser; han viste dem Stadens Mure og Taarne, og udviklede de Grunde, den skyldte sin Tilværelse. Opmærksomt hørte de til, idet de, ubekjendte med hans ungarske Uniform, anssaae ham for en Undersaat af det umaalelige Rige, hvori de befandt sig. Wisloka blev stedse stillere, jo

nærmere man kom Bredden; det var, som om hun frygtede, at eet eneste af hans Ord skulde gaae tabt for hende. Og da nu Fartøiet løb ind i Havnen, spurgte hun bly, om han stedse opholdt sig i Cherson, eller maaskee kun, mens Keiserinden var der.

Landingen opslugte dette Spørgsmaal i sin Larm. Bærestole stode ved Flodbredden, og efter en kort Afsked fra den artige Officeer, lode Damerne sig bære til det for dem leiede Pallads.

Da Lansky kom tilbage til sit Qvarteer, fandt han ei sin General saa munter, som han havde forladt ham. Skyer laae paa hans ædle, ellers stedse venlige Pande, og Lansky's Fortælling om hans Eventyr i Globow formaaede kun at lokke et flygtigt Smiil paa hans Læber.

„Befinder Deres Durchlauchtighed Dem ikke vel? spurgte Ynglingen bekymret: Eller har jeg maaskee fortørnet Dem ved en Feil i de Indretninger, jeg har truffet til Deres Modtagelse?" — „Nei, Frits! svarte Generalen, en smuk, tredsindstyveaarig fyrstelig Helt, og rakte sin elskede Plejeson sin Haand: Nei, gode Frits, jeg er gandske tilfreds med Dig. Men andre Ting gaae mig rundt i Hovedet — jeg kunde gjerne meddele Dig dem, hvis jeg ei frygtede, derved at mørkne Din ungdommelige Munterhed." — „O, frygt ikke det!" raabte Lansky med elskværdig Varme.

„See, tog Fyrsten Ordet: end er det faa Aar siden Tyrkekrigen raste ved disse Bredder. Ved Freden til Jassi blev en stor Deel af disse Lande losreven fra Porten og underlagt den russiske Krone. Men den tyrkiske Politiks Indflydelse spores overalt her; den har

stiftet Uordener og Oprør, som kun Magt var istand til at undertrykke — derfor er disse Folkefærds Blod rundet uden Ophør. Rusland gav Tartarerne egne Chaner, som enten besvege Kronen, eller befeidede hverandre i fordærvelige Krige. Den Sidste af disse Fyrster, Chan Ghiray, er, efterat han ved sit Oprør havde bragt stor Elendighed over disse Egne, flygtet til Constantinopel. Nidinger, som Pugatschef og Chonda, fik frit Spillerum til deres blodige Streiferier, og Religionens og Kulturens sparsomme Blomster traadtes atter i Støvet. Og dog ophører ei fremmede Kolonisters Indvandring i disse ulykkelige Provinder. Især søge mange Tydskere her den Lykke, de vende Ryggen i deres skjønne Hjem. Mange Landboere har jeg underveis, til min store Bedrøvelse, truffet i ret ynkværdige Omstændigheder."

„Jeg veed, min General, svarte Lansky: her findes hele Kolonier af tydske Mennoniter. Mange af af dem ere vistnok forstyrrede i de Uroligheder, de nys omtalte, men mange ere dog ogsaa i herlig Flor. Overhovedet undrer det mig, at Deres Durchlauchtighed, da De reiser i en saa munter Anledning og i en saa dyrebar Vens Selskab, kan hengive Dem saa mørke Betragtninger."

„Just denne vise Ven, svarte Generalen: som ogsaa vil værdige Dig sit Bekjendtskab, har skjærpet mit Blik her. Nu blænder mig ei mere den Pomp og Rigdom, som er samlet her. Giv Agt, Frits, vi faae Krig igjen!"

„Krig! stormede Lansky med hvirvede Kinder: Krig! O, hvilket gyldent Ord udtalte De der, min Fader! Det toner i mit Øre, som Musik!"

„Det troer jeg, Du ubesindige Sværmer!" sagde Generalen med uvillig Mine.

„Tilgivelse! bad Lansky: Vær ikke vred paa mig, min General! Deres Pande er bedækket med Laurbær, og — —

„Og Din ikke endnu? afbrød Generalen ham: Men den Elendighed, en Krig bringer over Verden, betænker Dit Letsind ikke. For en Krands i Dine unge Lokker bortkaster Du Tusinders Lykke. Det er ikke smukt, Frits. Soldaten være en Løve, naar Sværdet er dragen, men et Lam, saalænge det hviler i Balgen."

„Dermed har De skildret Dem selv, o min Fader! raabte Ynglingen begeistret: Jeg hører Deres dyrebare, menneskelige Hjerte tale. Tillad mig, at kysse Deres Haand, som har dannet mit, men forund mig ogsaa, at hige efter en Leilighed, hvorved jeg kunde fortjene Deres Yndest!"

„Hør, Frits! tog Generalen Ordet: Du har min Tillid, og jeg tager ikke i Betænkning, at give Dig et nyt Beviis derpaa. Har Du seet Grev Falkenstein?" — „Ja! svarte Lansky: da han steg ud af Vognen, saae jeg ham, men kun flygtigt." — „Og hvad bemærkede Du hos ham?" — „Han syntes mig at være en Mand af ungdommeligt Udvortes, med et blegt, men smukt Ansigt. Hans Bygning skjulte en Overkjole af sort Fløiel."

„Denne Mand, sagde Generalen høitideligt: denne Mand, som ved første Blik vinder Enhver, som vilde være En af Jordens Viseste, ogsaa om han var af den simpleste Byrd, er ingen Privatmand, ikke Grev Falkenstein, for hvem han nu vil anses. Han er en Fyrste, en stor Monark — han er — vor Keiser. Studs ikke, min Søn. Keiseren vil, indtil et vist Tidspunct, forblive incognito, og Du var ikke bleven indviet i Hemmeligheden, hvis han ikke selv havde tilladt det. Han vil see Dig, Du skal vorde forstillet for Grev Falkenstein. Belav Dig derpaa, og forhold Dig saaledes, at Joseph paa Din Adfærd kan mærke, hvorlunde Du veed at forene Undersaattens Ærefrygt med Tjenerens Snille."

„Men, sagde Lansky: men sig mig, kjære Fader, hvortil dette Incognito hos en Monark, der er beføiet til at vise sig for Verden i høieste Glands?" — „Det skal jeg sige Dig, gjenmælede Generalen: saavidt Du bør vide det. Ved kronede Hoveders Sammenkomst hænder det ofte, at de vigtigste Underhandlinger forsinkes og afbrydes ved Etikettens byrdefulde Pomp. For at undgaae dette, ville Joseph og hans store Veninde Katharina, under det dybeste Incognito's Skjul, vedtales i en Landsby, ikke langt fra denne Stad, og først naar de, efter denne Samtale, ere blevne enige, ville Begge holde deres Indtog med al den Glands, som tilkommer deres Rang."

Efter nogle ligegyldige Spørgsmaal lod Generalen sin Pleieson endnu engang fortælle sit Møde med den kaukasiske Fyrstinde. „Imirette, sagde han derpaa: er et Land, som strækker sig sydvestligt fra Kaukasus

ligetil det sorte Hav. Russerne kalde det ogsaa Melitenien. Det har sin egen Herre, saameget er rigtigt, men Folket selv er yderst vankundigt. Underhaanden holder det med Tyrkerne, og smigrer kun af Tvang den russiske Krone. Jeg ønsker derfor ikke, min Frederik, at Du ret ofte seer den skjønne Wisloka i Øinene. Cirkassiske Øine ere farlige. Gaae nu, og vent iaften at vorde fremstillt for Grev Falkenstein."

Aftenen nærmede sig. Med den kom Paul, at udøse sit fulde Hjerte for sin Ven. Han var henrykt af Wisloka's Søster, den lille brune Oni, og priste, uden at Frederik agtede synderligt derpaa, hendes ranke Vext, hendes ildfulde Blik, Raskheden i hendes Spørgsmaal og Svar.

„Vel, meget vel! afbrød Frederik utaalmodig sin Vens Beretning: det er kosteligt altsammen, kjære Paul. Men — hører Du Klokken slaae? Min General venter mig — undskyld mig, at jeg maa forlade Dig."

„Jeg gaaer strax! sagde Paul: Men hvad fattes Dig da, Frederik? Du synes mig saa alvorlig, saa høitidelig. Denne Rynke paa Din Pande er jeg ikke vant til . . .

„Lad Du det være godt, bad Lansky: og vær ei vred, fordi jeg beder Dig gaae." — „Hvor kunde jeg det!" svarte den godmodige Rus, og lagde den Venstre paa Vennens Skulder, medens han, med den Høire, smigrende foer hen over hans Pande, og derpaa rakte ham den til Afsked. „Var jeg kun, smilte han: var jeg kun saa smuk som Du, da frygtede jeg ikke! — Men — endnu Eet: Prinds Heraclius af Georgien

er dog nu kommen. Han har medbragt sin Neveu, Saparoger-Fyrsten Mussabeg, et blegt og mørkt ungt Menneske. Hvad der ikke behager mig, er, at disse Herrer have taget Qvarteer i Dronningens Pallads. — Dog, nu Farvel!"

Han gik, og neppe havde han forladt Værelset, før der kom en Kammertjener, som indbød Frederik til Audients hos Grev Falkenstein. Med nølende Skridt fulgte Ynglingen. Han skulde nu træde for den Mands Aasyn, hvis Navn opfyldte hele Verden; han skulde see sin Keiser, for førstegang! — Han traen ind i Forgemakket, og maatte vente her temmelig længe, indtil Kabinetsdøren omsider aabnedes, og Generalen vinkede ham ind. I Kabinettet befandt sig, foruden Denne, Consul Grev Stahremberg; i Baggrunden stod Joseph, med et Brev i sin Haand. Han var halvt afklædt, hans rige Haar bevægede sig frit; hans Aasyn forklaredes af et velvilligt Smiil, hvoraf hiin Mildhed fremlyste, som ophævede Dødsdommene i hans Stater; en viid Fløielskjortel, som var tilbageslagen, og bag ham flød ned som en Talar, lod hans skjønne og ædle Gestalt tydeligt fremtræde. Endnu vare Josephs Øine eftertænksomt fæstede paa Brevet, som han holdt i Haanden.

„Ja, det er rigtigt! sagde han omsider, idet han saae op: Hun tilskriver mig det egenhændigt. Imorgenaften vil hun indtræffe i Steinbach, kun ledsaget af to Mænd, der udentvivl ere hende, hvad I, kjære Coburg og Stahremberg, ere mig. Ogsaa i Stedets Valg udtaler sig Keiserindens fine Takt.

Det er en mennonitisk Landsby — vi ere altsaa blandt Landsmænd der."

Nu faldt hans Øie paa Lansky. „Det er vel det unge Menneske, om hvem De har talt til mig, kjære Coburg — Deres Pleiesøn? Kom nærmere, Ven! Dit aabne Blik og Dit beskedne Væsen behager mig. Man seer paa Dig, at Du har været i en god Skole."

„Idetmindste, tog Generalen Ordet, og førte Ynglingen nærmere til Keiseren: idetmindste har han lært, at være Deres Majestæt en nyttig Tjener, og at bringe Dem et trofast Hjerte."

„Kan jeg Meer begjere? smilte Joseph: Men ikke denne Titel, min Fætter! De veed jo, at jeg har afsort mig Keiseren, og jeg befinder mig ret vel i mine Lemmers frie Bevægelse. Velan! Lansky, jeg kjender Dit Navn. Dine Forfædre have gjort mine ei uvigtige Tjenester; ogsaa Du lover Noget, og at jeg vil Dig vel, kan Du mærke paa den Tillid, hvormed Du hædres."

„O, min Keiser! raabte Ynglingen: Hvi kan jeg ikke strax hengive mit Liv for Dem!" — Taarer blinkede i hans Øine.

„Jeg takker Dig, Lansky! smilte Joseph: det begjerer jeg ikke, men dog et Offer. Snart ville mange glimrende Fester vorde feirede her. Du er i den Alder, da man pleier at holde af sligt. Men jeg behøver, for at afsende Depescher til forskjellige Residentser, en paalidelig Koureer, som i det sildigste maa afgaae iovermorgen. Vil Du lade Dig bruge dertil?"

Fyrst Coburg saae til sin store Forundring, hvorledes Lansky skiftede Farve og ikke svarte et Ord paa Keiserens hædrende Andrag. „Hører Du vel, vedblev Joseph, efter en Pause: et troe og paalideligt Menneske behøver jeg, og paa Dig er mit Valg falden. Du skal imorgen følge os til Steinbach og afreise derfra samme Nat maaskee."

„Nu, Frits? sagde Generalen fortrydelig: Er Din Keisers naadige Tillid ingen Tak værd?" Yngelingen kom, ved denne Formaning, atter til sig selv. Hastigt bøiede han et Knæ for Monarken, og trykte Haanden, Denne bød ham, stormende mod sine Læber. „Jeg gaaer, hvorhen Deres Majestæt sender mig, sagde han: og var det i Døden!"

„Saa gjør Dig færdig! svarte Joseph: Besynderlige Mennesker, vedblev han, idet han klappede ham paa den hede Kind: hvor hans Ansigt brænder! Ungdommen driver dog Alt til Extrem." Derpaa bød han ham staae op, og Generalen gav ham et Vink at gaae.

Lansky gik med et Oprør i Sjelen, som han endnu aldrig havde følt. Han var gjennemtrængt af Josephs milde Væsen; han fornam, at han elskede ham, at han kunde døe for ham. Hvoraf kom det da da nu, at det lille Offer, Monarken forlangte, bragte Blodet til at iisne i hans Aarer? — „Wisloka! hviskede hans Læber uvilkaarligt. Wisloka? gjentog han: Hvad angaaer Wisloka mig? Er hun her for min Skyld — og jeg for hendes? Hun erfarer vel neppe, at jeg reiser. Og erfarer hun det, savner hun mig et Øieblik, saa vil den unge Sapa-

roger: Fyrste, som Paul omtalte, snart trøste hende. Med ham vil hun dandse — han elsker hende — hvem, uden hende, kunde han elske? — O, at jeg torde see hende endnu engang!"

Det var ham umuligt, at slippe denne Tanke. Det blev Nat. Han kastede sin lange Kappe over Skuldrene, trykte sin ungarske Hue paa sit Hoved, og føiede et Par Terzeroler til sin øvrige Bevæbning, som kun bestod i en Sabel. Saaledes rustet, treen han ud paa Gaden, egentlig uden Hensigt og Plan, uden at vide, hvorhen hans Vei førte ham. Han skred gjennem nogle Gader af Staden, hvori Kosakker og Tartarer sværmede omkring. I broget Blanding saae man dem, leirede om blussende Ild, spise, drikke, spille.

Lansky var allerede gangen forbi adskillige af disse Hobe, og stod nu, han vidste selv ikke hvorledes, udenfor det Huus, hvor Paul Soltikow pleiede at stige af. Han saae Lys i sin Vens Værelse, og gik op. Her forkyndte Alt en pludselig Afreise; Pauls gamle Rideknegt rakte ham en Billet, hvori der meldtes, at han havde faaet uventet Ordre til strax at reise i et hemmeligt Ærinde. Om han igjen kom tilbage til Cherson, vidste han ikke; hans Ven maatte altsaa, ogsaa paa hans Vegne, gjøre Cour til de smukke Cirkassierinder, og især hilse den huldе Oni i hans Navn.

Medens Lansky stiltiende lagde Billetten sammen, reiste sig en Larm paa den frie Plads udenfor Huset; Stemmer raabte og hujede mellem hveran-

dre. Han sendte Pauls Tjener ud, for at erfare, hvad det var. Langt om længe kom Denne tilbage med den Beretning, at der mellem en Hob Kosakker og Tartarer havde reist sig Klammerie om en Pige, og at Garnisonen havde maattet lægge sig derimellem.

Larmen begyndte just at lægge sig, da Lansky treen ud paa Gaden. En Mængde Pøbel kom ham imøde, som paa Flugt; ved Fakkelskin blinkede Granadeerbajonetter. Lansky skred videre frem. Da deelte Vrimlen sig, og han saae en Rytter, som, belyst af Fakler, ragede frem over Mængden. Hans Vaabens Glands, hans lyse, flyvende Dragt, Fjerbusken paa hans Hoved og det prægtige Tigerdækken paa hans Hest betegnede ham som en fornem Fremmed. Lansky saae skarpt paa ham, og blev saaledes Vidne til et sælsomt og skrækkeligt Optrin. Thi efter en dyb Taushed hortes pludseligt et uforstaaeligt Hyl i Rytterens Nærhed. En Hob Tartarer stormede frem, og syntes at slæbe En imellem sig. Da den var nær nok, veeg den tilbage, og tydeligt saae nu Lansky et Menneske, efter sin Dragt og ydmyge Stilling at slutte, en Slave, som kastede sig til Jorden foran Rytteren, og lagde Armene korsviis paa Brystet. Hiin svang sig af Sadlen, en skjøn og vild Gestalt! Med Haanden paa sit Kaardefæste treen han hen for den Knælende, og syntes at tiltale ham i Vrede. Pludseligt drog han Klingen, og efter et raskt og sikkert Hug rullede den Ulykkeliges Hoved for hans Fødder. Ingen af de Hundreder, som stode om ham, rørte sig; roligt stak

han sin blodige Klinge i Balgen, og steg tilhest igjen. Kosakkerne brølte et Hurra. Lansky hørte nogle forbilende Jøder hviske: „Det var Saparoger-Fyrsten, en streng Herre, en smuk Herre!"

„Holdt! raabte Lansky heftigt, og greb En af dem i Armen: Sig mig, hvad den Ulykkelige har gjort, som han myrdede!" — „Han har yppet Klammeriet, Herre! svarte den Spurgte, rask og ydmygt: Han har forsyndet sig mod den store Keiserindes Landefred — han har faaet sin Bekomst — det kalder jeg en kort Proces!"

„Men hvorledes torde hiin Frygtelige straffe ham med Døden?" — „Det var hans livegne Slave, kjære Herre! svarte Jøden: Hans egen Tartar, og han har mange Flere."

Oprørt i sit Inderste, styrtede Lansky afsted. Han hyllede Ansigtet i sin Kappe og græd. „Wisloka! raabte han: ulykkelige Pige, hvilket Folk tilhører Du! O, at jeg kunde redde Dig!" — Saaledes kom han tilbage til Consulens Hotel, hvor man meldte ham, at Generalen ventede paa ham i sit Kabinet.

Bleg og forstyrret traadte Lansky ind til sin faderlige Ven, som, saasnart han havde kastet et Blik paa ham, mildtdeeltagende spurgte: „Frits, min kjære Søn, hvad fattes Dig? Hvi er Du saa bevæget? Fortæl mig Alt!"

Med uindskrænket Aabenhjertighed aabnede Yngtingen sit Hjerte for Generalen, som derpaa tog Ordet: „Tak Din Skjebne, min Søn, at den kal-

der Dig fra Cherson. I Gjenstandenes Omskiftning vil Du snart glemme, hvad der her forstyrrede Din Rolighed. Thi viid, at Du allerede før Daggry skal reise herfra. Du er bestemt til at reise foran til Steinbach, for, dog under fremmede Navne, at melde de høie Gjæster."

Og virkeligen dæmrede neppe Morgenen, før Lansky allerede red ad den Vei, som fører til Elisabethgorod. Omtrent 30 Werster bag Kopani traf han de første Kolonier af tydske Mennoniter. Han undte sig ingen Hvile, hvormegen Lyst han end kunde havt til at træde ind i een og anden Hytte underveis; men sælsomt forekom det ham, at han slet ingen Mennesker saae. De smaae Landsbyer, han kom forbi, syntes uddøde, og mismodig red han ind i Steppen, som nu begyndte igjen og udbredte sig nordostlig ad Dnieper til. Han ønskede, at have den bag sig; men gandske mod sin Forventning fandt han denne uoverskuelige Flade intet mindre, end ubefolkede. Vel laae Markerne brak, men i en vis Frastand kunde han øine en Mængde Landmænd, som syntes at arbeide flittigt. Tagene af Landsbyer tittede nydeligt frem bag Høiene, dog uden at der viste sig nogen fuldstændig Bygning. Ei heller viste sig i hele Egnen et eneste Træ. Lansky blev heel vildfarende. Jeg maa være reden feil, tænkte han: dette er dog ikke Woloczna's store Steppe, hvorigjennem min Vei fører? Han slog sit Reisekort op, og overbeviste sig dog omsider, at han var i den nysnævnte Steppe og altsaa paa ret Vei. Dog kom det ham høist forunderligt fore, at han i det

Fjerne vinede en Mængde Spidser, som af en betydelig Stads Taarne. Her kunde paa ingen Maade ligge nogen Stad, eller ogsaa dens Navn maatte staae paa Kortet. Med anstrengt Øie stirrede Lansky derhen — atter skjulte en Række af Høie Stadens virkelige Huusmasse; men dens Taarne, Kors og Kupler ragede unægteligt iveiret, og utaalmodig sprang nu Koureren af Hesten. Med Toilen i Armen lagde han sig paa det ene Knæ, udbredte Kortet paa det Andet, og forfulgte den Vei, han alt havde tilbagelagt, Sted for Sted, Bro for Bro. Høie efterspurede han det Punkt, hvorpaa han nu befandt sig, og søgte nu videre paa Kortet den Retning, i hvilken den gaadefulde Stad laae. Pletten var tom. „Nu, ved Himlen! raabte Ynglingen: siden igaar kan den ikke være bygt, og Kortet her er først nogle Maaneder gammelt. Elisabethgorod kan det heller ikke være, thi det ligger længere tilvenstre, og maa være over 80 Werster herfra. Nikolajew har jeg passeret. Dog — sikkert maa Veien føre mig forbi den store Stad hist."

Men med Forundring bemærkede han, at Veien stedse bøiede mere mod Høire, og at den store Stad blev liggende gandske i Baggrunden. Og lignende Syner fik han tiere siden. Jevnligt saae han, paa begge Sider af Landeveien, fremragende Taarnspidser. Dog grublede han ikke videre derover, og det var ogsaa det Bedste, han kunde gjøre, thi neppe var han kommen Sandheden paa Spor. —

Mod Aften bød hans Reiseroute ham forlade Landeveien og holde sig endnu mere til Høire, ad Flo-

den til, ved hvis Bredder Steinbach skulde ligge. Snart naaede han sit Bestemmelsessted. Her boede den gamle ærværdige Mennonit Klaus Wins fra Marienburg, som for omtrent tyve Aar siden var flyttet hid med sin Kone, Datter og Svigerson. Nu var han en blind, men saare elskelig Gubbe.

Denne Mands Huus havde man valgt til Samlingssted for Jordens største Monarker. Generalen havde underrettet Lansky om Mennonitens priisværdige Egenskaber; ham overraskede derfor hverken den reenlige Nethed, han fandt overalt, eller selve Oldingens ærværdige Skikkelse, som sad udenfor Døren, under et Noddetræ, med smaae Børn ved sine Fødder, midt imellem et ungt Par, som dog, efter det Udvortes at dømme, kun samstemte slet med alle Omgivelsers godmodige Munterhed. Det var en meget bleg Yngling, og en smuk, fintbygget Pige, som saae endnu blegere og sygeligere ud, end han. Ved første Øiekast saae man, at de ikke vare gifte, og at Børnene ikke tilhørte dem. Lansky steeg af, og overgav sin Hest til det unge Menneske, som kom ham imøde; derpaa nærmede han sig den Gamle, nævnte sig som østerrigsk Officeer, og bad, at nogle Værelser maatte indrømmes nogle Officerer af Keiserindens Følge paa et Par Dage. Den Gamle lod sig, tilligemed Lansky, lede ind i Huset, og her maatte den Sidste gjentage det Hverv, Generalen havde givet ham. Navnene Coburg og Suwarrow, som han nævnte, nedsloge enhver Betænkelighed, og gladelig overrasket, raabte den gamle Klaus: Anselm! „Min

ka! Hvor ere I? Kommer dog hid, og hører, hvilke navnkundige og mægtige Herrer der ville gjæste mig!"

De unge Folk kom, og da nu Gubben hørte, at de Meldte vilde komme samme Nat, bød han dem haste med at sætte de øverste Værelser istand til de høie Herrers Modtagelse.

„Vel Deres Børn, Hr. Wins?" spurgte Lansky, da de vare borte. — „Ak nei, kjære Herre, svarte Klaus: det ere de ikke, men dog agter jeg dem, som om de vare det. De undres sikkert over, at træffe mig saa allene. Af alle de voxne Personer, som ellers omgive mig, ere kun disse To blevne hos den gamle, blinde Mand i disse Dage. Alle de Øvrige reiste iforgaars til Catharinoslaw, forat see Keiserindens Udskibning. Saadan Glands og Herlighed sees kun eengang i disse stille Dale. Børn og Børneborn ville tænke derpaa, thi som en vandrende Guddom skal Keiserinden drage frem, udbredende Velsignelse trindtomkring sig." Ved disse Ord erindrede Lansky de gaadefulde Steder, han havde seet underveis. Han meddeelte Oldingen sine Bemærkninger derover, og spurgte, om Keiserinden ogsaa havde fremtryllet dem.

Klaus Wins studsede. Nogle Gange maatte Ynglingen gjentage sin Fortælling. „Steder — sagde han derpaa eftertænksom: Steder i Woloczna's Steppe? Aldrig fandtes Byer der. Men med Forsæt, for ogsaa at lære det Indre af Landet at kjende, forlader Keiserinden Strømmen, og tager Veien over Elisabethgorod. Til disse Egnes Cultur, til Steders og Landsbyers Anlæg har hun opoffret

umaadelige Summer, men Fyrst Potemkin har vel brugt dem til noget Andet. Nu kommer hun selv — med egne Øine vil hun skue den Velsignelse, hun har forsøgt at udstrøe ved den Elskedes Haand — han selv maa ledsage hende gjennem sin foregivne Skabning. Saa hjelper man sig paa anden Maade. Ja, ja, saa er det. I Begyndelsen vilde jeg ikke troe, hvad Folk sagde, men nu . . .

„Hvad da, værdige Fader?" spurgte Lansky spændt. — „Lad mig ikke udtale det saa ligefrem, naadige Herre! svarte Oldingen: De har truffet de beboede Egne menneskefomme, og Stepperne vare besjelede; kun bag Høie tittede Stæder frem i passende Afstand — hvor klogt udtænkt og beregnet!" — „De troer altsaa virkeligen, raabte Ynglingen: De troer, at det var Skuffeværk altsammen, opført, for at bedrage Keiserinden?" — „Kjære Herre! sagde Klaus Wins: En Monarkindes Øie, som ikke dvæler ved det Enkelte, men kun kaster flygtige Blikke over det Hele, er let at skuffe, især naar Commentaren til Skuffebilledet gives hende af elskede Læber." — „Men hvor kan det være muligt, at bruge saamange Mennesker til en saa dristig og vanvittig Komedie?" — „Gode Herre! smilte Oldingen: De er en fri, ædelbaaren Tydsker, og veed endnu ikke, hvad Magtsprog gjælder i Rusland. Hvo skulde vove at oplofte sin Røst mod den almægtige Gouverneur, som har Keiserindens Hjerte i sin Haand?"

Lansky sad, under denne Samtale, paa en Bænk ved Siden af den Gamle, da Denne pludseligt bøiede sig hen til ham, foer sagte med sin

Haand over hans Isse og lagde den anden paa hans Høire. „Tilgiv! sagde han derpaa med et ubeskriveligt Smiil: Det er min Natur, som prøvende bøier sig mod Deres. Mit Øie er blindt, men min Sjels Følelse er saare skarp. Jeg befinder mig vel i Deres Nærhed. En god Aand omsvæver Dem, min Søn. Gid den aldrig maa forlade Dem!"

Minka indtraadte, for at melde, at Værelserne ovenpaa vare rømmede. Oldingen bad Lansky tage dem i Øiesyn. Han fandt dem aldeles efter Ønske. To af dem valgte han for Grev Falkenstein og Generalen, to for Keiserinden; det ubetydelige Følge indqvarterede han i de nærliggende smaae Huse. Ved hans øvrige Foranstaltninger gik Anselm ham tilhaande, det blege unge Menneske, i hvis Væsen der, saavelsom i Minka's, laae noget Uforklarligt. En dybtrodfæstet Sygdom syntes her ulægeligen at undergrave to ungdommelige Naturer. Begge vare blide, tjenstfærdige, men i deres Stemme udtalte sig en navnløs Smerte.

„Ærværdige Fader! sagde Lansky, da han igjen var allene med Oldingen: Alt, hvad jeg har seet, er hyggeligt og vidner om Deres milde, ordnende Aand. Et venligt Huus forkynder en venlig Herre. Kun Eet har forstyrret det Indtryk, Deres Omgivelser have gjort paa mig, og jeg kan ikke forklare mig, hvorledes Smerten har faaet Indgang i Deres sorgløse Hytte. Løs mig denne Gaade: hvorledes forholder det sig med Anselm og Minka?"

„Ak, kjære Søn!“ tog Oldingen Ordet: Disse to Børn have oplevet det Græsseligste, Mennesker kunne opleve. Anselm er en Søn af indvandrede Mennoniter fra Hamborgs Omegn. Hans Forældre nedsatte sig i det polske Ukraine, men hans Fader sendte ham til en Landsmand, som var Snedker, og havde nedsat sig i en kosakisk Landsby, ved Dons Bredde. Her lærte han at kjende Minka, som opholdt sig i Landsbyen Cirkosk, hos sin afdøde Moders Broder. Hendes Fader, en Saparoger, forbum Soldat, udførte nu, efter den tyrkisk-russiske Fredsslutning, smaae Streiferier og Krige paa egen Haand. Hans Navn er bleven meget bekjendt. Det var den berygtede, frygtede Pugatschef. En Tartarinde havde i hans Ungdom spaaet ham, at han engang skulde vorde Keiser. Alligevel tjente han siden som simpel Kosak mod Tyrkerne, og indsugede i denne Krig hiin Vildhed og Grusomhed, der siden betegnede ham saa rædsomt. Adskilligegange bortjaget og straffet for Tyverie og Mord, fandt han omsider en Tilflugt hos Saparogerne. Her skaffede han sig et Anhang, hvormed han gjorde Rovertog i Naboegnene. En Dag mødte Pugatschef, i Spidsen for sin Trop, en Hob Kosaker, som droge ad Dnieper til. Han rev sine Klæder op, viste dem en rød Plet paa sit Bryst, og raabte: „See, see her, kjende I mig ikke? Jeg er Eders Keiser, Peter den Tredie, som man skjændigt har stødt fra Thronen — hjelper mig at gjenerobre den!“ Saa utroligt det klinger — sandt er det dog — Kosakkerne sluttede sig til ham. Rygtet om Keiserens Komme ud-

bredte sig videre; Flere strømte til hans Faner, og snart væltede sig en rovlystен Hær mod Dniepers Bredder, satte over Floden, trængte ind i Ukraine, og hvorhen den kom, betegnede den sine Spor med Blod, Brand og Drab. Ved Rygtet herom iilte Anselm tilbage til sit Hjem, og kom just tidsnok, for at følge sine Forældre paa Flugten. Thi disse forlode, tillige med en stor Mængde andre Landboere, deres fredelige Arne, og tyede til Uwan, en Stad, som syntes at love nogen Sikkerhed mod Morderskaren. De Flygtendes Tal var stegen til over tolv Tusinde. Pugatschef rykkede mod Staden, og lovede at skaane den, naar man vilde tilstæde ham fri Gjennemmarsch og forsyne hans Hær med Brændevin og Levnetsmidler. Den skuffede Commandant aabnede Portene; som vilde Tigre trængte de blodtørstige Skarer ind. Commandanten og hele hans Familie blev piint og derpaa henrettet; hans Børn bleve, for deres døende Moders Øine, baarne paa Spydstager. Utallige Slagtoffere bleve slæbte paa Torvet, traadte under Fødder, martrede tildøde. Alle disse Rædsler betragtede Pugatschef, omgiven af adskillige saparogiske Anførere, fra Raadhuus-Altanen. Under de Døendes Hyl beruste han sig i Vin. Da styrtede pludseligt en Yngling frem, omfavnede Barbarens Knæe, og bad om Barmhjertighed for sig og sine Forældre, som man just var i Begreb med at myrde nedenfor. „Pugatschef! raabte Ynglingen: Vær for førstegang et Menneske! Jeg elsker Din Datter Minka, og Din Datter elsker mig — o, nærer Du

een faderlig Følelse i Dit Hjerte, da skaan mine Forældre, skaan Din Datters Elsker!"

Pugatschef smilte frygteligt, og efter at han havde taget en dygtig Slurk af Brændevinsflasken, tog han sin lange Kniv af sit Bælte. „Tag denne, sagde han, idet han rakte den Knælende den: og naar Du med den slagter Dine Forældre, saa skal Du blive ilive, og siden kan Du beile til min Datter. Men betænker Du Dig et Øieblik, saa maa de døe med Dig under langsomme Piinsler." Anselm bævede af Forfærdelse ved disse Ord, som et uforsonligt Uhyre udtalte. Forgjæves opbød han Himmel og Jord, for at faae den skrækkelige Sentents tilbagekaldt. Men intet Øieblik var at give bort; Intet stod ham frit, uden et raskt Valg. En af Saparogerne greb ham ved Armen, og førte ham ned til Blodstedet. Med Pugatschef's Kniv i Haanden nærmede sig den ulykkeligste af alle Sønner de skjælvende Forældre, som bade ham, raskt at fuldende, og ei at overantvorde dem til en langsom Dods Qvaler. Faderen velsignede den Jamrende, Moderen kastede sig til Sønnens elskede Bryst, for at annamme Dødsstødet af ham, og Anselm saae mod Himlen, om der ei vilde nedstige nogen Engel til hans Redning; han stirrede paa Jorden, om den ikke vilde aabne sig.

„Tie, ak tie dog! afbrød Lansky, greben af Rædsel, den Fortællende: Det er ikke muligt — han gjorde det ikke — der skete et Under — en Engel aabenbarede sig pludseligt—"

„Min Søn! vedblev Oldingen med qvalt Stemme: der skete intet Under, der nedsteg ingen Redningsa

engel — den evige Sol tabte ikke sit Skin — han gjorde det. Onde Aander reve hans rene Sjel udaf Himlen. Pugatschef, dennegang sit Ord frygteligtro, skjænkede ham Livet, og tillod ham, efter fuldbragt Gjerning, at forlade Staden. Anselm vedblev at existere; men der var kun een Følelse, som fristede hans Tilværelse, kun een Længsel, een Tørst, der, som en giftig Braad, igjen vakte hans døende Livs Kraft — Hævnen! Da han gjorde det Skrækkelige, da hans Forældres Blod strømte over hans Hænder, havde han viet sig Hævnens Aander, havde han svoret med en Eed, ei at hvile, før hans Fjendes Blod rygede ligesaa hedt for hans Fødder, som det elskede, han var tvungen til at udgyde. Længe flakkede han fortvivlende omkring, og tog omsider Krigstjeneste blandt de russiske Tropper, som skulde udrydde Pugatschef's Horde. Han var En af dem, som det, efter mange frugtesløse Forsøg, lykkedes at overmande Roveren; Denne blev indespærret i et Buur og sendt til Moskau, hvor han endte sin blodige Rolle.

„Jeg var i denne store Stad, vedblev Oldingen efter en Pause: da Pugatschef's Dom faldt. En Morgen river Tummelen i Gaderne mig med sig til Pladsen udenfor Wasili-Kirken; jeg følger uvilkaarligt. For mine Øine reiser sig et Stellads; Bajonetter skinne i Solen, men frygteligt falder deres Straale paa en blank Øxe i en Ynglings Arm, som staaer allene paa Skafottet, bleg som Dødsengelen, og stirrer ned paa Mængden, om hans Offer ikke nærmer sig endnu. Jeg behøvede ei at spørge, hvo her skulde bløde. „Pugatschef!" bævet det fra alle Læ-

her. Faa Minuter efter lyder Hestetramp; midt imellem to Kavallerieregimenter ruller Karren, som bærer Forbryderen, langsomt frem. Kredsen slutter sig. Men endnu er det meest rørende og rystende Skuespil tilbage. Ledt, understøttet, baaren af en Engel i Menneskeskikkelse, af en Pige, som opløfter sine taarefulde Øine mod Himlen, viser Pugatschef sig paa Retterstedet. Lastens Trods har forladt den Ulykkelige paa Gravens Rand; hans graa Hoved böier sig skjælvende mod hendes Bryst, hans Arme omslynge hende — da rasler det huult henad Skafottets Bræder. Øxen er falden fra den unge Skarpretter, og med den ene Haand holdende sig ved Rækværket, bedækker han sine Øine med den anden. Pigen udstøder et Skrig, de Ulykkaligste af alle Elskende gjenkjende hinanden paa dette Sted. Ogsaa Forbryderen seer nu op; hans Øine falde paa Ynglingen — et Par Minuter stirre Begge paa hinanden, huuløiede, dødsblege — da styrter Anselm sig over den Dømte, river ham ned paa Blokken, griber Øxen — men hvo den Henrettede var, kunde man ikke skjelne mere, Begge laae der, overstrømmede af Blod, Ingen af dem rørte sig mere. Og da nu Minka treen til, bredte et Klæde over sin Faders Liig, og blidt reiste den arme Yngling, da først kom Folket til Besindelse, og tusind og atter tusinde Stemmer spurgte om denne skrækkelige Begivenheds Sammenhæng."

„Nu, sluttede Oldingen: nu veed De Alt, min Søn. Jeg hører, at De græder, og jeg elsker Dem derfor. Var der en Skjebne, Taarer værd, da er det denne. Neppe behøver jeg iøvrigt at nævne, hvor-

lunde jeg nærmede mig de unge Mennesker, skjænkede dem Deeltagelse og Hjelp, reiste deres knuste Mod og endeligen tog dem med i min landlige Ensomhed. Her lærte jeg dem at bære Livet. Begge elske hinanden brændende, men ægte hinanden ville de ikke. Jeg ahner vel, at en lykkelig Tilværelses Fred har vendt sig fra dem for dette Liv. Dog ere de fromme, flittige og gode."

Neppe havde Gubben udtalt, før der hørtes Stemmer og Hestetramp udenfor. Lansky traadte til Vinduet, og saae to Ryttere med Fakler ride ind i Gaarden. Til sin store Forundring gjenkjendte han i dem Paul og hans Rideknegt. Med tre Spring var han nede, og kun faa Ord behøvedes, for at opklare dette Møde. „Du veed altsaa, hvo der kommer hid, hvo der i det høieste er en Werste bag mig!" hviskede Paul. — Lansky nikkede.

„Nu da, vedblev Hiin: saa erfar, at ogsaa jeg veed, hvad Sammenhæng det har med Din Greve. Men, stille nu! Kun saameget, at jeg rimeligviis maa afgaae herfra som Koureer. Forestil Dig det Gruelige! Jeg maa bort fra Cherson, hvor der imorgen oplader sig en Himmel af Baller og Fester, befolket af smaae asiatiske Engle, og Oni blandt dem!" Begge Ynglinger sukkede. „Ak — og Wisloka!" tilføiede Lansky neppe hørligt.

„Hvad siger Du, vedblev Paul: hvad siger Du til den Tumult, som fandt Sted i Staden igaar? Hvad siger Du om Saparogerens blodige Gjerning? Og det er den Samme, som boer under eet Tag med begge de smukke Børn!" —

De havde nu ikke Tid, at tale videre derom. Paul stormede ind i Huset, gjennemfløi Værelserne, lod Lys tænde, og neppe var dette skeet, før der hørtes Raslen af Vogne. Et Øieblik efter rullede en lukket Vogn, omgiven af Ryttere, ind i Gaarden. „Det er hende"! raabte Paul, og styrtede ud. Alle medbragte Fakler trængte sig mod Vogndøren, og, staaende beskeden ved en Side, saae Lansky de Komne stige ud.

Først viste sig en Dame, som, indhyllet i Slør og Kaabe, bevægede sig let over Vogntrinene og blev staaende paa Husets Dørtærskel. En stor, smuk Mand, med sort Haar og stærk krøllet Bart, traadte nu baglænds ned, og ledte med begge Hænder en Dame efter sig, som forsigtigt satte den fine Fod paa Teppet. En bred Hatskygge skjulte hendes Ansigt; en Pelskaabe bølgede ned fra hendes Skuldre, og da hun var kommen ned, spurgte hun paa Fransk: „Endnu Ingen her?"

„Ingen, svarte Paul, som trængte sig frem, i underdanig Stilling: Ingen, uden en østerrigsk Koureer, som melder de høie Gjæsters nærforestaaende Ankomst fra Cherson." Her saae Damen for første Gang op, for at see, hvo der talte, og Lansky kunde beskue hendes Træk. De vare regelmæssige, men lidet behagelige; Øinene havde et skarpt, hæftigt Blik, Munden var noget sammenkneben, Hudens Farve gulagtig. Men dog laae i dette Ansigt et vist Noget, som ikke afskrækkede. Stiltiende vendte hun sig bort, lagde Haanden paa sin Ledsagers Arm, og lod sig føre ind i Huset. „Det var,

hviskede Paul til Lansky: det var Keiserinden! Du har seet den store Catharina."

„Og Herren, som hjalp hende ned af Vognen! spurgte Lansky nysgjerrig: Herren med den gevaltige Snurbart og det anmassende Væsen i Blik og Bevægelse?" — „Stille! svarte Paul: Hvo kunde det være, uden Fyrst Potemkin? Men ogsaa den Anden vil Du have bemærket, den stille, smukke, halvtredsindstyveaarige Mand, med den høie Pande — det er Suwarow. Den Tredie var min Fader, et slet og ret Menneske, som jeg, men dog kommanderende Generallieutenant. Damen er Keiserindens Fortrolige, Fyrstinde Arkanie Lubomirska."

Catharina betraadte imidlertid de for hende bestemte Værelser. Hun lod Husets Eier kalde, udgav sig for en Generals Gemalinde, og underholdt sig nogle Minuter med den gamle Klaus, som i sin uskyldige Blindhed ikke ahnede, hvo der stod for ham.

„Fra Marienburg er Du? spurgte hun: See, det interesserer mig, jeg holder meget af dette Sted, en Navne af mig var ogsaa født der. Alligevel, tilføiede hun smilende: alligevel har Du gjort vel i, at nedsætte Dig under denne milde Himmel i dette skjønne Land. Her er Jorden frugtbar og lønner den Flid, man anvender derpaa. Ved Gud, jeg har frydet mig over de Stæder og Landsbyer, jeg saae overalt. Lad dem ogsaa koste meget — de ere der dog!"

„Vel sandt, svarte Klaus sukkende: tildeels sandt, naadige Frue; der gives nogle dyrkede Egne, men derfor gives der ogsaa igjen lange, lange, umaalelige Stepper, og Livet er dog ikke saa let her." — „Stepper? sagde Catharina: Du taler over Dig, gode Gamle. Her findes ingen Stepper mere. Vel, Alexander? Men sig mig, hvad betaler Du Kronen i aarlig Tribut?"

„Maatte det behage min Herskerinde, at ende Oldingens Audients! afbrød Fyrst Potemkin Keiserinden: Det kommer mig fore, som hans Selskab er til Besvær. Tilmed kunne Østerrigerne vente hvert Øieblik." — Med et bydende Vink til Anselm, som ledte den Gamle, bod Fyrsten dem forlade Værelset, uden at Catharina hindrede det. „Du har Ret, sagde hun, da de vare gangne: Du har altid Ret, min Ven. Disse Mennesker ere aldrig tilfredse. Om noget Andet — Suwarow! Du staaer jo i Correspondents med Prinds Coburg?"

„Ja, Deres Majestæt! svarte den navnkundige Feltmarskalk med en velklingende Stemme: Jeg har denne aandrige og tappre Fyrstes Meddelelser at takke for mangen behagelig Time, og glæder mig til hans personlige Bekjendtskab. En af hans Adjutanter er allerede indtruffen."

Catharina taug. Noglegange gik hun op og ned i Stuen, lagde sine Reiseklæder, og tog En af de Appelsiner, Fyrstinde Arkanie bod hende i en Sølvkurv. En liden Kniv, hvis Skaft var besat med Diamanter, funklede i hendes Hænder, og

idet hun løste Skallen fra Frugten, vedblev hun med et indtagende Smiil: „Tydsklands Fyrster ere i Almindelighed meget dannede. Jeg har kjendt store Mænd blandt dem — ogsaa aandrige Qvinder — hvad mene I derom, mine Herrer?"

Et raskt, glødende Blik udfordrede, ved disse Ord, de Tilstedeværendes Smiger, thi hvor stærk Catharina's Sjel end var, hørte hun dog gjerne sin Roes paa Mændenes Læber. Men det Selskab, hvori hun nu befandt sig, offrede hende ikke den ventede Virak. Fyrst Potemkin fandt det overflødigt, at smigre en Qvinde, der elskede ham saa varmt; Suwarow var for ligefrem dertil, og den gamle General, Paul's Fader, var hverken sleben eller dristig nok til at sige sin Monarkinde Galanterier. Efterat Catharina havde ventet forgjæves nogle Minuter, kastede hun Appelsinen og vedblev: „Keiseren lader os vente længe. Jeg kunde være istand til at angre, hvad jeg tusindgange har overlagt. Men nei! — Tiden gaaer vel med Noget. Kald begge de unge Mennesker op, som ere her, Din Søn, Soltikow, og den østerrigske Adjutant. Lad dem underholde os et Qvarteers Tid."

Paul og Lansky bleve opkaldte, og neppe vare de indtraadte, neppe havde Catharina's Blik overfløiet dem, for det vendte tilbage til den Sidste og med synligt Velbehag hviilte paa Ynglingen. Rødmende, beskeden, bøiet, stod Denne for den mægtige Qvinde; en henrivende Forlegenhed talte af hans Træk. Han var, i Sammenligning med Po-

temkin, som en huld, solsmilende Maidag i Sammenligning med en udbrændt Tordennat i August. Keiserinden talte nogle Ord til ham, hun forelagde ham Spørgsmaal, som gjorde et langt Svar nødvendigt, og medens han talte, var det, som om hun lønligt lyttede til hans Stemmes Tone; det mørke Udtryk i hendes Træk veeg for en indtagende Mildhed; den Mund, som bød over Millioner, smilte, og paa hendes majestætiske, af mørkbrune Lokker beskyggede Pande satte sig den flygtende Skjønhed fast endnu engang.

„Ved Gud! vendte hun sig omsider til sine russiske Herrer: Dette unge Menneske taler ikke ilde. Vi ville behandle ham naadigt, thi han er den Første vi møde af hans Nation, med hvilken vi snart skulle træde i saa nøie Forbindelse. Han har ogsaa bestilt Qvarteer her og havt megen Uleilighed for vor Skyld — kort, jeg maa tænke paa en Belønning for ham."

„Paul, vedblev hun: hvorledes staaer det sig med Dig? Er Du endnu saa tro, som Du pleier, mod de Skjønne i Petersborg?" — Paul fremstamede nogle Ord. — „Alt godt! afbrød Catharina ham: Jeg vil skjenke Dig Skriftemaalet; Du er og bliver en Vildkop. Din Moder græder tidt, fordi Du skriver saa sjelden. Skam Dig, Søn! Din Moder er den bedste Kone i Rusland. Nu, Arkanie, har jeg ikke Ret? Dig elsker hun jo som en Datter."

Fyrstinde Arkanie, som i Løndom elskede Vildkoppen, rødmede forlegen, og kastede fra Theebor-

det, bag hvilket hun sad, bedende Blikke paa Keiserinden. Denne forstod hende ret vel, men saadan Angst morede hende; hun hadede sværmerske Gemytters kjelne Elskov, og pleiede, hvor hun opdagede den, at gjøre sig lystig derover. „Jeg forstaaer Dig, gode Barn, vedblev hun derfor: og har været saa naadig, forud at opfylde Din Bøn. Tonder bliver Tonder, det er uimodsigeligt. Nu siger man, at over til Cherson er kommen en asiatisk Vasalinde med to vidunderligdeilige Døtre. Derfor maa Paul bort. Han skal til Petersborg som Koureer. Vel er der ogsaa Skjønheder der, imidlertid . . ."

Tydske Posthorn lode i samme Øieblik, og en Vogn kom hidrullende med Greven af Falkenstein. Samtlige Herrer iilte ned. Lansky rev Vognsdøren op, og, med Ærefrygt hilste af Russerne, betraadte de tre østerrigske Herrer, i hvid Uniform, Mennonitens Huus, og lode sig af Lansky føre ind i de for dem bestemte Værelser. Her toge de nogle Forfriskninger til sig, og det begav sig, da Feltmarskalk Suwarow, efter et Qvarteers Forløb, traadte ind i det forreste Værelse, for, i sin Keiserindes Navn, at hilse den ankomne Monark, at han her traf en Officeer, som, med et Lys i Haanden, tankefuld betragtede de smaae Kobberstykker paa Væggen. Ikke ahnende, at denne ungdommeligskjønne Mand var Joseph selv, begyndte han en Samtale med ham, og den lagde Grunden til hiin ubegrændsede Høiagtelse, hvormed den graahærdede Helt siden hang ved den ædle Monark indtil sin Død.

Sammenkomsten mellem Joseph og Catharina holdtes allerede samme Nat. Kun faa Personer vare Vidner dertil. Her svævede, i let, tvangfri Samtale, Nationernes Skjebne fra Læbe til Læbe; her sluttedes mellem begge Magter hiin Of- og Defensiv-Alliants, som Historien kalder den Chersonske.

I et andet Gemak maatte Paul imidlertid underholde Fyrstinde Arkanie; men Lansky lokkede den skjønne, maanelyse Nat udenfor. Han gik ned i Haven og satte sig under et Noddetræ. Mangehaande Betragtninger gjennemkrydsede hans Sjel, da han pludseligt følte sin Skulder sagte berørt, og Minka stod for ham. „Tilgiv mig, kjære Herre! sagde den blege Pige frygtsom: Jeg maatte ud til Dem. Fader Wins har fortalt mig, hvad han har betroet Dem, og at De har grædt over os." — „Hvo skulde ikke det, stakkels Minka?" svarte Ynglingen rørt, og rakte hende Haanden.

„O, for denne menneskelige Deeltagelse — vedblev Pigen, og sank for hans Fødder. Forgjæves stræbte han at reise hende, hendes Taarer brast frem, og af hendes afbrudte Tale erfarede han kun Saameget, at hun endnu havde en Bøn til ham. Han opmuntrede hende til at tale frit.

„Nu da! vedblev hun: De har selv seet ham, den ulykkelige Stakkel, som jeg elsker. Her i min Nærhed er ingen Helbredelse for ham; her modnes han kun for Døden. Ud i Verden maa han, ud i det bevægede, omskiftningsrige Liv; han maa forfriske sin syge, døende Natur i en anden Tilværel-

ses sunde Element." — „Og hvad vil Du?" spurgte Lansky spændt, da Minka pludseligt taug, som om hun frygtede at vedblive. — „At De skal frelse ham! svarte hun sagte: tage ham med Dem, hvorhen De gaaer, som Deres Tjener, som hvad De vil. Dem overantvorder jeg ham; De har Følelse for fremmed Smerte. Han vil adlyde Dem, elske Dem. Tag imod ham!" — „Det maa jeg overlægge nærmere! sagde Lansky alvorsfuld: Hvorledes, Pige? Til mine rene Fjed skal jeg knytte en saa dunkel Skjebne? De Hænder, der saa rødsomt førte Kniv og Øxe, skal jeg see omgaaes med mine ædle Vaaben?" — „De forstoder ham altsaa?" klagede Minka. — Lansky betænkte sig en Stund. „Nei! sagde han derpaa, igjen rækkende hende sin Haand: Det var en daarlig, overtroisk Svaghed. Ønske Anselm og Din Plejefader det, som Du, da skal han være min Tjener fra nu af. Mere som Ven, end som Herre, vil jeg behandle ham, og maaskee sender jeg Dig ham engang helbredt tilbage."

„O, Gud!" raabte Pigen i en Tone, der saavel tilhørte Smerten, som Glæden, og førte Yngelingens Haand mod sine blege, skjælvende Læber, som brændte i Feberhede. Derpaa bad hun ham tove nogle Øieblikke, forsvandt bag en Busk, og kom snart tilbage med Anselm, som fulgte hende med nølende Trin. Da de nærmede sig Officeren, som var bleven siddende, sank de endnu engang i hinandens Favn. Som til evig Afsked laae de nogle Minuter ved hinandens Bryst, uden at sige et Ord.

Dødens Genius fløi over dem, og deres Naturs skjærpede Følelse fornam dens Vingers Suſen.

Omsider vriſtede Minka sig løs. Kun hendes Arm hvilte endnu paa Anſelms Skulder; blidt drog hun ham ned paa Knæene, og opløftende de taarefulde Øine til Lansky, sagde hun: „Her har De ham!"

Inderligrørt ved det hele Optrin, vilde Denne overtale dem til, at blive hos hinanden, men Minka modsatte sig med Heftighed. „Nei, nei! raabte hun: Jeg kjender ham bedre, end han sig selv; han elsker mig, men det er hans Livs Betingelse, at han skilles fra mig. Han maa bort herfra, og kun i Deres Hænder betroer jeg ham." — „Nu, saa kommer da!" sagde Ynglingen, greb Begge ved Haanden, og førte dem ind i Huſet, for at aftale det Nærmere med den gamle Claus.

Det var Morgenen efter, temmelig aarle. Joſeph arbeidede i sit Gemak paa egenhændige Depeſcher; Paul sov endnu, og saavandrede da Lansky, som nu, med Claus Wins's Samtykke, formeligen havde taget Anſelm i sin Tjeneſte, atter allene i Haven ved Huſet, for at undgaae den hemmelige Uro, som forfulgte ham siden igaar. Tæt forbi Haven flød en Bæk, som udgjød sig i Dnieper. Ellebuske beſkyggede dens Bredder, og under deres tætteſte Grene havde man dannet et Mosſæde, hvorpaa den gamle Claus stundom pleiede at hvile. Her satte Ynglingen sig ned, og med sin Kaardespidse tegnede han tankefuld alſkens Figurer i Sandet.

„Hvad gjør Du der? spurgte pludseligt en Stemme tæt ved ham: Jeg troer, Du sværmer, som en følsom Hyrde!" Skrækket slog Lansky sine Øine op — Blodet iisnede i hans Aarer. Catharina, i en fortryllende Morgendragt, stod gandske allene for ham, og gav ham et sagte Slag paa Fingrene med sin Parasol.

„Deres Majestæt! raabte Ynglingen forvirret, og sank rask paa det ene Knæ: Bækkens Rislen formeente mig at høre Deres Fodtrin, ellers havde jeg fjernet mig i Underdanighed, hvilket nu ogsaa skal skee ufortøvet."

„Bliv! svarte Catharina: Forbrydelsen er nu engang begaaet, og en anden Gang kan Du begræde Din Dovhed. Til et Tegn, at jeg i Naade forlader Dig Din Brøde, tillader jeg Dig et Haandkys."

Hun rakte Ynglingen sin Haand. Bly greb han den. Da han havde kysset den, foer den sagte over hans Lokker. Hun bød ham staae op, og sagde derpaa: „Du synes at være en brav Dreng, Lansky — svar, tænker Du at gjøre Din Lykke i Østerrige?" — „Jeg har, svarte Ynglingen rødmende: Jeg har Intet at haabe, uden af min Keisers Naade."

„Talemaader! tog Catharina Ordet: Saaledes tale I Alle med os. Vær engang aabenhjertig, unge Menneske, og grib den Ydest, hvormed jeg nedlader mig til Dig. Ubed Dig Noget, noget Stort, Uforskammet, jeg er just i Lune, og skal ikke sige Nei dertil."

„Deres Majestæts gunstige Lune, svarte Lansky fornærmet: vilde være kostbar for hver Uforskammet — for mig ikke!"

„Hvad? raabte Catharina: Jeg troer, Du sagde mig der en uhørt Impertinents! Ha!" — Med dette halvqvalte Udraab vendte hun sig bort i Vrede; men mild, som Solen, vendte hun om igjen. „Hvad er Du da? vedblev hun: Lieutenant? Det er en slet Charge for Dig, brave Lansky! Vilde Du ikke hellere være Capitain, Oberst, General?"

„Jeg? spurgte Lansky: Om endeel Aar maaskee." — „Ja, loe Keiserinden: naar Du vorder en Skaldepande, eller naar Du er skudt krum og lam. Hør, min Ven, maaskee kunde jeg befordre Dig hastigere. Tag Din Afsked, og træd i russisk Tjeneste — Du skal være Major ved min Garde."

„Denne Naade, Deres Majestæt! stammede Lansky overrasket: Hvor smerter det mig, ei at torde tage derimod! Hvor smerter det mig overhovedet, at ingen Værdigere end jeg, nu staaer paa dette Sted — maaskee er jeg blandt Millioner den Eneste, som ei har Noget at bede om. Deres Majestæt tillade mig at gaae! Jeg seer, at Deres Blik formørkes, og gjerne vilde jeg tage Deres Naade med mig."

„Vilde Du virkeligen det? spurgte Catharina:Ræk mig Din Haand! Sig mig, vedblev hun med et hjertevindende Smiil: sig mig, hvad vilde tage sig bedst ud, Wladimir-Ordenen paa dette Bryst, eller den Ring, jeg her bærer, paa Din Haand?"

Lansky svimlede. Uden at være sig bevidst, hvad der foregik med ham, følte han Diamanten paa sin Finger; med en rask Knæbøining kysede han Sommen af Catharina's Kjole, og stolt forlod hun ham nu, thi Fyrstinde Arkanie traadte just ind i Haven, for at søge hende.

Ei fik Lansky Tid til at tænke over denne Samtale, endsige til at underrette sin General derom, thi de hemmelige Depescher i begge Kabinetter forsegledes samme Øieblik, og Lansky saavelsom Paul fik Befaling, at holde sig rede til Afreisen. I Generalens Kabinet modtog den Første sine Instructioner tilligemed Oldingens Raad og Velsignelse. Maalet for hans Sendelse var — Constantinopel, og dens Øiemed var, at bringe Gesandterne i Pera, Colloredo og Bulgakow, Forholdsordre i de kritiske Tider, som vare ivente. Paul derimod gik til Petersborg.

Dette var nu ordnet. Rede i Gaarden spændtes der for de keiserlige Vogne. Stille og taus sadlede Anselm sin og sin Herres Hest, Paul's Rideknegt Dennes rappe Kosakker. Paa samme Tid traadte begge Officererne ud i Forsalen, og rakte hinanden Haanden til Afsked.

„Hvorhen gaaer Du?" spurgte Lansky. — „Til Petersborg. Og Du?" — „Til Constantinopel, min Ven." — „Hør Frits, det er en græsselig Skjebne, som byder over os, og just nu skikker os bort til Jordens Poler. Det forstaaer sig, Du har det ikke saa ilde endda, Din Vei fører over Cherson, og det maatte gaae til med Fandens Konster, om . . .

„Vidt feilet! afbrød ham Lansky med et bittert Smiil: Min Reiseroute lyder anderledes. Jeg gaaer fire Miil forbi Cherson, over Vog til Kinburn, hvor Flaaden ligger, og en hurtigtseilende Galeotte bærer mig over det sorte Hav." — „Lev da vel, min elskede, elskede Ven!" sagde Paul bevæget. Lansky sank i hans Arme. „Hvor sees vi igjen?" hviskede Begge.

Samme Øieblik lød en Klokke i Keiserindens Gemak. Potemkin traadte ud, og opfordrede Lansky til at følge ham. Det skete. Smykket med Wladimirordenen, en Pakke Papirer i Haanden, kom han efter et Qvarteers Forløb, tilbage, gik derpaa nok engang ind til sin Monark, og ilte endeligen ned ad Trappen. Udenfor Døren stampede hans Heste, som den dødsblege Anselm holdt, og paa en Bænk ved Huset sad Claus, med Minka i sine Arme. Som om hun ikke vilde see Mere af Livet, trykte hun sit Ansigt fast mod Oldingens Barm. Der laae hun, neppe aandende, uden Bevægelse; kun da hun hørte Lansky's Sporer klirre, foer hun sammen. Denne reiste hende mildt, og førte hende endnu engang til Anselm, der maallos sluttede hende i sin Favn. Imidlertid sagde han den ærværdige Gubbe Farvel.

„Seer Du, tog Denne Ordet, pegende paa Anselm og Minka: seer Du, hvad jeg har sagt, min Søn — de kunne ikke leve tilhobe! Det have de allerede længe indseet; men er det ikke stort og smukt af mine Børn, at de have Styrke til at skilles ad?"

Paul og hans Tjener rede forbi, samme Øieblik, Lansky og Anselm stege tilhest. Fra et Vin-

due tilvinkede Generalen sin Pleieson et kjærligt Farvel, og i et andet viftede et hvidt Tørklæde, uden at man ret vidste, hvem det tilhørte. Arkanie, tænkte Lansky, allerede udenfor Steinbach. Arkanie var det, som gav den petersborgske Koureer en Hilsen med til Hjemmet; men Paul sagde, idet han reed nordpaa, ved sig selv: „Var jeg forsængelig, da troede jeg, hvad mine Øine saae! Indenfor Ruden stod Keiserinden og hilste mig med en let Bevægelse af Haand og Tørklæde. Naar man seer sig om, er jeg vel et udmærket Menneske!"

Efter en Times Forlob herskede atter øde Stilhed i Steinbach. Keiserindens Vogn kjørte tilbage til Catharinaslaw; men Josephs tog Veien ad Cherson. En Dag sildigere holdt Catharina sit høitidelige Indtog i denne Stad. De længeventede Festligheder begyndte, og skjøndt det fra nu af var almeenbekjendt, at den romerske Keiser var tilstede under Navn af Grev von Falkenstein, og at det var ham, som feiredes ved al den Pomp, fandt dog Joseph sit Incognito saa bequemt, at han ikke aflagde det. De offentlige Conferentser mellem ham og Catharina gave Stof til mangfoldige Samtaler og Formodninger. Muligheden af en nærforestaaende Krig mellem Rusland, Østerrige og Porten bevægede alle Gemytter, og blandt det, som i den Anledning bragtes paa Bane, var ogsaa den Skjebne, der havde truffet Tartarernes sidste Chan, Ghyray, som ved Luban var bleven slagen og kun ved sin Flugt til Constantinopel havde undgaaet Straffen for sit forræderske Oprør. Det russiske Kabinet havde gjort

Alt, for her at styrte denne farlige Mand. Ordet gik, at en Koureer havde bragt nye Depescher fra Potemkin og en østerrigsk Minister til Constantinopel, og man ytrede den Forventning, at Porten ikke kunde undlade at tage Hensyn paa hine to store Magters Fordringer angaaende Chanen.

Blandt de Personer, som forestilledes Catharina, var ogsaa Dronningen af Melitenien med sit Følge. Ofte saae Arkanie de to skjønne Prindsesser, Oni og Wisloka, der havde gjort saa dybt et Indtryk paa vore unge Venners Hjerte, og glædede sig i Stilhed, at Paul var bleven fjernet fra denne farlige Nærhed. Uagtet hun selv var smuk, og der i Cherson havde samlet sig en heel Skare yndige Qvinder og Ungmøer, gik dog kun een Stemme gjennem den mandlige Verden, og det var Beundringen af Oni's og Wisloka's Ynde. Keiserinden havde udmærket dem saare huldrigt, og ei uden Deeltagelse betragtede Generalen, ved en Lystfart paa Strømmen, Wisloka's ædle, herlige Gestalt. Grublende skuede hun ned i Bølgerne, og syntes at lægge Mærke til en Samtale, hvori Chan Ghyray's Navn forekom adskillige Gange. En pinlig Uro talte af hendes sjelfulde Træk. Derpaa greb hun, ei uden Heftighed, Oni's Arm, og trykte den ængsteligt til sig. „O Gud! tilhviskede hun hende: Det er ikke til at udholde! Ingen, som jeg kan betroe mig til, Ingen, som jeg tor bede om Raad i denne Nød. Den Eneste, jeg her havde Mod til at aabne mig for, finder jeg ikke igjen — han synes sporløs forsvunden."

„Og det er vel! svarte Oni: Ellers begik Du en Daarskab. Den Fremmede, som Du een Gang har seet, vilde Du betroe Dig?" — „Jeg havde gjort det! hviskede Wisloka: Hvem ellers? Saae han ikke saa god og trofast ud, som ingen Anden? Laae ikke hans deeltagende Hjerte i hans Øine?" — „Stille! afbrød Oni hende: Man lægger Mærke til os." — „Rigtigt! svarte Wisloka beklemt: Det er den smukke gamle Mand, hvis Blik allerede længe har forfulgt mig. Ogsaa til ham kunde jeg fatte Tillid. Skal jeg gjøre det, skal jeg kaste mig for hans Fødder?" — „Du raser! sagde Oni, dragende hende bort: Han er En af de Store, som Du maa frygte?"

Søstrene vendte sig bort, men Generalen følte sig inderlig bevæget ved det Udtryk af den hedeste Smerte, som udtalte sig i Wisloka's Træk. Lansky havde fortalt ham om Saparoger-Fyrsten; han havde ogsaa hørt af Andre, at Mussabeg beilede til Wisloka's Haand. Men man sagde tillige, at Prindsessen forkastede hans Ønsker, da han ei allene var et raat og grusomt Menneske, men ogsaa en hemmelig Muhamedaner, medens hun, opdragen i et Kloster, bekjendte sig til den græsk-christne Kirke. Men Mussabeg havde, saasnart Majestæterne kom, forladt Cherson — altsaa kunde Wisloka's Smerte ikke hidrøre fra ham. Skulde det maaskee være kommen til en Forklaring mellem hende og Frits, som Denne havde dulgt for ham? Skulde hendes Sorg gjælde ham? Men min Frits har aldrig skjult Noget for mig — det maatte da være førstegang i hans Liv! — Imidlertid steeg hans In-

teresse for Pigen, og han besluttede, ved næste Leilighed at tiltale hende. Dog selvsamme Aften blev hans Opmærksomhed dragen fra denne Gjenstand, idet Anselm heel uventet viste sig i Consulens Pallads. Wisloka flyede til Keiserindens Fødder og aabnede her sit ængstede Hjerte.

For at forklare begge Dele, er det nødvendigt, at opsøge Koureren paa hans Reise til Constantinopel. Han var just i Begreb med, at løbe ud i den Havbugt, som dannes af Landtungen ved Kinburn og den chersonnesiske Kyst, da hans Fartøi kom under Fæstningen Ochsakow's Kanoner, og man her nødte ham til at lægge bi, for at forevise den tyrkiske Kommandant sit Pas. Længere end fornødent, opholdt man ham herved, og først efter adskillige Dages Forsinkelse kom han til Kinburn. Her skyndte han, alt hvad han kunde, paa Udrustningen af den Baad, hvorpaa han skulde fortsætte sin Reise; dog overiilte de russiske Søsoldater sig ikke med at befordre den østerrigske Officeer. Omsider reiste han da, og uforstyrret gik hans Fart adskillige Dage paa det skjønne, rolige Hav. Nu nærmede han sig Adast, og saae her en stor Mængde Skibe, somunder osmannisk Flag laae for Anker her. En Hob Baade omringede ham; han blev nødt til at lande, og slæbt fra eet Krigsskib paa et andet, saa det var vanskeligt at afgjøre, om man behandlede ham som Ven eller som Fjende. Dog tilstillede Admiralen ham hans Depescher igjen, uden at bryde Seglet. Kun Tilladelsen til Reisens Fortsættelse blev under alskens Paaskud, holdt tilbage. I denne Forlegenhed bestak Lansky en Fisker

paa Kysten, og sendte hemmeligt Anselm tilbage til Cherson, for at melde sit Hof den Behandling, han havde erfaret.

Efter Anselms Afreise sad han, fordybet i mørke Betragtninger, paa sit Kammer, da man atter bad ham fremstille sig for Seraskieren. Her var et stort Antal osmaniske Officerer og Skibsanførere forsamlet. Underhandlingen begyndtes ved en Tolk, og Spørgsmaale gjentoges, som man vel tigange havde forelagt ham, uden at han havde givet noget fyldestgjørende Svar derpaa. Ogsaa nu besvarte han dem enten aldeles ikke, eller han undskyldte sig med Uvidenhed. Pludseligt kastede En af Tyrkerne det lange Rør, hvoraf han smøgede, forbittret bort, og udgjød sig i heftige Udraab. Lansky, som nu først blev opmærksom paa ham, betragtede ham nøiere — disse brune, vilde Træk forekom ham ikke ubekjendte — Osmanens mørktflammende Øie og trodsige Fagter erindrede ham om et mørkt Moment i hans Liv — han saae Saparogernes Fyrste.

Denne traadte forbittret hen for ham: „Fordømt være Din Forstillelse, Franke! snøs han paa Polsk: Forgjæves er Din Rægten. Jeg kommer fra Cherson, og har seet det Meste af det, Du skal berette os, med egne Øine.“ — Lansky maalte ham med et foragteligt Blik. „Desværre, Musfabeg! svarte han rolig: Du er Ruslands Undersaat, og lader Dig finde her, som en Forræder mod Din Regjering?“

„Hvo siger det? Død og Pestilents! raabte Musfabeg: Jeg betaler Kronen min Tribut, og er Pro-

pheten og Storherren tro. Mærk Dig det, Christen! Er der ellers maaskee Krig mellem Rusland og Porten, siden Du kalder gjensidig Samfærsel et Forræderi?" — „Saa synes det næsten! sagde Lansky noget hedere: Eller behandle I mig maaskee, som det sømmer sig en venskabelig Magt, at omgaaes en fredelig Koureer? Har Du nogen Indskydelse her, er det da ei Din Pligt, at respectere min Uniform, at beskytte min Charakteer og at berede mig Veien? I alt Fald vil Du vorde dragen til Ansvar, saavel i Constantinopel som i Petersborg."

„Vand i Blodet! loe Musfabeg: Her ere vi hverken i det Ene heller i det Andet, men midt paa Havet — Du gjør vel i at tæmme Din Tunge. Men lad dog see, tilføiede han spottende: lad dog see, hvad bærer Du der for en Kjole, og hvortil hænger dette mørkrøde Kors her?" — „Tilbage! tordnede Lansky, og stødte Saparogerens udstrakte Arm kraftigt tilbage: Berør mig ei, hvis Dig Dit Liv er kjært! Denne Kjole og disse Vaaben tilhøre min Keiser, og jeg vover mit Blod derfor!"

Musfabeg maalte ham fra Isse til Fod, han lagde Haanden paa sin Sabels Juveelgreb — Lansky's Sværd raslede i Balgen „Kom udenfor! vedblev han, stedse hedere og kamplystnere: kom udenfor, Du pralende Forræder, og viis, at Du kan mere, end udøse Din Slaves Blod. Jeg maa tilstaae, at jeg tørster efter Dit, og hvis Du ikke trækker . . .

Lansky var saaledes gaaet langt over Grændserne af den Forsigtighed, der var ham, i hans Stilling, saa nødvendig. Allene stod han, midt blandt et bar-

barisk Folks Sønner — hvor let kunde man ikke benytte denne Strid som Paaskud til at styrte over ham, berøve ham hans Papirer og myrde ham! — Men hans ungdommelige Mod henrev ham, og det var en Lykke for ham, at Saparogeren kjendte de europæiske Begreber om Ære, samt at han, trods sit vilde og blodgjerrige Sind, agtede og elskede dem. Hans Adfærd forandredes derfor heel pludseligt. Majestætisk traadte han frem, og tilraabte de opspringende Osmaner, at de skulde forholde sig roligt. Derpaa greb han Lansky's Arm, og drog ham stormende med sig ud af Værelset, idet han forbød Enhver at følge efter.

Saaledes kom begge de Forbitttrede ned i en af de Voldgrave, som omgive Fæstningen paa Øen. Undervejs havde Lansky Tid til at tænke over sit Forhold. Han indsaae, at han ikke var Herre over sit eget Liv, men at han, som sin Keisers Bud, maatte erkjende høiere Pligter end dem, han havde mod sin personlige Ære. Depescherne, som hviilte paa hans Bryst, laae pludseligt som Klippemasser paa hans stillestaaende Hjerte. Hvad om han faldt, og de saa vigtige, ham saa helligt anbefalede Papirer, efter hans Død, faldt Tyrkerne ihænde.

Disse Forestillinger borede sig, paa den korte Vei han havde at gaae, som giftige Dolke i Yngslingens Hjerte, og hans Sjelstilstand udtalte sig i hans Ansigts Dødsbleghed. „Nu? sagde Saparogeren standsende: Hvad er det? Er Dit Mod alt bortdunstet? Ja, ved Propheten! Jeg troer, Du

skjælver." — „Mussabeg! svarte Lansky: Spot ikke nu, Tiden skal prøve os. Kun endnu et Ord: Din nuværende Færd indgyder mig et Slags Tillid til Dig, og paa den vil jeg give Dig et Beviis. Hør mig."

Hiin studsede, og hans Forundring voxte, da Lansky nu opknappede sin Kjole, og tog Depescherne frem. „Vil Du, sagde han: hvis jeg skulde falde, i al Hast bringe disse Papirer til Constantinopel og usvigeligt overlevere dem til deres Bestemmelse? Vil Du sende disse Breve til Cherson?" — „Jeg vil! svarte Saparogeren, efter nogen Betænkning: Jeg giver Dig min Eed og mit fyrstelige Ord derpaa." Derpaa tog han et lidet Pergamentblad, og skrev med en Solvstift nogle tyrkiske Linier. „Dette, vedblev han, idet han lagde det hos Depescherne i Lansky's Hjelm: Dette beskytter Dig, hvis den Overvundnes Lod skulde træffe mig. Nu ere vi færdige, og nu til Vaaben!" — „Du er bravere, end jeg troede! jublede Lansky: Men vore Vaaben ere ulige, lad os bytte!"

Alt hans Liv var tilbagevendt, hans Kinder blussede igjen, hans Øie luede, og med de sidste Ord kastede han sit lange Sværd til Saparogeren, og rev, med et rask Greb, den korte tyrkiske Sabel fra hans Side. Tvekampen begyndte, Klingerne traffes Slag i Slag, Damascenerstaalet glødede gjensidigt, og derved, at Ingen var vant til at føre det Vaaben, hvormed han angreb og forsvarte sig, fik Fægtningen en forbittret Characteer. Muurfast stod Saparogeren, hans østerlandske Dragt hindrede ham i de smi-

dige Bevægelser, hvori Lansky var Mester, og inden han kunde sikkre sig, blødte hans høire Arm af hans egen Sabels Od i hans Modstanders Haand. Sværdet sank fra ham; med rullende Øine og sammenbidte Læber fordrede han sin Klinge tilbage.

„Lad det være godt, Fyrste! raabte Lansky: Du er saaret, min Ære er tilfredsstillet." — „Tag Dit Sværd! brølte Mussabeg: Eller Du er dødsens. Forsvar Dig, Christenhund!"

Øieblikkeligen fulgtes hans Opfordring, og Fægtningen fornyedes med fordoblet Ild. Nu førte Hver af de Kæmpende sit vante Vaaben, og Hver af dem udviklede en Kraftfylde, som de gjensidigen beundrede. Ungdommelige Heltes hele Skjønhed omsvævede Lansky, medens Asiatens Øine lynte omkaps med hans Juveler paa Belte og Turban, og han, i sine raske Bevægelser, ei var ulig en fordærvelig Flamme. De mørkrøde Draaber, som, snart større, snart mindre rislede frem af hans Ærme, syntes at forøge hans Raserie; med fordoblet Hidsighed trængte han ind paa sin Modstander, som bemærkede dette, og derimod blev roligere og forsigtigere. En Omstændighed syntes at medvirke paa Mussabeg's forøgede Kraftanstrængelse. Paa Voldene havde der nemlig, som Tilskuere ved Kampen, indfundet sig en Mængde tyrkiske Officerer, og deres snart haanende, snart opmuntrende Tilraab, opflammede den ærgjerrige Fyrste endnu mere. Hans sorte Haar reiste sig, Fraad traadte for hans Læber, hans Øie rullede, og i denne Tilstand skete det, at Værget blev vristet ham af Haanden, og, slynget iveiret, faldt ned i en Fraastand.

Et Øieblik blev han staaende som livløs; derpaa styrtede han mod sin Modstander, som om han vilde kaste ham til Jorden; men Denne stødte ham adskillige Skridt tilbage, saa kraftigt, at han tabte Ligevægten og begyndte at tumle; dog, neppe følte han igjen Jorden fast under sine Fødder, før Raserie og Beskjæmmelse drev ham ud over Værens Grændser — han rev en Pistol af Beltet, og Lansky, der just bukkede sig, for igjen at gribe sin Kaarde, saae i det Øieblik ikke, hvorlunde Asiaten sigtede paa ham — Skuddet gik af, og truffen styrtede den skjønne ulykkelige Yngling forover. Et sagte Klageraab fløi over hans Læber, hans Haand foer mod Brystet, hvoraf en Blodstrøm brød frem, og faa Minuter efter rørte han sig ikke mere.

En almindelig Yttring af Uvillie gjenlød paa Voldene blandt de der forsamlede Osmaner. Saparogerens snigmorderske Gjerning billigedes ikke af en Eneste. Mange dadlede den høit, og Seraskieren styrtede dødsbleg hid, udtalende sin Frygt for, at Rusland og Østerrig vilde hævne Koureren, hvis han virkeligen var myrdet. I Mussabeg's Hjerte kogte et Helved. Hans Harm var hendampet, han læste sin Dom paa alle Ansigter, og da man nu løftede den Blødende op, for at undersøge hans Vunde, tilhyllede han sit Ansigt og forbandede denne Dag i sit Inderste.

Lykkeligviis fandt man, at Lansky endnu ikke var blandt de Døde. Skibslægen, en Armenianer, som hidkaldtes, standsede Blodstrømmen, og vakte derved den Saaredes Liv, men erklærede tillige, ei

endnu at kunde bestemme, om Wunden var dødelig. Lansky's første Tanke, efter at han havde gjenvundet sin Besindelse, var hans Papirers Skjebne; han følte endnu Liv og Kraft nok til selv, om end døende, at bringe dem til deres Bestemmelse, og neppe havde man forklaret ham hans Tilstand og Fyrstens ædle Daad, før han ogsaa besluttede, ei at betroe ham sine Depescher. Med mat Stemme fordrede han dem derfor tilbage, og fik dem. Neppe havde han stukket dem til sig, før en ny Afmagt omtaagede hans Sandser. Man bar ham op paa Slottet, afklædte ham og bragte ham til Hvile. Med Opmærksomhed iagttog Armenianeren Saarfeberens Symptomer, og begyndte at haabe Helbredelse. Kuglen var trængt ind ovenfor det høire Bryst, og maatte tages ud gjennem Skulderen.

Anden Aften efter denne ulykkelige Begivenhed, landede en Baad i den store Bugt ved Adasi. En tilsløret Dame, ledsaget af to Tartarer, befandt sig deri. Vagtskibet erkjendte dem for Reisende, og forlangte at see deres russiske Pas; da man intet havde, kom man i Vidtløftighed med de første Kystposter. For at ende den, nævnte Tartarerne Fyrst Musfabeg, som for nærværende Tid maatte være paa Adasi, og til hvem deres Herskerinde ønskede at vorde ført.

Mørktgrublende gik Musfabeg op og ned i sit Gemak. Det, han nys havde oplevet, havde vakt hans vilde Natur af dens Dvale. Han saae sig vanæret, nedsat i Andres Øine og i sine egne. Lansky's bange Omhu for Depescherne, som han

ikke mere vilde betroe ham, fuldendte hans Harme, og fødte sorte Hævnanslag i hans Sjel. Da gik Døren op, og ledsaget af en Janitskar, indtraadte den tilslørede Fremmede. Med en ham bekjendt Stemme bad hun om en kort Samtale under fire Øine. Janitskaren gik, og nu slog hun Sløret tilbage.

„Ha! raabte Mussabeg, stirrende paa hende: Hvad seer jeg? Skuffe mig maaskee mine Øine? Eller er det Eder, Wisloka?" — „Det er mig, svarte den Reisende: og Eders Forundring vil tabe sig, naae I erfarer, hvorfor I seer mig her. Min Vei gaaer til Constantinopel, og jeg kommer at bede Eder følge mig did." — „Til Constantinopel? raabte Fyrsten, endnu mere forundret: og saa allene, som paa Flugt? Ha, hvad er forefalden i Cherson? Har man maaskee opdaget . . .

„Gjættet tildeels! vedblev Wisloka: Jeg selv har robet mig for Keiserinden, men ikke kunnet udvirke nogen Naade. Tilmed var Koureren allerede bortsendt; med Vished har jeg erfaret, at han medbragte de fordærveligste Befalinger. I begriber, Mussabeg, at jeg, under disse Omstændigheder, ikke kunde blive i Cherson. Uden Opsigt, kun ledsaget af to Tjenere, forlod jeg min Tante og den af Festlighe-der gjenlydende Stad. Jeg vidste, at I var her, og besluttede, for første Gang at bede om Eders Hjelp. Lader os reise snart, for at komme betids til Hovedstaden — maaskee staaer han endnu til at redde. I har store Bekjendtskaber i Constantinopel;

ogsaa jeg vil forsøge mit, thi den barnlige Kjærlighed er drifstig og stærk."

„Virkelig? smilte Musfabeg, og gjennemtrængende hvilte hans Blik paa Pigen: Hvor I seer bleg ud, Wisloka? Og hvad I taler gaadefuldt! Jeg forstaaer og begriber Jer ikke. Fordærvelige Befalinger — redde — forklar mig det, og berolige mig, inden jeg begynder at frygte."

Wisloka fattede sig, og fortalte, hvad hun i Cherson havde hørt om den Skjebne, som truede Chan Ghyray. Hun forsikkrede at vide med Bestemthed, at den Koureer, som, for omtrent ni Dage siden var bleven affendt til Constantinopel, medbragte Befalinger til det russiske Gesandtskab, ifølge hvilke dette skulde være berettiget til at anvende Alt, for at faae Porten til at lade Chanen henrette. Da Denne, ved adskillige uforsigtige Skridt, ogsaa havde gjort sig mistænkt i det tyrkiske Divan, var hans Undergang ikke tvivlsom.

„Wisloka! sagde Musfabeg, gribende hendes Haand: I holder vel meget af Eders Fader?" — „Hvilket Spørgsmaal! svarte hun: I seer mig her, forladt og ubeskyttet, fly over Havet, for at ile til hans Redning, og I spørger? Men elskede jeg ham end ikke, saa byder mig dog min datterlige Pligt, saavelsom min Religions Stemme, at vove det Yderste. Jeg tyer til Eder, og anraaber Eder om Beskyttelse, skjøndt I ikke er af min Troe. Jeg opfordrer Eders Ædelmodighed, Musfabeg — for mig til Constantinopel!"

„Hvor I er deilig, naar I beder om Noget! smilte Musfabeg med korslagte Arme: Hvor forskjelligt er Eders Væsen og Eders Sprog, mod for! Nu er jeg altsaa ikke mere den bortviste Barbar, jeg forhen var. Tilforn stødte I mig fra Jer, nu veed I at finde mig paa den anden Side af Havet — saa kunne Tiderne forandre sig!"

„I er grusom, Musfabeg!" klagede Wisloka, og saae op til ham med Taarer i Øinene. — „Det er jeg ikke! vedblev han: Jeg vil vise Dig, at Himlen har beskikket mig til Din Skytsaand, at denne Haand, som Du letsindig forsmaaede, har været virksom for Dig. Vid da, at den Koureer, som skulde bringe Din Fader Døden, ei er kommen til Constantinopel, men ligger nogle Værelser herfra, syg og saaret — og Den, som opholdt og saarede ham, var jeg."

Wisloka troede ikke sine Øren. Fyrsten maatte nøie fortælle hende, hvad der var foregaaet, inden hun kunde fatte og troe det. „O Gud! raabte hun derpaa, heftigbevæget: Her, i denne Fæstning, i dette Huus, er den gruelige Gesandt, jeg havde ønsket mig Vinger, for at indhente! Ja, Musfabeg, det er Himlens Tilskikkelse — jeg takker Eder. I giver mig nyt Liv, min Fader er nu frelst!"

„Virkelig? loe Musfabeg ondskabsfuld: virkelig allerede frelst? I er for rask i alle Ting, Prindsesse. Endnu veed I ikke Alt. Koureren har fundet Leilighed til at sende sin Tjener tilbage til Cherson, og ved ham at skildre den Behandling, han her har erfaret, med de forteste

Farver. Strax har en Konferents fundet Sted mellem Paskaen af Oczakow og en østerrigsk og russisk General; for kort siden er der kommen den strengeste Ordre, at skulle befordre Kourerens uhindrede Reise af al vor Magt. For at give denne Ordre desstørre Vægt, nærmer Flaaden fra Kieburn sig Kysten, dens Kanoner true Oczakow, og Krigsskibe uden Tal lade deres Vimpler vaie i Dniepers og Donaus Mundinger. Hvert Haar paa Kourerens Hoved er talt, Europa bevogter ham. Og havde jeg Lyst at bære mit Hoved hen paa den første den bedste Blok i det russiske Rige, saa gik jeg atter hen, hvorfra jeg kom."

„Gud, hvad siger J! svarte Wisloka: Depescherne har han altsaa endnu i sit Værge, ubrudte og ubeskadigede?" — Da Fyrsten bekræftede dette, gik hun adskillige Gange, stille vridende sine Hænder, over Gulvet. „Han maa give dem fra sig! sagde hun omsider i Heftighed: Vi maa fraribe ham dem, skulde det end koste ham Livet!" — „Glemmer J den russiske Flaade?" — „Saa maa List hjelpe os til Maalet." — „Hans Tjener, tog Fyrsten Ordet: en tydsk Mennonit, er nys kommen tilbage, og han bevogter ham skarpt." — „Saa er han dog idetmindste et Menneske, vedblev Wisloka: og menneskelig Smerte vil bevæge hans Bryst. Jeg vil betroe mig til ham, skildre ham min Angst, kaste mig for hans Fødder, og ikke hvile, før Papirerne ere i mine Hænder."

„Hvad J er for en kjærlig Datter! haansmilte Fyrsten: Jeg maa trøste Eder. J vil ikke faae no-

gen haard Kamp med ham. Han er ikke, som I tror, en kold Gubbe, men en blomstrende Ungersvend. Gak til ham, fald ham tilfode, viis os, hvorlunde en Fyrstinde af Ghyray's ædle Stamme tager sig ud i Støvet som en Betlerske — Veien til Skjændsel staaer Eder aaben."

„Hør op, Musfabeg! raabte hun næsten grædefærdig: Hvi piner I mig paa den tunge Vei, jeg har at vandre? Veed I noget bedre Raad, saa sig det."

„Eders Fader maa advares, underrettes om den Fare, som truer ham, svarte Fyrsten: og vil I, saa sender jeg et Bud til ham." — „Gjør det, bad Wisloka: gjør det, Musfabeg; men jeg frygter, det vil være forgjæves. Ofte har jeg advaret ham tilforn, men hans Tillid til Storherrens Venskab og Oprigtighed er urokkelig. Og hvorhen skulde han vel flye, at ikke hans Fjenders Arm kunde naae ham? Nei, Depescherne maa jeg have. Kun naar de Anslag, disse Papirer indeholde, aldrig træde for Lyset, kun da kan han reddes. Inden man smeder og sender nye, kan Kabinetternes Politik forandre sig tigange."

Saparogerfyrsten maatte give hende Ret, og han forlod hende nu, for at anordne det Fornødne til et Buds Afsendelse. Da Wisloka var allene, faldt hendes Skjebne endnu engang med Centnervægt paa hendes Hjerte. Forladt af alle Venner, blandt krigerske Osmaner, paa en Klippes midt i Havet, saa nær Musfabeg, for hvis Tilbøielighed og Charakteer hun gruede i sit Inderste, og det for at redde

en Fader, hvis Skjebne afhang af et Menneske, som hun ikke kjendte og som hun ved Medlidenhed vilde bevæge til at glemme sin Pligt. „O styrk Du mig, hellige Guds Moder! græd hun: og Du, elskte Billed, som jeg bærer ilon i mit Hjerte, tilsmile mig Mod med Dine mildeste Træk! Var Du mig nær, dyrebare Yngling, som jeg kun eengang har seet, lig en Aabenbaring fra Himlen, men som jeg aldrig — aldrig kan forgjætte!"

Hun gjennemvandrede Saparogerfyrstens aabenstaaende Gemakker, for atter at komme ud; hun vilde søge en passende Vaaning for sig og sine Tjenere. Nu aabnede hun den sidste Dør — indenfor sad en Mand, klædt omtrent som en christelig Munk. Han syntes at tilberede et Lægemiddel, og gav den Indtrædende et Vink, at forholde sig stille. „Han sover, hviskede han: og denne Søvn vil forfriske hans Lemmer, som Himlens Dug en syg Plante."

„Hvo sover?" spurgte Wisloka studsende, men pludseligt blev det hende klart, at hun befandt sig i den saarede Koureers forreste Værelse, og ligesaa pludseligt følte hun sig greben af en ubetvingelig Nysgjerrighed efter, ubemærkt at see det Menneskes Træk, der var hende saa vigtigt. Hun bad Lægen føre hende ind i Patientens Værelse, og han betænkte sig ikke derpaa, da han antog den rigtklædte Dame for En af Slottets Beboerinder.

Ved Leiets Hovedgjerde sad et Menneske, som betragtede den Indtrædende med dødsblegt Ansigt og med hule, men ikke uskjønne Øine. „Ham?" spurgte Wisloka Lægen. — „Nei, svarte Oldingen: under

Teppet hist hviler den Syge, og over hans Hoved er der bredt et Mousseʼlinsklæde. Tag det bort, Anselm!"

Denne adlød — den Slumrendes Hoved kom tilsyne, farvet af den tilbagevendende Sundheds yndige Rødme, Læberne smilte halvaabne, som i søde Drømme, og om de blidtlukkede Øine laae Søvnens hellige Fred.

Wisloka foer sammen, hun troede selv at drømme. „Endnu ikke!" bød hun, da Anselm omsider vilde bede Klædet over den Sovende igjen, og gjemmende sig selv, sagde hun hen for sig: „Jeg vil evigt beskue ham."

Virkeligen syntes det, som om hun vilde holde Ord. Dog fattede hun sig omsider, spurgte om den Syges Navn og Fædreland, om hans Vunde, om Helbredelsens Haab. Anselm og Armenianeren, som fra hendes hele Væsen sluttede til en inderlig Deeltagelse, fortalte, hvad de vidste, og inderligt bævede hun, da hun hørte Beskrivelsen af Tvekampen, og den Sidste betegnede hende Kuglens Løb. „See selv, vedblev han, og løftede Mousselinet tilligemed en Deel af Teppet tilside: see selv, og overbeviis Dig." Wisloka, som virkeligen, efter sin Nations Skik, besad nogen Kundskab i Lægevidenskaben, nærmede sig, bøiede sig rødmende ned, og undersøgte med rystende Finger det saarede Sted paa hans Bryst; ublidt berørte hun ham i sin Sjels store Bevægelse, og gjennembævet af en sagte Smerte slog Lansky Øinene op. Begge sane længe paa hinanden, Begge smilte, som de Forklarede, men uden at sige et Ord

lukkede Ynglingen igjen sine Øine, dog kun for kort efter at vaagne til den saligste og meest uventede Overraskelse.

Snart ahnede Begge, at de elskede hinanden, og ihast blev det dem til Vished. Wisloka vilde og maatte pleie den Syge, saavidt Anstanden tillod det. Hun vaagede med Anselm, naar han sov, hun rakte ham Armenianerens Lægemidler, hun tørrede hans Pande, naar han følte Smerte.

Vel ahnede Musfabeg ei den stille, lykkelige Verden, som Sygestuens Vægge indsluttede. Dog undrede det ham, at høre, hvilken ivrig Omhu Wisloka bar for sin største Fjende. Saa ofte hun lod sig see i de for hende beredte Værelser, opsøgte han hende, og forskede, ei uden Haan, efter Frugten af hendes Bestræbelser. „Jeg havde større Begreber om Eders Klogskab! sagde han en Dag: hvor ere Depescherne? Hvorfor tager I dem ikke fra ham? Der maa findes Leilighed nok til at bestjele ham saavelsom Tjeneren!" — „Jeg bestjæle, bedrage ham!" raabte Wisloka: aldrig!" — „Hvorledes? vedblev Saparogeren: Har I skiftet Sind saa sage? Er Faderen falden i Prisen? Eller — tilføiede han med mørkt og truende Blik: har I glemt ham over den smukke Patient?"

Slige Ord sønderrevе Wisloka's Inderste; hendes Blik blev sky og kunde ikke mere udholde Lansky's. Ofte grebes hun, i hans Nærhed af Skjælven, og naar hun ledte ham omkring i Værelset, hvilket, ved hans tiltagende Bedring, ofte skete, blev

hun noglegange greben af saadan Svaghed, at hun maatte slippe ham.

Mere, end hans Herre, bemærkede Anselm Wisloka's lønlige Sjeleangst, men da han næsten altid taug, og var vant til, aldrig at tale, for Noden drev ham dertil, indsluttede han sine Jagttagelser i sig selv, indtil han en Aften temmelig hastigt traadte ind til sin Herre, som just var allene.

„Naadige Herre! begyndte han, efter en Tidlang at have puslet omkring i Stuen, for at skjule sin Stemmes skjælvende Tone: Vredes ikke over en Erindring af min Mund, men jeg troer, vi kunne reise." — „Det troer Du, Anselm, svarte Lansky noget stødt: men jeg ikke. Er jeg ikke meget svag endnu? Maa jeg ikke sætte eller ligge mig efter hvert Qvarteers Bevægelse?"

„Men Seiladsen i en Baad, vedblev Tjeneren: kan ikke være Dem skadelig! Lad De kun Goeletten holde sig færdig, jeg bærer Dem ned, jeg holder dem paa hele Reisen i mine Arme — kun haste De at forlade dette Huus!"

Forundret spurgte Lansky om Grunden til dette Raad, men i Stilhed maatte han give ham Ret, thi det var ham vistnok muligt, at reise — kun dulgte han det for sig selv, og havde gjerne ønsket, altid at være syg, for altid at kunne blive sin Elskede nær.

„Jeg er ordknap, kjære Herre, vedblev Denne: og derfor har jeg endnu ikke fortalt Dem, hvad der, medens jeg i Deres Erinde opholdt mig i Cherson, sysselsatte Mængden som Bynyhed. Enhver

kjender, hvad Skjebne der har truffet Tartarernes sidste Fyrste, Chan Ghyray, hiint urolige Hoved, som førte sine Undersaatter mod Suwarow, og ved Cuban leed det berømte Nederlag. Han selv var heldig nok til at undslye den ham truende Hævn, og gav sig under Tyrkernes Beskyttelse, medens hans Land og Hovedstad hærgedes af blodtørstige Kosakker, og hans Familie flygtede til de kaukasiske Bjerge."

„Bekjendte Ting! afbrød Lansky ham utaalmodig: Hvad har det hermed at gjøre?" — „Kun saameget endnu, vedblev Anselm: at Chan Ghyray's Navn nær havde bragt hele Cherson i Oprør. Ordet gik, at han befandt sig indenfor Stadens Mure, og dette Rygte udbredte sig i flyvende Hast. Derpaa modsagde man det, og nævnte en Søn eller en Datter af ham, som skulde have kastet sig for Keiserindens Fødder, og bedt hende om Tilgivelse for sin Fader. Nok er det, Tartarerne holdt mistænkelige Sammenkomster, Vagterne i Palladserne bleve fordoblede, og en tilstedeværende kaukasisk Fyrstinde maatte forlade Staden med Keiserindens Unaade."

„Umuligt! raabte Lansky: Dronningen af Imirette? Og det siger Du mig først nu?" — „Just hende, naadige Herre!" — „Saa er hun her, vedblev Hiin, stedse heftigere: thi vid, den ædle Mø, der, mild som en Engel, har nedladt sig til os, Wisloka, er hendes Datter."

„Dronningen, svarte Anselm rolig: er ikke her, men i Selskab med sin Broder, Fyrst Hera-

klius af Georgien, og sin Datter, reist tilbage til Cuban. Men om hun er Moder til den ædle Frøken, som er lander her, vover jeg ikke at afgjøre. Lad mig udtale, naadige Herre. Ofte har jeg blandt Tyrkerne her seet en Mand, men aldrig uden Gysen. Visse frygtelige Erindringer paatrængte sig mig, saasnart mit Øie traf ham tilfældigviis. Idag fører min Vei mig over Galleriet. Ved dets anden Ende viser han sig, med Wisloka ved sin Haand. Jilsomt seer jeg dem skride frem, hun bleg som Døden, han mørk og skrækkelig, med rullende Øie; hartad med Magt drager han Frøkenen efter sig. Isnende Rædsel gjennemfoer mig! Saadan, just saadan, saae hiin Saparoger ud, som i Uman trak mig fra Raadhuusaltanen ned paa Torvet — saaledes, just saaledes, som Wisloka, vaklede jeg, i hine qvalfulde Minuter, efter ham! Det var ham — nu var jeg vis i min Sag, men inden jeg kunde komme ret til mig selv, vare de forsvundne i et Sideværelse."

Han tang, og ventede Lansky's Svar. Da Denne stirrede mørkt paa ham, uden at svare, raabte han, næsten knælende: „O, min dyrebare Herre, lad os fly! Vi ere faldne i onde Hænder. Enten ponser man paa vor Fordærvelse, eller man bedrager os dog."

„Nei, nei, nei! raabte Lansky med Heftighed: Jeg siger Dig: nei! Du feiler, ingen Løgn kom over disse hellige Læber, ingen usand Tanke i denne skjønne Sjel. Maaskee ere J alle Bedragere, maaskee ville J Alle myrde mig, men hun vil min Frelse!"

Han sprang op, holdt begge Hænder for Ansigtet, og gik, vildtoprort i sit Inderste, hurtigt op og ned ad Gulvet. Tanken om Chanen, hvis Dodsdom — det vidste han — indeholdtes i hans Despescher, Rygtet i Cherson, Wisloka's ofte gaadefulde Væsen, hendes Sammenkomster med Mustafabeg — Alt dreier sig om ham i en Svimmel, og, støttet mod Væggen, befaler han, efter en heftig men kort Kamp mellem Pligt og Kjærlighed, den tro Anselm, at holde Goeletten istand til imorgen.

Lansky var langt fra at ahne den Stemning, hvori Wisloka tilbragte den samme Time. Anselm havde seet ret. Med alle Spor af Skræk fulgte hun Saparogerfyrsten ind i hans Gemak, og her gjentog han de Efterretninger, der nys vare indlobne fra Constantinopel. Divanet var nemlig i Londom stemt for Krig mod Rusland. I al Stilhed begyndte man at forstærke Armeerne, i Arsenalerne blev arbeidet utrætteligt. Men for at skuffe fremmede Cabinetters opmærksomme Blikke en kort, men nodvendig Frist endnu, begyndte man, at laane visse af Ruslands Fordringer et villigere Øre, end hidtil. Man ihukom nu det russiske Gesandtskabs ofte gjentagne Fordring angaaende den flygtede Chan. En Nat blev den gamle Fyrstes Pallads pludseligt omringet af Janitskarer, og ved et Firman forkyndtes ham, at han var Fange. Forgjæves bad Chan Ghyray om Audients hos Storherren; forgjæves beraabte han sig paa en Chans Rettigheder, ifolge hvilke han ikke kunde straffes

med Døden. Han blev overantvordet til den russiske Gesandt Bulgakow, der havde ladet ham bringe til Demetri, en Landsby ikke langt fra Pera, og kun ventede et Vink fra sit Hof, for enten at sende ham til Taurien eller statuere et blodigt Exempel paa ham. Disse Efterretninger gik allerede fra Mund til Mund over hele Øen. Som et Tordenslag traf de Wisloka's Øre; aldeles tilintetgjort stod hun for Mussabeg, som ikke foredrog hende dem uden grusom Skadefryd. Selv havde han faaet Breve fra sine mægtige Venner i Hovedstaden, der lovede ham, hvis han gik over paa Portens Parti, at udvirke hans Udnævnelse til Pascha i Chocżym, en betydelig Stad og Fæstning i Hjertet af Moldau. Hvad kunde være den ærgjerrige Mussabeg velkommere, end dette Tilbud! Gjerne maatte ti graahærdede Hoveder, som Chanens, falde, naar den Politik, som smigrede ham, fandt det raadeligt. Det var derfor langtfra, at han lagde Lansky's Afreise nogen Hindring iveien. Det dødelige Had, han Dag for Dag kastede paa Ynglingen i stigende Grad, udsprang af en anden Aarsag, og naar han nu lod ham gaae, fandtes der vel, meente han, en bedre Leilighed til Hævn i Tidens Løb.

Det var allerede temmelig silde, da Anselm, efter at have besørget Alt til Afreisen, kom tilbage til sin Herre, og meldte ham hine Efterretninger fra den tyrkiske Hovedstad. Lansky havde, for at prøve sine Kræfter, kastet sig i sin fulde Dragt. Med den røde Saffiansbrevtaske i Haanden eftersaae han sine Papirer, og sagde derpaa: „Saa vorder jeg da,

neppe traadt i Livet paany, et Dødsens Budskab!" Imidlertid lykkedes det ham dog, at skjule den Bestyrtelse han følte ved Efterretningen om Chanens Fangenskab, for Anselm, og da Denne frygtsom vedblev: „Det skal dog være sandt, hvad man allerede igaar fortalte" — raabte han heftigt og i lønlig Angst: „Hvad er det? Hvad skal være sandt?"

„Chanens Datter er her i Slottet; Prindsesse Wisloka laae afmægtig paa sit Værelse; Dronningen af Imirette er hendes Moders Søster, ikke hendes Moder." — „Du lyver!" raabte Lansky med skjælvende Læber; Brevtaften faldt fra ham og Papirern fløi adspredte omkring. I et Slags afmægtig Svimmel bemærkede han først silde, at Wisloka imidlertid var indtraadt, knælede for hans Fødder, og vædede hans Høire med hede Taarer.

„Ikke saaledes! O, ikke saa! sagde Ynglingen, blidt bøiende sig ned mod hende: Vanhellige ikke Dine kongelige Læber. Pige, er Du ikke en Kongedatter?" — „Det er jeg ikke, min Elskede! svarte Wisloka: En ulykkelig Datter er jeg, som vil anraabe Dig om sin Faders Liv. Jeg er — —

„Fuldend ikke! afbrød Lansky: Nu veed jeg det — det er nok. O, Wisloka, hvad maae vi opleve! Jeg veed, hvad Du vil, men jeg kan ikke bønhøre Dig!"

„Du vil det dog, min Elskede! sagde Wisloka: Du vil ikke lukke Dit milde, dyrebare Hjerte for mit Angstraab, Din Standhaftighed vil hensmelte i mine Taarer. See! vedblev hun, og trykte hans Haand smigrende mod sit Bryst: Jeg var altid

hans kjæreste Barn, mig har han baaret paa sine Arme, med mig har han leget, mig allene, og Ingen videre paa hele Jorden, har den vilde, krigerske Mand holdt af. Han var ingen Christen, men han lod mig døbe, og nægtede mig ikke den usigelige Velgjerning, at undervises af christelige Lærere, hvor meget det end kostede ham. Han skiltes fra mig, og betroede mig til Dronningen, min Moders Søster. Nu staaer hans Liv paa Spil; Dit Komme til Pera bringer ham Døden. Siig, min Ven, hvad skal jeg gjøre? Hvorvidt bør Datteren gaae, for at redde sin Fader?"

„Jeg vil sige Dig det! svarte Lansky, efter en Pause, rolig og bleg: Her er en Pistol; skyd mig ned, og tilegn Dig hine Papirer. Kan Du ikke det, saa gaae, og bring Adasi i Oprør. Lad mig overfalde, myrde, Du vil finde Hænder nok. Derved vinder Du Tid; Krigen vil udbryde, inden vi troe det, og Du og Din Fader ere reddede!"

„O Gud!" skreg Wisloka, og styrtede, i den heftigste Smertes Udbrud, til hans Bryst. Han sluttede hende i sine Arme, Begges Taarer flode sammen, Ingen af dem talte et Ord. Som til evig Skilsmisse favnede de hinanden nogle Minuter. Omsider rev Wisloka sig løs, stirrede paa ham med Øine, som ikke græd mere, og spurgte: „Du giver mig ikke Papirerne?"

Istedetfor Svar tog Lansky Portefeuillen af Anselm's Haand, trykte den til sit Bryst, og rakte hende med den Venstre en Pistol. Hun greb den, Anselm sprang til; men det behøvedes ikke, thi

neppe havde hendes Fingre berørt den, for den faldt til Jorden, og Wisloka styrtede ud af Værelset med et Forfærdelsesskrig.

Næste Morgen steg Lansky ubevæbnet, Skridt for Skridt, ned i Havnen. Uantastet gik han om bord paa Fartøiet, som bar ham over Volgerne. Reisen var lykkelig. Anden Dags Aften løb Goeletten ind i Kanalen, som omgrønnes, paa den ene Side af Asien, paa den anden af Europa. Snart hævede sig, paa begge Kyster, Østerlands majestætiske Hovedstad. I umaalelig Udstrækning dukkede Constantinopel, den eneste Stad som hviler paa to Verdensdele, op af Havet. Over den aldrig ahnede Pragt, som med hvert Bølgeslag udfoldede sig rigere for hans Blikke, glemte Lansky sin Reises smertelige Diemed. Han saae Intet, uden Staden, der, som en stor Krands af Diamanter, indfattede Bosphorus. Asiens Palmer, som grønnedes mellem Scutari's Huse, frydede hans Øie i samme Grad, som Olivenlundene paa den europæiske Kyst, og endeligen sagde ham de sneehvide Marmorpalladser, hvis Arkader og Trapper førte ned i Havet, og Taarnene af christelige Kirker, at han havde naaet sin Reises Maal — Pera.

Adskillige Uger efter meldte Aviserne i Petersborg Chan Ghyray's Henrettelse. Halv offentligt, halv hemmeligt, havde den fundet Sted i Rhodus, efter tyrkisk Foranstaltning. Nu torde man vente en varig Fred i Lille-Ruslands Provinder — den farlige Urostifter var tilintetgjort. Catharina var igjen kommen tilbage til sin Hoved-

stad, og Joseph til sin. Men uforklarligt var det, at Koureren ikke vendte tilbage fra Constantinopel, skjøndt dog allerede tre Maaneder vare forløbne over den fastsatte Termin. Om hans Skjebne i Adast gik de forunderligste Rygter. Imidlertid var det af Chanens Henrettelse klart, at Depescherne maatte være komne det russiske Gesandtskab tilhænde. Men da Koureren udeblev, og man ikke spurgte det mindste fra ham, lod den bekymrede General gjøre Forespørgsel hos Gesandtskaberne i Pera, og fik til Svar, at Koureren, efter at have afleveret sine Papirer, var bleven affærdiget efter to Dages Ophold, og derpaa, saavidt man vidste, reist hjemad. Man maatte altsaa formode, at et nyt Uheld havde ramt ham.

Saasnart Generalen havde modtaget disse Efterretninger, reiste han til Wien og besvor sin ophøiede Ven, at opbyde Alt hos Portens Gesandt, for ved sit Magtbud at redde Yuglingen, der sikkert svævede i Fare, hvor han saa var. Men Storherrens Gesandt havde, under Paaskud af en Lystreise, forladt Wien. Man vendte sig nu til Petersborg, hvor Paul, med rastløs Iver, enten af Venskabs frivillige Drift, eller ledet af en anden, høiere Haand, opbød Alt, for at efterspore den Forsvundne. Generalens Brev syntes at gjøre et dybt Indtryk paa Keiserinden; hun besluttede at bønhøre ham og at tage sig kraftigt af Sagen. For det Første skulde Paul selv foretage en Reise til Constantinopel, og virkeligt reiste han, forsynet med Midler og Fuldmagter, sydpaa.

Men dette var i den skjebnesvangre Sommer af Aaret 1787, da Vulkanen, der saalænge havde bebudet et Udbrud, spyede de første Flammer. Paul havde endnu ikke naaet Cherson, da Flaaden ved Adasi, bestaaende af 54 Skibe, bevægede sig ved Kinburn, og, uden foregaaende Krigserklæring, aabnede Krigen, idet den angreb de russiske Skibe i Liman. Paa en Passage til Constantinopel var nu ikke mere at tænke. Der forefaldt Søetrækninger, hvori Russerne lede betydelig Skade, og havde den gamle Helt Suwarow ikke været i Nærheden, da havde den chersonesiske Marine været forloren.

Nu var Tiden kommen, da den i Cherson sluttede Alliants kunde træde i Virksomhed. Joseph erklærede Porten Krig. Generalen drog sine Armeer sammen, og forlagde sit Hovedquarteer til Chernowitz, en Stad ikke langt fra Pruth, mellem Lemberg og Jassi. Han tvivlede nu ikke mere om sin Yndlings Død, og hans faderlige Hjerte sørgede dybt for ham. For det Første lod han sig noie med at afværge Tartarernes Indfald. Den Sæd, den henrettede Chan havde udstrøet, bar gode Frugter; det Exempel, som var givet af Mussabeg, der nu holdt sit Indtog som Pascha i Chocżym, havde bragt hele Saparogernes Folkestamme under tyrkiske Vaaben.

Saa stode Sagerne, da Generalen en Dag, tilligemed sine Oberster og Adjutanter, vendte tilbage fra et Rekognoscer-Ridt, thi Bønder havde meldt, at en Horde af 7000 Tartarer var paa Marschen mod Chernowitz. Han havde besluttet, at gaae

dem imøde, udkastet en Dispostion med sine Underbefalingsmænd, og derpaa trukket sig tilbage i sit Værelse. Da meldtes en Nonne, som kom fra Klostret St. Samuel ved Foxhani, omtrent 12 Miil fra Chernowitz. Det var en rank, ædel Skikkelse, sortklædt, slørtilhyllet. Hun tiltalte Generalen paa Fransk, og slog Sløret tilbage. Det skjønne men blege Ansigt forekom ham ikke ubekjendt, og da nu Nonnen med blød Stemme spurgte: „Maa jeg nævne Deres Durchlauchtighed mit Navn?" — Da blev det ham klart, at det var den samme Pige, han for et Aar siden havde seet i Cherson.

„Nei, svarte han derfor, noget mørk: Nu gjenkjender jeg Dem. Vi have seet hinanden i Cherson, men De forsvandt pludseligt af denne Stad. Wisloka, jeg frygter at maatte anklage Dem for en stor Uret imod mig — hvor var De dengang, og hvad vil De nu hos mig?" — „O, min Fyrste! raabte Wisloka, og styrtede for hans Fødder: Vær mildere mod mig, thi jeg kommer til Dem med sønderrevet Hjerte. Bortstød mig ikke! De er mit sidste Haab, det sidste Anker, hvorved jeg binder min Tilværelse! Har De Intet hørt fra Ham?"

„Derom spørger De mig? tog Generalen Ordet: Jeg giver Spørgsmaalet tilbage. Veed De ikke, hvor Deres Garn droges sammen over ham, hvor Deres Dolke have naaet ham? Ingen Forstillelse mere, Chan Gh ray's Datter! vedblev han endnu strengere, da Wisloka ved disse Ord brast i Taarer: Jeg veed, hvo Deres Fader var, og hvorfor De forsvandt af Cherson. Tilstaae det,

tilstaae det, De har undergravet det unge Træ, jeg opelskede med Gartneromhu, og — ikke sandt? — det er styrtet!"

„Ved Frelserens Blod, raabte Wisloka under uafladelig Graad: hør mig! Elsket har jeg ham, grændseløst elsket ham, og at jeg endda har maattet fornærme ham, det er min frygtelige Forbandelse!" — „Hvorledes? spurgte Generalen mildere: Hvorledes, De har elsket ham, Wisloka? Staae op, ulykkelige Barn — Alt være Dem tilgivet, De har jo elsket ham!"

Han løftede hende op, og ledte hende til en Stol. Men Wisloka, hvis Sjæl eengang var saa smerteligt bevæget, var længe ei istand til at fatte sig, hendes Læber skjælvede, og kun paa Generalens fortsatte Opmuntring begyndte hun at fortælle sin Historie. Hun dulgte Intet. Med stigende Deeltagelse hørte Generalen til.

Nu kom hun til hiin sidste Aften, til den heftige Kamp, Lansky havde at bestaae med sin Pligt. Med stor Spænding greb Generalen hendes Haand. „Hvad nu? raabte han: Har min stakkels Frits vaklet? O, det havde været menneskeligt. — Hans Sjel var bøiet, hans Legem sygt — hans Hjerte sønderrevet — Alt stormede jo ind paa ham."

„Nei! svarte Wisloka: Han stod fast. Ude af mig selv forlod jeg ham. Med forvirrede Planer og Tanker styrtede jeg gjennem Slottets Haller; det var, som om min Faders Røst tilraabte mig af hver en Krog: Red mig! Jeg hørte hans Dødsklage, hørte ham bebreide mig, at jeg havde forsømt end-

nu eet Middel. Phantasien kom, med alle sine Qvaler, mine onde Dæmoner til Hjelp, og saaledes gjorde jeg Noget, som jeg evigt vil angre."

„Nu?" spurgte Generalen, og slap hendes Haand. — „Lad mig skrifte, som en Synderinde! vedblev Wisloka: Ja, min Fader, jeg er skyldig; ved mine Hænder klæber maaskee hans Blod. Natten henrandt under Dødsmarter. Endeligen dæmrede Morgenen — endnu engang styrtede jeg til hans Værelse — han var borte! Intet Farvel, ingen Afskedshilsen — næsten bevidstløs segner jeg om, Mussabeg løfter mig op. „Efter ham! tilraabte jeg ham: indhent ham, bor hans Skib i Sænk, tilintetgjør ham!" — „Eders Befaling skal vorde efterkommet!" svarte Mussabeg, og inden jeg kan kalde den tilbage, synker jeg i Afmagt. Jeg vaagnede under adaadske Qvinders Hænder, men kun for at føle en Feberhede, som bandt mig til Sygeleiet adskillige Dage og martrede Aand og Legeme med skrækkelige Phantasier. Det Første, mine Sandser igjen opfattede med Klarhed, var Efterretningen om Mussabeg's Afreise til Constantinopel. Skulde jeg frydes derved, eller skulde jeg forbande den? Endnu veed jeg det ikke, men da Rygtet sagde, at min Faders Hoved var falden, var det forbi med min græsselige Tilstand. Velgjørende Taarer flode til hans Minde, og jeg vidste nu, at Lansky havde naaet sit Maal uden Fare.

„Det er sandt! svarte Generalen: Jeg veed det authentisk. Men hvad haaber De? O, mig er Gaaden løst, Deres grusomme Ønske er fuldbyrdet, skjøndt

uden Nytte for Dem. Mussabeg, troe mig, har udøst hans uskyldige Blod!"

„Deres Durchlauchtighed tillade mig at fuldende! afbrød ham Wisloka: Efter min Helbredelse vilde jeg selv til Constantinopel, jeg vilde opsøge ham, og var han endnu ilive, da havde jeg fundet ham. Men nu lærte jeg først at kjende Mussabeg ret. Paa hans Foranstaltning nægtedes mig Pas, og næsten som en Fange maatte jeg blive paa Adasi, til Flaaden lettede Anker og tog mig med. Ved Benderi sattes jeg iland. Jeg fik min Frihed igjen, men mit Mod var knust, og jeg maatte prise mig lykkelig, at jeg fandt et Tilflugtsted hos Nonnerne i St. Samuel. Jeg var allerede fastbesluttet, at tage Sløret, da en Begivenhed pludseligt vakte mig med Skræk af min Rolighed. Alt ofte vare Afdelinger af den tyrkiske Hær marscherede forbi vort Kloster, som ved et storherligt Beskjermelsesbrev var sikkret mod Forurettelser. En Dag gik flere Tropper forbi end sædvanligt, asiatisk Musik tonte, Heste vrinskede — Choczym's nye Pascha vilde spise Frokost i Klosteret. Qvinderne indelukkede sig i deres Celler, medens et tumultuarisk Liv begyndte at larme inden de stille Mure, Ingen, uden Abbedissen, viste sig for Paschaen, og først om Aftenen, da de vilde Gjæster vare langt borte, kom ogsaa jeg frem af min Celle, og begav mig ind i Spisesalen med mine Søstre. Nysgjerrigt spurgte disse om Paschaens Udseende og Navn. Abbedissen beskrev ham, og hvad hans Navn angaaer, tilsoiede hun, da skal han have forandret det. Tilforn skal han have været russisk Vasal og Fyrste over

en saparogisk Folkestamme — nu kalder han sig Hassan Pascha. Men hvad der, mere end han selv, vakte min Deeltagelse, var en Fange, som blev kaldt herind i Salen, og syntes omringet af Tartarer. Det var en bleg, men ulignelig smuk Yngling i christelig Dragt, og vel kan jeg sige, at jeg aldrig har betragtet nogen Dødelig med saa dyb Bevægelse, som ham. En ædel Stolthed parrede sig med en ubeskrivelig Smerte i hans Træk, hans Øine udtalte hans Sjels Ynde og Qval, og det var sienlynligt, at Aand og Legem her laae under for det bittreste Forræderi af Skjebnen. Jeg rakte ham et Bæger Viin, som han modtog, men en Samtale torde jeg ikke begynde med ham — Paschaen tillod det ikke. Da de droge bort, besteeg Ynglingen en Hest, og omgiven af Flere end hundrede Tartarer, fulgte han Toget. — Jeg var nær ved at segne om, da jeg hørte dette. Mussabeg! lød det i mit Inderste, og Fangens blege Billed stillede sig for min Sjel med Lanskys elskede Træk. Dog fattede jeg mig, saa Ingen mærkede min Bevægelse. Selvsamme Nat forlod jeg Klostret, og tog Veien til Dem, min Fyrste, om hvis faderlige Godhed den Elskede saa tidt har fortalt mig."

„Ærværdige, dyrebare Helt! sluttede Wisloka, og favnede Fyrstens Knæ paany: Frels ham! Han lever, jeg sætter mit eget Liv til Pant paa, at det var ham, der kun var skilt fra mig i Klostret ved en Muur! Tusind Stemmer raabe i mit Bryst: Han lever, og er i Mussabeg's Vold! Udriv ham af denne Vold, ryk for Chocżym — kræv ham tilbage af

Paschaen, og har han udøst hans Blod, saa hævn ham!—"

Generalen tiltalte hende mildt, og lovede at skikke en Gesandt til Choczym, for at overbevise sig om hendes Formodningers Grund eller Ugrund. Endnu fortaug han for Wisloka, at hiin Stads Erobring var en nødvendig Betingelse for hans Planers Fremme, og at kun en meget talrig Tartar-Horde, som havde leiret sig mellem Pruth og Dniester, hindrede ham fra, allerede at staae for dens Mure. Han lod imidlertid den modige Vandrerske anvise nogle Værelser i Hospodarens Pallads, som han selv beboede.

Læseren veed allerede, at Lansky lykkeligt naaede Hovedstaden i det tyrkiske Monarkie. Ufortøvet afleverede han Depescherne til vedkommende Gesandtskaber, og en Steen faldt af hans Hjerte, da han blev de Papirer qvit, der havde voldet ham saamegen Kummer. Følgerne af sit Budskab vilde han ikke see, og bad derfor, at vorde affærdiget, saa snart som muligt. Intet var ham derfor velkomnere, end Ministerens Befaling, at han skulde holde sig rede til at reise næste Dag. Det korte Ophold havde Lansky benyttet til, saavidt muligt, at gjennemvandre nogle Qvarterer af den umaalelige Hovedstad. Det var Aften, da Gesandtskabssecretairen, som ledsagede ham, bød ham ind i et Caffehuus, af hvis Pragt der gik stort Ry. De traadte ind i Salen, som hvilte paa forgyldte Pilastre. Dens Vægge vare af Speil-

glas, og midt i den befandt sig et Bassin, hvis klare, kjølige Vand beboedes af sicilianske Guldfiske. Om Bækkenets Marmorrand laae, paa Silkehynder, adskillige Tyrker, smøgende Tobak. I Baggrunden bevægede nogle lettilhyllede Dandserinder deres yppige Former efter Tacten af en Harpe.

Lansky overfløi alt dette med raske Blikke. Han gjennemvandrede den hele Række af Værelser og Bade. Ved Udgangen traf hans Øie tilfældigviis en aldrende Mand, der, liggende, som de Øvrige, smøgede sin Pibe, men i sin Dragt afveg noget fra den østerlandske. Skjøndt udvortes rolig, forkyndte dog hans skarpe, omkringflyvende Blik, Ørnenæsen og Hovedets hele Udtryk den bevægelige Aand som iboede ham; det krøllede, graanende Haar, viste her og der Lokker af sort Farve, og hvormeget der end robede den gjennem onde Skjebners Skole gangne Mand, svævede dog om hans Mund et Træk af Godhed og Smerte, som fængslede Lansky's Blik, og bevægede ham til at spørge sin Ledsager, om han ikke kjendte denne Mand.

„Vel kjender jeg ham! svarte Denne: Det er den fordrevne Fyrste fra det kubanske Krimm, Chan Ghyray, en klog og farlig Mand, som, under Lige-yldigheds Skin, skjuler en gjærende Ild. Saaledes kan De hver Dag see ham her, men imidlertid smeder han Planer mod Rusland, hvis bittreste Fjende han er; fra disse Hynder, hvorpaa han hviler, veed han at regjere sine Redskaber og iværksætte sine oprørske Anslag."

Lansky hørte Intet, uden Chanens Navn, der virkede paa ham som et Tordenslag. Han blev staaende, og stirrede tilbage efter ham, medens han tillige fornam Nødvendigheden af, nu at gjøre Noget, der kunde svare til Wisloka's Bønner og hans Kjærlighed. Kun vilde han ikke røbe sin Deeltagelse, og maatte derfor tøve, til han, ude paa Gaden, fandt en passende Leilighed til at sige sin Ledsager Godnat. Nu vendte han tilbage til Kaffehuset, nærmede sig Chanen, og tilhviskede ham, bøiende sig over hans Skulder, Navnet Wisloka. Hiin vendte Hovedet om til ham, og betragtede ham nogle Minuter, uden synderligt Tegn paa Forundring. Omsider tiltalte han ham, men i et Sprog, som Ynglingen ikke forstod.

„Wisloka, vedblev Lansky nu paa Russisk, saa godt han kunde: Wisloka beder Dem være paa Deres Post; hun beder Dem paa det bønligste gribe alle Forholdsregler til Deres personlige Sikkerhed." — Et let Træk af Forundring fløi over Chanens Ansigt; hans gjennemtrængende Blik hvilte fast paa Lansky — derpaa spurgte han: „Hvor er Wisloka?" — „Det veed jeg ikke! svarte Ynglingen: Hvor hun nu er, veed jeg ikke, men jeg saae hende i Cherson og Adasi." — „Cherson? gjentog Chanen: Rigtigt, derhen vilde hun — men Adasi? Umuligt!"

Han stod op, greb Ynglingens Haand, og førte ham ind i et nærliggende Cabinet. Her gav ham Lansky saamegen Oplysning, som hans Pligt og Tungemaalenes Forskjellighed tillod. Forbigaaende

Alt, hvad der kunde have Hensyn til hans Depescher, bad han ham blot med en Varme, som robede en nærmere Deeltagelse, ei mere at troe det Skin af Venskab, Porten viste ham, men hellere at opfylde Wisloka's inderlige Ønske og forlade Constantinopel.

„Jeg flye! raabte Chanen: Jeg flye af det meest ophøiede Venskabs Arme, som beskytter mig! Vild, Christen, alle Troendes Behersker er min fortrolige Ven, og just ved en unodvendig og nederdrægtig Flugt vilde jeg krænke hans Venskab, vække hans Mistanke og fremskynde min egen Fordærvelse. — Du horer, vedblev han efter en mork Pause: Du horer til en Nation, som just ikke mener os det altforvel. Hvo veed, af hvem Du er hidsendt — men jeg tilgiver Dig Dit falske Raad, fordi Du kjender Wisloka. Dog — skynd Dig herfra."

„Det vil jeg, Fyrste! svarte Lansky i opbrusende Vrede, som han dog strax dæmpede: Lev vel!" Han rakte ham Haanden. „Endnu Eet! vedblev han: Jeg gaaer tilbage til Cherson — vil Du ikke medgive mig en Amindelse for Din Datter?"

Chanen betænkte sig. Hans Blik floi over en Ring og adskillige andre Klenodier, som han bar; med nogen Mistillid betragtede han derpaa Ynglingen. „Nei, nei! vedblev Denne: Du skal ikke betroe mig Noget af dette. Der gives for Din Datters barnligkjærlige Hjerte endnu et andet Klenodie, som vil være hende mere værd. Tillad mig at tage en Lok af Dit Hoved og at bringe hende den tilligemed Din Velsignelse."

Hans Øine svømmede ved disse Ord i Graad, og hans hele Sjel speilede sig deri. Hans Mund smilte smerteligt og yndigt tillige; der laae Noget i hans Væsen, hvis hemmelighedsfulde Magt Chanen selv ikke kunde modstaae. Uden at svare et Ord, tog Denne Turbanen af, og bøiede sit majestætiske Hoved for Lansky, som tog en liden Sax af sin Brevtaske og med Haanden gled hen over Oldingens Lokker, for at vælge den smukkeste.

Muhamedanerne sætte stor Priis paa deres Haar, og taale ikke gjerne, at Nogen berører det. Var det nu Overtrædelsen af en næsten religiøs Sædvane, eller Forudfølelsen af en forestaaende Uskjebne — nok er det, Chanen begyndte ængsteligt at stønne, medens han rakte sit Hoved hen for den fremmede Krigers, som berørte det med et skjærende Instrument. Faa Øger efter rakte han det, paa samme Maade, frem under Bøddelens Hug, og det er troligt nok, at kommende Timers Aander allerede nu havde grebet den Ulykkelige. „Nei!" skreg han pludseligt, og foer bleg iveiret, men allerede var det skeet, Lansky holdt Lokken i sin Haand, og takkede med et venligt Smiil. Derpaa stak han den, tilligemed Saxen, i Brevtasken, og omfavnede Chanen, som, pludseligt forvandlet, fandt sig deri, tog sin Signetring af Fingeren, og rakte ham den. „Det endnu — og min bedste Velsignelse for mit elskede Barn!" hviskede han, vinkede med Haanden, og Lansky forlod ham.

Allerede næste Nat brød Uveiret løs over Chanens Hoved. Han blev arresteret, og neppe saae han sig forraadt, forladt, af sin ophøiede Ven, for al Trods, al Styrke, alt Mod til Livet veeg fra ham. Lansky erfarede hans Skjebne endnu kort før sin Afreise, og iilte nu saameget mere at forlade den usalige Stad. Gandske let og glad besteg han med sin Anselm det græske Koffardiskib, som skulde bære ham til Donau's Munding.

Staden paa de syv Høie forsvandt efterhaands for hans Blikke, idet han løb ud af Bosphorus ind i det sorte Hav, men endnu i Miles Frastand saae han Constantinopels gyldne Halvmaaner skinne, og de faste Borge og Taarne, som her forsvare Indgangen til to Verdensdele, prangede endnu i stort Antal paa Kysterne, og syntes at flytte sig med Skibet. „O, hvor skjønt! hvor skjønt! raabte Lansky gjentagne Gange: Hvorfor beboes disse paradisiske Strande ei af andre Mennesker!"

Hidtil havde det ikke været Ynglingen synderlig paafaldende, at Skibet stedse kun holdt sig i ringe Afstand fra Kysten, skjønt Farten her maatte være besværligere, end dybere paa Havet. Han gjorde sig heller ingen Betænkelighed over, at Capitainen usædvanligt holdt Øie med Stranden og med en Kikkert monstrede de Slotte, som viste sig paa Kysten. Efterhaands begyndte Egnen at vorde vildere; nøgne og steile Klippemasser styrtede sig i Havet, og viste mange Bugter og Kløfter. Inada's Sandbanker toge deres Begyndelse, og der kom Lodser, som skulde lede Fartøiet igjennem. Sælsomt nok, befandt sig

paa disse Lodsers Baade bevæbnet Mandskab. Skibet ledtes gjennem Sandbankerne, dog ikke ud i det Frie, men mod en Klippebugt, hvorved laae et mørkt, halvforfaldet Kastel. Lansky, som nu blev opmærksom, spurgte, men Svarene, han fik, lode som Haan. Tanken om Forræderie opsteeg i ham, hele Koffardiskibet forekom ham pludseligt mistænkeligt, den sælsomme Cours, de bevæbnede Lodser — han tvivlede ikke mere.

I sin Tjeners Træk læste han samme Frygt; men Ingen af dem vovede at udtale den. Med anstrengt Øre lyttede Anselm til Matroserues Samtaler, som Lansky ikke forstod, og pludseligt bøiede han sig, bleg og bævende, mod Denne, og tilhviskede ham: „Min dyrebare Herre, vi ere forraadte og forlorne tillige. Alle disse Mennesker tjene vor Dødsfjende, Fyrst Musfabeg. Histoppe ligger hans Slot, hvorhen man fører os. O, hvor beklager jeg Dem, min elskte, dyrebare Herre!" — „Er Du vanvittig?" raabte Lansky blegnende — men det viste sig kun altfor snart, at den tro Anselm havde Ret.

Saparogerfyrsten kunde ikke forvinde sit Had til den ædle Tydsker, der havde ydmyget hans Stolthed og vakt hans Skinsyge i saa høi en Grad. Han reiste til Constantinopel, men ikke for at hindre Lansky i Afleveringen af hans Depescher, thi denne laae i hans Plan. Den gamle Chans Existents var ham, i meer end een Henseende, til Byrde. Denne kjendte nøie hans ærgjerrige Anslag, og havde derfor hidtil modarbeidet hans Udnævnelse til Pascha i det tyrki-

ske Divan. Tilmed var Choczym's Paschalik betinget ved Krigens virkelige Udbrud mellem Porten og begge Keiserstaterne. Chanens Død maatte befordre dette Udbrud.

Men Fyrstens kloge Aand saae endnu videre. Han kjendte Vigtigheden af Fæstningen Choczym midt i Moldau, og vidste forud, at blev den ham betroet, da satte han sit Hoved i Pant for dens Forsvar. Prinds Coburg vilde sandsynligviis rette det første Kanonskud mod Choczym. Musfabeg havde ved sine Speidere erfaret, hvor høit Generalen elskede sin Plejeson. Havde han altsaa Denne i sin Magt, da kunde den østerrigske Feltherre tvinges til at sælge de vigtigste Fordele for sin Yndlings Liv. Med Lansky fik han desuden ogsaa Wisloka i sin Magt.

Det holdt ikke haardt at bestikke den græske Skibskapitain, som skulde føre Lansky over. Og saaledes gjenfinde vi da Denne i et Fængsel paa Musfabeg's Slot, hvorfra man, trods hans og Anselm's modige Modstand, havde bragt ham. Dog behandlede man ham anstændigt, og hans Fængsel bestod i et lyst og luftigt Værelse, som vendte mod Østen, og, gjennem sine Gittervinduer, gav Øiet en umaalelig Udsigt over Havet. Adskillige Sammenkomster med Musfabeg havde ikke anden Virkning end at de forøgede Begges gjensidige Forbittrelse. Musfabeg's kolde og giftige Rolighed drev Lansky's Harm til det yderste, og en Dag var han nær ved at qvæle Fyrsten, idet han, i Mangel af ethvert Vaaben, pressede ham mod Muren med frygtelig Magt. Kun hidilende Tjenere reddede ham, men

fra den Tid saae Lansky ham ikke mere. Dog var det et eiendommeligt Træk, enten af Storhed eller af Frygt, i Mussabeg's Charakteer, at han ikke lod ham undgjelde derfor, men tvertimod behandlede ham med et Slags Høiagtelse og indrømmede ham flere Friheder, end hidtil.

Disse Friheder var det vel, som bevægede Anselm til, at iværksætte en Plan til Lansky's Befrielse. Man havde adskilt ham fra Denne og kastet ham i et eget Fængsel, hvilket gjorde Planens Udførelse ubeskrivelig vanskelig. Dog overvandt han alle Hindringer og fuldbragte det Utrolige. Skjulte Penge og Bekjendtskab med Besætningens Sprog, kom ham til Hjelp; han havde vidst at forskaffe sig Brækjern og Strikkestiger, og en Nat, da Lansky ei ventede noget mindre end ham, traadte han, som en Gjenganger for hans Leie, og vakte ham. „Staae op, kjære Herre! bad han: Staae op! Vor Redningsstund er kommen."

Han meddeelte sin Plan. Ikke langt fra det Værelse, hvori de nu vare, førte en liden Dør ud paa en Terrasse, som ragede ud over Havet. Døren var allerede opbrudt, en Strikkestige var befæstet paa Skraaningen af Terrassen, en Tartar var bestukken, og ventede med en Baad ved Klippens Fod. — Alt dette fortalte Anselm sin Herre, som imidlertid klædte sig paa, og drog ham derpaa med sig. Halvt i Drømme fulgte Lansky den trofaste Tjener; uden Ophold naaede de Døren, traadte ud paa Terrassen, og droge gandske sagte Jerndøren til efter sig.

Lansky vilde tale. „Stille, stille! hviskede Anselm: til vi først ere nede i Baaden." — Han traadte frem, undersøgte Strikkestigen, fandt den fast, vendte sig og satte baglænds Foden paa det første Trin, for at række sin Herre Haanden. Da sloges pludseligt Jerndøren op, et Pistolskud faldt — Anselm udstødte et sagte Skrig, hans Hænder slap — baglænds styrtede han ned i Havet. Lansky vilde efter ham, men Mussabeg's Arme holdt ham omslynget, Soldater kom til, og med Magt slæbte man den Ulykkelige tilbage i hans Fængsel.

Om Forræderie eller Tilfælde vare i Spillet her, veed man ikke, men muligt er det dog, at det Hele skete med Fyrstens Samtykke, for at han, paa Reisen til Chocżym, som han vilde tiltræde næste Dag, kunde vorde en overflødig og byrdefuld Følgesvend qvit. Med halvbrustet Hjerte fulgte Lansky den nye Pascha's Tog. Han var den ulykkelige Fange i St. Samuel's Kloster, kun ved en Væg adskilt fra den Elskede, hvis Nærhed han ikke ahnede. Underveis hørte han, at Generalen rykkede frem til Chernowitz; denne Stad laae Chocżym saa nær, og han maatte, uden at torde give sin faderlige Ven et Vink om sin Tilværelse, drage ind som Fange i den sidstnævnte Fæstning.

Saa stode Sagerne, Krigen var i fuld Gang, og Generalen brændte af Attraa efter Chocżym's Erobring. I vid Udstrækning, omgiven af uhyre Mure, ligger denne Fæstning paa Dniepers høire Bred. Generalen forsøgte idetmindste at bane sig Veien dertil, som var besat af omsværmende Tartarer.

Han rykkede frem imod dem med en Avantgarde af 7000 Mand, i den Mening, at de kun vare lidet stærkere, men deres Horder vare tregange saa talrige, og først efter en blodig Fægtning heldede Seiren paa Østerrigernes Side. Nu lod Generalen samtlige Høie om Staden befare med svært Skyds, og sendte en Gesandt til Paschaen, for at opfordre ham til Overgivelse.

Denne Gesandt var en gammel Oberst, ved Navn Fabry. Han havde sin Søn med sig, et meget ungt Menneske, som dog syntes at have fægtet med og at være bleven saaret, thi han bar om Panden et sort Tørklæde, som bedækkede den største Deel af hans Ansigt.

I en Pragtsal, omgiven af sine Høvdinger, modtog Paschaen den østerrigske Gesandt. Med et Haansmiil hørte han Opfordringen til Overgivelse, og afslog den ligefrem. Oberst Fabry lod sig ikke forstyrre derved, men vedblev med rolig Mine at skildre den Fare, Paschaen udsatte sig for. Tankefuld gik Denne op og ned i Salen med store Skridt, og forlangte omsider tolv Dages Betænkningstid, for at indhente Ordre fra Constantinopel. Fabry bevilgede ham den forlangte Frist, og sagde derpaa, hvorlunde han endnu havde et særskilt Hverv til ham fra den østerrigske Feltherre.

„Til mig? svarte Mussabeg, med talende Triumph i Blik og Væsen — thi han vidste, hvad der gjaldt — til mig?" — og strax fjernede han, med et bydende Vink, alle de i Salen værende Osmaner. „Hvad kan dog, vedblev han derpaa: den tydske Fyrste have at forhandle med mig?"

„Strax skal I høre det! svarte Oberſten: Min General har bragt i Erfaring, at I, ved Eders Indtog her i Fæstningen, førte en Fange med Jer, og beder Eder lade mig see ham. Er det den Samme, som han formoder og søger, da vil han underhandle med Jer om hans Udlevering."

„En Fange — svarte Paschaen adspredt — der ere mange Fanger i min Fæstning, og jeg veed ikke, hvilken I mener, men at I kan see, hvor billig jeg er, vil jeg lade Jer føre gjennem Fængslerne. Søg Jer der Eders Mand, og bring ham hid, hvis I finder ham."

Han ringede. Tjenere traadte ind, og Musſabeg bød dem vise den fremmede Oberſt alle Fanger. Hastigt greb Fabry's Søn sin Faders Arm, for at ledsage ham paa denne Gang, men Paschaen holdt ham tilbage. „I bliver her, unge Herre! sagde han bydende: Kun Eders Fader tillader jeg det, Eder ikke. I kan imidlertid holde mig med Selskab og fortælle mig om Eders Krigsbedrift." — Saa ugjerne end Drengen syntes at adlyde, maatte han dog. En sienſynlig Banghed greb ham, da Oberſten var ude. Med korslagde Arme stillede Musſabeg sig for ham, og betragtede ham. „Hvor gammel er Du da, min Søn?" spurgte han godlidende. „Saa ung! vedblev han, da Drengen havde svart: og Din Fader fører Dig allerede i Felten! Og han frygter ikke, at udgyde Dit rosenrøde Blod?" — „Luk mig ud!" bad Ynglingen. — „Vist ikke! svarte Musſabeg, og greb hans Høire med et stærkt Tryk: Bliv hos mig. Du frygter dog ikke?

Hvorledes? Skjælver en Helt, som alt har faaet Vunder i Kampen? Hans Haand vorder kold, som Jis? Hvor denne Haand er smuk! vedblev han, idet han besaae den: saa hvid og fiin, som om den endnu aldrig havde berørt et Sværds haarde Staal. Sandelig, min Søn, Du duer ikke til Soldat, opgiv det blodige Haandværk, og læg Dig efter, at plukke Charpi for de Syge!"

Et let Stød, og Drengen tumlede nogle Skridt tilbage. I usigelig Forvirring, næsten i Afmagt, sank hans Hoved ned paa Brystet, og Mussabeg, som bemærkede det, stillede sig ligeoverfor ham, betragtende ham med et ondskabsfuldt Smiil. Et Par gruelige Minuter henrandt for den forklædte D ig. Langt om længe indtraadte Oberst Fabry med en krigerskklædt, men værgeløs Fange. Ham fulgte endeel bevæbnede Tyrker. Et sagte Skrig undfoer Drengens Læber, da han saae Fangen; han gjorde en rask Bevægelse hen imod ham, hans Arme aabnede sig uvilkaarligt, men et Sideblik paa Paschaen, som iagttog enhver af hans Bevægelser, og han blev staaende som naglet til Jorden, med nedhængende Arme.

„Nu! spurgte Mussabeg Obersten med lurende Blik: Har I fundet Den, I søger? Altsaa Østerrigeren er det — ja, ja, nu befinder jeg mig — er det da den Rette. Hvad byder mig Fyrsten, Eders Herre, for ham?"

„Det er den Rette! svarte Obersten: Grev Lansky, Lieutenant og Adjutant i hans romersk-keiserlige Majestæts Tjeneste. Men inden jeg taler et Ord videre, maa I betænke, ved hvilke Midler denne

ulykkelige Yngling kom i Eders Vold. — Spørg Eders Samvittighed, Folkerettens Love!"

„Folkeret! raabte Mussabeg: Hvornaar var der nogen Folkeret mellem de Vantroe og os? — Intet mere derom. Siig uden Omsvøb: hvormange Hoveder af vore Fanger byder Eders Feltherre for hans?" — „Tre tartariske Høvedsmænd og tyve Gemene!" var Oberstens Svar. — „Et høit Bud! haanloe Paschaen: Hvad mener Du, ædle Lansky — er Du saameget værd? Jeg vurderer Dig høiere."

„Det var min Pligt, faldt Obersten ham rødmende i Talen: at begynde med det laveste Bud." — „Og hvad er det høieste?" spurgte Mussabeg rask. — „Det høieste? svarte Obersten noget bestyrtet: Velan, vil I vide det — vi ere ikke vante til at tinge, hvor det gjelder et Menneskeliv, og hvad vi elske, ville vi ogsaa kjøbe dyrt. Hele Armeens Officeercorps byder den uhyre Sum af to Maaneders Sold, Feltherren lægger titusinde Dukater til og udleverer alle i det sidste Slag gjorte Fanger, tolv hundrede i Tallet, tilligemed halvfjerdsindstyve tartariske Høvedsmænd."

„O, Gud! raabte Lansky: O, Gud! det er formeget. Hr. Oberst, saamegen Godhed, saamegen Kjærlighed er jeg ikke værd — lad mig blive her!"

„Ha! raabte Mussabeg frygteligt: Det klinger smukt, det er ophøiet. Nu behager I mig bedre! Men om jeg nu forsmaaer Eders Skatte og overantvorder mine Tartarer til Eders Bødler? — Behold Eders Guld, lad det Pak nedsable — ved Allah, saaledes faae I ham ikke!"

„Eders Fordring gaaer videre?" spurgte Oberſten, trædende et Skridt tilbage. — „Det vil finde ſig! ſvarte Paſchaen: Gaae nu! Fra mine Taarne vil jeg beſtemme Priſen og foreſkrive Betingelſerne. Ingen Asper ſkal han koſte Jer, det ſiger jeg Jer forud."

Oberſten, ſom, ved Paſchaens Vægring, var bragt ud af ſin rolige Stemning, ſvarte noget heftigere, Muſſabeg ogſaa, og medens Begge ſkiftede Ord, nærmede Lansky ſig Drengen, ſom ſkjælvende ſtod der, og klappede ham paa Kinden.

Haſtig greb Drengen hans Haand, førte den til ſit Bryſt, til ſine bævende Læber — „Wisloka!" hviſkede Lansky. — „O, min Elſkede, min Elſkede! ſvarte hun ligeſaa ſagte: Hvad ſkal jeg gjøre, for at redde Dig?" — „Vlive ſtærk, og ikke forraade Dig, ſvarte Lansky: thi jeg troer, Tyrannen har gjenkjendt Dig! Hans Blikke hvilte mistænkeligt paa Din Skikkelſe." — „Har han der! ſagde Wisloka: Velan, deſtobedre, jeg taaler ſaa ikke denne Tvang mere! Lad ham myrde os, Lansky, naar vi kun døe forenede!"

„I vil ikke høre noget mindeligt Forſlag! raabte Oberſten her: Hvad menneſkeligt er, har jeg forſøgt, men forgjæves. Saa hør da ogſaa min Generals anden Stemme! Fra nu af er I anſvarlig for denne Officeers Liv, hvert Haar paa hans Hoved er talt, og vee Jer, vee Eders Stad, om ham vederfares noget Ondt! Mundinger uden Tal ere rettede imod Jer. See Jer om paa Eders Bjerge, og betænk Jer vel!"

„Det har jeg allerede gjort! svarte Paschaen noget mildere, end man, efter disse Ord, kunde vente: Hr. Oberst, jeg lader Eder drage bort ubehindret, og giver Eder sikkert Leide med. Men hvad om jeg holdt Eder tilbage med Magt, berøvede Jer Eders Frihed, ja, maaskee skadede Jer paa Livet — hvad vilde man da tænke om mig?"

„Alle Underhandlinger vilde ophøre og Eders Æresord vorde en Fabel." — „Godt, svarte Paschaen: godt; men naar jeg respecterer Eders Ufortrænkelighed, saa have dog vel mine Gesandter, hvis jeg engang skulde finde det fornødent, at sende Nogen til Eders Leir, samme Ret?" — „Et underligt Spørgsmaal, var Oberstens Svar: det er en Selvfølge." — „Min Gesandt maa være, hvo han vil, vedblev Musfabeg: I sender ham tilbage ubehindret?" — „Tilforladeligt! sagde Obersten: I Feltherrens, i alle Generalers, i hele Armeens Navn, giver jeg Eder vort Æresord derpaa."

Paschaen vinkede. Et stort Antal af hans Officerer traadte ind i Salen, og i deres Paahør maatte Oberst Fabry, hvem dette syntes en gandske overflødig Ceremonie, gjentage sit høitidelige Tilsagn. Nu var Musfabeg tilfreds. Han tillod Obersten, at følge Lansky tilbage til hans Fængsel, og bød sine Officerer begive sig bort.

„O, lad mig ogsaa følge Fangen bort!" raabte Drengen her, rev Bindet fra Panden, og saae, med Wisloka's skjønne Øine, bedende op til Musfabeg.

„Altsaa — dog! raabte Denne, tilbagetrædende med mørk Mine: altsaa gjættede jeg dog ret! — Ja, Wisloka, nu troer jeg, at I elsker, thi I er meget dristig."

Men hendes Bøn afslog han gandske. Hun bad ham tillade hende at blive i Choczym og dele Lansky's Fangenskab — ogsaa det nægtede han hende. Hun knælede for ham, for at bevæge ham, men Lansky løftede hende op, endnu engang omfavnede han hende, og efterat han havde bedet Obersten, at hilse hans Venner, men fremfor Alle hans dyrebare General, og at takke dem for de Beviser, de havde givet ham paa deres Kjærlighed, lagde han sin Elskede ved Oberstens Bryst, og forlod Salen.

En Time efter befandt Fabry sig, tilligemed sin foregivne Søn, udenfor Fæstningen, paa Veien til Chernowitz.

Generalen, som efterhaanden havde vænt sig til den Tanke, at Fangen i Choczym var Lansky, blev, ved denne Formodnings Stadfæstelse, mindre overrasket, end bedrøvet og harmfuld over sin Gesandts slette Held. I Stilhed havde han allerede glædet sig til, at see sin Yndling igjen, og faae nu sit Haab tilintetgjort paa en grusom Maade; ja, hans Harm forøgedes endnu derved, at Paschaen havde vovet at spotte ham, ved at tvivle om sin Gesandts Sikkerhed, hvis han fik ilsinde at sende Nogen. Tilmed saae man, Natten efter Oberstens Tilbagekomst, Himlen blusse i Choczym's Omegn. Generalen steg op paa Hospodar-Palladsets Taarn, og saae herfra den stedse tiltagende Flamme. Hvorfra den kom, indsaae man

vel, og Alles Forventning var spændt paa det Høieste. Hele Natten igjennem varede Ilden, og endnu en stor Deel af den følgende Dag. Paschaen havde gjort et Udfald, stukket Saltværket og alle nærliggende Landsbyer i Brand, ladet Fæstningens Forstæder brænde til Aske. Herved viste han, at han kunde handle paa egen Haand, og ei behøvede at opvebie nogen Ordre fra Constantinopel. Armeen kom i Bevægelse, adskillige Bataillioner maatte rykke ud, og det kom atter til smaae Fægtninger med omstreifende Tartarer; dog havde de ingen videre Følger.

Beleiringskrigen, som den pleier at føres, naar en betydelig Armee ligger for en endnu betydeligere Fæstning, som, ved sit Omfang, sine Voldes Styrke og sin Besætnings Mod, beskyttes mod et afgjørende Angreb, begyndte nu med al et gjenstridigt Hads Forbittrelse, og fortsattes i adskillige Maaneder, med Udfald og Tilbageslag, med enkelte Pladsers Erobring og Gjenindtagelse. Alt vajede christelige Bannere paa Jassy's og Botuschan's Taarne; alt manøvrerede Afdelinger af Hæren, under Oberst Fabry's Kommando, paa tyrkisk Gebeet — kun fra Choczym's uovervindelige Volde blinkede endnu Halvmaanens Standarter i ufordunklet Glands. Flammer og Bomber regnede ned i Staden fra østerrigske Munstinger; hvert Skud rystede Generalens og gjennembævede Wisloka's Hjerte. Thi Paschaen holdt sig, og man maatte tilstaae, at man ikke kjæmpede mod nogen uværdig Fjende.

Da fik Generalen et Brev fra St. Petersborg. Det var fra Keiserinden. Hun takkede ham for de

Anstrengelser, han i dette Felttog havde viist for hendes og for sin Souverains Interesse, og stillede tillige alle sine Armeers Hjelp til hans Disposition. „Soltikow er den Nærmeste! — skrev hun. Alt rykker han til Dem med trettentusind Mand. Choczym maa — maa vorde vores, maa falde, det indseer De, Elskelige! at Choczym maa falde. Man siger, der er christne Fanger i Staden, og de maa reddes. Jeg byder Den Millioner, som redder En. Soltikow's Søn, som tjener i sin Faders Armeekorps, kjender min Villie i saa Henseende nærmere."

Generalen smilte over dette Brev. Hvor ulykkelig, tænkte han, er denne kronede Qvinde — hvilke Flammer brænde under hendes Hermelin!

Dette var i Juni Maaned, og virkeligen kom nu General Soltikow med det lovede Armeekorps, og forstærkede derved Østerrigernes Magt betydeligt. Nu var man istand til, i sluttet Kreds at omringe Fæstningen, og at fraskjære den al Tilførsel. Herved forværredes de Beleiredes Tilstand Dag for Dag. Jo mere Mangelen voxte inde i Staden, desto hidsigere Udfald gjorde Besætningen; den forsøgte at slaae sig igjennem, men hvergang strandede dens Plan paa Beleirernes jernfaste Tapperhed. Paul, nu Arkanies lykkelige Brudgom, og forlængst helbredt for den flygtige Elskovssmerte, Oni's skjønne Nine havde voldt ham, vidste, ved sin grændseløse Sorg over sin Vens Uskjebne, at vinde Generalens Kjærlighed.

I kort Tid var han avanceret stærkt; man vidste, at han stod sig godt hos Keiserinden, ja, at han endogsaa havde havt nogle hemmelige Audientser hos hende. Derfor øvede han en vis Overlegenhed hos sine Kammerater, endogsaa hos høiere Officerer, og man lagde stor Vægt paa hans Ord. Herved bevægede han sin Fader til at foreslaae Generalen, at sende ham, som anden Underhandler, til Stadens Porte. Kun med Moie samtykkede Denne. Han havde intet Haab mere om et lykkeligt Udfald ad Fredens Vei. Den ædle Fyrstes Sjel var omtaaget af mørke Skyer; en Smerte, som gjennemtrængte hans inderste Væsen, bestormede ham med ødelæggende Magt. Ofte bøiede han, i den stille Nat, sine Knæe for den Almægtige. „Fader! bad han: Længe har jeg baaret mit Hoved i stolt Lykke — nu føler jeg Dit Tordenveir nærme sig! O, er det muligt, da lad denne Kalk gaae mig forbi, lad mig beholde ham! Det er min Alderdoms eneste Stav, min Fryd, min Lykke — mit Livs eneste Blomst! Ved mit Hjerte har jeg opdraget ham, med min Kjærlighed har jeg opfostret ham, jeg har overført min Tilværelse paa ham. Men har Du sat en Grændse for hans Dage, o, saa lad ogsaa mig finde Vei til Din Herlighed, lad mig føre hans skjønne Sjel for Din Throne, og dom da mildt over ham og mig!"

Saa bad Generalen. Men hedere Taarer flød i Chernowitz, hvor Wisloka var bleven allene tilbage. Paul nærmede sig imidlertid, som befuldmægtiget Parlamentair, Choczym's Porte, og blev,

tvertimod Generalens Formodning, indladt. I bange Forventning saae man nu hans Tilbagekomst imøde, men adskillige Dage gik, og han kom ikke. Alt begyndte man ogsaa at frygte for ham, da et sælsomt, men pragtfuldt Tog en Aften bevægede sig fra Staden til Leiren. Hvide Bannere vajede foran; tyrkiske Kaftaners Purpur, gyldne Maaner og Hesterumper lode sig see. Feltherren satte sin engelske Kikkert for Øiet. Man saae hans Hænder ryste — en usædvanlig Rødme fløi over hans Kinder — og med det Udraab: „Ham er det! Han kommer! Jeg seer ham!" bredte han Armene ud, og støttede sig, i uvilkaarlig Svaghed, paa den gamle Soltikow og Fabry, som stode bag ham. Alle trængte sig om ham, thi jo nærmere Toget kom, desto tydeligere gjenkjendte man dem, som aabnede det. Som en Lobeild fløi Rygtet derom gjennem Leiren, og inden et Qvarteer var forløben, bølgede tusind og atter tusind Uniformer om Generalens Telt. Luften gav Gjenlyd af Frydeskrig, og den umaadelige Trængsel var nærved at standse Toget. Omsider kom det opad Høien; asiatisk Musiks bløde, smeltende Toner lode, hvide, af fire Janitskarer baarne Bannere vajede mildt i Luften, og bag dem rede Paul og Lansky paa prægtigt smykkede Heste, fulgte af en Mængde sorte Slaver, som bare Gaver af Guld og Sølv, og Toget sluttedes af en Aga med mange Gemene.

Forunderligt var det, at begge Ynglingerne ingen Deel toge i den almindelige Jubel; i det høieste

trykte de en og anden Vens Haand med et vemodigt Smiil. Nu stege de af. Fort af Paul, nærmede Lansky sig Generalen med vaklende Skridt. „Min Søn, min Yndling! raabte Denne, ilende ham imøde: Kom, kom! Lad Dig trykke til mit Hjerte, som uden Dig havde ophørt at slaae!"

Men Lansky stod stille, bøiede sig mod Paul, og gav ham et Vink med Haanden. Denne traadte frem, og tog saaledes til Orde: „Paschaen af Chocszym har ladet mig reise uden Svar. Derimod skikker han en Gesandt, som veed hans Villie og skal underhandle med Dem, naadige Herre. For Gesandtens sikkre Leide og uhindrede Tilbagekomst har han en Borgen i Dennes eget Æresord og i Armeens, som Oberst Fabry har givet." — „Hvor er Gesandten?" afbrød Generalen ham rask." — „Der staaer han!" svarte Paul, pegende tilbage paa Lansky, som stod der, bleg og rørende, noget bøiet, og understøttet af sorte Drenge, som knælede paa begge Sider af ham.

„Han? Han? spurgte Generalen med skjælvende Læber: Han, der staaer hist, som en Engel blandt Djævle?" — „Naar behager det Deres Durchlauchtighed, vedblev Paul sagte, som om han frygtede at bekræfte, hvad han ikke kunde benægte: naar behager det Deres Durchlauchtighed, at forunde ham Audients?"

Fyrsten tang nogle Øieblikke. Han foer nogle gange med Haanden over Panden, men pludseligt fattede han sig, hidvinkede General Soltikow, samt alle østerrigske og russiske Storofficerer, og be-

gav sig, ledsaget af dem, ind i sit Telt, hvor man, omkring et stort Bord, tog Sæde paa Stole af purpurfarvet Fløiel.

Derpaa befalede han, at føre Paschaens Gesandt frem. Teltets Forhæng aabnede sig, og Lansky traadte ind. I nogen Frastand bleve Slaverne staaende med Kostbarhederne. „Hvad skulle disse?" spurgte Generalen. — „Det er Foræringer, svarte Ynglingen: hvorved Paschaen af Choczym troer at hædre Deres Durchlauchtighed." — „Hædre mig? foer Generalen op: Ja, han hædrer mig meget, vedblev han sukkende: idet han sender Dig til mig som sin Gesandt. Men nu kan jeg ikke tage mod Sligt — først maa jeg vide, hvad han fordrer. Lad derfor disse træde tilbage, og begynd Dit Budskab."

Det skete. Lansky begyndte at tale. Han nævnede Paschaens uopfyldelige Fordring, som ei bestod i mindre, end Beleiringens fuldkomne Ophævelse, Jassi's og Botuschan's Tilbagegivelse, Moldau's ufortøvede Rømning. Man maatte tilstaae, at denne Fordring gjordes med ligesaa megen Anmasselse, som Klogskab, thi dens Opfyldelse endte paa eengang Krigen, reddede Choczym og berigede Tyrkiet med en af de skjønneste Provindser. En almindelig Uvillie udtalte sig i Alles Miner, medens Lansky foredrog dette. Men meest formørkedes Generalens Pande.

„Har Paschaen mistet Forstanden? spurgte han: Siden han vover, at gjøre os saadanne Forslag. Og hvor kunde Du overtage dette Budskab?" — „Jeg

har overtaget det, svarte Lansky med Lidenskab: fordi jeg vidste, at det vilde klinge endnu mere afskrækkende i en Østerrigers Mund — fordi jeg henreves af min Længsel, efter at see Deres dyrebare Ansigt endnu engang."

„Uhørt! vedblev Generalen, endnu hensunken i dybe Tanker: Og hvorpaa grunder Paschaen denne rasende Fordring? Hvad vil det indesluttede Rovdyr i sin Hule?" — „Paa Intet grunder han den! raabte Lansky med Ild: paa slet Intet!" — „Det ikke saa lige! tog Paul nu Ordet: Deres Durchlauchtighed tilgive, at jeg berører det — han fordrer det ei for Intet — samtykker De, er Gesandten os tilbagegiven — hvis ikke, maa han tilbage."

En dyb Stilhed fulgte paa disse Ord. Obersterne og Generalerne saae paa hverandre med betydningsfulde Blikke, og kastede deres Øine, fulde af Medynk og Forventning, snart paa Ynglingen, snart paa deres Chef, som saae alvorligt ned for sig.

„Du maa tilbage, sagde Fyrsten omsider saare høitideligt: her er ingen Udvei, Du maa tilbage." — „O, ikke for rask! raabte Paul: ved alle Helgene, ikke for rask! Endnu veed Deres Durchlauchtighed ikke Alt. Naar han kommer tilbage, venter ham Døden i Chocszym. Hans Liv er den Priis, Paschaen har sat, og fra os bærer han sit Hoved paa Blokken. Kammerater, tor vi taale det?"

„Døe! raabte Generalen med skjælvende Læber: Døe!" — „Og om nu saa var! tog Lansky hurtigt Ordet: Kan dette komme i Betragtning, er

mit Liv Noget mod Østerrigs Ære og Deres? Have vi ei lovet, gladelig at døe, naar vore Vaabens Hæder ægter det, og er der vel Nogen iblandt os, som vilde betænke sig paa, at øve den sidste Soldats Pligt? Ja, mine Herrer, nu er jeg atter En af Deres. Den skjændige Lænke, som trykte mig, er falden. Fri staaer jeg blandt Dem nu. Lad mig gaae igjen med Deres Velsignelse — Meer har jeg jo aldrig ønsket."

Et høit Bifaldsraab lod ved disse Ord, som havde rørt alle Hjerter. Man sprang op, trængte sig frem til ham, Alle vilde omfavne ham, trykke hans Hænder — et Optrin, som fremkaldte Taarer ogsaa i de haardeste Krigeres Øine. Kun Generalen sad ubevægelig endnu; han var ei istand til at reise sig. Paul ahnede dette ængstede Hjertes Trang, overtalte alle Tilstedeværende til at forlade Teltet, lod Gardinet falde, og Lansky blev allene med Generalen.

Neppe see de sig uden Vidner, før den tilbageholdte Smerte og den ømmeste Kjærlighed aabnede sig Vei som en rivende Strøm. Lansky styrtede i Fyrstens Arme, og Denne trykte med begge Hænder hans dyrebare Hoved mod sit Bryst. Ingen talte, Ingen var istand til at fremføre en Lyd. Generalens Taarer trillede ustandseligt over hans Kinder, og vædede Ynglingens mørke Lokker. Ogsaa Denne græd. „Min Fader! bad han omsider: Min dyrebare Fader, tilgiv mig disse Taarer — de skulle være mine sidste!" — „Kjære Frits!" svarte Generalen efter en lang Pause, men Mælet slog ham feil.

„Saa lev vel, min Fader! vedblev Ynglingen: Min evige, evige Tak for Deres Kjærlighed, for de usigelige Velgjerninger, hvormed De har overøst mig — min evige Tak, at De endnu engang tog mig i Deres Arme!"

„Ikke saa, svor Generalen pludseligt op: ikke saa! Jeg vil redde Dig, Frits, jeg vil undsætte Choczym, trække mine Armeer tilbage og sønderbryde min Kommandostav — jeg slipper Dig ikke fra mig mere!"

„Hvor hellig, hvor ærværdig er De mig, svarte Lansky: selv naar Deres Smerte glemmer sig selv. Nei, min Fyrste, De har ikke sagt dette, den østerrigske Feltherre ikke, Smertens Forvirring talte af Dem."

„Og Du maa, maa virkeligen dø, spurgte Generalen med stivt Blik: naar jeg ikke undsætter Choczym, maa Du dø? Maa Du, Frits? — Intet Svar, kun et Tegn med Læberne!" Lansky slog Øinene til Jorden med et vemodigt Smiil.

„Saa er det dog sandt! vedblev Generalen: Her staaer jeg, omringet af mine Armeer, og Du maa dø? Alle de Tusinde agte paa mit Vink, og jeg skal ikke kunne redde min Sjels Yndling!" Han greb hans Haand. „Min Søn! hviskede han sagte: Siig et Ord, og endnu i denne Nat tage vi Choczym med Storm."

„Saa maa jeg afsted endnu i dette Øieblik! raabte Lansky: O, glem ei, at vort Æresord er sat i Pant, at jeg maa tilbage. Skjenk mig kun denne Nat endnu, men lov mig, at De vil sende mig tilba-

ge, saasnart Dagen gryer. Deres Haand derpaa, min Fader, og Deres fyrstelige Ord!" Nølende, med bortvendt Hoved, rakte Generalen ham Haanden. „Saa! saa! raabte Ynglingen, gribende den med Heftighed: Nu er jeg rolig! Vær ogsaa De det, o, vær rolig og lykkelig! Jeg trykker Dinene til, og bortvender Læberne fra Livets Kalk! Hvad er det saa mere! Et mørkt Øieblik mod Deres Agtelses, Deres Kjærligheds Glorie, mod en smilende Evighed!"

„Min fromme Søn! kjærtegnede Generalen ham: ak, i Dit toogtyvende Aar!" — „Jeg har levet, kjære Fader! Mit Liv var rigt, beklag mig ikke." — „Du har ogsaa elsket, min Søn, ogsaa fra Din Kjærlighed skal Du skilles!" — „O Himmel! svarte Lansky smerteligt: O Himmel, hvad gjør De! Fader, Fader, hvi vækker De en slumrende Salighed i mig? Hvi minder De mig om Wisloka?" — „Kom, sagde Generalen, og greb hans Haand: kom, lad os sætte os ned, Natten er kort, og vi have endnu saa Meget at tale om."

Han ringede, og gav den indtrædende Officeer Befaling, at ile til Czernowitz og hente Wisloka. Hvor sagte han end havde talt, hørte Lansky dog det elskede Navn. Først foer han sammen, men fattede sig strax, og bad Officeren sige hende, at han var her, men intet Videre.

Neppe var han gaaet, før Ynglingen, i den heftigste Bevægelse, omfavnede Generalen. Han vilde tale, men en Strom af Taarer qvalte hans Ord. Al hans Fatning syntes forloren. Den skjøn-

ne og ophøiede Sjæl bragte Menneskeligheden sin Tribut. Saasnart han igjen følte sig istand til at tale, bad han endnu engang Fyrsten paa det Høitideligste, ei at give ham til Priis for Skjændsel, men at holde sit Løfte, og ved Morgengry at sende ham til Choczym, i hvad Tilstand han end befandt sig. „Velan da, raabte han endeligen med tindrende Øine: „Velan, jeg har Deres hellige Ord derpaa — Wisloka maa grøde nok saa bittert — jeg maa være nok saa svag — De sender mig tilbage!"

„Min kjære Søn, svarte Generalen bekymret: Du er saa heftig, saa oprørt — Dine Øine flamme saa vildt." — „Tilgiv mig, bad Ynglingen: snart skal jeg være roligere." Han stod op og gik hen i Teltets mørke Baggrund, hvor Generalen ikke kunde see, hvad han gjorde. Her tog han en Ring, som han havde kjøbt i Constantinopel, af sin Finger, aabnede den, og fvælgede en liden vellugtende Perle, som den indeholdt. Han havde just trykt den til igjen og stukket den paa Fingeren, da Generalen nærmede sig ham med et Lys i Haanden. „Du vender Dig fra mig, sagde han: gjør ikke det, Frits. See, een Glæde har jeg dog til Dig endnu. Han traadte hen til et Bord, hvorpaa der stod et Sølvskrin, aabnede det, og tog et blinkende Kors deraf. „Det er Thereſia-Ordenen, vedblev han! Din Keiser, min ophøiede Ven, har sendt mig den til Dig. Ak, Frits, jeg havde haabet, at smykke Dit Bryst dermed i en lykkeligere Time, men det skulde ikke være. Knæl, min Søn!"

„O, min Keiser! min Keiser! raabte Lansky knælende: Jeg har fortjent Din Naade, thi jeg har givet Dig mit Liv. Ikke sandt — jeg døer for ham!"

Generalen heftede Korset paa hans Bryst, og greb derpaa hans Arm, for, i Samtale med ham, at gaae op og ned. Med Forsigtighed begyndte han at tale om Wisloka's Fremtid; han frygtede ved hvert Ord, at vække Ynglingens lidenskabelige Smerte endnu engang, men han var som forvandlet nu. Med Forundring saae Generalen en Rolighed, der lignede Forklarelse, i hans Træk. Alle hans Svar vare klare, som hans Øie, og vidnede om hans Sjels fuldkomneste Frihed. Hans Skjebne syntes ikke at berøre ham mere. Aldrig havde han været saa elskværdig, som i denne Time. Ofte betragtede Generalen ham med Beundring, ja, med en vis Ærbødighed. „Det er hans sidste Nat! sagde han ved sig selv: Vee! og dette rige, herlige, ungdommelige Liv skal gaae tilgrunde!"

Lysets Skin hindrede Fyrsten i at bemærke, at Ynglingen med hvert Minut blev blegere. Han bad om at torde sætte sig, og Generalen førte ham til Sophaen. Lansky knappede Uniformen op, og aandede dybt. Han tog sin Signetring, tilligemed hiin tyrkiske, af Fingeren, og lagde begge ved Siden af et sammenviklet Papiir, som var falden ud af hans Barm, paa et nærstaaende Bord. „Kjære Fader, bad han endelig efter en lang Pause: klip denne Lok af mit Hoved! — For hende — for Wisloka —" vedblev han stakaandet. Og da han

nu bøiede sit Hoved, og Fyrstens rystende Hænder berørte dette, skreg han pludseligt: „O Gud, Chanen!"

„Hvad siger Du?" spurgte den forfærdede Fyrste. — „Intet, min Fader! aandede Ynglingen saare svagt: jeg er træt, lad mig hvile ved Deres Bryst!" Med disse Ord slyngede han den ene Arm om Generalens Skulder, den anden sank mat ned, hans Hoved segnede mod Oldingens Bryst, som omt klappede ham paa Kinden. Stedse svagere blev hans Aandedræt — Øinene faldt til — hans Pande blev vaad. I smertelig Ynde smilte hans Mund — det var, som om han drømte om Himlen.

Alvorlig og taus saae den graahærdede Helt ned paa ham. Han holdt ham i sine Arme, og vovede ei at røre sig, for ei at forstyrre hans Slummer. En forvirret Larm i det Fjerne, Hestetramp, Vognraslen og Vagternes Anraab vakte ham af hans alvorsfulde Betragtning. Han ahnede, hvad det var, og vinkede Stilhed, da man nu aabnede Teltets Forhæng, og Wisloka styrtede ind. Hendes Øine søgte hendes Kjærligheds Gjenstand, og fandt ham paa det helligste Sted, indsovet ved det faderlige Hjerte. Sagte treen hun nærmere, sank paa Knæ, greb Ynglingens nedhængende Haand, og førte den, snart mod sit Bryst, snart mod sine Læber.

„Og De vredes ikke, spurgte hun sagte, seende op til Generalen: og De vredes ikke, at jeg er saa dristig, i Deres Paasyn at kysse denne elskede Haand?" — „O, kys ogsaa hans Læber!" svarte Fyrsten. Wisloka lod sig ikke det sige togange.

Hun stod op, og hæftede sin Munds Rosenkalk paa hans.

„Store Gud!" skreg hun pludseligt, idet hun tumlede tilbage, med en Stemme, som rystede Generalen. — „Hvad er det?" spurgte han heftigt, gjennembævet af Sandhedens Ahnelse. — „De holder et Liig i Deres Arme — han aander ikke mere!"

Hun havde Ret. Den asiatiske Gift havde fuldendt sit lønlige, sporløse, sikkre Mord. Ynglingen var død.

Paul havde imidlertid ikke hvilet. Han kjendte Lansky's Æresord, Fabry's Løfte i Armeens Navn, men dette Løvte kunde kun binde Østerrigerne, ikke Russerne, som jo Intet vidste deraf. Let vandt han sin Fader og nogle andre Storofficerer for denne Anskuelse. Derpaa ilte han fra Telt til Telt gjennem hele den russiske Leir og besvor sine Landsmænd, med Magt at modsætte sig Lansky's Afreise. Han lovede Guld og grønne Skove, ja, han kastede om sig med Æresposter og Provindser. Hans Møie var ikke spildt. I al Stilhed stege to Regimenter Cavallerie tilhest, ilte til Generalens Hovedqvarteer, og sluttede en Kreds om Teltene. Stedse tættere blev denne Kreds; et russisk Regiment efter et andet trængte sig hid — Tusinde og atter Tusinde stode, i dybeste Taushed, paa Pladsen, da Julimorgensolen steg op paa Himlen. Hele den østerrigske Armee kom i Allarm — man spurgte — hvisked — og holdt sig stille.

Paul og nogle andre Officerer listede sig lytteende om Generalens Telt, men de hørte Intet — Dods-

stilhed herskede indenfor. Omsider vovede man at lette Forhænget og titte ind. Endnu sad Generalen der, med sin døde Pleiesøn i Armene — uden Bevægelse knælede Wisloka ved sin Elskedes Fødder. Den skjønne Rødme i Lansky's Træk var, lidt efter lidt, vegen for Dødens Bleghed; det første Blik paa ham viste, at han ikke hørte til de Levende mere.

Generalen smiilte smerteligt, da han langt om længe vaagnede af sin Lethargie, gjenkjendte sine Omgivelser, og hørte Paul's Planer. „Der have I ham!" sagde han. — Men næste Øieblik besindede han sig, og ihukom det Løfte, han havde givet den Henblegnede — helligt vilde han holde det. Paul var En af de Første, som stemte for, at sende Paschaen det dyrebare Liig.

Efter nogle Timers Forløb overantvordedes Yngslingens Liig til de ventende Janitskarer. Han laae paa en Baare af Landser, i fuld Uniform, med begge sine Ordener paa Brystet. Ved hans Hoved lagde Generalen, efter hele Armeens Ønske, en Laurbærgreen; alle Regimenters Musik spillede Sørgemarscher med dæmpede Instrumenter, da han blev baaren forbi. Generalen lod en pragtfuld Ganger føre efter ham, derefter fulgte Mohrerne med deres forsmaaede Guld- og Sølvkar. Det var, som om en Konge blev baaren til sin Grav; til under Fæstningens Kanoner varede det talløse, frivillige Følge.

I Fyrstens Telt fandt man saavel Chanens som Lansky's Lok og Ring — Wisloka's eneste Arv.

Men Generalen skjulte ei sin Smerte i det sønderrevne Bryst. Endnu samme Dag forkyndte en uhyre Kanontorden den. Alle Mundinger af hans Ildsvælg spyede Død og Fordærvelse mod Chocżym. Da det blev Aften, stod den største Deel af Staden i lys Lue. Men Paschaens Klogskab, Mod og uovervindelige Fasthed vaklede endnu ikke. Over en heel Maaned udholdt han den næsten uafbrudte Kanonild. Selv hans Fjender maatte denne Trods aftvinge Agtelse, og da han omsider nødtes til, at andrage paa en Kapitulation, tilstod Generalen ham fri Bortmarsch med Resten af Besætningen. Den 19de September 1788 rykkede Fyrsten ind i det øde, hærgede Chocżym.

Wisloka fandt Tilflugt i Klostret St. Johannes ved Forhani. Paul ophøiedes til Fyrste og beboede, ved forrige Sekels Udløb, et af de prægtigste Palladser i St. Petersborg.

(Ernst Wodomerius.)

Ines de Cordona.

En spansk Inquisitionshistorie

fra Philip den Andens Tid.

Efter lang Fraværelse vendte jeg, Fernand de Lara, fra Flandern tilbage til mit Fædreland. Neppe betraadte jeg igjen Spaniens Grund, før jeg fordoblede min Iil, thi min Længsel efter, snart at vine min Fødebyes stolte Mure, voxte med hvert Skridt, min Hest tog. Krigens Farer havde hærdet mit Hjerte, og uden Smerte kunde jeg tænke paa Alt, hvad jeg her for syv Aar siden havde forladt; selve den Tanke, at finde min Elskede, for hvis Skyld jeg gik i Krigen, i min Fjendes Arme, havde inter Skrækkeligt for mig mere.

Med disse Følelser nærmede jeg mig Madrid, hvor jeg vilde overnatte, for ved Daggry at fortsætte min Reise til Murcia. Pludseligt saae jeg en Trop bevæbnede Mænd nærme sig mig; de omringede nogle Vogne med Brænde. I deres Spidse red en Inquisitions-Officeer; efter ham fulgte En af samme Rets Præster, som, saasnart han vinede Stadens Mure, med høi Stemme begyndte at qvæde en latinsk Sang. Nu og da faldt hele Troppen ind i Sangen; det var en meget alvorlig og sørgelig Melodie. I Begyndelsen holdt jeg min Hest noget tilbage, for at tage Toget nærmere i Øiesyn, men snart gjenkjendte jeg den hellige Inquisitions Symbol paa Anførerens Fane, og den de fleste Mennesker med-

fødte Frygt derfor greb mig saa pludseligt, at jeg gav min Hest Sporerne, og, med en skrækkelig Følelse, galopperede ad Staden til. Men snart mærkede jeg, at jeg blev efterfat, og idet jeg saae mig om efter min Forfølger, lode mig de frygtelige Ord imøde: „Hold stille i den hellige Inquisitions Navn!"

Jeg holdt, sprang af, og knælede. Rytteren saae vist paa mig — vi syntes ei at være hinanden ubekjendte. Han spurgte: „Dit Navn?" — „Fernand de Lara." „Din Stand?" — „Kongelig Capitain i den flanderske Armee." — „Dit Fædreland?" — „Murcia." — „Hvi flyer Du for den hellige Inquisitions Tjenere?" — „Jeg er en Reisende, og beder Eder, ei at kalde Flugt, hvad der kun er Længsel efter, snart at gjensee mit Fædreland og dets kongelige Hovedstad."

„Men hvi flyer Du Dine Venner, Fernand?" vedblev han smilende, idet han ligeledes sprang af Hesten, og med Hjertelighed sluttede mig i sine Arme. Vi gjenkjendte hinanden. Det var Don Felippo de las Tarres, En af mine fortroligste Ungdomsvenner, som i min Fraværelse var traadt i det hellige Officiums Tjeneste. Jeg spurgte ham, i hvad Ærinde han reiste, og han svarte: „Jeg anfører de Kulsviere, som bringe Brændet til Autodafeen til Staden og reise Baalet. Imorgen skal Høitideligheden finde Sted."

„Felippo, vedblev jeg: er der blandt de Dømte, bekjendte Mænd?" — „Du behøver ei at reise til Murcia, svarte han alvorsfuld: for at see Endeel

af Dine Bekjendte. At sige Mere, forbyder mit Embed mig i dette Øieblik. Mine Folk ere os nær. Knæl, og lad Toget gaae forbi. Siden skal jeg opsøge Dig."

Toget var nu gandske nær. Jeg knælede. Han sad allerede tilhest, og sagde med høi Røst: „Lovet være Jesus Christus og Hans hellige Kirke!". — „I Evighed! Amen!" svarte jeg, medens han sluttede sig til Toget, som syngende drog mig forbi med langsomme Skridt.

Jeg kom til Staden, der lignede et stort Dødninghuus. Sorg, Skræk og Nysgjerrighed viste sig overalt. I intet Vertshuus var der Plads for mig — Alt var besat. Men Don Felippo, som havde befrygtet dette, lod mig opsøge ved sin Tjener. Denne fandt mig ogsaa langt om længe, og bragte mig paa et Værelse i sin Herres Vaaning, med den Opfordring, her at gjøre mig det ret mageligt. „Don Felippo — sagde han: vilde, saasnart hans Embed tillod ham det, gjøre mig Selskab."

Vinduerne vendte ud til det store Torv, hvor der var reist et uhyre Theater til Autodafeens Fuldbyrdelse. I en Frastand hørte jeg allerede Munkenes syngende Processioner, afbrudt af de hule Trommer; jeg saae de vajende Bannere, de blinkende Vaaben — den hellige Inquisitions Tog skred ind paa Torvet.

Den hele Høitidelighed, hvortil jeg nu var Vidne, var kun en Forberedelse til den egentlige Handling, som skulde gaae for sig næste Dag. De hundrede Kulsviere, Don Felippo havde anført, begyndte at reise Baalet. Efter dem fulgte Domini-

kanerne — Hertugen af Medina Celi med Inquisitionens røde Banner — en glimrende Række af Grander — og tilsidst Marqvien af Puar, i Spidsen for halvtredsindstyve Hellebarderer. Munkene tændte Fakler, toge deres Bønnebøger frem, og lavede sig til at blive Natten over paa Retterstedet.

Nu traadte min Ven ind. Han bød sin Tjener føre mig ind i et andet Værelse, som laae paa den modsatte Side af Huset. Saasnart han havde omklædt sig, kom han efter. Ømt omfavnede han mig, og tog derpaa saaledes til Orde: „O, hvor lykkelig gjør mig Din Tilbagekomst! Den afbryder min mørke, sørgelige Embedspligt med en menneskelig Følelse. Men kun faa Minuter kan jeg skjænke Dig idag. Thi jeg maa strax til Rettens Ceremoniemester, for at hente min Forholdsordre til i Morgen. Und mig derfor disse faa Minuter, uden at bestorme mig med Spørgsmaal om de sørgelige Skuespil, der her træde Dig imøde. Thi Alt, hvad der har nærmere Interesse for Dig, vil Du kunne læse i dette Haandskrift, der er affattet for Dronningen. Jeg har faaet denne Afskrift af Originalen, for at bearbeide den for Folket, som man ikke vil lade i Uvidenhed om en Tildragelse, der har bragt adskillige Ætlinger af de ædleste spanske Familier paa Skafottet."

„Hvo ere disse Adelsmænd? Udtal deres Navne! afbrød jeg ham heftigt: Siig, har jeg Venner eller Fiender iblandt dem?" — „Nei, det ikke!

svarte Felippo: Jeg kunde for kalde dem Dine Fjender; men grædе vil Du dog, kjære Fernand!"

Her blev han bortkaldt. Han lagde Manuskriptet i min Haand, og gik. Ængstelig traadte jeg til Vinduet, og læste Titelen:

„Historie om den ulykkelige Donna Ines de Cordona, forhen Don Alonso de Silva's Gemalinde, nu Søster af St. Clara's Orden i Madrid, efter Hds. Majestæt Dronningens Befaling forfattet af Donna Gracia de Lara, Abbedisse for nysnævnte Kloster."

Ines de Cordona! — Det var min Elskedes Navn. Hende var det, for hvis Skyld jeg havde forladt Spanien. Min Bestyrtelse var ubeskrivelig. Jeg gjenfinder hende i et Kloster, hendes Navn er bleven offentligt, hendes Historie hænger sammen med Spaniens skrækkeligste Net. Jeg kastede Øinene ned paa Gaden. Ligeoverfor mig laae St. Clara's Kloster; min Tante, som var Abbedisse deri — den Samme, som havde forfattet Manuskriptet — havde jeg ofte besøgt der. Ak, saa nær var jeg min fordums Elskede! — Tjeneren bragte mig Lys. Jeg satte mig og læste:

„Ines mistede, alt i sit tiende Aar, sine Forældre. Hendes Broder, Don Francisko, som levede i Murcia, tog hende til sig. Her beilede, efter nogle Aars Forløb, en ædel Yngling til hendes Haand. Don Fernand de Lara — det var hans Navn — var, i Stand, Dyd, Skjønhed og Rigdom, en

Beiler, hende værdig, og om hun end, efter sit blide Sindelag, ingen heftig Lidenskab følte for ham, syntes hun dog at see ham med Velvillie. Hendes Broder derimod, en riig og grusom Mand, hadede Don Fernand, og opløste dette Forhold med Magt; ja, han truede ham med Døden, hvis han ikke opgav enhver Tanke om denne Forbindelse, og den arme Ines mishandlede han.

I haabløs Kjærligheds Fortvivlelse forlod Don Fernand Spanien. Men Donna Ines, En af sit Fædrelands skjønneste Møer, fik snart nye Beilere. Don Alonso de Silva, en meget riig og fornem Adelsmand, anholdt om hendes Haand. Don Francisko fandt Intet at indvende mod ham, og den blide Ines, som ei kjendte anden Villie end sin Broders, samtykkede gjerne. Saameget hellere gjorde hun dette Skridt, som det var det eneste, hvorved hun kunde komme ud af sin grusomme Svigerindes Magt, hvis Characteer siden vil vise sig i sit rette Lys. Don Alonso syntes ogsaa i Begyndelsen at ære og elske sin Hustru saa høit, som hendes Dyd og Skjønhed fortjente. Hun levede et sorgløst, behageligt Liv, thi hendes Mand var smuk, og syntes at være god.

Som Ungmø var Ines kun kommen lidet ud, deels formedelst sin Broders Strenghed, deels paa Grund af hans Kones Skinsyge. Nu derimod viste hun sig i alle Selskaber, i sin Skjønheds hele Glands og sin Stands fulde Pragt. Alle Mænd hyldede hende. Nogle priste Don Alonso's Lykke, Andre

misundte ham den, Mange henreves af syndige Begjerligheder og haabede at vinde hendes Gunst.

Blandt de Sidste var Don Diego, en ung, riig og fri Adelsmand. Han saae hende, elskede hende, og hans Elskov gik snart over til den meest fortvivlede Lidenskab. For at vise hende denne, forlod han aldrig den Gade, hvori hun boede. Mangen Nat sov han udenfor hendes Gadedør, han forfulgte hende paa alle hendes Veie — han elskede som en Vanvittig.

I sin Uskyldighed ændsede hun ikke alle hans Galanterier, thi deels troede hun, ingen Anledning at have givet dertil, deels syntes de hende at gjælde andre Skjønheder. Hun elskede kun sin Husbond, og følte sig derved saa beroliget, at hun hverken skyede eller søgte Don Diego's Nærhed. Hun forlod ikke Balkonen, naar han gik forbi, eller bragte Serenader; rolig var hun Vidne til alle hans Forlibelses Ytringer, thi hun stod i den Formening, at de gjaldt to meget smukke Piger, som boede i nederste Etage af hendes Huus, og førte et frit, galant Liv.

Don Diego sang meget smukt og spillede Luth med megen Færdighed. Saa ofte han, i den Hensigt, at bringe sin Dame en Serenade, betraadte Gaden om Aftenen, hørte man ham allerede præludere langt borte, og da pleiede Donna Ines, tilligemed Don Alonso og deres Tjenere, at træde til Vinduerne, for at høre til, thi ogsaa han meente, at denne Hylding gjaldt de nysnævnte Skjønne.

Men da Don Diego's Lidenskab med hver Dag steeg, og han intet Tegn mærkede paa Gjenkjærlig-

hed, blev han saare forvirret og sørgmodig, thi han fandt hende aldrig allene, kunde altsaa ikke begjære en tydelig Erklæring. Endeligen saae han Don Alonso reise til Madrid, og hans Haab steeg. Nogle Dage efter gik Donna Ines, mod Sædvane, allene i Kirke. Han fulgte hende, knælede saa nær muligt ved hendes Side, og gjorde hende nu den ømmeste Kjærlighedserklæring. — Studsende saae hun paa ham. „Hvorledes? sagde hun: Hører jeg ret? Har I da glemt, at jeg er gift? Eller vil I sætte min Dyd paa Prøve? Aldrig skulde jeg have hørt paa Eders Musik, hvis jeg havde kunnet ahne, at jeg var Gjenstanden for Eders Hylding." Med disse Ord forlod hun ham, og valgte en anden Plads.

Don Diego saae efter hende, og — fortsatte sine forliebte Bestræbelser, gjennemvandrede hendes Gade, bragte hende Musik, og alt dette med mere Haab end tilforn, thi han troede sig nu over den halve Vei, da Damen vidste, at han elskede hende. Han blev stedse dristigere; han fulgte hende, saa ofte hun gik ud, og tiltalte hende ved hver en Leilighed. Neppe var hun istand til at sikkre sig mod hans Forfølgelse; selve Kirken maatte hun fly. Hendes Huus var altid lukket, og hun levede deri som en Fange. Engang, da han igjen bragte hende Musik, tabte hun omsider Taalmodigheden og besluttede, een Gang for Alle, at afvise ham. Hun sendte derfor En af sine Terner ned til ham. Da denne viste sig i Døren, nærmede Diego sig, i Forventning af en Indbydelse, men hvor bestyrtet blev han, da han

hørte følgende Ord: „Sennor, min Dame lader Eder sige, at Eders Frækhed har naaet sin høieste Spidse. Hun beder Jer forføie Jer bort, istedet for at sætte hendes Ære paa Spil ved Eders skandaløse Qvinkeleren. Hun erklærer høitideligt, at hvis I forurolige hende tiere, da skal hun sende Jer en Modstander, som med sin Dolk skal vide at finde Vei til Eders Hjerte!" Uden at vente hans Svar, slog hun Døren i.

Nogle Minuter stod Don Diego som en Billedstøtte. Derpaa greb han sin Luth, slog den sønder mod Tærskelen, og udbrød rasende i disse Ord: „Nu ingen Sange mere, ingen Bønner, ingen Toner — stum og voldsom vil jeg tilkjæmpe mig Din vindskrænkede Besiddelse, om end det skulde skee med Satans Konster!" Han styrtede hjem, kastede sig som død paa Sengen, og græd den hele Nat.

Næste Morgen fandt hans Tjenere ham dødelig syg, og denne Tilstand varede mange Dage, indtil han endeligen hørte, at der i Staden opholdt sig en mauriſk Troldmand, ved Navn Kalqvimorro, der forstod at koge Elskovsdrikke. Don Diego lod ham kalde, fortalte ham Alt, og forlangte, for enhver Priis, en Prøve paa hans Konst. Han lovede, at Damen, inden tre Dages Forløb, skulde overgive sig selv til ham, og gik.

Med Utaalmodighed ventede Don Diego, at han skulde komme igjen. Tredie Dags Aften bankede Trolden paa hans Dør. Diego lukkede op, og Mauren traadte ind med en Kasse paa sit Hoved, i Skikkelse af en Liigkiste, som han satte paa

Gulvet. „Mester, sagde Diego bestyrtet: hvad vedkommer den Kiste min Elskov?" — „Tag Laaget af, Sennor! sagde Mauren: og nyt Liv vil bevæge sig i Eders Aarer."

Diego gjorde det, og for ham laae Donna Ines i Legemsstørrelse, dannet af hvidt Vox med skuffende Lighed. Han traadte tilbage, thi Billedet havde et forunderligt Udseende; henrivende var det ved sine Formers Ynde, men ved sin Farvelosshed, sine aabne, giftigblaae Øine, sine af fine Guldtraade forfærdigede Haar, ydede det et dødligt, trolddomsmæssigt Syn, som gjennemgjøs Sjelen.

„Fat Eder! sagde Mauren alvorsfuld: saa skrækkeligt dette Billed synes Eder nu, skal I dog snart tilbede det som Eders eneste Guddom." Derpaa opstillede han Figuren ved Siden af Don Diego's Seng, befæstede, i dens Hovedpynt, en Kjerte af grønt Vox, og sagde: „Sennor, naar I tænder denne Kjerte, vil Donna Ines komme til Eder. Vil I, at hun skal gaae igjen, saa sig kun til hende: Sennora, gaae hjem — saa gaaer hun strax. Men vogt Eder, at I ikke slukker Kjerten; saasnart Damen er kommen hjem, slukkes den af sig selv. Overtræder I denne Forskrift, da sætter I hendes Liv paa Spil. I behøver ei at frygte, at Kjerten skal brænde ud, thi den brænder altid, naar I ikke, i Johannes den Døbers Nat, kaster den i viet Ild."

Diego betalte Mauren hvad han forlangte, og derpaa gik han. Nu lyttede den afsindige Elsker, om ogsaa Husbeboerne vare ifeng, at han kunde

forsøge Trolddommens Virkning. Da Alt var stille, satte han sin Kammerdør paa Klem — Gadedøren var aldrig lukket. Nu tændte han Kjerten paa Billedets Hoved, og gik tilsengs.

Donna Ines havde lagt sig, men aldrig saasnart havde Diego tændt Kjerten, før hun sovende stod op, kastede sin Kaabe om, stak Fødderne i Tøfflerne, som stode ved Sengen, tog Gadedørsnøglen, som hun havde gjemt under sin Hovedpude, og, ledet af en ond Dæmon, gik ud af sin Stue, som hun lukkede efter sig, hvorpaa hun tog Veien nedad Trappen ud paa Gaden, lige til Diego's Huus, som hun ei engang havde kjendt før. Da hun fandt Gadedøren aaben, traadte hun, uden at tale et Ord, som en Nattevandrerske, ind i Stuen, og jo nærmere hun kom Tryllebilledet, desto tilsommere og ængstelige bleve hendes Skridt. Men Diego reiste sig op, skjælvende, som om han saae et Spøgelse, men Damen nærmede sig ham, og lagde sig ved hans Side. — Han fattede sig, og tiltalte hende i de ømmeste Udtryk, men hun svarte intet Ord, heller ikke vendte hun sine aabne, klare Øine til ham. Kun paa hendes Aandedræt mærkede Diego, at hun levede endnu. Den magiske Kjerte kastede et forunderligt Lys over Damen. Diego maatte græde. Han følte vel, at hun, uden den fordømte Trolddom, aldrig var bleven hans, men Lidenskaben bedøvede hans bedre Følelser og opflammede hans Sandser. Saaledes mistede denne ædle, dydige Kone, ved onde Konster, hele sin jordiske Lykke.

Da Don Diego troede, nu var det paa Tiden, at hun maatte vende tilbage, sagde han, efter Maurens Befaling, følgende Ord til hende:

„Solen maler
Himmelens Rand;
Hanen galer
Alt hvad han kan.
Fuglen qvidrer paa eensom Sti,
Drømmetiden er nu forbi.
Jeg seer Morgenen grye,
Flye, min Dame, flye!"

Neppe havde han sagt disse Ord, før Ines stod op, og stiltiende gik hjem, uden at bemærkes af Nogen. Samme Øieblik, hun igjen lagde sig, slukkedes ogsaa Kjerten paa hendes Billed i Diego's Stue. Men aldrig saasnart var dette skeet, før Ines igjen kom til sig selv; det var hende, som om hun vaagnede af en fast Drøm. Hun følte sit kydske, dydige Sindelag saa krænket derved, at hun udbrød i bittre Klager over sig selv, og tilbragte Resten af Natten under mange Taarer.

Næste Dags Aften stod hun paa Balkonen, for at adsprede sig lidet. Men snart gik Don Diego forbi. Synet af ham forbittrede hende i den Grad, at hun strax forlod Balkonen og slog Døren i efter sig. Diego smilte ad hendes Vrede.

Saaledes varede det ved omtrent en Maaned. Donna Ines var gandske sønderreven af Smerte, thi hverken ved sine Bønner eller ved sin Skriftefaders Trøst kunde hun forjage sine Drømme — andet Navn vidste hun ei at give sin Ulykke. Hun længtes derfor inderligt efter Don Alonso's Tilba-

gekomst, og var just i Begreb med at tilskrive ham derom, da følgende Tilfælde gav hendes Skjæbne en uventet Retning.

En varm Sommernat, da den skjønne Maane stod paa Himlen i rolig Klarhed, tændte Diego Tryllekjerten. Det var allerede meget silde, og Ines, som længe havde værget sig mod Søvnen, indslumrede mat. Men neppe havde hun lukket sine Øine, før den onde Trolddom greb hende. Hun stod op, for at klæde sig paa, og da hun ikke strax fandt sine Klæder, gik hun i Natdragt ned paa Gaden, til Don Diego's Huus. Underveis mødte hende Corrigidoren i Spidsen for den patrouillerende Rund, og med ham hendes Broder Francisko. Da de saae Damen i dette sælsomme Optog, tilraabte de hende, at hun skulde staae stille; hun svarte ikke, men gik, med heftige, ugvindelige Skridt, sin Vei, som en Besat. De løb efter hende, men naaede hende først i Don Diego's Stue.

Med stor Forundring saae de her Tryllebilledet og den tændte Kjerte. Men Diego sprang forfærdet op, og sagde til Donna Ines: „Gaae med Gud, Sennora! Trolddommen er fuldbragt, I og jeg maa bøde, og det smerter mig, at jeg har styrtet Eders Uskyldighed i denne Jammer." Strax stod Donna Ines op, og gik tilbage, som hun var kommen. Corrigidoren befalede nogle af sine Folk at følge hende og ei at forlade hende, før hun var kommen til sig selv.

De fulgte hende lige ind i hendes Værelse, som hun lukkede. Derpaa gik hun tilsengs. Men neppe

havde hun lagt sig, før ogsaa Tryllekjerten sluktes, og hun vaagnede, saare forfærdet ved Synet af Rettens Tjenere, som omringede hendes Seng. Hun spurgte dem, hvad de søgte her, og hvorledes de vare komne ind, thi hun meente at have forvaret Gadedørsnøglen saare vel. Man fortalte hende Alt. Den ulykkelige Qvinde yttrede den høieste Fortvivlelse, hun græd, sled sig i Haaret, og havde lagt Haand paa sig selv, hvis man ikke havde hindret hende deri.

Alt dette meldte de Corrigidoren, som imidlertid havde optaget et Forhør over Don Diego og derpaa ladet ham kaste i Fængsel. Nu begav han sig, med Don Francisko, til Donna Ines, og lod Tryllebilledet hemmeligt bringe did. De fandt hende paaklædt, omgiven af hendes Terner og af Vagten, i den frygteligste Tilstand; hun lignede en Vanvittig, og faldt af en Afmagt i en anden. — Francisko omfavnede hende, og talte levende for hendes Uskyldighed, skjøndt han bar Gift og Dolk i sit Inderste. Men Corrigidoren befalte, at man skulde tænde Tryllebilledets Kjerte i en anden Stue, uden at Ines vidste deraf, hvorpaa Damen indslumrede for deres Øine, og vandrede ind i Stuen, uden at svare paa deres Spørgsmaal. Saasnart man befalte hende det, gik hun did, hvorfra hun var kommen. Dette Forsøg gjorde de gjentagne Gange i adskillige Værelser, og altid med samme Virkning. Derved overbeviste man sig om den Ulykkeliges Uskyldighed. Efter at have trøstet hende med denne Erklæring, forlode de hende.

Hjemme fortalte Don Francisko sin Kone Alt. Hun bekræftede hans Mistanke, at Trolddommen kun var en Opdigtelse og at Damen var skyldig. Næste Morgen sendte han en Kureer til Don Alonso i Madrid, og bad ham skynde sig tilbage, da en vigtig Sag, som angik deres Ære, fordrede hans Nærværelse. Tillige forlangte han, at Don Alonso skulde tiltræde sin Reise i al Lønsom og stige af hos ham. — Samme Morgen opsøgte man Mauren Kalqvimorro, men han var ikke at finde. Over hele Kongeriget sendte man Stikbreve efter ham. Men Don Diego blev, som en Forbryder i Religionssager, overantvordet til Inqvisitionen.

Neppe havde Don Alonso faaet sin Svogers Brev, før han hastede tilbage til Murcia, thi han formodede, at hans Gemalinde maatte have begaaet et eller andet Feiltrin. — Da han om Aftenen kom til sin Svoger, og Denne havde foredraget ham Sagen med de ondskabsfuldeste Bemærkninger om Donna Ines, vilde han hjem, at straffe den Troløse, men Francisko holdt ham tilbage, og gjorde ham det indlysende, at de maatte gaae hemmeligt tilværks. De overlagte herpaa, hvorledes Donna Ines skulde døe, og man billigede, hvad Francisko's skjændige Qvinde foreslog. Herpaa gik Alonso hjem. Aldrig saasnart saae hans ulykkelige Kone ham, før hun styrtede som død til Jorden. Under strømmende Taarer vaagnede hun i hans Arme. Han hyklede den største Venlighed, og tilsvor hende, at han ikke tvivlede om hendes Uskyldighed. — Nogle Uger efter fortalte han hende, at han og hendes Broder havde

besluttet, for stedse at forlade Murcia og reise til Madrid, hvor han kunde føre sine Sager med større Kraft, og hun leve roligere, da hendes sørgelige Historie her var mindre bekjendt. Med Glæde samtykkede hun i dette Forslag, og begge Familier flyttede nu til Madrid. Her kjøbte de et afsidesliggende Huus, og afskedigede alle de Folk, de havde medbragt fra Murcia, for desto sikkrere at udføre deres skjændige Forsæt. — Paa et afsides Sted stod en Kamin. I den satte man Offret, og murede den til efter hende, paa en liden Aabning nær. Her tilbragte hun fem Aar i den frygteligste Stilling, uden at see Dagens Lys. Rummet tillod hende kun at staae og at knæle. Øverst oppe var et lidet Lufthul, hvorigjennem hun hver Uge fik et Brød og en Krukke Vand.

Langt om længe blev Sagen robet paa følgende Maade: Til Don Alonso's Huus stødte umiddelbart en anden Adelsmands Baghuus, og til Donna Ines's Fængsel grændsede nogle Stuer, hvori man hidtil havde opbevaret Høe og Havre. Men nu indrommedes de en gammel fattig Enke til Bopæl. Hun satte sin Seng tæt ved Donna Ines's Fængsel, og hørte om Natten hendes hjerteskjærende Klager. Den Gamle blev saare forfærdet, men fattede sig omsider og spurgte: „Qvinde, hvad fattes Dig, hvor er Du, hvorfor klager Du saa ynkeligt? Siig mig, for Himlens Skyld, om man kan befrie Dig. Jeg vil gjøre det, skulde det end koste mit Liv!" — „Har Gud da endeligen tilladt Nogen, at røres ved min Elendighed! jamrede Donna Ines: Jeg kan kun sige Dig, at jeg er en stakkels ulykkelig Qvinde; min Mand, min Bro-

der og hans Hustru have indmuret mig her, skjøndt jeg ikke veed mig skyldig i nogen Brøde. Vil Du hjelpe mig, saa anmeld det for Erkebispen, at han kan befrie mig, inden jeg dør!" — „Saasnart Dagen gryer, vil jeg gjøre, hvad Du forlanger!" sagde den Gamle. Og hun holdt Ord. Neppe var Erkebispen underrettet om Alt, før han, med alle sine geistlige og verdslige Officianter, begav sig til Don Alonso's Huus, og lod alle Udgange besætte. Herpaa lod han ham, saavelsom Don Francisko og Dennes Hustru, bringe i det Fængsel, hvor de endnu vente deres retfærdige Straf. — Selv lagde den fromme Erkebisp Haand paa Muren, som omsluttede Offret; frem rakte Donna Ines sin torre, skjælvende Haand; snart sank hun, uvant til Luften og det frie Rum, et Billed af den høieste Elendighed, i de hende omgivende Præsters Arme, som lod hende bringe tilsengs og pleie vel. O, hvilket jammerfuldt Billed var Donna Ines dengang! I sit femogtyvende Aar, i en sjelden Skjønheds høieste Blomster, var hun bleven indmuret; i sit tredivte Aar traadte hun frem for Dagens Lys som en Dødning. Men Lyset saae hun ikke mere. Hun havde grædt sig blind i Mørket, hendes deilige Haar var bleven sneehvidt af Sorg. Ved den omhyggeligste Pleie vendte Rødme omsider tilbage paa hendes udtærede Kinder. Nu opholder hun sig i mit Kloster. Samme Dag, hendes Brødler lide Døden, tager hun Sløret.

Dette er den ulykkelige Ines de Cordona's Historie, som, efter allerhøieste Befaling, er forfattet af

Deres Majestæts

ydmygste Tjenerinde

St. Clara-Klostrets Abbedisse.

Ingen Beskrivelse af de Følelser, hvormed jeg havde læst alt dette! — Om Morgenen vaktes jeg ved Klokkernes Ringning i Klostret ligeoverfor. Ines skulde aflægge Løftet. Jeg vilde see denne Handling. Men neppe traadte jeg ud af Døren, før Don Alonso, Francisko og Donna Isabelle fortes forbi i Autodafeens Processsion. Jeg tilhyllede mit Ansigt, for ei at see dem. Da de vare forbi, maatte jeg endnu tøve nogle Minuter, for ei at gjennembryde Toget, og pludseligt gjenkjendte jeg min fordums Ungdomsven, Don Diego, til hvem Trolden Kalqvimorro var lænket.

Jeg treen ind i Kirken. Ledsaget af sine Søstre, traadte Donna Ines for Høialtret. Hendes Skjønhed var ligesaa henrivende som før, men hendes hvide Haar og blinde Øine gave hende et saare rørende Udseende. Hun vendte sig mod Folket og sagde: „Er der Nogen blandt Eder, som har noget at sige mig, Den tale nu!" — Jeg traadte til Gitteret. Abbedissen førte hende til mig. Jeg kunde ikke tale for Graad. Med en Engels Røst spurgte hun: „Hvo er det, som græder for mig?" — „O Sennora, svarte jeg: det er Fernand de Lara, som engang vovede at elske Eder. Igaar kom jeg tilbage til mit Fædreland, og finder Eder her — tilgiv disse Taarer!"

„Sennor! svarte hun: Jeg takker Eder for Eders Taarer. Lev vel! Jeg vil bede for Eder." Herpaa vendte hun sig, og jeg saae hende græde. Man afklippede hendes Haar. Derpaa førte man

hende under et Slags Telt i Kirkens Chor. Imidlertid bade de øvrige Nonner deres „Absolve qvæsumus" over hende, og nogle Minuter efter droges Teltforhænget op paa alle Sider — i sin Ordensdragt knælede Ines derunder. Jeg var dybtrystet, og kom først til mig selv, længe efter at Ceremonien var forbi.

Det Vidunderlige i denne Historie lader sig let forklare, naar vi tage vedbørligt Hensyn paa Tiden, Stedet og de handlende Personer. Begivenheden tildrog sig paa en Tid, da man brændte Alle og Enhver, som man havde mistænkt for Hererie; den foregik i Spanien, hvor Overtroen var saare stærk; en Abbedisse fortæller den, som den er hende meddeelt, og Inqvisitionsherrerne troe, efter deres Sædvane, Alt, hvad der har Indflydelse paa Troldom, somet Evangelium. Sagen har sandsynligviis tildraget sig paa en gandske naturlig Maade.

Den graae Død.

Et Søemands-Eventyr.

Fortalt af Dr. G. Döring i hans Phantasiegemälde 1827

Paa et Kaffehuus i London blev jeg bekjendt med den Mand, af hvis eventyrlige Liv jeg vil fortælle en ligesaa mærkværdig, som skrækkelig Tildragelse. Vi indfandt os næsten hver Dag ved eet og samme Bord; dog varede det længe, inden vi vexlede et Ord med hinanden. Her havde Aviserne deres Plads. Stiltiende byttede vi de læste Blade, og tilnikkede kun hinanden, naar En af os kom eller gik. Fra første Færd havde jeg følt mig tiltrukken ved min Naboes alvorlige og rolige Ansigtstræk, hans ædle og anseelige Skikkelse. Han kunde vel være en Mand paa de Halvtreds, og bar Søekapitains-Uniform. Hans Ansigt var mørkebrunt og dybtfuret. En uventet Omstændighed bragte os nærmere sammen. Jeg faldt i en meget farlig Sygdom, og maatte længe holde Sengen. Da jeg omsider besøgte Kaffehuset igjen, fandt jeg ham paa sit gamle Sted og min Plads ubesat. Dennegang lod han det ikke beroe ved den sædvanlige stumme Hilsen. Han betragtede mig med Opmærksomhed, og sagde derpaa: „Det er længe siden, I søgte her, Sir. Jeg har vænt mig saaledes til Eders Nabostab, at jeg har savnet Jer. Men I synes at have været syg? I er saare bleg — lider I maaskee endnu?"

Den Skillevæg, som hidtil havde staaet imellem os, var nu falden, og med raske Skridt gik vort Bekjendtskab over til et fortroligt, venskabeligt Forhold. Jeg besøgte ham tidt, vi gjorde Lystvandringer, vel ogsaa Smaareiser med hinanden. Jo længere jeg omgikkes ham, desto høiere lærte jeg at agte hans Aand og Hjerte.

En Dag seilede vi i Capitainens Schaluppe nedad Themsen, og stege iland i Omegnen af Greenwich. Her lærte jeg ved ham at kjende den stolte Bygning, hvori over 2000 invalide Sømænd finde en Tilflugt. Da vi gik over Gaarden, bemærkede jeg, hvorlunde Capitainens Øine fløi fra en Hob af de her forsamlede Veteraner til en anden — med Uro syntes han at søge Nogen. Omsider havde han fundet sin Mand. Med raske Skridt nærmede han sig en meget gammel Matros med sneehvidt Haar og dybtrynkede Kinder. Han sad paa en Bænk og solede sig. Neppe fik han Øie paa Capitainen, før han stod op, og tog sin Hue af. „Bliv Du kun rolig liggende for Anker, gamle Tomkins! sagde Capitainen: Du har tumlet Dig paa Søen længe nok, for nu at kunne gjøre Fordring paa en stille Plet i en sikker Havn!"

„Tak være Kongen og Eder, Sir! tog nu den Gamle Ordet, idet han satte sig, med muntert Lune: Endnu driver jeg immer med gunstig Vind gjennem et vnskeligt Farvand, og haaber at vedblive saa et Par Aar endnu! Husker I endnu, Hr. Capitain, vedblev han, idet han nikkede betydningsfuldt med Hovedet: idag for 25 Aar siden var der kun ringe

Udsigter til, at vi To nogensinde skulde byde hinanden Goddag som et Par gamle Drenge! Men hvad siger jeg? I seiler endnu med fuld Vind, og mig har Hospitalet paa Slæbetouget. Tag mig det ikke ilde op, Sir, at jeg bragte os To sammen paa en saa upassende Maade; men for igjen at komme paa idag for 25 Aar siden — —

„Ja vel, Tomkins! afbrød Capitainen ham: Idag for 25 Aar siden var det en slem Dag, og jeg havde ikke givet saameget som et Sexpenceskykke for Dit eller mit Liv, men mod Aften viste sig Udsigt til Redning, og den Graae maatte vige, hvor haardnakket han end havde indqvarteret sig hos os." — Tomkins nikkede med et hemmelighedsfuldt Smiil. Capitainen talte endnu lidet med den Gamle under fire Øine, og jeg saae, at han ved Afskeden trykte ham nogle Guldskykker i Haanden.

Paa Veien derfra fortalte Capitainen mig, at Tomkins i mange Aar havde tjent under ham som Matros, stedse udmærket sig ved Flid og Troskab, ja endogsaa engang reddet hans Liv. Min Nysgjerrighed var altfor spændt til, at jeg ikke skulde spurgt mig nærmere for.

„Ja, tog min Ledsager Ordet med rynket Pande: det er en forunderlig Historie, hvorom jeg ikke gjerne taler, da den maa forekomme Mangen utrolig og fabelagtig. Men hos Eder, min unge Ven, staaer den ældre Mands Erfaring dog endnu i nogen Anseelse, og jeg tager derfor ikke i Betænkning, at meddele Eder, hvad der kun sjelden er kommen over mine Læber. Det er nu over 25 Aar siden, jeg

tjente som Lieutenant ombord paa Kutteren Minerva. Vort Fartøi havde fulgt en Koffardieflaade til Canton, og det var vor Bestemmelse, at føre den ad samme Vei tilbage, saasnart den havde indtaget sin Ladning. Aarstiden var allerede rykket langt frem, og vi kunde belave os paa mangehaande Farer. Capitainen paa Kutteren var en mørk og streng Mand, haardnakket i sine Beslutninger, utilgjængelig for Andres Raad. Derhos kjendte hans Gjerrighed ingen Grændse, og han overlod sig saa ubesindigt til denne Lidenskab, at han endogsaa udstrakte den til Skibets Proviantering, idet han gjorde Regning paa Koffardiefarernes Bistand. Men hvor let kunde ikke denne Hjelpekilde stoppes! Et Vindstød kunde skille os fra dem, en Taage forvilde os. Da vi laae for Anker paa Kysten af Java, hvor de havde Forretninger, ansaae jeg det for min Pligt, at gjøre Capitainen opmærksom paa slige mulige Tilfælde. Endnu kunde vi indhente det Forsømte. Men jeg fik det Svar, at jeg kun skulde passe min Tjeneste og ei befatte mig med uvedkommende Ting, med mindre jeg ønskede at sigtes for Mytterie. Jeg taug. Vi havde den herlige, frugtrige Kyst for vore Øine, men Ingen af os torde gaae iland. Vi seilede nu mellem Sumatra og Malana, gjennem det farlige Stræde. Her viste vor Capitain al en erfaren Sømands Konst og Mod. Idet han lod Kutteren seile foran, og, med stor Dygtighed, ledte den gjennem en Vrimmel af Skjær og Rev, viste han den efterfølgende Koffardieflaade den Vei, den havde at tage. Lykkeligt kom vi gjennem

det berygtede Sund. Men da vi naaede den aabne Søe, reiste sig en frygtelig Storm, som raste hele Natten igjennem. Vort Skib var godt og stærkt bygget. Det blev noget beskadiget, dog ikke betydeligt. Men hvilken Forfærdelse greb os Alle, da vi ved Daggry skulde see os om, og ikke kunde øine eet eneste af de Skibe, vi havde at konvoyere. Stormen havde adspredt dem. For første Gang saae jeg Capitainen nedslagen. Alle vidste vi, at Kutteren kun havde Proviant for nogle Dage. Nu var alt Haab om Bistand tilintetgjort — den Fare, jeg havde frygtet, truede os nu. Først da Skibsfolket eenstemmigt raabte: Man maatte nu vende tilbage, for at kjøbe Levnetsmidler paa næste Kyst, først da gjenvandt Capitainen sin gamle Kraft og Fatning. „Holder Eders Mund, alle Mand! raabte han med en Tordenstemme, idet en dunkel Rødme lagde sig paa hans magre Ansigt: Den Første som knyer, lader jeg hænge i den store Raa, saa sandt vi ere paa det salte Vand! Jeg kjender min Pligt, og den byder mig opsøge de til min Beskyttelse betroede Skibe. Og det skal skee, om vi saa Alle skulde gaae i Hayens Svælg!" — Ingen havde Mod til at sige ham et Ord imod. Jeg selv maatte beundre Mandens jernfaste Characteerstyrke. Nogle Dage krydsede vi i det uhyre østlige Ocean, uden at øine et Seil. Stedse længere fjernede vi os fra Kysterne. De Spise-Rationer, som daglig uddeeltes, vare saa smaae, at Mandskabets Kræfter ei kunde andet, end aftage, saa de nødvendige Arbeider kun gik saare langsomt frahaanden. Hos Capitainen bemærkede jeg fra nu

af en sælsom Pirrelighed; hans Blikke vare ustadige; en feberagtig Rødme afløste ofte hans Kinders dødsblege Farve. Sine Befalinger, som han ellers pleiede at give med stor Alvorlighed, udvexlte han nu med stor Heftighed, og naar de ikke øieblikkeligt udførtes efter hans Sind, lod han de haardeste Straffe fuldbyrde paa det afkræftede Mandskab. Blandt Andre skulde Matrosen Tomkins tugtes haardt for en ringe Forseelse. Kun min Bemærkning, at han maatte være syg, bevirkede, at Straffen blev opsat. Men samme Dag faldt Capitainen selv i en hidsig Feber, som, inden 24 Timers Forløb, endte hans Liv. Han var den Første, hvis Liig blev nedsænket i Havet, Rovfiskene til Bytte. Mange skulde følge ham. Alt havde den stedse nærmere rykkende Fordærvelses skrækkelige Spøgelse mærket deres Hoveder. Efter Capitainens Død overtog jeg Kommandoen. Da det kunde være gandske rimeligt, at de fra os adskilte Skibe vare drevne til Kysten af Sumatra, eller til Ostindiens Fastland, troede jeg ikke at handle mod min Pligt, naar jeg lod Kutteren tage Coursen did. Et almindeligt Fryderaab hilste mig, da jeg meddeelte Mandskabet denne min Beslutning. Men Udsigten til at naae en af hine Kyster, inden Hungeren havde bortrevet os Alle, var saa tvivlsom, at en almindelig Modløshed kort efter greb det hele Mandskab. Med al Indskrænkning kunde Mundportionerne kun strække til een Dag endnu, og selv med den gunstigste Vind var det umuligt, at komme til den forønskede Kyst før om fem til sex Dage. Med tungt Hjerte betragtede jeg Skibets Løb; dets Seil

hævedes kun af en svag Vind, og med piinlig Langsomhed bevægede det sig videre. En trykkende Hede var det. Paa Dækket opholdt sig Ingen, som ikke var nødt dertil. Jeg var den Eneste, som ikke forlod det. Da Aftenen begyndte at skumre, nærmede Tomkins sig med hemmelighedsfuld Mine. „Hr. Lieutenant! sagde han halvsagte: Det staaer slet med os! Længe varer det ikke, inden Minerva, eensom og forladt, driver om paa den vilde Søe. Mærker I vel, hvorlunde Heden stedse tager til, skjøndt Dagen er forbi? See, hvor slapt Seilene hænge! Snart have vi et blikstille Veir, som kan vare mange Dage." — „Tomkins! svarte jeg: Du gaaer forvidt. Blikstille kan det blive, det indrømmer jeg. Men kunne vi ikke være saa heldige, at gjøre en Fangst af Fugle eller Fiske? Kunne vi ikke ogsaa drive i Nærheden af et Skib, som redder os af al Nød?" — „Sir! svarte Tomkins med høist betænkelig Mine: Vel er det saare usikkre Udsigter, men jeg er ikke den Mand, som mister sin Fatning i et Skibbrud. Mener I, det er kun vort tomme Forraadskammer, der indskyder mig Tanken om vor forestaaende Undergang? Nei, nei, Hr. Lieutenant! Dertil har den gamle Tomkins altfor tidt seet Klipperne i Øiet. Men — vedblev han med ængstelig Mine — her er kommen en Gjæst ombord, som spaaer og bringer os Fordærvelse. Seer I da Intet, Sir? Bemærker I ikke noget Usædvanligt paa Dækket?" — Studsende saae jeg paa den Gamle. Derpaa overfløi jeg Dækket med et forskende Blik, uden dog at bemærke noget Nyt. — „Hisshenne, nedenfor Roret!" vedblev han med dæm-

vet Røst. Og virkeligen bemærkede jeg nu Noget, som en graalig Taage, der havde samlet sig paa Skibets Agterdeel og her dannede en sælsom, tydelig Skikkelse. „Nu, Tomkins! sagde jeg, næsten i spottende Tone: Har Du ellers ingen Grund til Dine Bekymringer, uden netop Taageskikkelsen hist, saa skulde Du dog, som en gammel Søkrabbe, vide, at der ofte samles slige Taager paa stærktjærede Pletter af Skibet, uden dog at have mindste Betydning." — „Jeg var jo værd, at Skibsdrengen skulde spytte mig i mine aabne Øine, hvis jeg ikke vidste det! brummede Matrosen: Men en graa Taage, i denne Gestalt og paa disse Have, er noget Andet end en almindelig Aftentaage. Har I aldrig hørt tale om Søespøgelser, Lieutenant?" Jeg rystede paa Hovedet. — „Velan, vedblev Tomkins: saa vil jeg fortælle Jer om dette Syn, hvad jeg selv har hørt af gamle Sømænd, som have bereist disse Have utallige Gange. Det skal skrive sig fra ældgamle Tider, at hvert Skib, hvis Mandskab, ved et eller andet ulykkeligt Tilfælde, er viet en nærforestaaende Undergang i disse Farvande, hjemsøges af et Spøgelse, som kaldes „den graae Død." Over Storm og Skibbrud har den graae Død ingen Magt; kun den Elendighed, som kan udbrede sig paa Skibet selv, staaer under dens Styrelse. Er engang Loddet kastet over det ulykkelige Fartøi, saa viser den graae Død sig først ved Roret, som om den nu havde paataget sig at styre dette, men i Begyndelsen kun i utydelig Skikkelse, som et luftigt Taagebilled. Jo større de Dødes Antal vorder, desto større Fasthed og Be-

stemthed antager den graae Dods Gestalt. Spø-gelset viser sig i graa Dragt, som de portugisiske Ma-troser have baaret den i de ældgamle Tider. Det be-gynder sine Vandringer paa Skibets Dæk; først skrider det kun nogle faa Skridt bort fra Roret og igjen til-bage dertil. Med dets Bevægelser forøges de Dødes Antal. Men naar det i sin Gang har naaet den an-den Ende af Skibet, saa er hvert Haab forsvunden for dem som endnu ere tilbage. Saa er den graae Død bleven Capitain, og fører nu det menneskefom-me Fartøi, enten paa en Klippe, eller saa det synker ned paa Havets Bund."

Tomkins Fortælling forekom mig saa utrolig, at jeg kunde have følt mig fristet til at skoggerlee, hvis ikke de betænkelige Vilkaar, hvori vi befandt os, havde givet min Stemning en altfor alvorlig Retning. „Tomkins! sagde jeg, idet jeg vendte mig mod Ka-hytten: Din graae Død frygter jeg ikke. Det kan være ondt nok, det Virkelige, vi faae at kjæmpe med, at vi ikke skulde ængste os med fabelagtige Syner!" — „I vil nok faae det at vide!" brummede Ma-trosen hen for sig, idet jeg fjernede mig.

Saavel ved Næringsmidlernes Mindsken, som ved de sidste Nætters Vaagen, følte jeg mig meget mat. Neppe var jeg kommen ned i Kahytten, før jeg faldt i en dyb Søvn. Først efter Midnat vaagnede jeg pludseligt — jeg hørte en heftig Larm, adskillige indbyrdes modsigende Stemmer, Sablers Klirren og Pistolskud. Jeg foer op og ilte til Døren. Man havde tillaaset den udenfra. Det er Mytterie! var min første Tanke. Jeg raabte paa Styrmanden, paa

Baadsmanden, paa den gamle Tomkins. Man hørte mig ikke. Da styrtede jeg til et af de smaae Kahytsvinduer, og lagde Øret til. Nu blev det mig tydeligt, at Kampen raste i det Indre af Skibet, i Gangene og i det øvre Rum.. Jeg affyrede mine Pistoler gjennem Vinduet. Men det hørtes ikke. Jeg skjar Tænder af Harme. Næsten en Time varede det, inden Skriget og Larmen lagde sig. Nu hørte jeg Baadsmanden raabe i høieste Vrede: „Overgiver Jer strax, I Skurke, eller, saasandt Satan selv stikker i Jer, jeg kaster Ild i Krudtkammeret, og vi danse i Luften Alle tilhobe!" — Denne Trudsel syntes at virke. Thi efter en kort Tumult tog Baadsmanden atter Ordet og sagde: „Saa, ret saa, brave Drenge! Lad de Nidinger kneble, saa Blodet sprøiter ud af deres Fingerender! Du, Tomkins, sørg for, at de skaffes ned i Rummet indtil videre. For Alting maae vi befrie Lieutenanten, som de have spærret inde." — Kort efter aabnede den vakkre Baadsmand Døren og fortalte mig Alt. En Deel af Mandskabet havde, udentvivl efter en tidligere Aftale, pludseligt brudt Proviantskammeret op, og tilegnet sig de faa Levnetsmidler, som endnu fandtes deri. Inden de øvede denne Voldsgjerning, havde de tilspærret Kahytsdøren, og ladet den bevogte af fire driftige Medsammensvorne. Med hiint ringe Mundforraad vilde de begive sig op paa Dækket, da andre Velsindede stillede sig imod dem. Nu begyndte Kampen. Nidingerne havde anlagt deres Plan for vel, til at den kunde mislykkes. Medens Nogle af dem ubemærkt havde sat Baaden ud, for strax at kunne stikke

i Søen med den, lykkedes det de Øvrige at slaae sig igjennem og med de ranede Levnetsmidler at slippe i Baaden til deres Kammerater. Deres Haansang, som kort efter lød over til Kutteren, sagde først dennes nu saa sørgeligt sammensmeltede Mandskab, hvad der havde været Forræderiets egentlige Hensigt. Ingen af de Sammensvorne havde man tilbageholdt, uden de Fire, som stode Vagt ved Kahytsdøren.

Strax lod jeg alle Lanterner hænge ud, for at speide efter den bortroende Baad. Nogle Kanonkugler, jeg lod sende efter den, feilede, og snart var den gandske forsvunden i Mørket. Nu var ogsaa det sidste Hjelpemiddel os berøvet. Og i Skibsgangene saavelsom i det øvre Rum, fandt vi en Deel Døde og Haardtsaarede. De Første lod jeg sænke i Havet, de Andre forbinde. Da Morgenen begyndte at dæmre, stod jeg, fordybet i Tanker, forrest paa Skibet, og stirrede ned i den speilglatte Søe. Da traadte atter Matrosen Tomkins til mig og sagde: „Igaar, Sir, har J spottet mig, da jeg sagde Jer, at den graae Død var ombord paa Minerva. See nu hisithen engang, og J vil sikkert ikke anfee den gamle Tomkins for en Mand, der lader sig bedaare af fabelagtige Syner." — Ifandhed! Atter bemærkede jeg en Taage ved Roret, men langt tættere end igaar, saa at den næsten viste sig som en dunkel Skygge af en ubevægelig, hen for sig stirrende Mandsskikkelse. — Jeg svarte ikke paa Tomkin's Tale, men gik med raske Trin, lige mod det fælsomme Syn. Jo nærmere jeg kom, desto

utydeligere og luftigere blev det. Da jeg stod tæt ved Roret, paa den samme Plet, hvor jeg havde seet Phantomet, bemærkede jeg slet Intet mere. Men idet jeg tilbagegaaende saae mig om, kunde jeg tydeligt mærke, hvorlunde Gestalten, alt som jeg fjernede mig, efterhaanden udviklede sig til en tæt Taage, som dannede det forunderlige Skyggebillede af en gammel Matros i foroverbøiet Stilling. „See, Hr. Lieutenant! sagde Tomkins: den graae Dods Udsigt til et godt Bytte er, i Løbet af denne Nat, bleven meget sikkrere. Derfor viser den sig nu tydeligere for vore Blikke, og begynder med større Bestemthed at lægge sit Herredømme over Skibet for Dagen."

Jeg vidste ikke, hvad jeg skulde tænke derom. Men da jeg nu blev kaldt ned i Kahytten, hvor første og anden Styrmand laae haardtsaarede, bød jeg den gamle Tomkins fortie sin Hemmelighed, at ikke Skibsmandskabets Mod skulde falde dybere endnu. Jeg fandt begge de Saarede i det sidste Aandedræt. Dem fulgte, endnu samme Morgen, de fire Sammensvorne og den største Deel af de øvrige Saarede, saa jeg om Eftermiddagen kun talte 12 Mand ombord paa Minerva. Da vi sænkede de sidste Døde i Havet, faldt mit Blik paa Roret, men jeg saae ikke mere det Syn, som om Morgenen havde vakt min Opmærksomhed. Tomkins, som stod ved min Side og gjættede mine Tanker, tilhviskede mig, jeg skulde kun tøve til Aften, saa vilde Spøgelset sikkert vise sig igjen, og i en langt kjendeligere Skikkelse, end hidtil. Vi havde vist de Døde den sid-

ste Ære, og mine Ulykkesskaldbrødre vilde just gaae under Dækket, for at undvige den trykkende Solhede; da forsamlede jeg dem endnu engang, og opfordrede dem til, høitideligen at tilsværge mig, at Ingen vilde lystes efter sin Næstes Kjød, Noden maatte stige nok saa høit. Det tilsvore de mig Alle. Nu var det, som jeg i sørgelig Ahnelse havde forudseet, bleven gandske blikstille. Ingen Luft rørte sig i den brændendehede Atmosphære, ingen Sky viste sig paa den vide Horizont, de trøge Bølger vuggede Skibet, uden at yttre mindste Virkning paa Roret. Jeg lod de kummerlige Levninger opsamle paa Gulvet i Proviantkammeret, og uddeelte dem i ærligt tilmaalte Portioner blandt mine Folk. Selv nød jeg Intet deraf. Tomkins var altid munter, ufortrøden, virksom. Saasnart jeg havde uddeelt det knappe Maaltid, gik jeg tilbage paa Dækket. Her vaklede min Yndling Cinthio, en Hønsehund af en sjelden Race, mig imøde med matte Trin. Da det troe Dyr saae mig, vendte det sig strax om, og slæbte sig hen til Roret; her blev det staaende, stirrede stivt paa een Plet, og gav sig til at hyle. Med Møie lokkede jeg Hunden til mig. „Cinthio! sagde jeg: Du maa døe. I mange Aar har Du tjent Din Herre tro, i Døden skal Du gavne hans Venner." — Cinthio havde lagt sig ved mine Fødder. Jeg behøver ikke at sige Eder, hvilken Overvindelse det kostede mig, at gribe Pistolen og trykke løs. En dyb Stønnen fulgte Skudet; saa var alting stille. Mandskabet iilte hid. Med en bitter Følelse tog jeg den døde Hund og overgav den til de

Ulykkelige. Snart havde de beredt Maaltidet, hvilket de dog, af Agtelse for mig, fortærte i Rummet. Tomkins vægrede sig ved, at tage Deel deri, og blev hos mig paa Dækket. „Lieutenant! sagde han: Jer en vakker Mand, og sparer Intet, for at gjøre vel mod Eders Kammerater. Sandeligen, jeg havde ikke været istand dertil! Hellere havde jeg gjemt Hunden for mig selv, til en værre Tid, som vi imødesee. Men sikkert skal dette Brodersstykke vorde Eder gjengjeldt til sin Tid, saasandt Tomkins er en ærlig Søemandssjel!" — Jeg vidste ikke, hvad han vilde sige med dette Løvte, spurgte ham ei heller derom. Det blev Aften. Da følte jeg min Skulder sagte berørt. Jeg saae mig om — det var Tomkins. „Vor Styrmand er der atter, hviskede han: nu vorder han rask og levende. See kun, hvor han rækker og strækker sig, hvor han skrider frem og tilbage. Hvad hjelper Jer nu Eders Høimodighed? De dernede ere Alle leverede, thi hans Gang gaaer henover deres Hoveder, og hvorledes det vil gaae os To, det veed han sikkert bedre end vi." — Da saae jeg atter den graa Skikkelse i Aftenskumringen, men større og tydeligere end om Morgenen. Idet jeg traadte nærmere, bemærkede jeg grant et langt og magert Ansigt med dybtliggende Øienhuler, hvori der, til min Forfærdelse, ingen Øine var. Ansigtets Farve var graa, den vide Matrosdragt ligeledes. Han gik, med korslagte Arme og afmaalte Skridt, lige til det Sted, hvor Trappen førte ned i det Indre af Skibet, og vendte derpaa tilbage til Roret, for atter at begynde den

samme Vandring. Saaledes vedblev han, rastløs, stiltiende. Jeg samlede alt mit Mod, traadte gandske nær hen til Skikkelsen, og tiltalte den. Men taus fortsatte den sin Vandring, og syntes slet ikke at bemærke mig. Da rev jeg min Kaarde af Skeden og hug efter den ubudne Gjæst. Min Klinge hvinte gjennem Luften; rolig gik Skikkelsen videre. — „Du har Ret, Tomkins! sagde jeg, idet jeg vendte tilbage til den Gamle: Satan har udsøgt sig Kutteren til Bopæl, og jeg har ingen Magt til at bortmane ham."

Med en bange Følelse, som jeg hidtil aldrig havde kjendt, undgik jeg nu at see hen til den nedre Deel af Skibet, hvor den graae Død fortsatte sin Gang uforstyrret. Maanen var gaaet op, Himlen besaaet med Stjerner. Tomkins og jeg sadde stiltiende paa Bænken fremmest paa Skibet. Op af Rummet lød en vild Sang — udentvivl vilde de Ulykkelige bedøve sig selv ved en fremkonstlet Munterhed. Trods den Rædsel jeg nu fornam ved Overbeviisningen om et overnaturligt Væsens Nærhed, kunde jeg dog ikke modstaae min Nysgjerrighed. I det stille Haab, Skikkelsen kunde maaskee være pludseligt forsvunden, saae jeg mod Roret, Men Maanens og Stjernernes bævende Lys viste mig endnu stedse den graae Fodgjænger — alvorlig, med lige Skridt, maalte han sin Bane frem og tilbage. Kun Tomkins og jeg vare paa Dækket. Alt siden i Aftes havde jeg ladet alle Arbeider paa Skibet hvile, da det afkræftede Mandskab var udueligt til Tjenesten, og ingen Virksomhed

kunde nytte os det mindste. Nu var det bleven stille i Rummet — det er den stumme Fortvivlelse, tænkte jeg. Dog undredes jeg, da ingen af Folkene kom op paa Dækket i den kjølige Nat. Men da jeg nu selv gik ned i Rummet, for at komme Aarsagen paa Spor, fandt jeg dem Alle i en Tilstand, som gjorde hver Bevægelse umulig for dem. De havde nemlig tømt det sidste Anker Rum, for dog endnu engang i dette Liv at være ret glade med hverandre. Det tomme Anker laae paa Bordet, de selv paa Jorden, uden Livstegn. I Begyndelsen meente jeg, det var Følgen af en Ruus; men da jeg, bag Ankeret, fandt en stor Flaske af Skibsapotheket, med den Udskrift „Opium", som ligeledes var uddrukket, grebes jeg af en Bekymring, der var saameget naturligere, som jeg vidste, at Skibslægen og Baadsmanden, under deres lange Ophold i Levanten, havde vænt sig til Brugen af dette farlige, berusende Middel, og altsaa kunde formode, at de havde overtalt de Øvrige til at drikke med. Jeg hidkaldte Tomkins, og meddeelte ham min Opdagelse. Forgjæves forsøgte vi, ved heftig Ruskен, ved Overøselse med koldt Vand, endogsaa ved Naalestik at vække Nogle af de Bevidstløse. „Sir! sagde Tomkins: Jeg frygter saare, at kun Faa af disse arme Djævle komme tillive igjen. Giv Agt: den graae Død er ei forgjæves hengangen over deres Hoveder." — Og han havde Ret. Under heftige Konvulsioner, dog uden at vaagne af deres Bevidstløshed, døde Otte af de Ulykkelige endnu samme Nat. Baadsmanden og Skibslægen kom til sig selv om Morgenen; de

havde gandske tabt Brugen af deres Lemmer; med Fortvivlelsens Blikke saae de sig om — af deres stammende Tale forstod man saameget, at de, ved en stærk Dosis Opium, med Forsæt havde villet forkorte deres Lidelser. Deres større Fortrolighed med Giften modstod dens Virkninger længere end de selv havde beregnet. De maatte, med fuld Bevidsthed, lide alle en voldsom Dods Smerter, inden den nydte Gifts Magt fik Bugt med den sidste Rest af Liv. Mod Middag var det forbi.

Nu var der ikke Flere tilbage end Matrosen Tomkins og jeg. Vi maatte skride til den sørgelige Forretning, at vise den forgangne Nats Offre den sidste Tjeneste. Tomkins var, til min Forundring, endnu stedse virksom og kraftig, medens jeg, som dog var langt yngre, kun med stor Anstrengelse var istand til at forrette min Part af det bedrøvelige Arbeid. Da det var gjort, følte jeg mig meget mat. Jeg maatte sætte mig ned, det svimlede og svortnede for mine Øine. Pludseligt kom det mig fore, som om jeg befandt mig paa en herlig Kyst. Tusinde, med Frugter riigtbetyngede Træer viste sig for min Phantasie — en Række af Slaver nærmede sig med kosteligt duftende Guldskaaler. Af denne henrykte Tilstand vaktes jeg ved en heftig Rysten. Da jeg aabnede mine Øine, troede jeg at drømme endnu. Thi Tomkins stod for mig, og holdt en herlig Ananasfrugt, som jeg nys havde seet den i Drømme, i sin Haand. Uden egentlig at være mig bevidst hvad jeg gjorde, tog jeg et Stykke af Frugten, og nød

den. Den krydrede Næring gav mig Kraft og Besindelse tilbage. Strax sendte saae jeg paa Matrosen. Forlegen nedslog han sine Øine. „Hvorledes kom Du til denne Frugt, Tomkins?" spurgte jeg efter en Pause, hvori jeg igjen havde samlet mine Tanker. „Er den hidsvømmet, da er det et godt Tegn, thi da ere vi sikkert ikke langt fra en eller anden Kyst!" — „Vistnok, Sir! tog Tomkins Ordet, med alle Tegn paa indvortes Uro: vistnok er den svømmet hid, vel ikke idag, men for nogle Uger siden, da vi laae for Anker ved Java." — — „Du lyver, Tomkins! raabte jeg, idet jeg harmfuld sprang op: Jeg kan ikke troe, at Du skulde have holdt en saadan Forfriskning skjult, medens Saamange af Dine Kammerater lede Mangel for Dine Øine." — „I gjør mig Uret! svarte Matrosen med fastere Stemme end før: Var den hoieste Nods Tid kommen, da havde jeg deelt mit Forraad med dem, men de ere døde, deels af deres Saar, deels af den drukne Opium, og ikke egentligt af Mangel paa Næring." — Tomkins's Adfærd viste sig nu for mig i et meget mildere Lys. Han havde, som han fremdeles fortalte mig, hørt min Samtale med Capitainen om Levnetsmidlers Indkjøb paa Java's Kyst. Mine Grunde vare forekomne ham mere indlysende end Dennes, og de Timer, hvori han, under vort Ophold ved Kysten, skulde holde Vagt om Natten, anvendte han til nogle gange at svømme iland, og, belæsset med Frugter, hemmeligt at vende tilbage. I Besiddelsen af disse Levnetsmidler glædede han sig nu ret, at han

kunde give mig et Beviis paa sin Taknemlighed, fordi jeg havde befriet ham fra den Straf, hvori Capitainen havde dømt ham. Han førte mig ned i Rummet, hvor han havde skjult sit Forraad, nogle Cokusnødder, under en omvæltet Kiste.

Om Aftenen viste Spøgelse-Gjæsten sig igjen. Han var endnu stærkere, raskere, kjæmpemæssigere end igaar. Hurtigere maalte han sin Bane, som nu strakte sig gandske nær til Bænken, hvorpaa vi sadde. I hans dybtfurede Træk laae Udtrykket af djævelsk Haan, og, som til Kommando, strakte han den høire Haand hen for sig. Ved Gud! min unge Ven, jeg har staaet i Slagets Torden ved Abukir og Trafalgar, uden at føle en Bevægelse af Frygt, men saasnart hiin rædselfulde Skikkelse kom mig nær med sine stedse afmaalte Skridt, gjennembævede mig en Gysen, hvis Grund jeg ikke kunde opdage i mig selv, men maatte tilskrive den uhyggelige Gjæsts umiddelbare Indflydelse. Den ængstelige forventningsfulde Følelse, som greb mig, hvergang Spøgelset vendte tilbage, blev mig snart utaalelig. Jeg rev en Pistol af mit Belte, og affyrede den paa den natlige Vandrer, uden at det gjorde mindste Virkning paa ham. „Hvortil det, Sir? sagde Tomkins, da jeg, i vildt Mismod, igjen kastede mig ned ved hans Side: Ham kan intet Menneskes Haand gribe, ham kælder intet jordisk Vaaben! Endnu ere vi ikke betegnede til hans Offre, thi endnu kan han ikke udstrække sin Vandring over hele Skibet. Staaer han engang heroppe, tæt ved os, da ere ogsaa vi forlorne, og I kan da skride til at

affatte den sørgelige Beretning: hvorlunde Kutteren Minervas samtlige Mandskab blev sendt ned i det vaade Sovekammer af den graae Død."

De næste Dage henrandt paa samme Maade. Det vedblev at være blikstille, og om Aftenen indfandt sig, som sædvanligt, den graae Gjæst, for at begynde sin Vandring og fortsætte den til næste Morgen. Kun til femte Dags Middag kunde vore Frugter, med den største Sparsomhed, strække. „Tomkins! sagde jeg, efter at vi havde deelt og spiist den sidste Halvdeel af en Kokusnøds Kjerne, som vi endnu havde tilbage: Jeg har Dig at takke for mit Livs sidste Frist, og den Tjeneste Du har viist mig, er saameget større, som Du nu selv maa døe nogle Dage tidligere, end om Du havde beholdt Dit Forraad for Dig selv. Men lad os standhaftigt vente Døden som tapre Søegutter, og ikke skjælve for det graae Spøgelse, naar det i Aften staaer for os og berører os med sin dræbende Aande!" Herpaa gik jeg ned i Kahytten, for imidlertid at opsætte en Beretning om Mandskabets Undergang. Da jeg var færdig hermed, og havde forvaret en Afskrift af Dokumentet i en Blikbøsse, som jeg, naar jeg følte min sidste Time komme, vilde kaste i Havet, men sømmet Originalen fast paa Kahytsdøren, lagde jeg mig til Hvile.

Alt havde jeg vel ligget længe i en fast Søvn, da jeg pludseligt vaagnede og hørte Tomkins, som jeg i Mørket ikke kunde see, tilraabe mig med glad Røst: „Hurra, Sir! Nu kan vor Redning ikke være langt borte. Den graae Død har ikke viist sig

i Aften; en kjølig Vind reiser sig og lufter muntert i Seilene." — Jeg sløi op paa Dækket. Isandhed, den uhyggelige Gjæst var ikke at see. En gunstig Vind strømmede over Havet, og jeg maatte sukke dybt over, at vi, af Mangel paa Mandskab og Kræfter, ikke kunde benytte den. „Vær ved godt Mod, Hr. Lieutenant! sagde Matrosen: Kan denne Vind ikke føre os til Andre, saa kan den dog føre Andre til os. Det graae Gjenfærd er udeblevet, det er Hovedsagen, det er en sikker Borgen for hurtig Redning." Tomkins var saa fast i sit Haab, at han om Natten hang Skibslanternerne ud og affyrede hyppige Nødskud. Men da Morgenen dæmrede, var intet Seil at øine i vor hele Synskreds, og vi havde kun Havets øde Eensomhed trindtomkring os. Jeg sank i ret mørke Tanker, men Tomkins Haab var ikke at rokke. Han steeg op i Mastkurven, og erklærte, at han der vilde oppebie Redningsskibet, eller ogsaa døe som en ærlig Matros. Jeg var meget afkræftet. Dog følte jeg mig vederqvæget af den svale Luft, som strøg mig forbi. Jeg strakte mig hen paa Dækket, hvor jeg snart hensank i fuldkommen Apathie, og kun beholdt en dunkel Bevidsthed om min Stilling. Da vaktes jeg paa een Gang af min Halvsøn ved Tomkins's Jubelraab: „Et Seil, et Seil!" Jeg sprang op. Som et Lyn foer Tomkins ned til mig. „Et Seil for Vinden!" stammede han gandske aandeløs. Det glade Budskab gav mig min hele Kraft tilbage. Jeg steeg selv op i Mastkurven, og opdagede her, medens Tomkins affyrede Nødskud nedenfor, ikke eet — nei! to, tre, fire Seil: Venner og Reisefæller, Fartøier af

Koffardieflaaden som vi havde konvoyeret. Vor Skyden var bleven hørt, thi til min store Glæde toge Skibene deres Cours imod os. Snart laae jeg i mine Venners Arme, og forsynedes af dem med Mandskab og Proviant, saaledes, at jeg med Kutteren kunde tiltræde Tilbagereisen til Fædrelandet. Nogle Malayer, der, som gode Somænd i disse Farvande, vare blevne tagne ombord af Koffardiefarerne, kjendte Sagnet om den graae Død meget vel, og forsikkrede, at det var Gjenfærdet af en portugisisk Corsar, som, for meer end to Aarhundreder siden, havde drevet sit Uvæsen i det østlige Ocean, og, i barbarisk Lyst, frydet sig ved sine Slagtoffres Qvaler, som han sædvanligviis lod døe af Hunger. Lykkeligt kom vi tilbage til Engelland. Tomkins gjorde endnu nogle Reiser med mig paa Kutteren. Derpaa blev han forsat paa et Linieskib, og først for nogle Aar siden gjenfandt jeg ham her i Greenwich som en næsten 90-aarig Olding. Naar jeg ikke er paa Søen, sees vi bestemt eengang om Aaret, og det paa samme Dag, som det graae Spøgelses Udeblivelse igjen indgjød os Trøst og Mod i vor skrækkelige Nød."

Her sluttede Capitain Wharton sin Fortælling. Faa Uger efter forlod jeg Engelland. Siden har han, i Regjeringens Ærinde, foretaget en lang Søereise, og jeg har ikke hørt fra ham i al den Tid.

Havfruen paa Samsøe.

Da Frederik den Andens Dronning var frugtsommelig, indfandt en Bonde fra Samsøe sig ved Herredagen i Kallundborg, for at fortælle, at en Havfrue havde befalet ham, at lade Kongen vide, at Dronningen skulde føde en Søn, der vilde blive En af de berømmeligste Konger i Norden. De forsamlede Herrer loe vel af hans Ambassade, men Frederik lod Bonden kalde for sig, og gav ham en Foræring. At Spaadommen blev opfyldt, veed jo Enhver som kjender Christian den Fjerde.

Det hieroglyphiske Sprog.

Abdulkari, en berømt Lærd og Digter, kom til Babylon, for at nedsætte sig her. Øvrigheden tog i Betænkning, at tillade ham det, men vilde dog heller ikke afvise ham saa ligefrem. Den kom ham derfor imøde med et Fad, gandske fuldt af Vand, for derved sindbilledligen at vise ham, at ligesom dette Fad var fyldt til Randen, og ikke kunde rumme mere, saaledes var ogsaa Staden saa opfyldt med Digtere og Lærde, at der ikke var Plads til ham.

Abdulkari, som strax forstod dette hieroglyphiske Sprog, bukkede sig stiltiende, og tog, istedetfor at

svare, et Rosenblad op af Jorden. Det lagde han saa forsigtigt paa Overfladen af Vandet, at det svømmede ovenpaa, uden at en Draabe flød over.

Babylonierne fandt dette Indfald saa sindrigt, at de i Triumph førte ham ind i Staden.

(K. Müchler.)

Adam's Ribbeen.

En Matrone sagde til Rabbi Josse: „I Historien om Eva's Skabelse viser Eders Gud sig ikke i det skjønneste Lys. Hvi maatte han liste Ribbenet fra Adam? Hvi ligefom frarane ham det, mens han laae i dyben Søvn?"

„Fader! sagde Rabbi Josse's tilstedeværende Datter: lad mig svare hende! — Veed Du vel, ædle Matrone, at Tyve ere indbrudte hos os afvigte Nat? at de have rovet en Sølvstang, og sat et gyldent smuktforarbeidet Pragtkar istedet? Siig, hvad tykkes Dig om denne Udaad?"

„Du spøger, Pige! svarte Matronen: Kan Du kalde det Ran? Kan saadan Gjerning synes Dig en Udaad?"

„Ikke? sagde Jomfruen: Saa anklag da ei heller vor Gud, at Han tog et undværligt Ribbeen og skabte en uskatteerlig Medhjelperinde deraf!"

(R. Roos.)

Strikkepindene og Tobakspiben.

En huuslig Scene.

(Efter Theodor Hell.)

Manden.

Ak nei, mit Liv engang det ender!
Mon da hun aldrig lægge vil
Det Strømpefaft af sine Hænder,
Og ende dette Pindespil?
Naar man, i Hjertets stille Vee,
Ret langligt til sin Kone blikker,
Og haaber hendes Smiil at see,
Saa sidder Fruen der — og strikker!

Konen.

Ak, den Tobak! Kan jeg da Andet,
I saadan Smøg, end see lidt suurt?
Om den er nok saa konstigt blandet,
Den bliver dog en hæslig Urt.
Naar man, af Lykken lidt forsømt,
Ved Mandens Hjerte Hvile søger,
Saa trøster han vel meget ømt?
Ak nei! Hvad gjør han da? Han — smøger!

Manden.

For stundom at forslaae en Grille,
Jeg ønsker inderligt, at hun
Et Stykke vil paa Harpen spille,
Og aabne til lidt Sang sin Mund!
Hun malte herligt Blomster før . . .
Paletten nu paa Loftet ligger,
Og Harpen hænger bag en Dør,
Mens Fruen sidder der og — strikker!

Konen.

Jeg gjerne gik i Skuespillet
Jeg hørte gjerne en Concert;
Men Herren der har aldrig villet,
Hvor bønligt jeg det har begjert.

Og om jeg ham tilfode faldt,
Han aldrig Konstens Hal besøger,
Hans Meerskumspibe er ham Alt —
I Damp han sidder der, og — smøger!

Manden.

Hvad, uden Poesie, er Livet?
Jeg forelæser mangt et Digt,
Som Musens Gunst mig har indgivet.
Jeg tænker, hun har Smag for Sligt,
Hun skal begeistres høit af Lyst,
Som Englen, naar den Nektar drikker,
Og synke henrykt til mit Bryst . . .
Javist! Der sidder hun, og — strikker!

Konen.

Jeg stundom høit af Længsel flammer . . .
Jeg pynter mig, dog uden Bram,
Og lister saa mig til hans Kammer,
— Det pleier jo at glæde ham —
Jeg tænker, han skal kaste hen
Sin Pibe strax blandt sine Bøger,
Og fare op — Ak nei, saamænd
Han bliver siddende, og — smøger!

Manden.

Min Mutter vil saa gjerne gribe
Hver Leilighed, at skjænde paa
Min gode gamle Meerskumspibe,
Hvis Damp dog gjør min Udsigt blaa.
Naar Skjebnen farver Himlen sort,
Og sætter Fluer mig i Nakken,
Jeg smøger al min Harme bort,
Og — derfor lover jeg Tobakken.

Konen.

Min Mand vil altid gjerne finde
Nu Det, nu Hint at dadle paa
De kjære, blanke, skyldfri Pinde
Og Strømpen, som jo strikkes maa.
Mit Blik, det veed jeg, kan ei synde,
Naar ned jeg seer og strikker fort,
Og vil en huuslig Tvist begynde,
Jeg — strikker den i Stilhed bort.

Manden.

Nu, det forstaaer sig, at Formeget
Formeget er, og at jeg har,
Af Værk i Tænderne bevæget,
I Damp mig indhylt aabenbar.
Men hvis min Kjælling, altid mild,
Mig være vil et Speil af Freden,
Jeg sværger høit, at aldrig vil
Jeg smøge meer et Blad herneden!

Konen.

Ja, meget gjerne jeg indrømmer,
At tidt han har med Rette skjændt,
Og at jeg meer, end det sig sømmer,
Har fra min Husbond Øiet vendt.
Men vil han elske kun sin Viv,
Og gjøre, hvad hun vil begjære,
Jeg strikker ei i dette Liv
Saameget, som en Maske, mere!

Manden.

Jeg hørte, hvad Du sagde, Mutter —

Konen.

Selv har hvert Ord jo høit Du sagt.

Manden.

En fast Akkord Du altsaa slutter?

Konen.

Velan, min Haand i Din er lagt!

Manden.

Dog nei, lidt kan Du gjerne strikke,
Kun see paa mig Dit Øie blaa!

Konen.

Lidt kan Du smøge, men lad ikke
Din Elskov op i Røgen gaae!

(A. F. Elmquist.)

Glædens Ubeſtandighed.

Hvad er du, o Glæde!
Er Hjertet dit Sæde?
Er Læben din Talsmand, er Øiet din Tolk? —
O nei! kun din dræbende Dolk.

See Roſen udfolder ſin Knop;
Men Skyerne ſtige bag Bjergenes Top,
Og Bølgen ſig kruſer;
Det ſtormer, det bruſer;
Og ſee nu paa Roſen! hvor blev den vel af?
Den knuſtes og — ſank i ſin Grav.

Kom elſkede Pige! kom lader os gaae,
Mens Maan'ſkinnet ſtraaler fra Himmelens Blaa,
Og hen paa en Græsbænk os ſætte i Lunden,
Og kyſſes og favnes til Spøgelſeſtunden!
O Gud! her er mørkt! hvor blev Maanen dog af?
Den ſank jo i Skyernes Grav.

Hør Vagtelens ſmeltende Sang,
Der lyder ſaa deilig til Høieens Klang!
See, hvor den ſig fryder!
Men Jægeren — ſkyder
Og farver med Fuglens uſkyldige Blod,
Den Green, hvorpaa Sangeren ſtod.

Ak, ſeer Du et Barnet, ſom leger
Blandt dugkrandſte Blomſter, og peger
Saa henrykt paa Solen i Morgenens Skin,
Og ſvæver mod Klippen med fyrige Trin,
Og tænker: o Himmel! ak, ſtod jeg deroppe
Paa Spidſen af diſſe forgyldede Toppe,
Saa kunde jeg give, o Sol, Dig et Kys?
Men tys! —
Et Steenſtred ſig ſtyrter mod Klippernes Fod;
See der ligger Barnet — i Blod!

Saaledes, o Glæde, hensmelter
Dit Smiil udi Taarer og vælter
Liigstenen fra Bredden af Saligheds Hav
Hen paa din opkastede — Grav,
Og skriver: paa Jorden ei Glæden kan boe,
Af Sorger i Fødslen den qvæles,
Kun hisset den vaagner til ustyrret Roe,
Naar Støvet i Graven afsjeles.

(A. Olsen.)

Vort Livs venlige Engel.

Da første Aftenskjær med rødlig Lue
Bestraaled' Paradisets Blomsterdal,
Da Maanen hæved' sig paa natlig Bue
Og Philomele sang i Lundens Hal:
En Engel nedsteeg fra den fierne Himmel
Med Fredens milde Palmegviist i Haand,
Dens Vingers Susen lød blandt nyskabt Vrimmel,
Liig Harpetoner af en salig Aand;
Ved mægtigt Tryllebaand den monne drage
Hver jordisk Skabning til sit huldе Bryst,
Og hver som vendte fra dens Favn tilbage,
Nød Edens Salighed med dobbelt Lyst. —
Snart svandt Uskyldighedens Blomsterdage,
Da Synd med Sorg i Verden traadte ind,
Men dog hiin Fredens Engel blev tilbage
Og tørrer mangen Taare af vor Kind;
Den dæmper Armods Klage, Sygdoms Smerte,
Og bringer Sjælen nærmere til Gud;

Men herligt qvæger den det stille Hjerte
Hvor Uskylds Himmelblomst sig folder ud.
Nævn mig en trofast Ven som ofted hylled'
Et venligt Slør om Dine dunkle Savn,
En Ven, der svundne Glæder Dig fremtrylled,
Og Du har Gaaden løst med Englens Navn.

(Sophia Voigt.)

Til Forfatteren af den i nordcimbriske Tilskuer No. 3 indrykkede Charade og sammes Opløsning.

Hvad Dug er Planten, var Din Stemme mig!
Sligt Fredens Ord kan mildne megen Smerte.
Det er for lidet, at jeg takker Dig —
Jeg hilser Dig, som et beslægtet Hjerte.

(A. F. Elmquist.)

Aloyse.

En Fortælling fra forrige Aarhundrede.

To unge Tydskere befandt sig i Paris. Alt adskillige Gange havde de gjennemvandret de herlige Konstsamlinger i Louvre; nu besøgte de ogsaa Palladset Luxemburg, hvor de nye franske Maleres Værker fortrinsviis have deres Plads. David's kjække, raske, majestætiske Tegninger tiltrak sig især deres Opmærksomhed; de beundrede hans Brutus, hans Horatier, hans Overgang over St. Bernhard — og bleve tilsidst staaende ved denne Mesters sidste Værk, en Scene af Ludvig den Fjortendes Hofliv, som overraskede dem levende. Især var det een Figur, der fængslede Vennernes Blikke. Blandt Tilskuerne, som mylrede mellem Thronsalens Colonnader og Fløidørenes vide Buer, befandt sig nemlig en Pige, som, ei mindre ved sin simple Dragt, end ved sin rørende Skjønhed, stak sælsomt af mod den høitidelige Pragt i Kongens Huus. Hun holdt sig ved en Matrones Arm, hendes Knæe vare synkefærdige, det saae man grant, hendes deilige Øine vare rettede mod Himlen, og syntes just at have vendt sig fra en dyrebar Gjenstand for smertelig Resignation, om hendes søde, halvaabne Læber smiilte et brustet Hjertes Qval. Hvorledes kom denne Skikkelse, som Maleren siensynligt havde behandlet med Forkjærlighed, i Staffagen af

et Malerie, som fremstilte et pragtfuldt Moment af Ludvig den Fjortendes Liv? I hvad Forhold stod denne Pige til disse Konger og Dronninger, hvorfor var hun skjønnere end Alle, hvorfor torde kun hun vise en menneskelig Bevægelses svangløse Spor paa dette Malerie? —

Alle disse Spørgsmaal gjorde Vennerne, men hverken det trykte Catalog, eller andre Beskuere, som de adspurgte, vare istand til at give dem nogen Forklaring.

De forlode Paris, og reiste ned i det sydlige Frankrig. En Dag toge de ind i et Forsthuus, i Nærheden af Staden Nevers. Det laae ved Udgangen af en herlig Skov, paa en Høi, ved hvis Fod Landeveien krummede sig; dybere nede flød Loire. Dette var en Plet, som de ønskede at hvile paa, saa hyggelig, saa fredelig og munter. Den forekommende Vert indrømmede dem strax et Overværelse for billig Leie. Han var Inspecteur over den store Skov her, som tilhører Kronen. Gandske allene, med sin Datter, en Jæger og en Pige, beboede han Huset.

Vennerne skreve, loe, spillede, og saae tidt gjennem Vinduet ud i den deilige Egn, ned paa Loiredalen, hvorigjennem den prægtigtflydende Strøm rullede sine langsomme Bølger, paa Taarnene i Nevers, mod Auvergnes Bjerge, som, skjønt og stolt, opløftede deres Hoveder mod den sydlige Himmel. Ynglinger føle sig saa let lykkelige. Ogsaa vore Reisende vare det — deres Hjerter oplode sig for Frihedens romantiske Følelse.

Hvormeget modtageligere maatte de derfor være for Indtrykket af noget Overordentligt, som mødte dem strax ved det første Middagsmaaltid, de nøde i Husets Kreds. Alt havde de sat sig, da den gamle Verts, Hr. Jean Creté's Datter traadte ind, og ved første Blik paa den skjønne Pige gjenkjendte de, Træk for Træk, Originalen til det gaadefulde Malerie i Palladset Luxemburg. Liigheden var saa afgjort og saa bestemt, at der ingen Tvivl var tilbage, og kun slet formaaede de at dølge den Forvirring, hvori denne Opdagelse bragte dem. — Stumme Vink, som de kastede til hinanden, overbeviste dem om, at de Begge havde gjort samme Bemærkning. Imidlertid udlode de sig dog ikke derom, men gik, saavidt muligt, ind i Førsterens Underholdning. Aloyse tog kun liden Deel deri, men just denne Taushed, denne sparsomme Tale, forskjønnede hende; hvor melodisk var hendes Stemmes Klang, hvormeget Mere sagde hendes mørke, aandrige Øie, end de fine Løber forraadte!

Neppe vare Vennerne oppe paa deres Værelse, før de, fulde af Forventning, saae paa hinanden; Ingen vilde begynde, af Frygt for at vorde udleet. Langt om længe traadte Justin tæt hen for sin Reisefælle med et langttrukket: „Nu?"

„Nu?" svarte Otto i samme Tone. — „Hvad siger Du?" — „Hvad jeg siger? vedblev Hiin: Jeg siger, at Mademoiselle Creté er en meget nydelig Pige, og at hun tilfældigviis har megen Liighed med hiin Mater dolorosa paa David's sidste Malerie." — „O, sig Figlia dolorosa! raabte Justin begeistret;

Nei, ingen tilfældig Liighed! Det maa være hende selv, det maa være Aloyse's Portrait."

„Tor jeg da ikke tiltroe Dig saamegen Regnekonst, spurgte Otto: at Du kan udbringe, hvor umuligt det er, at den unge Pige, vi idag spiste til Middag med, har været ved Ludvig den Fjortendes Hof, da Denne forestilte Spanierne deres Konge?"

„Ja — ja, saa! svarte Justin, noget lang i Ansigtet: Du har Ret, det gik ikke vel an — dog kan man jo ikke vide — det forstaaer sig, nogle og hundrede Aar — men, min Ven! raabte han pludseligt, i friskere Tone: Betænk dog, at Billedet var nyt, og det er dog altid muligt, at Maleren — —

Her bleve de afbrudte af Hr. Jean Creté, som forespurgte, om de ikke havde Lyst, at gaae en Tour med i Skoven. Gjerne toge de mod hans Tilbud, og allerede paa denne Lystvandring, men endnu mere paa en følgende, blev Verten saa fortrolig med sine Gjæster, at Justin ikke tog i Betænkning, at foredrage ham Gaaden med det Davidiske Malerie. Han gjorde det, fordi den huldе Aloyse's Nærhed begyndte at vække hans meest levende Deeltagelse, og skjondt han ikke torde haabe nogen tilfredsstillende Forklaring, kunde han dog ikke længer fortie, hvad der saa mægtigt sysselsatte hans Phantasie.

Försteren smilte listigt, og bad de Fremmede komme ned i Haven, naar det blev Aften — der vilde han, ved et Glas Gatinay-Viin, fortælle dem Noget af sin Familiehistorie, og det vilde, haabede han, give dem den forønskede Oplysning.

„Tør Aloyse være tilstede derved?" spurgte Otto rask — „Vel tør hun det! svarte den Gamle: Den Historie, jeg vil fortælle Dem, er ingen Hemmelighed. Hun saavelsom Flere kjende den meget vel. Ja, man kunde kalde den et Folkesagn, hvis dette Udtryk var gjængs i vort Fædreland.

„Nu, Otto, hvad siger Du?" raabte Justin triumpherende, og med Utaalmodighed ventede Begge Aftenens Komme. Endeligen dalede Solen mod Toppen af Mount'or. Alle forsamledes under Rosdetræet bag Huset, og da de havde taget Sæde, begyndte Försteren saaledes:

„Det Huus, De seer for Dem, mine Herrer, det kjære, gamle, trofaste Tag var, for 125 Aar siden, nyt endnu, og De har vel bemærket, at det ikke maa være bygget af nogen simpel Mand. Huus og Gaard, endogsaa Försterembedet, som, alt i adskillige Generationer, er gaaet i Arv fra Fader til Søn, er en Gave af den navnkundige Feltherre Turenne. Ham tjente min Oldefader i lang Tid som Falkonier, ledsagede ham paa hans Felttog i Tydskland, og blev, næsten med en Søns Hengivenhed, elsket af den ædle Prinds. En Skudvunde, som Martin Creté fik i en Fægtning, gjorde ham udygtig til fremdeles at ledsage sin Herre; derfor sendte Denne ham tilbage, lod ham bygge dette Huus, og forskaffede ham, ved sin Indflydelse hos Kongen, det arvelige Embed som Garde-Chasse i de kongelige Skove her. Hr. Martin giftede sig, og Forsynet velsignede hans Ægteskab med en Søn og en Datter. Men hans Kone døde kort efter, og nu tog han en langtude

Beslægtet i Huset; hun gik ham troligt tilhaande ved hans Børns Opdragelse.

Da begav det sig en Sommeraften i Aaret 1700, just som et heftigt Tordenveir stod over Dalgrunden, og Regnen nedstyrtede i Strømme, at nogle Ryttere holdt udenfor Forsthuset, stege af uden videre, og traadte ind i Forstuen, som for at søge Beskyttelse mod Veiret. Hr. Martin gik dem imøde, og med den gjæstmilde Forekommenhed, som var ham egen, bad han dem lægge deres gjennemblødte Kapper og følge ham ind i Stuen. Det skete. Nu tog han sine Gjæster nærmere i Øiesyn: Det var en gammelagtig Herre, af fornemt Udvortes, med et klogt Ansigt, i et Slags militairisk Dragt, ledsaget af en Yngling, som neppe var udtraadt af Drengealderen, men dog var høi og rank voxen, og saa paafaldende smuk, at den Gamle følte sig greben af et Slags Forbauselse ved hans Betragtning. Begge vare gjennemblødte til det Inderste; den Ældre, som vel var hærdet i mangt et Uveir, syntes neppe at bemærke, hvor vaade Haarene hang ham om Panden; den Yngre derimod var dødsbleg, og Tænderne klapprede i hans Mund af Kulde.

Strax lod Aloyse, Hr. Martin's sextenaarige Datter, lægge Varme i et Værelse ovenpaa, og tog derpaa, udaf et Skab, to sneehvide Klæder, hvoraf hun rakte den ældre Fremmede det ene, at han skulde tørre sig dermed; ogsaa ved Ynglingen gjorde hun det samme, men da han vilde gribe Klædet, sank han om paa en Stol, og hans skjønne Hoved bøiede sig halvafmægtigt mod Brystet. Pi-

gen udstødte et høit Skrig, men uden at betænke sig, viste hun ham nu selv den lille Tjeneste; hun tog hans Hoved mellem sine Hænder, gned hans Tindinger, og tørrede hans lokkerige Haar. — Den ældre Herre havde imidlertid ligesaa travlt med ham. „Philip! Philip! sagde han ængsteligbekymret, og tog Ynglingens Haand i sin: Hvad fattes Dem? Hvor kan et Par Draaber Regn virke saa stærkt paa Dem?"

„Det vel ikke, Montejo! svarte Ynglingen, idet han slog Øinene op, og hans Kinder farvedes, deels af det tilbagevendende Liv, deels af Undseelsens Rødme: Regnen vel ikke, men det lange Ridt — betænk kun, tyve Lieus — det er ingen Lysttour."

Først nu bemærkede han Aloyse's travle Færd, thi endnu havde hun meget at gjøre med her og der at tørre Vandet af hans Klæder. Taknemmeligt tilsmilte han hende, og forsøgte at sige hende nogle forbindtlige Ord, men hans Læber syntes mindre veltalende, end hans Øine, der, med Inderlighed og Varme, hang ved Pigens fortryllende Skikkelse.

Nu kom Hr. Martin's Svigerinde, Madame Gageot, og meldte, at Gjæstekammeret ovenpaa var indrettet for de Fremmede. Alt havde de medfølgende Tjenere bragt Hestene i Stald og baaret deres Herrers Vadsække op. Hellere end gjerne toge nu disse, den Yngre især, mod den Indbydelse, at overnatte under dette fredelige Tag. De gik op, for at skifte Klæder, og imidlertid yttrede Husbeboerne allehaande Formodninger om deres Stand og Vilkaar.

Officerer fra en fjern Garnison, meente den Ene — Hovmester og Elev, den Anden — og kun deri stemte Alle overeens, at den unge Herre vakte og fortjente megen Deeltagelse, hvorimod den Ældre, ved et vist ubehageligt Træk og et falsk Blik i Øiet, mere havde mishaget end tiltrukket. Aloyse var meget vred paa ham for den Grusomhed, hvormed han ei allene havde trukket det unge Menneske med sig saa lang en Vei i eet Ridt, men ogsaa gjort Mine til, at reise videre, uden at tage mindste Hensyn til sin ungdommelige Ledsagers Kræfter. — Klogest troede Pigens Broder, en Dreng paa tolv Aar, at bære sig ad, idet han gik ned i Borgestuen og begyndte at udfritte de Reisendes Rideknegte, men han kunde intet bestemt erfare, thi disse havde kun kjendt deres Herrer i nogle Dage; de vare blevne fæstede i Nærheden af Fontainebleau. Imidlertid gav dog denne Efterretning nogen Kundskab om Egnen, hvorfra de Fremmede kom, og Madame Gageot, som, ved nogle Maaneders Ophold i Paris, troede at have vundet et fiint og øvet Blik, nedslog enhver anden Formodning, idet hun med Bestemthed sagde: „De ere fra Hovedstaden! — Sligt seer jeg ved første Øiekast, thi kun i det uforlignelige Paris kunne Folk see saa adelige ud, som disse. Har Du ikke, vendte hun sig til Aloyse: Har Du ikke bemærket de kostbare Kniplinger om det unge Menneskes Halskrave og Manschetter, saavelsom den kostbare Signetring paa hans Haand? Det var en Steen! Hm!" vedblev hun, og tog en Prise af en stor, uformelig Tabatiere, thi Aloyse havde Intet bemærket, uden

hans vaade Haar, hans store, aandrige Øine og hans blege Kinder.

Madame Gageot havde ikke saa gandske Uret. Da de Fremmede siden kom ned, for at spise til aften, tilstode de, at de kom fra Paris, og fortalte tillige, at de vare Officerer af Regimentet Niort, og at de, efter udloben Permission, vare paa Tilbagereisen til deres Garnison. Den Ældre kaldte sig Oberst Montejo, og saavel af hans Udseende som af hans Dialekt, var det klart, at han maatte være af spansk eller italiensk Herkomst; den Yngre udgav sig for en Ætling af det ædle franske Huus de la Fare. Nu, da den Sidste havde faaet tørre Klæder paa og havde styrket sig ved en Times Hvile, var han en gandske Anden end tilforn, hans Kinder blomstrede igjen, munter Spog besjelede hans Træk og strømte fra hans Læber. Anderledes forholdt det sig med Obersten, som blev stillere og alvorligere, jo mere Hiin hengav sig en behagelig Munterhed. Ofte tilkastede han Ynglingen et koldt, misbilligende Blik. Dog, det syntes Denne ikke at bemærke, han vedblev, snart at tale med Hr. Martin om Turenne's og Conde's Heltegjerninger, snart at gjøre Cour til Aloyse, snart at indlade sig med Madam Gageot i hendes pariſiske Reminiscentser. — „Han er allerkjæreſt!" tilhviskede hun sin Niece, og Pigen modsagde just ikke denne Dom, som fandt en alt for tro Gjenlyd i hendes Hjerte. Dog var der Noget, som hindrede hende fra, at overlade sig til sin sædvanlige Munterhed. Oberstens Nærværelse ængstede hende paa en ubegribelig Maade. Havde den unge la

Fare allerede vundet Madame Gageot's Gunst ved sin Underholdning, saa erhvervede han sig den nu, ved en særegen Omstændighed, i høieste Grad. Hun bød ham nemlig en Prise af sin gamle Skildpaddes Daase. Ynglingen betakkede sig, men tog smilende en prægtig Tabatiere af Guld op af Lommen, og nødte den studsende Matrone den paa som en Foræring. I Begyndelsen vægrede hun sig af alle Kræfter, men forgjæves, og da hun nu virkeligt saae det rige Klenodie som sin Eiendom, fattedes ikke meget i, at hun jo, i sin levende Taknemmelighed, havde trykket Giverens Haand mod sine Læber. Man trængte sig til, for nøiere at betragte Daasen, og kun Aloyse bemærkede, hvorlunde der imidlertid, mellem Ynglingen og hans Ledsager, vexledes nogle Ord, som just ikke vidnede om den Sidstes Tilfredshed. Hende var derfor denne Foræring meget imod, men hun vidste ret vel, at Tanten ikke vilde give den fra sig igjen. — Ogsaa den gamle ærlige Martin rystede paa Hovedet — det var at betale et Par Timers Gjæstevenskab altfor dyrt. Men da det just ikke var hans Sag, at gruble længe over noget, troede han at gjøre bedst i at følge sit Hjertes Drift og indbyde sine Gjæster til, istedetfor at reise imorgen, at tage tiltakke i hans Huus nogle Dage endnu. Han havde faaet den milde Yngling ret kjær; for hans Skyld fandt man sig vel ogsaa i den kolde, stolte Oberstis Selskab. Men neppe havde han udtalt sin Bøn, før Denne faldt ham heftigt i Talen med et afslaaende Svar. „Det er umuligt! sagde han: Vor Permission er tilende,

vi maa haste — nei, dertil giver jeg aldrig mit Minde."

Philip la Fare studsede. „Og hvorfor ikke? spurgte han: Hvorfor ikke, kjære Oberst? Jeg tænkte dog, det kom ikke saa nøie an paa vor Permission. Om vi naae vort Maal nogle Dage tidligere eller sildigere, kommer vel paa eet ud."

„Ingenlunde! svarte Obersten hidsig: Det bedømmer De falsk, min unge Ven. Følg mit Raad, og lad os reise." — „Men naar jeg nu siger Dem, at det behager mig her, tog Philip Ordet med luende Øine: at jeg befinder mig usigelig vel her — naar jeg kalder Dem i Minde, at kun Ansvaret for dette Ophold falder paa mig, saa vil De, haaber jeg, lade Dem bevæge til at blive her, og — kort og godt — har vor Vert Intet derimod, saa bliver jeg!"

Paa denne Maade fortsattes Striden mellem Obersten og den unge La Fare endnu en Stund, og tirret ved den Førstes næsten ængstelige Modstand, erklærede Philip, nu havde han bestemt sig til, at blive her nogle Dage. Da de havde begyndt at tale med hinanden i et fremmed, velklingende Sprog, som Ingen forstod, kunde de Omstaaende ikke erfare, hvad Grunde de fremførte for og imod. Dog bemærkede Alle, hvor melodisk den fremmede Mundarts majestætiske Toner glede over Ynglingens Læber, og saae med Forundring en Straale af bydende Høihed udbrede sig over hans hele Væsen, mens Striden stod paa.

Virkeligen havde hans Grunde seiret, thi der besluttedes, at man skulde blive, hvor ubehageligt end dette syntes at være Obersten. — Ved denne Uvillie, hvormed han, halvt med det Gode, halvt med det Onde, fandt sig i Reisens Opsættelse, troede Hr. Martin's Familie sig saameget mere opfordret til at feire den følgende Dag med en vis Høitidelighed, for at fordrive Gjæsterne Tiden saa behageligt, som muligt. Madame Gageot vandrede derfor gandske aarle ned til Staden, deels for at kjøbe et og andet, deels for her og der at fortælle om det behagelige og fornemme Besøg, og endeligen for at bede et lille Pigeselskab tilaften, thi hun formodede med Foie, at Philip vilde vide hende Tak derfor.

Hvorledes man tilbragte Dagen, er ubekjendt, men hvad der skete om Aftenen, har Traditionen troligt opbevaret. Da der nemlig, lidt efter lidt, havde indfundet sig endeel unge Piger, Alle festligt smykkede, og de, som en blomstrende Krands, sadde i Rad under et stort Kastanietræ, som dengang stod istedetfor dette Røddetræ, Aloyse midt iblandt dem og Madame Gageot foran et med Frugt og Kage betynget Bord — forsvandt Obersten pludseligt, og gik, under Paaskud af Upasselighed, ind i Huset.

Hans unge Ven, som snart, ved sin ædle og utvungne Munterhed, maaskee ogsaa ved sit indtagende Udvortes, havde vundet Pigernes letovervindelige Hjerter, fulgte ham, men kom snart tilbage med et lidet Chatol under Armen. Han aabnede det, og begyndte efter en kort Fortale, at fremtage

en Forærring for hver af de tilstedeværende Piger. „Til en Erindring om denne herlige Aften!" sagde Ynglingen, og gik fra Een til en Anden. Denne stak han en glimrende Naal i Haaret, Hiin en Ring paa Fingeren, eller en Guldkam i de kastaniebrune Fletninger; inden de fik Tid at besinde eller at vægre sig, straalte Enhver allerede, smykket af ham med et prægtigt Klenodie, og det sidste Skin af Solen, som, ved disse fredelige Strande, kun falder paa Blomster, faldt nu paa glimrende Juveler, og brødes i Brillanternes konstige Vand. Med maallos Forundring saae den gamle Hr. Martin, Aloyse og Madame Gageot paa dette Skuespil; den Sidste, som havde læst mange Fee-Eventyr, troede ikke andet, end at see en Tryllepriids for sig.

Aloyse derimod blegnede; med en Blanding af Skræk og Smerte betragtede hun den gavmilde Gjæst, thi hvo kunde han være, den Ungersvend, der med leende Letsind, bortkastede slige, for hendes Begreber umaadelige Rigdomme? — Hun følte, at det vilde smerte hende dybt, om han ogsaa vilde lade hende skee samme Ret, som de øvrige Piger. Alt gruede hun for denne Tanke, men hendes Frygt var uden Grund. Med Forsæt gik den unge La Fare hende forbi, og da han havde gjennemvandret Kredsen, satte han det rige Chatol fra sig, bøiede sig over et Blomsterbed, og traadte derpaa, med en yndigtblomstrende Viol, hen for den gladelig overraskede Pige. „Jeg vidste jo vel, tilhviskede han hende: at jeg kun torde nærme mig Aloyse med en saadan. Blomst bøier sig mod Blomst, Naturens Datter elsker Na-

turen. Und, skjønne Pige, dette Blomster den Lykke, at visne ved Deres Bryst, men længere, end dets korte Tilværelse, vare mit Minde i Deres Hjerte!"

Aloyse svimlede, modtog Blomsten med bævende Haand, og saae sig ængsteligt om, men de glade Piger havde Andet at gjøre, end lægge Mærke til hende; de mynstrede deres Klenodier, sammenlignede dem, loe, spøgte, og kunde neppe oppebie den Tid, da Anstanden vilde tillade dem, at bryde op, for, med Fortællingen om deres Lykke, at overraske deres Forældre. — Denne Time slog omsider. Man sagde Verten og den smukke gavmilde Fremmede et taknemmeligt Godnat, holdt ængsteligfast paa sine Præsiosa, som om man befrygtede at maatte give dem fra sig igjen, og begav sig muntertjublende paa Hjemveien dermed.

Det kunde ikke feile, at jo denne Begivenhed maatte gjøre betydelig Opsigt i Staden. Pigerne bleve paa det noieste udspurgte af deres Forældre, og fortalte, om Forsthuset og om de Fremmede, saa Meget, det ene mellem det andet, at man tilsidst ikke vidste selv, hvad man torde troe derom. Kun deri stemte alle Udsagn overeens, at man havde faaet de kosteligste Foræringer af en ulignelig deilig Herre, men at den Anden slet ikke havde staaet Børnene an. Stenene bleve prøvede af Sagkyndige, erkjendte for ægte, og da der, blandt de unge Pigers Fædre, ogsaa befandt sig nogle Magistratspersoner, ja Borgemesteren selv, antog den interessante Gaade snart en noget alvorligere Charakter. Hr. Martin Creté yttrede sin Frygt, at det maaskee kunde gaae som det siden

virkeligen gik, for sin unge Gjæst, og gjorde ham nogle Bebreidelser, fordi han saa letsindigt havde ødslet med saa kostbare Ting og udentvivl vakt en ubeleilig Opsigt i Staden, men disse milde og venlige Erindringer vare Intet mod den kolde Vrede, hvormed Oberst Montejo modtog Ynglingen, da han saae ham igjen. Aloyse hørte de første Udbrud deraf gjennem den halvaabne Dør, og da denne kortefter lukkedes, listede hun sig skjælvende op ad Trappen. Skjøndt der var Noget i hende, som holdt hende tilbage, var der dog ogsaa Noget, som drev hende til, at lægge Øret til en Sprække i Døren. Men hun forstod Intet af Samtalen, som, paa begge Sider, blev ført med stor Heftighed. Man talte atter spansk, og Pigen harmedes ret over dette skjønne Tungemaal, som hindrede hende i at høre, hvorvidt den letsindige, hende, af saa dyrebare Yngling, maatte bøde for sin Ødselhed.

Aloyse havde alt i nogen Tid hver Morgen besøgt en gammel fattig Kone, som, i Landsbyen St. Pjerre, en halv Miil herfra, fristede sin syge, forladte Tilværelse. Uden Pigens velgjørende Hjelp, uden hendes daglige Pleie, var den gamle Marguerite udentvivl allerede forlængst bleven et Offer for sin Armod og Skrøbelighed; hun erkjendte det, og elskede derfor sin Beskytterinde, som man elsker en Himlens Engel; hun frydede sig ved hendes blomstrende Skjønhed, og troede sin Hyttes snevre Vægge forklarede af et særeget Lys, naar Aloyse traadte indenfor hendes Dør. Da hun nu, Morgenen efter hiin Selskabsaften, som sædvanligt besøgte

den Gamle, net, men simpelt klædt, med en lille blaae, henvisnende Blomst paa sit Bryst, var Marguerite saa urolig, saa underlig, betragtede hende med saa ængsteligt forskende Blikke, at Pigen omsider spurgte, om hende fattedes noget.

„Det ikke, mit huldе Barn! svarte den Gamle: Naar Du er hos mig, fattes mig Intet uden Himlens Glands og en Straalekrone, for dermed at smykke Din kjære, barmhjertige Pande. Hvad der forurolliger mig, er en Drom, som jeg har havt inat, og hvori Du spiller en Rolle. Jeg saae Dig truet af Noget, hvortil jeg selv intet Navn har. Du bukkede Dig, for at optage en funklende Juveel, der, for Dine Fødder, rullede mod en Afgrund; Du greb den, men idet Du trykte den til Dit Bryst, borede det forræderske Klenodie en dyb Vunde i Dit Hjerte. — Derpaa saae jeg Dig igjen i et pragtfuldt Værelse, hvori Alt skinnede af Guld; men Guldet kastede et blegt, dødeligt Skin paa Dine Kinder, og da jeg betragtede Dig nærmere, savnede jeg Dit blomstrende Liv — Du aandede ikke mere, Dit Øie var brustet, og Du tilhørte de Døde."

Aloyse foer sammen ved disse den Gamles Ord; Tanken om Juvelerne fra igaar, og hvad dermed stod i Forbindelse, gjennemfløi hende. Dybt i sit Hjerte følte hun en lønlig Vunde brænde; men dens Smerte var saa sød, at hun umuligt kunde antage den for en fortærende Gift, og ligesaa lidet var hun istand til, at sige den frygtsomme Gamle Noget derom. Hun smilte rødmende og beroligede hende ved sin Munterhed, saavidt hun kunde. Endelig af-

kortede hun sit Besøg for idag, da, som hun sagde, hendes Forældre havde Fremmede, og satte en Kurv med de velsmagende Levninger fra igaar paa den Gamles Bord. „Hjertelig Tak, mit Barn! sagde Denne ved Afskeden: Himlen ledsage Dig, og give, at min Drøm ei maa have været Andet, end — en Drøm; thi naar jeg saaledes seer Dig for mig, blomstrende i Sundhed og Ungdomsfylde, og derpaa tænker mig Dig henvisnet, som den Blomst, Du bærer ved Dit Bryst — jeg gik det aldrig igjennem!"

„Hør, min Engel! tilføiede hun, da Aloyse, forvirret og høirødmende, lagde sit Hoved paa hendes Skulder: Du gaaer altid Veien hid saa gandske allene, og maa igjennem et Stykke af Skoven, hvor det vel ikke altid er saa gandske sikkert — det ængster mig — gjør det ikke mere — kom hellere sjeldnere, og tag saa Pigen med — To ere dog altid sikkrere end Een!"

Aloyse meente derimod, at det var gandske sikkert i Skoven, men kunde det berolige den Gamle, skulde hun ikke gaae saa ene herefter. Dermed gik hun.

Aldrig endnu var den Skovstrækning, hun havde at gjennemvandre, kommen hende ubyggelig fore; nu betraadte hun derimod, ei uden Ængstelse, den Sti, som førte ind i Skoven, og jo mere hun fordybede sig deri, desto bangere slog hendes Hjerte, desto skarpere lyttede hendes Øre efter Alt, hvad der rørte sig. Jo ivrigere hun stræbte fremad, desto

snarere trættedes hun. Solen var imidlertid steegen høiere, en Lummerhede begyndte at brænde, og Aloyse kunde ikke imodstaae Fristelsen til at hvile nogle Øieblikke.

Tilmed bares det hende fore, som om hun foran sig hørte mandige Fodtrin og bag sig Hestetramp; men Stien var for snever til, at hun kunde see sig om. Da hun endeligen overbeviste sig om, at der virkeligen nærmede sig En fra hver Side, greb en pludselig Frygt Pigens Hjerte, og hun skjulte sig bag en af de Buske, som omgave Veien. Her satte hun sig modig ned paa Stubben af et afhugget Træ, og kaldte sig selv en Tosse, fordi hun nu fornam en hidtil ukjendt Banghed — ak, hun vidste ei, at hendes Skjebnes Genius for førstegang suste over hende med sine Vinger! Hun var gandske skjult af Løvet, men kunde bemærke Alt, hvad der foregik paa Veien. Mørkt grublende kom Oberst Montejo frem ad den; han bar et tyndt Spanskrør i Haanden, hvormed han kappede Hovedet af de Blomster, der pippede frem ved Veien. Han saae stivt ned for sig, og slog nu forundret Øinene op, thi han stod pludseligt for en Rytter, der var kommen ham imøde, nu standsede sin Hest, og saae ligesaa forundret paa ham. „Thibaut! raabte Obersten: Seer jeg ret? Er det Dig, Thibaut? Min Gud, hvor kommer Du hid?" — „Det Spørgsmaal maa jeg give tilbage, Hr. Oberst! svarte Rytteren: De seer, at jeg neppe troer mine egne Øine, at jeg, af Skræk over at finde Dem her, neppe kan holde mig paa Hesten." — „Saa stig af, Tosse! Lad os sætte

os ned i Græsset her et Øieblik, at jeg kan høre, hvor Du vil hen, og hvo der har sendt Dig."

Hiin steeg af. „Endnu kan jeg — vedblev han, idet han tog sin Hests Bidsel i Armen, og satte sig ned ved Siden af Montejo: endnu kan jeg ikke komme mig igjen af min Forundring — i Madrid troede man Dem allerede nærved Havet med Deres Bytte — alt i adskillige Uger har et afrikansk Skib omkrydset Havnen ved Toulon — alt ere store Summer forudbetalte — Dolkene slebne —"

„Fordomt! skjar Obersten Tænder: og jeg ligger her med Hænderne i Skjødet, endnu 100 Miil fra Havet! — Men saa gaaer det, naar man har at gjøre med en Stivnakke, med et Barn! See, kjære Thibaut, Alt gik efter Cardinalens Ønsker — jeg trænger mig frem til Ynglingen — jeg seirer over alle hans Hoffolk, jeg vorder hans Ven. Ingen fatter Mistro til mig, ei engang den kloge Fru de Maintenon. Nu begynde de spanske Underhandlinger, som ere Hemmeligheder for ham — Tiden kommer, at han maa bort — en Lystreise til Fontainebleau fjerner os fra Hoffet — listigt vækker jeg i ham Længsel efter Frihed, Lyst til ungdommelige Eventyr — han gaaer ind i mine Planer — under Paaskud af en ridderlig Udflugt forte jeg ham bort fra Fontainebleau, hertil har jeg bragt ham — da overraskedes vi af et Tordenveir — vi toge ind i det nærliggende Forsthuus, vorde gjæstmildt modtagne, og Philip — ja, derpaa havde vi ingen Regning gjort — Philip forelsker sig i et Par

smukke Pigesine, er henrykt over dette første Eventyr, gjør tusind gale Streger, og er ikke at faae herfra igjen — nu kjender Du min Stilling. — "

„En fortræffelig Stilling! haanloe Thibaut: Og De veed ikke, hvorledes det seer ud i Madrid?" — „I fjorten Dage har jeg ingen Efterretninger havt derfra."

„Velan, saa hør! Kongen er død, og hans Testament aabnet. Philip af Anjou er udnævnt til Arving, til Arving af hans samtlige Riger, og Østerrig, Baiern og alle Prætendenter faae — en lang Næse. Granderne og Folket i Madrid have med stor Jubel stadfæstet deres Konges sidste Villie — alt ere Hertugen af Albufera og Marqvis del Rios underveis som overordentlige Gesandter, for at bringe en Afskrift af Testamentet og Spaniens Krone til Paris. Imorgen komme de her forbi, thi jeg, som kjender alle Veie i Frankrig, har en Dags Forspring."

„Nu, og hvad skal Du? Og hvo sender Dig?" spurgte Oberstien i heftig Bevægelse." — „Strax, strax, naadige Herre! vedblev Thibaut: De veed, jeg var endnu Kammertjener hos den franske Gesandt, den snedige Marqvis af Harkourt, da De forlod Madrid. Han betalte godt, men Cardinalen endnu bedre; Denne fik Meget at vide ved mig, og endeligen er jeg gandske traadt i hans Tjeneste. Da det nu var afgjort med Testamentet, og Hertugen tilligemed Marqvi'en allerede lavede sig til Reisen, lod Cardinalen mig kalde ind i sit Kabinet. Den østerrigske Gesandt og Enkedronningen

vare hos ham, den Sidste havde grædt. Det var en gandske hemmelig Sammenkomst. „Hør, Thi: baut! sagde Kardinalen: Du maa afsted til Pa: ris — jeg vilde sende Dig til Montejo, men han er der ikke mere — dermed gav han mig Breve til sine øvrige hemmelige Agenter. Dron: ningen lod selv en Pengetut glide i mine Hænder, man bød mig haste, og nu er jeg her."

„Saa kom, sagde Oberstien: spild intet Øie: blik! Vi skentre med hinanden til Udgangen af Sko: ven — saa have vi hverken seet eller kjendt hinan: den." — De stode op og gik. „Siig mig — vare de sidste af Oberstiens Ord, som Aloyse hørte: hvad veed Du om den tydske Keiser og om Jesuii: ternes General?"

Svaret hørte hun ikke. De forsvandt, og Pi: gen blev tilbage med en Storm af Følelser, som ikke lader sig beskrive. En Stund blev hun sidden: de paa Stubben i dybe Tanker. Nu — det følte hun klart — var et uhyre Lod kastet i hendes stille Tilværelse, et dybt, umaaleligt Svælg adskilte hen: de for evigt fra hendes Ungdomsaars uskyldige Lyst. Hun elskede, men en usigelig Angst ledsagede hendes Kjærlighed, thi det var vel udenfor al Tvivl, at den skjønne Fremmede var Gjenstanden for en skrækkelig Forfølgelse. Neppe havde hun fattet denne Tanke, før hun sprang op og fortsatte sin Vei, idet hun grublede over det, hun nu havde at gjøre. Omsi: der blev hun enig med sig selv. „Bort maa han ikke reise! var Resultatet af hendes stormende Over: læg: Jeg maa søge at holde paa ham — hjemme

er han sikker. Sagde jeg ham, hvad jeg har hørt, saa vilde han ile did, hvorfra han var kommen, og Fontainebleau er saa langt borte, og overalt, hvor jeg ei er, kan Forræderiet naae ham. Kun naar Spanierne bringe deres Krone — grubledе hun vi: dere: og reise forbi vort Huus dermed, kun da! — deres Krone — deres Krone! gjentog hun gysende — Gud, for hvilket Hoved — for hans maaskee?"

Under disse og lignende Betragtninger nærmede Aloyse sig sit Hjem. Hun saae Oberſten staae ved Vinduet, Madame Gageot sad og syede un: der Kastanietræet — Hr. Martin og den lille Ber: trand sadde ved Siden af — foran dem sad Phi: lip paa Steenbordet, og forelæste dem noget af en Bog. Saasnart han vinede Pigen, kastede han Bogen bort, sprang hende imode, hilste hende, og bebreidede hende mildt, at hun havde været saalæn: ge borte. Han tog hendes kolde Haand i sin, og først da Aloyse havde taget Plads paa Bænken, bemærkede man, hvor bleg hun var, og hvor hen: des Legeme rystede. Paa det Spørgsmaal, hvad der var tilstødt hende, og hvorfra hun kom, tog Madam Gageot Ordet, vel vidende, at hun ikke gjerne talte om sine velgjørende Besøg i St. Pierre. „Jeg havde sendt det gode Barn til Byen, sagde hun: og Heden paa den skyggeløse Vei har angrebet hende. Kom, sval Dig, min Aloyse! vedblev hun, idet hun viftende foer over Pigens Pande med et Tørklæde: og De, min bedste Herre, læs De videre!"

Det skete, da ogsaa Aloyse, for at slippe ud af sin Forlegenhed, istemte Tantens Bøn. Philip

vedblev at læse, men uden det forrige Udtryk, og ofte afbrydende sig selv. Hans Øine fløi bestandigt hen over Bogen til den skjønne Piges Ansigt, som efterhaanden gjenvandt sin Farve. Pludseligt slog Forelæseren Bogen i, og undskyldte sig, at han maatte ophøre, da han havde lovet sin Ven Obersten, at ride en Tour med ham — om en Time i det høieste vilde han komme tilbage. „I Begyndelsen vilde jeg ikke, tilføiede han: jeg havde slet ingen Lyst; men, som nu Obersten engang er, siden han har gjort den Tour tilfods, er det, som om han slet ikke kan fordrage Roligheden mere, og jeg faaer da vel føie ham i, at følge med ham. Hestene kunne ogsaa trænge til at røres. Farvel derfor den korte Tid, mine Venner!"

Han vilde gaae, men hurtigt, som Lynet, med en Heftighed, man ikke var vant til hos hende, sprang Aloyse op og efter ham. Hun greb ham ved Armen. „Ride, min Herre — stammede hun — ride i denne Hede — nei, gjør ikke det, bliv hellere her — det kunde skade Dem!"

Philip vendte sig om. „Skjønne Aloyse! svarte han forundret: Tager De da saamegen Deel i min Sundhed? Jeg takker Dem derfor. Vær iøvrigt ubekymret. Jeg kommer til at reise i endnu varmere Dage, og — føler De ikke, hvor kjølig Luften strømmer herover fra Loire?"

I bange Forlegenhed stod Pigen for ham — intet Middel frembød sig for hendes beklemte Hjerte, og dog følte hun, hvor nødvendigt det var, at han blev. Det gjaldt nu, driftigt at træde udenfor jomfruelig Blyheds Grændser; hun besluttede sig dertil, bedende

greb hun hans Haand, trykte den sagte, og bad, med sin melodiske Stemmes blødeste Tone, at han vilde blive, og ikke berøve hende noget af den korte Tid, han her havde at opholde sig i.

Denne Bøn, udtalt af disse Læber, og ledsaget af disse Øines bedende Blik, var en Erklæring, som satte den nittenaarige Ynglings Hjerte i Flamme. Han sagde Intet, men hans Haand gjengjeldte hendes Haandtryk med stormende Hast, hans Øine luede i lidenskabelig Ild, og allerede vilde han indgaae Alt ubetinget, da han følte sig sagte klappet paa Skulderen, og Obersten, paaklædt til Ridtet, stod bag ham med de Ord: „Jeg er færdig!"

Aloyse foer skjælvende et Par Skridt tilbage. Philip svarte rødmende! „Jeg ogsaa om et Øieblik, min kjære Oberst!" og fløi op ad Trappen.

Nu vendte Aloyse om til sin Fader, thi det var hende umuligt, at slippe forbi Obersten, der, som for at spærre hende Indgangen, stod bredt lige midt i Døren.

„Hvad nu? spurgte Madame Gageot studsende: Hvad skal det sige? Du kommer mig gandske forunderlig fore." — Hun tang. — „Det er slet ikke sømmeligt, mit Barn, vedblev Tanten i belærende Tone: at en ung Pige løber efter Herrerne, og holder dem tilbage ved Armen, naar de ville gaae deres Vei. Lad dem dog ride! Til Middag komme de igjen, og vi gaae imidlertid i Kjøkkenet." — Ogsaa Hr. Martin istemte denne tilrettevisende Tone, men Aloyse hørte Ingen af dem, hun saae kun, hvorlunde de fremmede Tjenere førte de sad-

lede Heste ud af Stalden, og atter sprang hun op, styrtede hen over Gaarden, gjennem Døren, ind i den tomme Dagligstue. Her kastede hun sig paa Knæ. „Guds Moder! raabte hun hænderydende: Send nu Din Engel ned, tag ham nu i Din Varetægt! Han flyer med ham, han slæber ham med sig til Toulon, hvor allerede Skibene vente, hvor Dolkene allerede ere slebne!"

Da hørte hun Philip komme ned af Trappen med sporeklirrende Trin. Hun sloi ham imode nogle Trappetrin op, løftede Armene mod ham, og segnede om med et halvqvalt Udraab, saa hendes Legeme udfyldte hele Trinenes Længde. Men Obersten var ilet efter hende, og rakte den sindsende Yngling sin Haand henover hende. „Kom, min Ven! sagde han: ophold Dem ikke med den Taabe! Hun er sindssvag udentvivl."

Og isandhed, saa syntes det. Thi hendes Ansigts Dodsbleghed og hendes hele Adfærd vidnede, som det lod, om Vildelse i Sindet. Philip bøiede sig ned mod hende, reiste hende blidt, og vilde allerede følge Obersten, da der, nede i Huset, tildrog sig Noget, som Ingen havde ventet, Noget, hvorpaa Obersteus Plan strandede, som paa en ny Klippe.

Borgemesteren i Nevers, som ei kunde andet, end sindse ved de rige Foræringer, en navnlos Fremmed havde gjort hans Stads Døtre, og desuden var noget nysgjerrig af Naturen, frydede sig ved denne Leilighed over sit Embed, som ei blot forundte ham, men endogsaa gjorde ham det til Pligt, at betragte Sagen noget nærmere. Da de bortkastede

Prætiosa syntes at hentyde paa noget Stort, ansaae han det ei under sin Værdighed, selv, ledsaget af nogle Magistratspersoner, at begive sig paa Veien til Forsthuset, og han kom just i det Øieblik, da han maatte synes den bekngstede Aloyse et Budskab fra Himlen selv.

Kjækt stillede sig den lille runde Mand for Obersten, forkyndte ham Aarsagen til sit Komme i en passende Tale, og udbad sig endeligen, under en Strøm af Høfligheder, de Reisendes Pas, tilligemed andre fornødne Bevisligheder.

Obersten undertrykte nogle Eeder, som svævede ham paa Læberne, men et Blik paa Borgemesteren og paa de ham ledsagende Magistratspersoner, der vare ligesaa haandfaste Mænd, som deres Anfører var smækker og pyntelig, lærte ham, at ingen Vold var anvendelig her. Han smilte, og gik op i Gjæsteværelset, for at hente sin Portefeuille.

Imidlertid bleve Hestene trukne ind i Stalden igjen. Philip kastede, halv ærgerlig, halv glad, Hat og Handsker fra sig, og Hr. Martin kom med sin Svigerinde, at modtage Borgemesterens Besøg med sømmelig Ærefrygt. „Min Herre! saa tiltalte Borgemesteren Hr. de Puzy den unge Philip i Oberstens Fraværelse: Efter Beskrivelsen at dømme, synes De mig at være Den, som igaar har begavet endeel unge Damer, hvoriblandt min Datter Angelique, med rige Foræringer — uden Forstrydelse, hvorledes kom De til dem?"

„De tager ikke feil, min Hr. Maire! svarte Ynglingen noget forlegen: Men hvornaar blev det

da forbuden i Frankrig, at bringe skjønne unge Damer sin Hylding?" — „Hvornaar? svarte Hr. de Puzy: Hm! det veed jeg ikke saa lige; men De maa tillade mig at bemærke, at ikke Enhver bringer sin Hylding i Diamantes Ziffre, og at slige extraordinaire Ting kunne lede til alle Slags Formodninger." — „Som for Exempel?" spurgte Philip blussende.

„At — at — at — stammede Borgemesteren: at man for Exempel kunde være kommen til benævnte Klenodier paa en u — billig Maade — at — "

„Meer end nok!" faldt Ynglingen ham i Talen, thi Oberst Montejo traadte just ind i Værelset med nogle Papirer, og gjorde en Ende paa den byrdefulde Examen. Hr. de Puzy satte sine Briller paa, læste, studerede, og gav omsider Overbringeren Dokumenterne tilbage, gandske tilfredsstillet. Endnu nogle Spørgsmaal, som han tillod sig angaaende Forærinerne, bleve besvarede paa en Maade, som betog ham Lysten til at forske videre — han saae sig om efter sin lille spidse Hat, og vilde anbefale sig ærbødigst, Obersten tilraabte sin Henry, han skulde kun komme med Hestene, og allerede triumpherede Madame Gageot, da Aloyse nærmede sig Borgemesteren med vaklende Fjed, og sagde til ham: „Tillad ikke, at disse Fremmede fjerne sig — jeg anklager dem — de have ranet disse Kostbarheder."

Et uventet Tordenslag kan ikke frembringe større Virkning, end disse Pigens Ord, som hun gjentog adskillige Gange med forstærket Stemme. Obersten gjennemborede hende med et koldt og giftigt Blik,

Philip betragtede hende med høieste Forundring. Hr. Martin tabte af Skræk et Glas, han just holdt i Haanden, og Madame Gageot maalte Pigen vredt fra Isse til Fod.

En lang Pause. — Madame Gageot afbrød langt om længe, efter at have taget en Prise Contenance, Stilheden med følgende Ord: „Min Hr. Maire! Denne Pige maa være feberſyg, man kan mærke det paa hende — see kun, hvor hendes Læber bæve, hvor bleg hun er! Bryd Dem derfor ikke om hendes vanvittige Udsagn, men lad kun disse høistærede Herrer passere ubehindret. Jeg tager det Hele paa mig, thi De veed, min Hr. Maire, at jeg har Forbindelser i Versailles; min anden Søsters Datter staaer i Tjeneste hos Fru Marquise de Maintenon, og er hvad man kalder almægtig paa en Maade. Følgelig, min Hr. Maire — følgelig — altsaa — "

Trods de hyppige Priser, hun tog, tabte dog den gode Madame Gageot Contenancen, thi hun indviklede sig i en Diskurs uden mindste Sands og Samling. Philip nærmede sig imidlertid Aloyse, og spurgte hende deeltagende, om hun virkeligen var syg. Hun svarte ikke. Gjerne havde hun tilhvisket ham Alt, men en ubestemt Følelse og alle de Øine, som vogtede paa hende, afholdt hende derfra. — For hendes Blik svævede Intet, uden Skibene ved Toulon, de slebne Dolke, og den kjære Ynglings huldsalige Skikkelse, hvis Bryst de truede. En uklar Blanding af Angst, Rædsel og Kjærlighed, bedøvede hendes Sandser, og afmægtig sank hun med udstrakte Arme til Philips Bryst.

Dette besynderlige Optrin udvikledes omsider saaledes, at Hr. de Puzy, efter megen Frem- og Tilbageslakken, forbød saavel Ridetouren, som de Fremmedes Bortreise.

Aloyse, som snart kom til sig selv igjen, paastod, imorgen Aften at ville gjentage sit Udsagn for Tribunalets Skranker. Med Overlæg nævnte hun denne Frist. Imidlertid kunde de spanske Gesandter komme, og paa denne Tildragelse byggede hun sit hele Haab. Selv Hr. Martin og Madame Gageot begyndte at vakle i deres Troe; de kjendte deres forstandige Barn for vel til at troe, at hun handlede uden Bevæggrund, og bade derfor Borgemesteren tøve tilligemed sine Ledsagere — maaskee betænkte Aloyse sig — hvis ikke, maatte Sagen foretages til lovmæssig Behandling næste Aften.

Dette Forslag fandt Bifald, og skjøndt Oberstен endnu gjorde nogle Forsøg paa, at sætte sig derimod, ja endogsaa ødslede med Bønner og lod Trudsler falde, blev det dog derved, og der sendtes et Bud til Staden, som skulde forklare Øvrighedspersonernes Familier Grunden til deres Udeblivelse. For nu nogenlunde at udslette Indtrykket af disse ubehagelige Optrin, lod Hr. Martin Middagsbordet dække, og søgte at udbrede et Slags fri Underholdningstone ved en i Begyndelsen tvungen Munterhed, som dog snart gik over til en naturlig, og meddeelte sig den største Halvpart af Selskabet. Philip opslog stundom en høi Latter, Borgemesteren og hans Ledsagere fandt stort Behag i Madame Gageot's Retter, hun følte sig smigret derved — kun Aloyse og Oberstен sadde

ligeoverfor hinanden, som to modstræbende Aander — Begge blege, forstyrrede — Begge stundom kastende et Dødsens Blik paa hinanden.

Man sad endnu ved Bordet, da Budet, man havde sendt til Staden, kom tilbage, og medbragte de nyeste Aviser fra Paris. — Da Underholdningen just begyndte at gaae lidt i Staa, kom denne Nødhjelp ret tilpas. — Man deelte dem omkring, og Enhver læste nogle Artikler, indtil Hr. de Puzy overraskede alle de Andre, ved at meddele dem sin.

„Forestil Dem, mine Herrer, begyndte han: her staaer det! Kongen af Spanien er død af en langsom Brystsyge. Denne Monark, Carl den Anden, den sidste spanske Regent af det habsburgske Huus, var barnløs, og nu gaaer Rygtet, at han i sit Testament har bestemt En af vore Prindser, den unge Hertug af Anjou, til Kronarving. Skjøndt dette Rygte endnu behøver Stadfæstelse, saa jubler dog allerede hele Paris, i det Haab, at see saamange Kongerigers Arv gaae over paa en fransk Prinds. Men Prindsen befinder sig for Øieblikket paa en lille Reise i Omegnen af Fontainebleau, og ventes tilbage med Længsel." Ved denne Nyhed faldt, i samme Øieblik, Gaflen af Philips og Aloyse's Hænder — Begges Øine mødtes, og paa Ynglingens Kinder flammede en Ild, som kun Montejo og Aloyse forstode; hans Øine forklaredes, han rev Avisen til sig, læste, men, som om Bogstaverne løb i eet for hans Blik, kastede han den bort igjen og drog Veiret dybt.

„De kommer fra Paris, min Hr. de la Fare! tiltalte Borgemesteren ham nu — kjender De maaskee Hertugen af Anjou?" — „Ja vel kjender jeg ham!" stammede Ynglingen. — „Han er Hans Kongelige Høihed Dauphinens anden Søn, vedblev Hiin: og nærbeslægtet med den henfarne Konge. Denne Monark var hans Grand-Onkel paa Mordreneiden."

„Hvor vil den unge Herre blive tilmode, tog En af Magistratspersonerne Ordet: hvis det har sin Rigtighed med Testamentet! Spanien er jo det Rige, hvor Solen aldrig gaaer ned. Naar det vorder Aften paa dets europæiske Kyster, opstiger Morgenen i dets Amerika, og hvilke Lande omfatter ei det stolte Monarkie paa vor Hemisphære! Nederlandene hylde det — Mailand, Parma, Neapel, Sicilien, Sardinien — og de gyldne Marker hiinside Pyrenæerne, hvor Gudernes Tungemaal tales."

„O, I Guder!" raabte Philip. — Ingen lagde Mærke til dette Udraab, saa sysselsatte vare Alle med den overraskende Nyhed.

Om Eftermiddagen tog Madame Gageot sin Niece paa sit Værelse, for at faae Gaaden løst; men hun taug. Hun tvivlede ikke, at jo den fremmede Yngling, for hvem hendes Hjerte slog saa heftigt, var Spaniens Thronarving, men denne Hemmelighed syntes hende saa stor, saa uhyre, at hendes Læber ikke vovede at udtale den. Desuden torde hun ikke slippe ham af Syne — hvor let kunde Montejo benytte hendes Fraværelse og bort-

føre ham ved List eller Magt! Derfor besvor hun Tanten, kun nu at være rolig og ikke spørge hende mere — snart vilde Alt opklares. Dermed favnede hun hende, og fløi ned i Dagligstuen igjen.

Tiden gik utaalelig langsomt for hende. Philip var bleven stille og alvorlig. Ofte kastede han forlegne Blikke paa Obersten, og havde mindre Opmærksomhed for Aloyse, som sad for sig selv i en Krog, og lod mangen lønlig Taare nedtrille paa et qvindeligt Arbeid, som bævede i hendes Hænder. „Tosede Pige! sagde en grusom Stemme i hendes Indre: Hvi græder Du da? Hvi er Dit Hjerte saa tungt? Elsker Du maaskee? Staaer Din Attraa maaskee til en kongelig Blomst? — O, skjønne Blomst! gjentog Hjertet: Blomstrede Du for mig!"

Det blev Aften. Man skiltes tidligt ad, og Enhver søgte det Leie, Madame Gageot's Omhu havde beredt ham. Borgemesteren af Nevers og hans Følge maatte tage tiltakke med et lidet Værelse, som laae ligeoverfor de Fremmedes, og kun var skilt derfra ved en snever Corridor. De ærværdige Herrer havde besluttet, at gjennemvaage den korte Sommernat, men neppe havde de nedladt sig i de store Lænestole, før den søde Søvn lagde sig paa deres Øine. Ogsaa Aloyse havde lagt sig, og, for at undgaae Tantens Examen, hyklet en dyb Søvn, men neppe mærkede hun, at Madame Gageot virkeligen sov, før hun gandske sagte stod op igjen, og, saa stille som en svævende Aand, forlod

Kammeret, støi opad Trappen, og tog Plads bag det store Klædeskab, som endnu stod i Corridoren.

Hun hørte Magistratspersonernes Snorken, og en sagte Hvisken i de Fremmedes Værelse. Det var Oberstен, som talte, og det saa hurtigt og heftigt, at det var umuligt, at forstaae ham. Nu svarte Yngslingen, og hans klare, velklingende Stemme trængte kun altfor tydeligt gjennem Nattens Stilhed til Aloyse's Øre.

„Ja, ja, ja! sagde han: Ja, kjære Oberst! Jeg overgiver mig, jeg følger Dem — Vel nægter jeg ikke, at jeg gjerne, meget, meget gjerne havde oppebiet Enden paa dette Eventyr, thi hvor underligt Aloyse's Forhold end forekommer mig, synes det mig dog at have en forborgen Grund — men troer De, at Kongen vil fortørnes, godt, saa ville vi vende tilbage til Paris i en stor Bue."

„Min elskede unge Ven! raabte Oberstен høiere end før: Min fortræffelige Prinds! Jeg vidste vel, at Fornuften omsider vilde seire hos Dem. O, saamegen Viisdom, saamegen Selvbeherskelse — hvor vil Kongekronen straale paa denne Pande! Kom da, lad os ile — Hestene kunne blive her, overalt kunne vi faae Andre — naar Dagen gryer, ere vi i Moulins, vi gjennemflyve Auvergne, og uden at man bemærker, at vi gik udenfor vor Tilladelse, vende vi tilbage." — „Strax, strax! Kun et Par Linier til Aloyse lade De mig skrive først." — „Skriv De kun, svarte Oberstен: kun ikke for Meget, gandske kort!"

Nu blev det roligt, og Aloyse's Hjerte begyndte at staae stille. Det afgjørende Øieblik var kommen; nu maatte hun gjøre et forfærdeligt Skridt, som ikke kunde gaae tilbage. Hun havde kunnet vække den sovende Magistrat fra Nevers og sætte Huset i Oprør, men hendes Overlæg var borte, hun følte Intet, uden den nærtruende Fare. Raskbesluttet traadte hun frem af sit Skjul og nærmede sig de Fremmedes Kammerdør. Det varede ikke længe, før den sagte gik op. Obersten og Ynglingen traadte ud, reiseklædte, og Begge vilde nu ihast fjerne sig, da Aloyse holdt dem an. „Tilbage! skreg hun: Tilbage! De er forraadt, min Prinds! Deres Liv, Deres Frihed svæver i Fare — man slæber Dem til Toulon — Skibe, Dolke vente Dem — o, ved Guds Moder, tilbage!"

Philip og Montejo bleve staaende nogle Øieblikke uden Bevægelse. „Jeg lyver ikke! vedblev Aloyse heftigere: Alt ere de spanske Gesandter undervejs med Deres Krone — alt — "

„Helvedes Slange! skjar Oberstен Tænder: Din Mund bringer Dig Døden!" Rask rev han en Dolk af sin Barm, og havde sikkert gjennemboret den elskende Pige, hvis ikke Philip var falden den Rasende i Armen. Alligevel havde Mordstaalet truffet — hendes Blod sprang frem af Skulderen — hun segnede tilbage. „Philip af Anjou! raabte hun, før hun sank i Afmagt: Vogt Dig for ham der — ogsaa Dig vil han myrde!"

Da greb Ynglingen Oberstен i Brystet, og tiltordnede ham harmfuld: „Hvo er Du?" — Han

rev sig los, og — forsætligt eller uforsætligt — nok, hans Dolk søgte Philips Bryst, mens de brødes med hinanden; men Ynglingen, som nu hørte Aloyse's Jamren, stødte pludseligt Obersten nogle Skridt tilbage, og bøiede sig over den saarede Pige. „Vel-an! skjar Montejo Tænder, kun halvt hørt af Begge: Nu viger jeg, Dreng, for Din gunstige Skjebne, men — ved Himmel og Helved være det svoret! — Du skal ikke besidde Spaniens Throne i Fred!" Dermed forsvandt han. Hans grædselige Trusel gik kun altfor sikkert i Opfyldelse. I tolv samfulde Aar varede den Krig, som reiste sig mellem den tydske Keiser og den spanske Krones Arving. — Dog, jeg vil ikke foregribe Historien.

Neppe mærkede Ynglingen sin forræderske Vens Flugt, thi paa den skjønne, blødende Pige ved hans Fødder var al hans Opmærksomhed fæstet. Han reiste hende op, holdt hende i sine Arme, og tusinde ømme Navne, som strømte over hans Læber, tilbagekaldte hendes bortvegne Livsaander. Derpaa satte han hende i en Lænestol, tændte Lys ved Hjelp af et Fyrtøi, og begyndte nu at yde hende den Bistand, Øieblikket krævede. Bly blottede han hendes saarede Skulder, rev sit Lommetørklæde itu, og stillede Purpurblodet dermed. Derpaa bøiede han sig ned til hende, indgjød hende Mod, strøg Haaret af hendes Pande, og lod hendes skjønne, blege Hoved synke i sin Haand. — En Stund laae hun saaledes, i tause Salighed — hendes Læber berørte den blide, kongelige Haand — „O, min Philip, hvorfor er

jeg ikke truffen til Døden, hvorfor har jeg ikke bragt det eneste Offer, jeg kunde bringe Dig?"

Han bad hende berolige sig, og nu kom det til gjensidige Erklæringer. Aloyse fortalte Alt, hvad hun i Skoven havde hørt. Jo mere Philip hørte, desto harmfuldere stødsede han. Snart gjennemskuede han det Complot, Politiken havde smedet imod ham. „Ja! raabte han: Jeg maa troe det, han har bedraget mig, han har revet mit Venskab, min Fortrolighed til sig, for desto sikkrere at styrte mig i Afgrunden. Østerrig eller Spanien selv har sendt mig ham — o, er det ikke skjændigt, Aloyse, jeg elskede ham, jeg havde givet ham mit Hjerte, han kunde lede mig til enhver Dyd, forlede mig til enhver Daarskab — og saaledes forraader han mig!" Han bøiede sit Hoved mod hendes Skulder, og hun følte den vædet med varme Taarer. „Dig, vedblev han: Dig, Du gode, kjære Pige, vil jeg troe. Jeg er en Kongeson, Aloyse, jeg kommer maaskee til at herske over to Verdensdele, men nu har jeg ingen Ven, uden Dig. O, Pige, lad mig endnu et Øieblik forglemme, hvo jeg er!"

Aloyse gjøs ved disse Ord. Dog lykkedes det hende, at fatte sig. Hun stod op — hendes blege Ansigt — hendes bævende Læber indgjøde ham Medynk. Rolig, uden at afbryde hende, hørte han hendes Raad, og billigede dem. Man besluttede, at holde Alt hemmeligt, til de spanske Gesandter kom — for dem skulde Prindsen give sig tilkjende, med dem vende tilbage til Paris.

Med vaklende Fjed nærmede Aloyse sig Døren. I den standsede hun, og hendes Arme udstrakte sig endnu engang mod den elskede Kongeson. „Philip! sagde hun: Endnu engang i dette Liv — vi mødes aldrig mere — endnu engang . . . . "

Hun fuldendte ikke. Men Ynglingen forstod hende. Heftigt trykte han hende mod sit Bryst — et kort Minut aandede hun med smertelig Salighed i hans Favn — derpaa rev hun sig løs, flyede ned ad Trappen, og opsøgte sit forladte Leie i Tantens Sovekammer.

Oberstens Flugt gjorde stor Opsigt næste Morgen, og gav Anledning til en Mængde Formodninger. Raadsherrerne fra Nevers vare saameget værre stemte derved, som de maatte tilskrive sig selv Skylden. Man fandt, at han havde taget Flugten gjennem et Kjælder-Vindue.

I ængstelig Spænding holdt nu Philip og Aloyse Øie med Landeveien, for at opdage de spanske Herrers Vogne, da der just, paa den modsatte Side, nede paa Loires Vandspeil, aabnede sig et fælsomt og yndigt Skuespil. En Baad, hvori det saae meget broget ud, hidroede fra Staden — den kom nærmere, og snart kunde man skjelne dens Besætning — det var en Skare pyntede Piger.

Skibet landede tæt under Høien, hvorpaa Huset staaer, og de fortryllende Skikkelser sprang op paa Flodbredden — det var de unge Piger fra Nevers, som ved Rygtet om de Fremmedes Fængsling, vare komne hid, at omstemme Magistratsper-

sonerne, for saaledes at bevidne den skjønne Yngling deres Deeltagelse og Taknemmelighed.

Syngende og leende rykkede den nydelige Amazonskare frem, omringede Huset, og sendte omsider to Parlamentairer ind, som skulde erkyndige sig om de Fremmedes Velbefindende og formane Beboerne, at fare vaerligt med dem. De bleve hilste noget unaadigt af Hr. de Puzy, men hans Angeliques smigrende Bonner formildede ham omsider — man loe ad det snurrige Indfald, bar Bænke og Stole udenfor Doren, og . . .

Da reiste sig pludseligt en mægtig Støvsky paa Landeveien. Langsomt væltede den sig frem. Snart skjelnede man en Afdeling Cavallerie, som ledsagede to store Karether — disse vare ineforgyldte — sex Heste vare spændte for hver — de uhyre Hjul dreiede sig kun langsomt frem — rigtklædte Tjenere sadde foran paa Bukkene — Fjerbuskene paa Postillonernes Hatte, ja, paa Hestenes Hoveder, vajede stolt i Luften.

Alles Øine saae did. Aloyse foer op, og nærmede sig Philip, der betragtede hende spændt og spørgende. „De komme!" hviskede hun, bøiede sig over ham, hendes Legeme bævede, som om hun skulde synke til Jorden — men pludseligt lod hun sit hvide Tørklæde flyve over sit Hoved, som et Flag, og ilte dermed mod Høien, til Landeveien, og ad denne Toget imøde. Snart havde hun naaet den første Vogn, den holdt, og nu omringedes hun af Ryttere, saa det studsende Selskab

udenfor Hr. Martins Huus ikke kunde see hende mere.

„Gud forbarme sig! raabte Madame Gageot: Pigen har mistet Forstanden. Lader os ile efter hende!" Alle reiste sig, men Philip traadte frem. „Stille, bad han: snart skulle I erfare Bevægegrunden til hendes Adfærd. Min brave, kjære Bert, vedblev han, og greb Hr. Martins Haand — tilgiv mig, at jeg har skuffet Dem — jeg er ikke Den, De har anseet mig for, men heller ingen Slettere — jeg er Anjou, Eders Konges Sønnesøn — Aloyse har opdaget det, og udrevet mig af en stor Fare."

Intet kan sammenlignes med den Forundring, disse Ord vakte. „Ungdommelig Letsindighed, vedblev han: forledte mig til, at betroe mig til et Menneske, som var bestukken af mine Fjender, og vilde styrte mig i Fordærvelse. Aloyse opdagede Oberst Montejo's skjændige Complot. Til min Sikkerhed opbød hun Alt, for at holde mig fast her, indtil de spanske Gesandter droge her forbi. See, der komme de."

Virkeligen holdt de forgyldte Karether i dette Øieblik under Høien, og fire sorte Tjenere aabnede den forrestes Dor. Først hjalp de Aloyse ud, dernæst to aldrende, pragtfuldt klædte Herrer — Hertugen af Albufera og Marqvis de! Rios. Aloyses noget forvirrede Udsagn forekom deres spanske Grandezza saa uhørt og ubegribeligt, at de vare meget tilbøielige til at drage Alting i Tvivl. Dog lod Sagen for vigtig til slet ikke at agte derpaa — de besluttede derfor, at lade det komme an paa en

Prøve. De stege altsaa ud, men bag dem maatte en Tjener bære den unge Prindses Billed i et Skrin af Ibenholt.

Med let, stolt og flydende Gang iilte den kongelige Yngling dem imøde. „Mine Herrer Gesandter! tilraabte han de bestyrtede Grander: Philip af Anjou hilser Dem paa fransk Grund. Jeg beder Dem stille alt Andet i Beroe. Endnu er jeg kun Dauphinens Søn — denne Strøm er Loire — og denne Luft er Frankrigs."

I dette Øieblik gjenkjendte Nogle af Kuirassererne, som holdt i ringe Fraskand, Kongesønnen, som de før havde seet i Paris og Fontainebleau. De raabte høit: „Leve Kongen! Leve Philip Bourbon!" — Alle deres Kamerader istemte dette Raab — Portraitet toges frem — det er det samme, som endnu hænger her i Huset.

Gesandterne overbeviste sig snart om Personens Ægthed. Men allerede nu maatte Philip bøie sit Hoved under den spanske Etikettes Jernaag. Fuld af Ærbødighed, men meget bestemt, tog Hertugen af Albufera den ulykkelige Aloyse af Ynglingens Arme, hvori hun, i sin Selvforglemmelse, laae, og overgave hende til Madame Gageot. Hverken ved Bønner eller Foreskillinger vare de at bevæge til at samtykke i, at Ynglingen endnu engang vendte tilbage under Hr. Martin's Tag. Opholdet derunder syntes dem saa stødende, saa upassende for en spansk Konges Værdighed, at Philip, for ei at forøge det ubehagelige Indtryk, hans Eventyr allerede havde vakt hos Gesandterne, besluttede at give

efter. Dog lykkedes det ham, medens Disse gave Ordre til at afærdige Staffetter til Madrid og nogle andre Steder, for at indlede en Forfølgelse mod Jesuiten Montejo, at stjæle sig bag en Bosket og vinke Hr. Martin, Madame Gageot og Aloyse efter sig. Fra de Første tog han en kort men hjertelig Afsked, og bad dem komme til ham i Paris. „Men hvad siger jeg Dig, vedblev Ynglingen: hvad siger jeg Dig, Aloyse, Du Ulykkelige? Hvorledes lønner jeg Dig, Din Opoffrelse og de Taarer, Du nu fælder? — Aloyse, lev vel, og fat Dit Hjerte i Taalmodighed, thi vi To adskilles nu for dette Liv!"

Hun svarte Intet; høithulkende trykte hun hans Haand mod sit Bryst, han omfavnede hende endnu engang, lagde hende derpaa til hendes Faders Bryst, og styrtede bort.

Omtrent fire Uger efter Philips Afreise sad Aloyse i en Krog af Stuen og græd bitterlig. Hr. Martin bøiede sig over hende, og nævnte Philips Navn. „Ja! raabte hun med stormende Heftighed: Ja, min Fader, jeg nægter det ikke, jeg elsker ham uendeligt, og han har taget mit Liv med sig. Dog — vær rolig, kjære Fader! Jeg vil være fornuftig — men opfyld nu Deres Løfte, og lad os reise til Paris — ret snart!" — Det skete.

Lader os imidlertid kaste et Blik til Versailles, hvor den unge Prindses Fraværelse havde udbredt Skræk og Forvirring blandt de høieste Personer. Man vidste, at han var gaaet til Fontainebleau, og at

Montejo var hos ham. Ludvig, som dengang behandlede alle Spaniere med stor Agtelse, tillod gjerne Obersten at omgaaes Prindsen, for hvem hans Gesandtskab i Madrid, vel meget hemmeligt, men tillige meget konstigt, beilede til den spanske Krone. Derfor var Philip, i Kongens og Marquise de Maintenon's inderste Cabinet, en vigtig politisk Person, endnu inden Carl den Anden døde og hans Testament kronede den franske Diplomatiks Konstgreb. Nu begyndte der i Versailles at udbrede sig et forvirret Rygte om en Sygdom, en hemmelig Bortfjernelse, eller en Jagt, hvorfra Prindsen ikke var kommen tilbage. Fru Maintenon hørte først tale derom; hun forskede nøiere, og da hun omsider erfarede, at han virkeligen havde været borte nogle Dage med Oberst Montejo, meente hun, han var kun gangen ud paa et ungdommeligt Eventyr. Men nu døde Carl, og Thibaut bragte den spanske Gesandt i Paris Afskriften af hans Testament. Denne ilte til Kongen, som just befandt sig hos Fru Maintenon. Med ustadigt Øie overløb han den lange Liste paa Kongeriger, som Spanien stolt oprullede for ham, og sagde derpaa hine Ord, som vakte hele Europa's Forundring: „Jeg vil betænke mig derpaa!" — „Ved Himlen! raabte Gesandten ude af sig selv, da Audientsen var forbi: Jeg byder ham to og tyve Kroner paa eengang, og han vil betænke sig!*)

Neppe var han borte, før Ludvig bestormede Fru Maintenon med sine Bekymringer. „De

*) Historisk.

tager det Hele for let, Madame, sagde han: De burde dog kjende disse Tiders Politik. Hvorledes gik det Kurprindsen af Bayern, hvis Hænder man lod gribe efter den samme Krone? Han døde i Brüssel af jesuitisk Gift. Naar denne Montejo — "

Da gik Døren pludseligt op, Philip af Anjou styrtede ind, kastede sig for sin Bedstefaders Fødder, og derpaa i Fru Maintenons Arme.

Nu komme vi til et Moment, som Historieskriverne fortælle os, og som Davids Pensel har kaldt for Lyset i vore Dage. De spanske Gesandter bleve stædte til stor og høitidelig Audients. Ludvig havde allerede antaget Testamentet. I Thronsalen vare Hoffets første Mænd forsamlede; en Mængde Stormænd fra alle den unge Bourbons tilkommende Riger, selv fra det fjerne Amerika, trængte sig om den majestætiske Oldings endnu tomme Stol. Ogsaa Damer vare tilstede, og i deres Spidse hiin Gjenstand for Beundring og Misundelse, Marquise de Maintenon. Men i Salens Baggrund befandt sig adskillige underordnede Personer som Tilskuere — blandt dem Madame Gageot og Aloyse.

Nu gik Døren op til det kongelige Kabinet, Ludvig treen ud, med sin Sønneson ved Haanden, og, som adskillige Skribenter fortælle, med en Verdensbeherskers Anstand og Majestæt. Men skjøn, som en Gudersøn ved Jupiters Haand, vandrede Philip ved hans Side; han var klædt i spansk Costüm, og luede af Juveler, som om Peru havde besaaet ham med sine Diamanter. Kongekaaben nedbølgede fra hans Skulder, Kastiliens Sværd funklede ved hans

Hofte, og fra Baretten, som smykkede hans ungdommelige Lokker, vajede Aragoniens Fjer.

„Her er Deres Konge!" sagde Ludvig til Spanierne, og saae med faderlig Stolthed paa sin skjønne Sønneson. — Albufera kastede sig paa Knæ for den rødmende Yngling og trykte Hyldingskysset paa hans Haand. De Øvrige fulgte dette Exempel, og Ceremonien var næsten tilende, da Philips Øine pludseligt faldt paa et blegt, døende Ansigt. Som om Døden havde seet paa ham, veeg alt Liv pludseligt af hans Kinder — det var Aloyses søde, klagende Diekast! Det var ham umuligt, at bekjæmpe den Forvirring, som greb ham. Hans Venstre bævede i Ludvigs Haand, og Denne spurgte ham med sagte Røst: „Du skjælver, Konge af Spanien?"

Ludvig — hvor stor han end følte sig — havde dog maaskee ogsaa skjælvet, hvis det havde været hans Almagt givet, at drage Sløret fra den næste Fremtid. Da havde han seet Udbrudet af en Krig, som førte hans Rige lige til Fordærvelsens Afgrund, knækkede hans Kongestolthed, og tvang ham til, at bede en lille Fristats*) foragtede Forstandere om Fred. Vel reiste Philip til Spanien, og blev modtagen som Konge i Madrid, men snart fordreves han af det tydske Keiserriges, Nederlandenes og Savoyens forenede Armeer — Engellændernes Flaade angreb ham paa hans Have, og først efter fjorten Aars blodige Kamp lykkedes det ham at sætte sig fast paa sin Throne.

*) Hollands.

Men Aloyse saae ham ikke mere. Et Aar efter omtrent gik hun en Aften, som hun endnu stedse pleiede, til den gamle Marguerite i St. Pierre. „Mit Barn, sagde Denne tidt, naar hun saae Pigens dødsblege Ansigt: har jeg ikke havt Ret med min Drøm? — O, havde Du aldrig, aldrig fundet den dødbringende Ædelsteen — —

„Gode Moder, svarte hun: beklag mig ikke! Jeg er ikke saa ulykkelig." — Dog troede den Gamle denne Aften at bemærke en forunderlig Svaghed hos Pigen, og ristede ikke, før hun samtykkede i, at hun fulgte hende paa Hjemveien.

De gik. Da de kom ind i Skoven, følte Aloyse en Mødighed, omtrent som dengang, hun her ufrivillig opdagede Montejo's Forræderi. „Her var det, sagde hun, med sagte, halvqvalt Røst: Træstubben maa staae her endnu — lader os sætte os derpaa, gode Moder!"

Det skete. Aloyse satte sig hos den Gamle, og lagde Hovedet paa hendes Skulder. Aftensolen forgyldte just Bladenes Løvtag med sine sidste Straaler. „See, see! hviskede Aloyse: Solen gaaer ned i Spanien — men, tilføiede hun i afbrudte Ord: — i hans Amerika staaer den op igjen, og i hans Himle skinner den evigt!"

Det var hendes sidste Ord. En hurtig Forstyrrelse i hendes Organismus endte hendes Liv. Hun døde i Marguerites Arme.

Her er Fortællingen tilende — saa sluttede Hr. Jean Cretés sit Foredrag: Der staaer kun endnu tilbage, at forklare Dem den Omstændighed, hvor-

ledes min Datters Portrait er kommen paa David's Malerie. Denne store Maler, som kjendte det Folkesagn, jeg nys har meddeelt Dem, reiste gjennem disse Egne, da han allerede bar Planen i sig til det historiske Billed, De har seet af ham, og da han i Revers erfarede, at der i mit Huus fandtes et Portrait af Spaniens Konge Philip den Femte, beværede han mig med sit Besøg, og bad at maatte see Billedet. Han fandt det saa ypperligt, at han strax begyndte at kopiere det, og ved denne Leilighed lærte han at kjende min Datter, der, som alle de ældste Døttre af min Familie, fører Navnet Aloyse. Hendes Træk behagede ham, han malede hende med sin Mesterhaand, og har siden anbragt dette Portrait i sin berømte Composition. Nu har jeg løst Dem Gaaden, og jeg haaber, De er ikke utilfreds dermed."

(Ernst Wodomerius.)

Keiser Paul's Død.

(Af Dr. Pappe's Lesefrüchte, Hamburg 1826.)

Det er overflødigt, her at omtale de Ydmygelser, Udsuelser og Forfølgelser, som, under Paul's Regjering, traf alle hans Undersaatter i lige Maal, de maatte være af hvad Stand de vilde. Men alligevel kan Intet undskylde den afskyelige Gjerning, som endte hans Liv, hvorvel det ikke staaer til at nægte, at Tyranniet var bleven saa utaaleligt, at endogsaa den keiserlige Families Sikkerhed gjorde det nødvendigt, at rive ham den tøilesløse Voldsmagt afhænde. Efter modent Overlæg og lang Tøven udkastede man en Plan, hvortil Nødvendigheden tvang: at forsikre sig Keiserens Person og bringe ham i Forvaring paa en eller anden Fæstning. Storfyrst Alexander skulde bestige Thronen. Den Deel, denne Fyrste tog i Planen, beviser, saavelsom hans sildigere Forhold, tilstrækkeligt, at Planen skulde have indskrænket sig dertil; men Hævnen overskred de Grændser, som vare den betegnede. Man kunde anføre en stor Mængde af Paul's Forordninger, som overgik hinanden i Synderlighed og i den Tendents, at plage Folket. En saadan Ukase bød, blandt Andet, under Trusel af de haardeste Straffe for dem, som sadde den overhørige, alle russiske Undersaatter i Hovedstaden, at bære trekantede Hatte; en Anden paabød, at man øieblikkeligen skulde aflægge de nymodens Veste, der bleve erklærede for revolutionaire, og derimod at betjene sig af de gammeldags. Disse Lo-

ves Fuldbyrdelse maatte slet ikke opsættes; i hele Petersborg fandtes derfor ikke saamange Skrædere og Hattemagere som der behøvedes, for at tilfredsstille Indbyggernes tvungne Trang. Slige despotiske Indfald vilde kun have været til at lee ad, hvis ikke Tyrannen havde betjent sig af Knut og Fængsel for at sætte dem igjennem.

Det kunde ikke blive skjult for Keiseren, at hans Undersaatter vare ugunstigt stemte imod ham, og han havde en forvirret Ahnelse om den ham truende Fare. En Aften, da han befandt sig hos sin Maitresse, Fru Gagarin, raabte han adskillige Gange med den umiskjendeligste Uvillie: „Jeg seer, nu er det omsider paa Tiden, at jeg udfører min store Plan!" I samme Tone talte han til sin Staldmester, og tilføiede: „Siden ville vi To leve som Brødre!" — Denne store Plan bestod deri, at indespærre Keiserinden i Kolmagon, en gruelig Ork, otte Werster fra Archangel. Schüsselburg skulde tjene Storfyrst Alexander, og Fortet i St. Petersborg Storfyrst Constantin til Fængsel. Pahlen og nogle Andre skulde henrettes. Fru Gagarin skrækkedes ved den egne Tone, hvori Keiseren sagde hine Ord. Hun meddeelte sine Fortrolige hans Yttring, og tilføiede: „Jeg veed ikke, hvori hans store Plan bestaaer." Paa denne Maade fik Grev Pahlen det første Vink om den truende Fare, og undlod ikke, strax at underrette Storfyrst Alexander derom.

Imidlertid trak Uveiret stedse frygteligere sammen, og ikke et Øieblik længere torde man opsætte den Beslutning, som burde tages. Pahlen fik fri

Haand, dog paa det Vilkaar, at han ikke maatte forgribe sig paa Keiserens hellige Person. Han aflagde et høitideligt Løfte desangaaende, skjøndt det næsten var umuligt, at forudsee en saadan Begivenheds Følger. Den 22de Marts 1801 var bestemt til Udførelsen, men Storfyrsten paastod, man skulde opsætte den til næste Dag, under det Paaskud, at Slotsvagten paa den Dag var betroet til den Bataillon, som kommanderedes af Storfyrst Constantin i egen Person, og var ham meget hengiven. Pahlen maatte give efter.

Det af Paul opbyggede Michaelowspallads er en massiv, uformelig Bygning. Keiseren havde omgivet det med Bastioner, og stedse føiede han nye Forsvarsværker til, i det Haab, paa denne Maade at kunne byde en pludselig Opstand Trods. Daarlige Forsigtighed! Pahlen og hans Medsammensvorne kjendte ligesaa godt som han, Palladsets hele Indre. Kort før den til Udførelsen bestemte Time blev disses Tal endnu forøget med adskillige unge Mænd af de første Familier, som, paa samme Dag, vare blevne degraderede og straffede paa den grusomste Maade for Feil, der neppe havde fortjent en Irretsættelse. Greven frigav dem af deres Arrest, og førte dem til General Talizin, hvor de Hovedsammensvorne vare samlede. Talitzin og General Depreradowitsch havde gjort alle deres Officerer bekjendte med deres Plan og vundet deres fuldkomne Samtykke. Soldaterne, paa hvis blinde Ly-

dighed mod deres Foresatte man kunde gjøre Regning, vidste endnu af Intet.

Platow-Subow, den store Catharina's sidste Yndling, var, tilligemed General Benningsen, ligeledes tilstede ved den Souper, Talizin gav. Omtrent tredsindstyve i Tallet, næsten Alle halvberusede, deelte de Sammensvorne sig i to Hobe, af hvilke Pahlen anførte den ene, Subow og Benningsen den anden. Denne begav sig, med En af Keiserens Adjutanter i Spidsen, uden Støi, ad en forborgen Vei, til et Forgemak i Palladset, hvor to Gardehusarer og to Kammertjenere sadde i dyb Søvn. Inden de kom did, maatte de igjennem et Gallerie, hvor en Skildvagt tilraabte dem sit: „Hvem der?" — „Tie! sagde Benningsen sagte: Seer Du ikke, hvorhen vi gaae?" Soldaten, som rimeligviis var underrettet iforveien, raabte derpaa med stærk Stemme: „Patrouille forbi!" — Adjutanten bankede nu sagte paa Døren. Kammertjeneren spurgte indenfor, hvo det var. Hiin nævnte sig, og tilføiede, at han kom for at aflægge sin Rapport. Svaret var, at det ikke kunde skee ved Midnatstid. „Hvad snakker I om Midnatstid? sagde den Anden: Klokken er allerede sex. Lad mig komme ind til Keiseren, eller skjælv for hans Vrede." Kammertjeneren lod sig forbløffe ved denne Trudsel, og lukkede op. Strax trængte otte Personer ind med Kaarde i Haanden. Kammertjeneren korsede sig, maalløs af Skræk, og krøb i en Krog. En af Husarerne vilde stille sig til Modværge, men blev nedhugget bagfra. Alt dette var skeet i et Øieblik.

Benningsen og Subow traadte nu ind i Keiserens Sovekammer. Subow iilte til Sengen. Da han fandt den tom, raabte han: „Gud, han er undsluppen!“ Men Benningsen, som var koldblodigere, gjennemsøgte hele Gemakket, og opdagede ham endeligen siddende paa Huk bag en Sengeskjerm. Han nærmede sig ham, saluterede med sin Kaarde, og sagde høit: „Sire! I Keiser Alexanders Navn! De er min Fange!“ Han tilsoiede, at intet Ondt skulde vederfares ham, naar han blot ikke satte sig til Modværge. Paul svarte ikke. En Natlampe, som svagt oplyste Værelset, lod de Tilstedeværende læse Rædsel og Forvirring i hans Træk. Benningsen undersøgte strax alle Udgange. En Dør førte til Keiserindens Værelser, en anden til Garderoben, to andre til to Kabinetter. Medens Benningsen lukkede alle disse Dørre, og stak Nøglerne i sin Lomme, gjentog Subow: „Sire, paa Keiser Alexanders Befaling! De er vor Fange!“ — „Hvad, Fange?“ svarte Paul. Et Øieblik efter raabte han: „Hvad har jeg gjort Eder?“ — „De har tyranniseret os i fire Aar! sagde En af de Sammensvorne: Det maa have en Ende.“

Keiseren havde sin Nathue paa; en Sloprok havde han kastet over sig. Uden Skoe og Strømper stod han for de Sammensvorne, de omringede ham med deres blanke Kaarder i Hænderne og med Hattene paa deres Hoveder. Havde Paul havt nogen Aandsnærværelse, da havde det været ham en let Sag at undkomme gjennem den Falddør, som be-

fandt sig under hans Seng, eller ogsaa at flye ind i Keiserindens Værelser. Men Frygten havde forvirret ham saa gandske, at han, saasnart han hørte Larmen nærme sig, kun tænkte paa, at springe ud af Sengen og at krybe i Skjul. Maaskee havde han heller ikke vovet, at tage sin Tilflugt til Keiserinden, fordi han formodede, at en Sammensværgelse mod ham ikke kunde have fundet Sted uden hendes Vidende. Denne Tro udsprang af den Overbeviisning, at hans Gemalinde var ligesaa afholdt af Folket, som han forhadt.

Medens nu de Sammensvorne vare i Begreb med at bemægtige sig Keiserens Person, hørte man Støi udenfor. Subow iilte ned i Alexanders Værelser, der befandt sig lige under hans keiserlige Faders. Begge Storfyrsterne, Alexander og Constantin, vare, tilligemed deres Gemalinder, i den piinligste Forfatning. De Efterretninger, Subow bragte dem, forøgede deres Uro, istedetfor at formindske den. Alexander syntes dybest grebenderaf.

Imidlertid var Benningsen, med Nogle af de Sammensvorne, blevne i Keiserens Værelse. Han var i vienfynlig Forlegenhed, som sikkert endnu vilde have tiltaget, hvis Paul havde grebet sin ved Siden af ham hængende Kaarde, og forsøgt at værge sig. Men den ulykkelige Monark rørte sig ikke af Stedet; nu og da overfoer ham ligesom en Febergysen. Pludseligt styrtede Flere af de Sammensvorne, aldeles berusede, ind i Værelset.

Fyrst Tatschwil, Generalmajor af Artilleriet, som for kort siden var bleven udstødt af Tjenesten,

ilte harmfnysende mod Keiseren, slog ham overende med knyttet Næve, og omkastede derved tillige Lampen og Sengeskjermen. Fortsættelsen af dette græsselige Optrin tildrog sig i det forteste Mørke. Benningsen, som troede, at Paul søgte at flye eller at værge sig, tilraabte ham: „For Himlens Skyld, Sire! Tænk ikke paa at undkomme. Deres Liv er i vor Magt. De er forloren, hvis De gjør mindste Modstand!" Imidlertid hørte man Fyrst Tatschwil, Adjutant Gardanow, Oberst Sartarinow, Fyrst Werainskoi og Seriatin brydes heftigt med Keiseren. Det lykkedes Monarken at komme paa Benene, men snart blev han med Magt kastet omkuld igjen, og i sit Fald stødte han voldsomt mod et Marmorbord, hvorved han fik en dyb og rimeligviis meget smertelig Vunde paa Kinden og i Siden. General Benningsen var den Eneste, som ingen Deel tog i denne majestætsforbryderske og snigmorderske Kamp. Han nøiedes med, ideligen at tilraabe Keiseren: han skulde dog ikke forsvare sig. Derpaa gik han, at hente et Lys, og da han igjen traen ind dermed, var den første Gjenstand, hans Øie faldt paa, Keiserens afsjelede Legeme, henstrakt paa Gulvet. Man havde qvalt ham med et Officeersskjærf. Paul havde adlydt Benningsens Tilraab, og ladet sig nøie med, at lægge begge sine Hænder mellem sin Hals og Skjærfet. Kort før han drog sit sidste Suk, havde han paa Fransk tilraabt sine Bødler: „For Himlens Skyld, mine Herrer! Skaaner mig dog! Lader mig dog idet

mindste faae Tid til at bede et Fadervor!" — Det var hans sidste Ord.

Efter at Benningsen havde overbeviist sig om, at Paul virkeligen var død, lod han ham lægge paa hans Seng, og bedækkede hans Ansigt. Samme Øieblik indtraadte Gardekapitain Malkow med 30 Soldater. Han sik, i den nye Beherskers Navn, Befaling, at besætte alle Udgange, som førte til den afdøde Keisers Værelse, og at formene Enhver Adgangen dertil, hvem det end maatte være. Efter disse Foranstaltninger gik Benningsen ned, for at underrette Storfyrsterne om det, der havde tildraget sig over deres Hoveder. Nu først erfarede Alexander, for hvad Priis han sik Kronen at bære. Han overlod sig til den meest levende Smerte. Da Pahlen, som imidlertid havde bevogtet den store Trappe, for at gjøre Keiseren enhver Flugt umulig, traadte ind, tilraabte han ham, næsten ude af sig selv: „O Pahlen, hvilken Nat! Vil man ikke sige, at jeg er min Faders Morder? Og De havde dog lovet mig, at bevare hans Liv! Nei, Ingen er mere at beklage, end jeg!"

Pahlen, som mere var betænkt paa, at sikkre den levende Keiser Thronen, end at begræde den døde, svarte: „Sire! Betænk først og fremmest, at ingen Monark kan indtræde i Nydelsen af den høieste Magt uden Folkets Deeltagelse. Et eneste Svagheds-Øieblik kan have de fordærveligste Følger. Viis Dem for Armeen, for af den at vorde udraabt til Keiser!"

„Og hvad skal der blive af min Moder?" — „Jeg vil strax begive mig til Hendes Majestæt!" sagde Pahlen, og ilte til Keiserindens Værelser. Her bad han Grevinde Liewen, En af de første Palladsdamer, at underrette hende om Souverainens Død. Alle hine Nødselsscener havde tildraget sig i Keiserindens Nærhed, uden at have forstyrret hendes Søvn. Nu, da Grevinden vakte hende, troede hun, at Denne vilde melde hende hendes Datters Død. „Deres Majestæt har endnu et større Tab at begræde! sagde Palladsdamen: Keiseren er bleven rørt af et Slag." — „Nei, nei! raabte Keiserinden: Man har myrdet ham!" Strax sprang hun op af Sengen, lod sig klæde paa i største Hast, og vilde ile ind i Paul's Værelse. I Salen mellem sin Bolig og Keiserens fandt hun Lieutenant Pettarozkoy med 30 Gardister. Med sænket Kaarde treen han hende imøde, og erklærede med Ærefrygt, at han ikke torde lade hende gaae videre. Keiserinden syntes for et Øieblik bestyrtet, men hun fattede sig snart igjen og spurgte med majestætisk Anstand, om man ikke kjendte hende, og hvem der havde befalet ham at formene hende Adgang til Keiserens Værelser. Officeren svarte, han havde den Ære at kjende Hendes Majestæt meget vel, og Befalingen havde han af sin Oberst. Desuagtet vilde Keiserinden trænge videre frem, men neppe havde Soldaterne mærket denne Bevægelse, før de fældede Bajonetterne, for at vise hende tilbage. Nu indsaae hun vel, hvor umuligt det var hende, at udføre sin Beslutning; derfor vendte hun sig mod Lieutenanten, der var bleven

staaende i ærefrygtsfuld Stilling, uden at have givet Soldaterne noget Vink, slog ham med den flade Haand paa Øret, og segnede afmægtig om paa en Stol.

Begge Storfyrstinderne Maria og Catharina vare fulgte deres keiserlige Moder, og stræbte forgjæves at berolige hende. Keiserinden forlangte et Glas Vand, og da man vilde række hende det, greb en Soldat det, førte det til sine Læber, drak en Slurk deraf, og gav hende det derpaa, idet han sagde: „Eders Majestæt kan drikke det uden Frygt — der er ikke Gift i."

Omsider vendte Keiserinden tilbage til sine Værelser. Pahlen vilde føre hende til hendes Søn, Keiser Alexander. Men skjøndt hun neppe var vaagnet af sin Afmagt, erklærede hun dog, paa en meget energisk Maade, hun skulde nok vide at haandthæve sine Rettigheder, hun var, i Kraft af sin Kroning, regjerende Keiserinde, og som Saadan forlangte hun Troskabseden af sin Søn. Med stedse stigende Uro havde Keiseren ventet paa sin ophøiede Moders Svar, da Pahlen underrettede ham om hendes Beslutning, og bad ham, for at forekomme denne, stige i den samme Kareth, der skulde have bragt Keiser Paul paa Fæstningen. Med største Hast begav man sig til Vinterpalladset, for her at modtage de første Embedsmænds Eed. Pahlen og Subow stode bag paa Karethen, to Bataillioner af Garden fulgte efter den. Benningsen blev hos Keiserinde-Moderen, for at gjøre hende det indlysende, hvor umuligt det vilde være hende, at udføre sine Ideer.

Han havde at kjæmpe med de største Vanskeligheder inden han bragte det saavidt, at Maria Feodorowna afstod ham sine Fordringer.

Først efter lang Vaklen og Nølen fattede Keiserinden den nødtvungne Beslutning, at aflægge Troskabseden i sin Søns Hænder. Fra dette Øieblik af gik Alt saa roligt til, som om Paul havde fuldendt sin Løbebane paa den naturligste Maade af Verden. Hans Liig blev derpaa indbalsameret, udstillet i fjorten Dage, og bisat i den keiserlige Begravelse med al den ved slige Leiligheder brugelige Pomp. Hvergang Ceremoniellet nødte Keiser Alexander til at nærme sig sin Faders Levninger, bemærkede man paa hans Ansigt Udtrykket af den dybeste og oprigtigste Smerte.

Paul's Mordere bleve efterhaands fjernede fra Hoffet. Adskillige af dem bleve sendte til de i Siberiens fjerneste Egne stationerede Regimenter. Selv Pahlen fik Befaling at forlade Petersborg, hvorpaa han selv frasagde sig alle sine Embeder og Værdigheder. Da Keiseren erfoer dette, sagde han: „Det er viselig handlet; men for at Offret kan være fuldkomment, skal han fjerne sig saa snart og saa langt bort, som muligt." To Timer efter var han alt paa Veien til Riga.

Madame Géoffrin.

Det var en Eftermiddag i Aaret 1766, da to fornemtklædte Herrer rede over Ludvig den Femtendes Plads i Paris til de elysæiske Marker. Den Ene, den unge Abbé de Frémonville, lod sin Hest dandse over Steenbroen i konstrige Courbetter, og talte ivrigt til sin Ledsager, Oberst Guibert, der, mørk og alvorlig, red ved hans Side. „Jeg beder Dem, afbrød Obersten ham omsider: hold dog op! De behøver ei at sige mere, for at opflamme min Vrede. Hvad jeg veed, er allerede nok — han har tilskrevet hende en Billet! — For Satan, han en Billet til min Brud! Jaftes har han koketteret med hende, med Frøken Julie Espinasse, Oberst Guibert's Brud — det krænker min Ære, det æsker Blod!"

„Ja vel, ja vel! svarte Abbeden: Hele Selskabet har seet det, har trukket paa Smilebaandet, har allerede forud beklaget Dem, min Hr. Oberst! Jeg forstaaer mig ikke derpaa. Siig mig for Himlens Skyld, hvorpaa grunder sig den Furore, som denne nordiske Barbar gjør hos vore Damer? Der lader sig dog ikke tænke noget Plumpere, end denne kolossale Skikkelse, uden Bevægelighed, uden Gratie! Hvorledes dandser han vel? Gud i Himlen, han maa have lært det af Bjørne, og jeg ærgrede mig ret paa Deres Vegne, gode Oberst, da den skjønne Julie igaar bød ham op til en Contradands."

„Det skal hun ikke gjøre saa snart igjen! mumlede Oberst Guibert i Skjægget, og gav sin Hest Sporerne: Veed De ikke, hvo der er hans Sekundant?" — „Rimeligviis, svarte Abbeden: Rimeligviis hans Sjeleven, der egentligen forholder sig til ham, som Ild til Vand, med andre Ord, Marquis de Mora."

Under lignende Samtaler naaede de Skoven ved Boulogne, og fandt her, paa en afsidesliggende Græsplet, begge deres Modstandere. Det var to høie, kongelige Skikkelser, der gjorde hinanden Skjønhedens Forrang stridig. Ildluende Øine, brunn Ansigtsfarve, stolt og rolig Holdning forkyndte Spanieren, medens Nordlænderen røbedes ved sine Formers skjønne Fuldendelse, sin yppige Ungdomskraft og sit lysbrune Haar.

Da Obersten og hans Ledsager vare stegne af, nærmede Mora sig Abbeden, og saade: „Min Hr. Abbé! Grev Poniatowsky og Oberst Guibert ere hidkomne, for at slaaes med hinanden. Dog duellerer min Ven kun for at hævne de fornærmende Udtryk, Hr. Obersten igaar brugte mod ham hos Madam Geoffrin, i hele Selskabets Paahør. Endnu engang nedlader han sig til, ved mig at forsikkre, hvorlunde det aldrig er falden ham ind, at skrive en Billet til Froken Espinasse. Kun en nedertrægtig Bagtaler har kunnet sige ham dette paa. Om ogsaa Frøkenen havde gjort noget Indtryk paa hans Hjerte, som hun slet ikke har, vilde han dog altid anse det som stridende mod en Cavaleers Ære, at forstyrre to Forlovedes Forhold. Nu til Vaaben!"

„Jeg hører, hvad De siger, raabte Oberſten, dragende ſin Kaarde: og det undrer mig, at Hr. Greven endnu vil beſmykke ſin Forbrydelſe med en Løgn. Her er Brevet!"

„Det er, ſvarte Mora, efter at have læſt Billetten: Det er ikke min Vens Haandſkrift, men vel en temmelig heldig Efterligning deraf. Ligemeget, hvo der har begaaet denne Skjændighed, men Den ſom vil forfægte den, tugte De!" ſagde han til Poniatowsky."

Alle Fire trak nu deres Klinger, toge deres Stillinger, og Duellen mellem Greven og Oberſten begyndte. Den Sidſte fægtede med Hidſighed og Forbittrelſe, og blottede ſig derved tidt for ſin roligere Modſtander. Med al den Færdighed, ſom ſtod til hans Tjeneſte, ſekunderede Abbeden; han var ſnart hiſt, ſnart her, hans tynde Klinge funklede i Luften, ſom et uſikkert Lyn, medens Spanieren ſtod der, roligtſmilende, med næſten ſænket Kaarde. Pludſeligt vaklede Greven, et kraftigt Stød havde ført hans Modſtanders Klinge mod hans Bryſt, og her ſad den faſt, uden at han følte ſig ſaaret. Fægtningen blev afbrudt, Mora rev ſin Vens Klæder op, og til Alles Forundring viſte det ſig, at et lidet Billed i Guldramme, rigt indfattet med Ædelſtene, ſom, befæſtet ved en Snor, hvilte paa Grevens Bryſt, havde optaget Stødet og at Kaardeſpidſen havde boret ſig deri.

„Et Portrait! raabte Oberſten bittert: ſikkert Julies Billed!" — „At De ikke ſkal blive i denne Indbildning, hvis De falder, ſvarte Greven: vil jeg viſe Dem det."

Han løste det, og rakte sin Modstander det. Denne slugte det med graadige Blikke, men han fandt sig skuffet. Vel var den Dame, Portraitet forestillede, smuk, men ikke mere i den første Ungdoms Blomster, og ingenlunde Frøken Espinasse. Tilfredsstillet gav Obersten Eiermanden det tilbage, idet han bemærkede, at Portraitet — det maatte nu forestille hvem det vilde, idetmindste havde spilt sin Rolle som Skytsaand meget vel. Derpaa grebe begge de Kjæmpende deres Vaaben paany, og faa Øieblikke efter sank Obersten, truffen dybt i Brystet, baglænds tilbage. En Blodstrøm trængte frem af hans Klæder, og Duellen syntes at tage den ulykkeligste Vending. Alle bortkastede deres Vaaben, og sprang hen til den Saarede. Lægen, som Marqvis de Mora havde medbragt, undersøgte Vunden, og erklærede, medens han forbandt den, at man endnu ikke kunde sige noget Afgjørende om dens Følger. Oberst Guibert blev løftet op i Grev Poniatowsky's Vogn. Abbeden og Lægen skulde følge ham tilbage til Staden; men de Fremmede stege tilhest, og lavede sig til, ligeledes at forlade det ulykkelige Sted.

„Mine Herrer! raabte Abbeden: Han dør! Skal jeg derfor give Dem et godt Raad, saa forlad denne Egn, flye, vend ikke tilbage til Paris! Jeg skal paatage mig, at undskylde Dem hos Madame Geoffrin. Spild intet Øieblik!" — „Brug De selv Deres Tid! svarte Grev Poniatowsky mørk: Vi have Intet at haste efter, vi blive i Paris."

„Jeg beder Dem for Himlens Skyld! raabte Abbeden, og sprang tæt hen foran Grevens Hest: Betænk den skjønne Julies Hævn — hendes Indflydelse ved Hoffet — hun er Fru Pompadour's Veninde — De er forloren, hvis Guibert dør." Greven hørte kun halvt de sidste Ord, thi alt havde han givet sin Hest Sporerne, og ilte flygtigt hilsende bort.

Kun to Maaneder havde Poniatowsky befundet sig i Paris, og var i denne korte Tid bleven den store Verdens Yndling. Hans Rang aabnede ham de største Huse, og skjøndt han i dette Øieblik ikke havde nogen politisk Characteer, gav ham dog saavel det Navn, han førte, som Ryget om hans tidligere Ophold ved Hoffet i St. Petersborg, en vis diplomatisk Vigtighed, hvortil hans hele Væsen ogsaa syntes at svare. Mændene maatte beundre hans Kundskaber og agte hans rigtige Dom. Vittighedsjægerne frygtede hans Kaarde og Qvinderne lagde Snarer for hans Hjerte. Men deres Konstgreb vare spildte paa ham, thi en ligesaa overordentlig som fyrig Tilbøielighed tog Grevens Følelse fangen. Med en Søns Inderlighed, med en barnlig Hengivenhed, elskede han en 65aarig Matrone, og fandt i hendes moderlige Ømhed Skadesløsholdelse for alle de Yndigheder, Hovedstadens største Skjønheder forgjæves bøde ham. Madame Geoffrin var barnløs Enke efter en Speilfabrikant, og gjorde, med en middelmaadig Formue, et af de behageligste Huse i Paris. Klog Sparsomhed satte hende istand til, baade at være mange Fattiges Moder, og at drage det selska-

belige Livs Gratie til sig. Hos hende samledes, visse Dage i Ugen, Hovedstadens skjønneste Qvinder og aandrigeste Mænd. Digtere, Konstnere, Fremmede af enhver Rang, fandt Adgang til hendes Huus, og hun forstod den store Konst, at gjøre Enhvers Individualitæt gjældende. Uden mindste Fordring paa Bifald, vandt hun alle sine Samtidiges Kjærlighed, ja, endogsaa et Navn i den ubestikkelige Historie. Uden Rang var hun æret, og uden at eie nogen udmærket dannet Aand, var hun Sjelen i den aandrigeste Cirkel. Marquis de Mora havde indført Grev Poniatowsky hos hende, og — sælsomt nok! — efter et kort Bekjendtskab fandt Begge noget uendeligt Tiltrækkende hos hinanden, ja, en forunderlig, ubeskrivelig gjensidig Tilbøielighed. Med al en Moders Ømhed aabnede hun ham sit Hjerte; han derimod troede, i hende at have fundet en Moders Ideal.

Samme Eftermiddag, Duellen fandt Sted, sad Madame Geoffrin allene paa sit Værelse og tænkte paa det, der var hændet iaftes. Alt i nogen Tid troede hun at have opdaget en vis Forsætlighed, en vis Plan i det Forhold, visse Personer af hendes Selskabskreds iagttoge mod Grev Poniatowsky. Det var ikke undgaaet hendes Opmærksomhed, at Fyrstinde Scartoriska, hans Landsmandinde, der ogsaa var kommen til Paris for nogle Maaneder siden, hadede ham, at hun ofte, naar hun troede sig ubemærket, forfulgte ham med mørke, gjennemborende Blikke, men at hun i den sildigere Tid havde viist sig langt venligere mod Greven. Dog følte Madame Geoffrin noget Vist, som modstod denne

Venlighed, og næsten fristedes hun til, at ansee den for en Maske, bag hvilken Trædskhed skjulte sig. Ikke meget bedre gik det hende med Frøken Espinasse. Hun kjendte Frøkenen for vel til at hun ikke skulde vidst, at dette kolde, forfængelige Hjerte, lukket for al oprigtig Kjærlighed, kun længtes efter Triumpher, og at hun sandsynligviis drev samme Spil med Oberst Guibert, som hun havde drevet med alle hans Forgængere, der, opflammede af hendes uolmindelige Skjønhed, sukkede under Slave-Aaget. Men hvad havde Frøkenen ifinde med Poniatowsky? Hvorfor kom hun ham iaftes saa siensynligt imøde? Hvorfor talte hun om ham og med ham i en Tone, der syntes at hentyde paa en gjensidig Fortrolighed? Hvor kunde hun bringe sin Stolthed dette Offer, medens hun ikke havde et Ord, ikke et Blik for Guibert? Var det ikke sienshynligt, at hun vilde opirre Denne mod Greven? Guibert er plump, tapper, frygtet — begge Mænd fornærmede hinanden, medens Fyrstinde Scartoriska's Øine flammede af Tilfredshed.

Madame Geoffrin fik ikke Tid til at drage nogen Slutning af alt dette, thi samme Øieblik indtraadte Abbeden af Fremonville. Hans hele Væsen forraadte Bestyrtelse, og skulde bære Skinnet af den meest levende Deeltagelse. „Madame! sagde han: Jeg er Deres Ven, altsaa ogsaa den Mands Ven, som De beskytter og elsker. Hans Lidenskab for Frøken Espinasse var paafaldende. Guiberts Skinsyge brød los. Han har duelleret med ham, og saaret ham dødeligt!" —

„Hvo er dødeligt saaret?" afbrød hun Abbeden, greben af en uhyre Skræk. — „Oberſten, Madame! ſvarte Frimontville: Poniatowsky's Liv frelſtes ved et Portrait, ſom hang paa hans Bryſt, og opfangede hans Modſtanders Stød. Rimeligviis den ſkjønne Julies, thi i hende er han jo raſende ſkudt, ſom hele Byen veed."

„Saa tager De og hele Byen feil! ſvarte Madame Geoffrin, aandende noget lettere: Er der ſkeet en Ulykke, ſaa er idetmindſte denne foregivne Lidenſkab for Froken Espinaſſe ikke Skyld deri. Men hvad frygter De for Poniatowsky?" — „Alt, Madame! Idetmindſte en Arreſtbefaling." — „Min Gud! raabte Matronen: Dueller høre her til Dagens Orden, og Ingen bekymrer ſig derom, om de end falde nok ſaa blodigt ud. Hvor ſkulde man da falde paa, at forfølge Greven derfor?" — „Af den naturlige Grund, at Guibert er Froken Espinaſſe's Brudgom, og at Begges Familier vel ere mægtige nok til at opoffre en Fremmed for deres Hævn. Gjør, hvad De vil, Madame! Rygtet om denne Begivenhed vil udbrede ſig, Greven vil ſynke i den offentlige Mening, han vil vorde politiſk tilintetgjort, og det er nok!"

Abbeden anbefalte ſig, og efterlod den gamle Dame i den piinligſte Forlegenhed. Hun indſaae, at hvis det virkeligen forholdt ſig, ſom hun havde hørt, ſaa ſvævede Greven i ſtor Fare. Intet havde nu været hende velkommnere, end et Beſøg af Greven ſelv, ſom i Almindelighed pleiede at indfinde ſig

paa denne Tid. Dennegang udeblev han. Hun skrev til ham, men Tjeneren, som bragte Billetten til hans Hotel, kom tilbage med det Svar, at den polske Herre ikke var seet der siden Middag.

Det var allerede langt ud paa Natten, og Matronen vilde just lægge sig, da man bankede meget heftigt paa hendes Gadedør. Det er Greven! tænkte hun med glad Skræk, og bød sin Kammerpige gaae ned med Lys, for at lukke den Bankende ind. Men den ængstelige Françoise ansaae det for sikkrest, at lukke Vinduet op, for at forhøre, hvo den sildige Gjæst var, og hvad han vilde.

„Ak, min gode Mademoiselle Françoise! klagede en Stemme nedenfor, som strax kjendtes at være Grevens polske Kammertjeners: Luk op, thi jeg er hidsendt af min Herre, men man har overfaldt mig underveis. Luk op!"

Madame Geoffrin hørte de sidste Ord, og medens Françoise ilte ned ad Trappen med Lys, klædte hun sig hastigt paa igjen. En Skjælven greb hende, hun ahnede noget ulykkeligt.

„Nu, Jaroslaw! tilraabte hun den Indtrædende, holdende sig ved en Stol: Hvor er Din Herre? Hvad Budskab bringer Du fra ham? Hvad er mødt Dig? Fat Dig kort! — "

Jaroslaw, der endnu saae gandske forstyrret ud, klagede meget over den hæslige Stad, hvor man ikke kunde gaae sikker paa Gaden om Natten, og rakte derpaa Damen en Billet, som han havde gjemt i sin Hat. „Jaften, fortalte han: kom Herren tilbage, temmelig silde og gandske allene. Længe

gik han, mørk og taus, op og ned i sine Værelser, og spurgte, om Ingen havde spurgt efter ham, da Marquis de Mora pludseligt styrtede ind til ham. Efter en kort Samtale, som førtes meget sagte, forlod Hr. Marquis'en ham igjen, og strax efter holdt udenfor vort Hotel en stor Vogn, som adskillige Officerer stege ud af. Sveizeren førte dem op. Imidlertid traadte Greven pludseligt ind til mig paa mit Kammer; han holdt denne Billet og en Pakke Breve, ombundne med et rødt, sølvbroderet Baand, i sine Hænder. „Disse Breve og denne Billet strax til Madame Geoffrin! sagde han: strax, strax, men lad Dig ikke see paa Trappen — løb ud af Bagdøren." — Dermed var han forsvunden. Men jeg skyndte mig at fuldbyrde hans Befaling. Ikke langt fra vort Hotels Dør seer jeg tre til fire Mænd, som syntes at passe paa mig. Jeg springer om Hjørnet, ind i Gaden Richelieu, og et Tilfælde bestemmer mig til, at skjule denne Billet i min Hat. Men ulykkeligviis er denne Gade meget snever og skummel — pludseligt føler jeg mig greben bagfra, kastet til Jorden, og berøvet mine Breve. Forgjæves skriger jeg af alle Livsens Kræfter — Voldsmændene ere forsvundne, og nu er jeg her."

Madame Geoffrin brød nu, med rystende Haand, Grevens Billet.

„Mama! skrev han: Guibert er død, jeg er hans Morder, men min Samvittighed er reen. Hemmelige og uforsonlige Fjender have udvirket en Arrestbefaling mod mig.

hvormeget end Dronningen skal have protesteret derimod. Man sætter mig i Bastillen, en Skjebne, som jeg kunde undgaae ved at flye, hvis ikke vigtige Grunde formeente mig det. Ved Jaroslaw sender jeg Dem derfor min vigtigste Skat, disse Breve, som ei maa falde i nogen Andens Haand. Gjem den vel, min gode Moder, og besørg den hosliggende Couvert til Kong Stanislaus Lescinsky i Luneville. Min gode Moder, evigt Deres Auguste."

„Store Gud! raabte Madame Geoffrin: Saa er da det Skrækkeligste indtruffen, og Abbeden havde ret. Han fangen, min kjære, bedste Søn, maaskee allerede nu i hiin alt Levendes Grav, i Bastillen! De Breve, hvorpaa der laae saamegen Magt, røvede, endogsaa det til Luneville! Hvad staaer nu til mig at gjøre?"

Efter nogle Øieblikkes urolig Betænkning befalte hun, at der skulde spændes for hendes Vogn. Hvorhen hun egentligen vilde kjøre, vidste hun ikke selv endnu, men hun følte, hvor umuligt det var hende, at blive hjemme. Ledsaget af Mademoiselle Françoise og Jaroslaw, iilte Matronen ned til Vognen, saasnart den kjørte frem. „Boulevard, Montmartre, Hotel Poniatowsky!" tilraabte hun Kudsken, idet hun steg ind, og efter et Qvarteers Forløb holdt man udenfor det betegnede Huus. Jaroslaw steg ud, for at erkyndige sig om sin Herre, men kom strax tilbage med den ufrydelige Efterretning, at han var kjørt bort med hine Officerer og havde givet Befaling til at lukke Dørene, medens han var borte, hvilket vel kunde vare nogle Uger.

„Store Gud! raabte Madame Geoffrin: Saa er det da rigtigt — de have slæbt ham bort — men hvorhen?" Hun gruede for at tænke paa Bastillen; dog faldt det hende ind, at Kommandanten var noget i Slægt med hende, og hun vilde dog idetmindste have Vished, om man ogsaa havde bragt Greven did.

Videre rullede da Vognen gjennem de uendelige Gader, og jo mere den fjernede sig fra den mere beboede Deel af Staden, desto dunklere brændte de enkelte Laterner, desto bangere blev Matronen om Hjertet. Langt om længe ragede de sorte Masser frem foran dem. „Hvem der?" raabte Skildvagten ved den yderste Vindebro, hvor Vognen nu holdt. „Min Ven! svarte Madame Geoffrin, og bøiede sig langt ud af Vognen: Jeg veed, at De ingen Douceur kan tage imod, saalænge De staaer paa Deres Post, men imorgen, saasnart De er afløst, kom saa til mig i Gaden Richelieu No. 41, og jeg skal belønne Dem rundeligt, hvis De vil besvare mig eet Spørgsmaal. Siig mig, er her kjørt en Vogn ind for en Time siden? Har man maaskee bragt en Fange ind?" — „Jeg veed det ikke, svarte Soldaten: og vidste jeg det, sagde jeg det ikke." — „Nu, saa meld mig hos den første Vagts Officeer; jeg maa strax tale med Hr. Kommandanten." — „Det kommer De ikke til, Madame! var Soldatens Svar: Her indlades man kun paa Kongens specielle Tilladelse, og efter Kl. ti om Aftenen er Adgangen lukket for Enhver." — Madame Geoffrin vilde ikke lade sig afvise saa strax, men til alle hendes Spørgsmaal

svarte Soldaten ikke andet, end: „Jeg veed det ikke!" og omsider forstummede han aldeles.

„Det er, sagde hun, idet hun sank tilbage paa sit Sæde: det er en fransk Krigers, som aldrig glemmer sin Pligt! — Men hvorhen nu? — Skal jeg kjøre hjem og gaae tilsengs? Umuligt! — Kudsk! raabte hun efter nogen Betænkning: See ikke suurt, fordi jeg af Dig og mine gamle Klepperter begjærer, hvad der ikke er skeet i ti Aar — videre, til Gaden Rigaisel" — Her boede Frøken Espinasse. Madame Geoffrin vidste, at den skjønne Julie sjeldent gik til Hvile før Morgengry, og torde derfor haabe, at træffe hende oven Senge. Vel var Tiden ikke saa passende til et Besøg — dog — ligemeget. Trang til at spørge, til at forske, til at erfare Noget om den Elskedes Skjebne, overveiede hvert andet Hensyn, og undskyldte, i Matronens Øine, Alt. Efter næsten en Times Kjørsel holdt Vognen for Vicomte d'Alembert's Hotel — han var Frøkenens Onkel — og til Madame Geoffrin's store Glæde skinnede Lys i Julies Vinduer. Hun steg ud, fulgte Dørvogteren, der vilde melde hende, saa rask, som hendes Alder tillod, og overraskede Frankrigs skjønneste Pige i natlig Negligé for hendes Speil. Julie var just sysselsat med at gjennemflette sit langtnedbølgende kastaniebrune Haar med et Baand, hvis sølvvirkede Ender spillede om hendes Fingre. Hun saae Matronen i Speilets Refleks — som om hun havde seet en Aand, udstødte hun et høit Skrig, og traadte hende imøde med møisomt

tilkæmpet Fatning. „Min Gud, hvorfra paa denne Tid?" spurgte Frøkenen.

„Tilgiv mig, skjønne Julie! svarte Madame Geoffrin: Gjerne vil jeg troe, at mit Komme paa denne Tid forstyrrer Dem, men usædvanlige Begivenheder maae dennegang undskylde mig. Hør mig!"

Frøken Espinasse vilde afbryde hende, men hun sank paa en Stol, og greb rask Ordet igjen. Hun begyndte at fortælle, hvad der, i de sidste Timer havde berørt hende saa forstyrrende — Abbedens Vink, Jaroslaw's Overfald, hendes frugtesløse Reise til Bastillen, al den Angst, hun havde lidt, al den Forvirring, hvori hun befandt sig. Tilsidst undlod hun ikke, med nogle Bebreidelser at dadle sin Tilhørerindes Fremfærd, som dog maatte have foranlediget denne Ulykke. Dette Sidste var et vovet Spil hos den henrivende og farlige Julie, men Ordene strømte over Matronens Læber med en Ynde, som kun sjelden forskjønner Alderdommen. „Min Frøken, sluttede hun: undskyld den Iver, hvormed jeg talte, men jeg vil gjerne troe, at Smerten gjør os Begge uretfærdige. De har tabt Mere, end jeg, og kan ikke Andet, end forbande den Haand, som har myrdet Deres Brudgom, men en Tvekamp er jo intet Drab. Betænk dette, og vær retfærdig midt i Deres Smerte. De tilintetgjør det ædleste Menneske ved den barbariske Hævn, De tager over ham, thi et Fangenskab i Bastillen kan, i hans Forhold, ikke andet, end vorde ham fordærveligt."

„Kjender De disse Forhold, Madame?" svarte Frøken Espinasse smilende. — „Han hører til en

stor Familie, vedblev Matronen: som bestemte ham til vigtige Statsembeder, og det kommer mig fore, at man her holder skarpt Øie med ham fra alle Kanter. En Tvekamp — Fangenskab i det skrækkeligste Fængsel — hvilket sort Billed maa stige Nygter, i fjerne Lande, give af hans ustraffelige Vandel, af hans milde Hjerte, som kun brænder for Menneskelighed og forener alle Dyder i sig. De kjender ham ikke, men kjendte De ham, saa vilde mine Bønner ikke fornærme Dem. — De vilde — o, vredes ikke! — De vilde favne Kongens Knæe for hans Befrielse, ligesom jeg nu favner Deres!" —

Julie havde hidtil hvilt paa en Ottoman og grublende fæstet det skjønne, dunkle, brændende Øie paa Gulvet. Nu slog hun det op med et usigeligt Udtryk, og sluttede Matronens hensynkende Skikkelse i sine Arme.

„Nei, nei, Madame! raabte hun: Ved Gud, De miskjender mig, De miskjender mig isandhed, ikke jeg allene! — hidtil lod jeg mig misbruge til et Redskab, men nu føler jeg, at jeg selv kunde vorde en Konstnerinde."

„Hvorledes mener De det, kjære Julie?" svarte Geoffrin studsende. — „Det er ingen Ulykke, ikke altid at vorde forstaaet, vedblev Hiin, og rykkede fortroligt nærmere: men for Dem, gode Moder, vil jeg engang vise mig, som jeg er. Hvad vedkommer denne Guibert mig? — Tænkte maaskee den forfængelige Daare, at vorde formælet med en Julie Espinasse? Lykke nok for ham, at torde udøse sit Blod i min Tjeneste."

„Grusomme! afbrød Madame Geoffrin hende: Tal ikke ud. Hvad kan jeg vente af dette kolde, umenneskelige Hjerte, som Kjærligheden aldrig har berørt, som kun finder sin Lyst i forfængelige Triumpher? — Julie, vogt Dem, at ikke dette Spil, som De driver med Mændene, hævner sig frygteligt paa Dem selv, inden Enden tager!"

„Moder! raabte Julie her, og trykte Madame Geoffrin til sin bølgende Barm: Det har hævnet sig! Dette Hjerte, som De kalder koldt, elsker alt, dette Bryst fortæres af Flammer, det brænder — for ham! — De seer en elskende, en afmægtig Pige for Deres Fødder, et Væsen, som ingen Tanke nærer, uden ham. Smiil ikke! vedblev hun med fremstyrtende Taarer: Det er forbi med min Stolthed, De kan ydmyge mig, jeg vil finde mig deri."

Denne uventede Meddelelse fyldte Matronens Sjel med den høieste Forundring. Uden at svare, holdt hun den heftigtgrædende, halvtnedsjunkne Pige i sine Arme. „Sælsomme, aldrigforstaaede Hjerte! sagde hun omsider med blid Stemme: De elskede ham, og kunde dog slutte Pagt med hans Fjender, kunde dog virke med til hans Fordærvelse! Vær aabenhjertig, mit Barn! Hvad vil ham denne Scartoriska, med hvem De i den sildigere Tid synes saa fortrolig?"

„Ha! foer Julie op her, og i hendes Øine flammede en vild Ild: Godt, at De bringer mig derpaa. Denne Fyrstinde — den polske Krone, hvorefter hun griber — Petersborg — o, dette frygt-

telige Petersborg — hvorfor nedsynker det ikke i sit baltiske Hav?"

Hun tang, traadte for Speilet, og lagde det Baand, hun nys flettede gjennem sit Haar, i Orden. „Hvorledes klæder mig dette Baand? spurgte hun: Hvorledes tager det sig ud i Espinasses Haar? Det er en Fees Belte, kjære Moder, som, dybt i Norden, tusind Miil herfra, throner paa en gylden Stol, og vil fravise mig hans kongelige Hjerte. Saae hun mig dog i dette Øieblik!"

„Min Gud! sagde Geoffrin: Dette Baand, rødt, med Sølv gjennemvirket — saa skulde det see ud, som var slynget om de Breve, man fraranede Jaroslaw. Jeg beder Dem, kjære Froken, hvad siger De til dette Ran, som ei kan være revet af nogen almindelig Tyv? Imorgen vil jeg anmelde det for Politielieutenanten."

„Nok om det! svarte Julie mork, og kastede et hemmeligt Blik til sit Chatol: Nu, Madame, har De Roglen til min Adfærd. Mit forsmaaede Hjerte drev mig til samme Skridt, som Ærgjerrigheden Fyrstinden. Hidtil gik vi een Vei, nu skilles vi ad. Først maatte han falde dybt, inden jeg kunde reise ham, — derfor bød jeg villig Haanden til hans Fordærvelse. — Lov mig hans Hjerte, og imorgen aabner jeg Bastillens Porte for ham."

„Onde Fee! raabte Madame Geoffrin fortornet: Udforskelige Gemyt, som man maa elske, idet man gyser tilbage derfor! Hvad kan jeg love Dem? Tør jeg anmasse mig noget Herredømme over

hans Følelser? Jeg veed, hvem han elsker, og giver Dem derfor lidet Haab."

„Jeg veed det ogsaa! triumpherede Espinasse: Endeligen, endeligen veed jeg det ogsaa! — Nu tilsengs, gode Moder, det er paa Tiden, at vi sove denne Dag bort. — De seer træt og mødig ud —"

Heri havde hun Ret. Madame Geoffrin følte sig, ved den usædvanlige Vaagen, ved alt det Gaadefulde og Beængstende, som omgav hendes Aand, lidt efter lidt saa heftigt angreben, at hun neppe formaaede, med skjælvende Læber at ønske Frøkenen Godnat. Kjærlig, som en god Datter, førte Julie hende vaerligt ned ad Trapperne, og overgav hende her til hendes Folk. Madame Geoffrin kjørte nu hjem, og sank der i en dyb og rolig Slummer.

Mindre roligt tilbragte Poniatowsky Natten. Det Værelse, hvori han befandt sig, var anstændigt, men Gittervinduernes Fordybning viste dets uhyre Mure, og hvad han videre saae, da Morgenen dæmrede, forkyndte kun altfor tydeligt, at det var den berømte, frygtelige Bastille, som indsluttede ham. En Rædsel gjennembævede ham. Umistænksom havde han ikke mærket, at han var Gjenstanden for et Complot, som opbød Alt, for at tilintetgjøre hans Rygte, for at fremstille ham som en ung Gjæk, der bar sit Hjerte fra Een til en Anden og nu var dødeligen forelsket i Frøken Espinasse. Hans Fængsling skulde være det afgjørende Slag; han maatte sættes ud af Stand til at forsvare sig, og saaledes laae da, længe før Duellen fandt Sted, Arrestbefalingen færdig i Fru Pompadour's Bou-

doir, men endnu fattedes en tilstrækkelig Grund til at gjøre den gjældende. Til dette Øiemeds Opnaaelse blev Oberst Guibert henkastet som et let Offer. Faldt han i Tvekampen, saa fandt man den velkomneste Foranledning til Grevens Fængsling. Faldt han ikke, da fik et krænket og forsmaaet Hjerte blodig Hævn, og et Andet, ogsaa i en Qvindes Barm, fandt deri riigt Stof til Jubel.

Vel ahnede Ynglingen, hvilke Fjender han havde, men han var langt fra at udgrunde den Kabale, man spillede om hans Ære, hans Liv, hans Velfærd. Hans Samvittighed var rolig; uden at rødme, torde han tænke paa den mægtige Veninde, som han i Ungdom agtede og tilbad, som han havde svoret Troskab, og hvis Aandedræt var istand til at beskytte ham mod halve Europa's Fjendskab. Lykkedes det Bagvaskelsen, at sværte ham hos hende, at rive hans Billed af hendes Hjerte, at forbittre hende imod ham . . . . netop i dette Øieblik vilde en saadan Ulykke styrte ham uden Redning, for evigt fjerne ham fra det Maal, han stod saa nær. — Deri fandt dog Greven endnu nogen Beroligelse, at han vidste denne Dames Breve, tilligemed et Silkebelte, Mindet om en salig Time, i sikkre Hænder, thi han troede ikke Andet, end at hans troe Tjener havde udrettet sit Ærinde til Madame Geoffrin ubehindret.

Adskillige Dage randt hen — forgjæves ventede Greven paa et Tegn fra Verden udenfor. Skrive maatte han ikke, sende noget Bud ud i Staden ikke heller. Den frihedselskende unge Mand, som hidtil

aldrig havde erfaret nogen uværdig Behandling, begyndte at finde sin Skjebne utaalelig. Næsten fristedes han til at angre, at han ikke havde fulgt Abbedens Raad. Men han stolede paa sin Ret, og en Flugt fra Paris kunde let skade ham i hans ophøiede Venindes Øine. —

Men hvor kom det, at Madame Geoffrin, at Mora slet Intet foretoge til hans Redning, ei engang gave ham et Tegn paa deres Deeltagelse? Skulde den kjære, godmodige Matrone, som for hver Forlegenhed vidste et gavnligt Raad, for hver Lidende Trøst og Hjælp, skulde hun her fornægte sit Hjerte? Skulde hans dristige Ven allerede have opgivet hans Frelse, eller maaskee selv være bleven en Gjenstand for Forfølgelse?

Med disse og lignende Betragtninger gjorde han dog sine Venner Uret. En almindelig Misbilligelse udtalte sig høit, da hans Fængsling blev bekjendt, og denne Straf for et hensigtsløst Drab i Tvekamp syntes hver Upartisk for haard, allerhelst mod en Fremmed. Man fortalte underlige Historier i den Anledning; man beklagede snart Obersten, snart Espinasse, snart Greven, og det Portrait, som havde beskyttet den Sidste mod Oberstens Stød, blev Gjenstanden for almindelig Samtale blandt Damerne. Mange nævnte Madame Geoffrin, Adskillige Frøken Espinasse, og kun Faa hviskede i Løndom den ophøiede Originals sande Navn. Madame Geoffrin var utrættelig. Hun kjørte fra een Minister til en Anden, og talte sin Yndlings Sag overalt. Hos Enhver fandt hun den Modtagelse,

hvortil hendes Dyder berettigede hende, men desværre lod det, som om de Fleste, navnligen Cardinal Fleury og Hertugen af Choiseul, med Hensyn paa Greven vare stemte ligesom Kongen, der endnu ikke kunde glemme, at han engang forgjæves havde søgt, at gjenoplofte sin Svigerfader Stanislaus Leczinsky paa en Trone, Poniatowsky nu stod saa nær. Hos den russiske Gesandt traf hun Fyrstinde Scartoriska. „O Madame! raabte hun, idet hun kastede et provende Blik paa hende: Jeg glæder mig ved at see Dem, thi hvad kunde vel have ført Dem hid, uden den Hensigt, at erklære Dem mod Deres Landsmands, Deres Vens, Deres Fætters uværdige Behandling!"

„Jeg har erklæret mig, svarte Fyrstinden, en Kone af majestætisk Udseende, omtrent 40 Aar gammel: og Hr. Ministeren er gandske af min Mening." — „Af den Mening, tog Ministeren Ordet, kold og stolt: at en ung Mand, der kan glemme sine Pligter og sin Værdighed saa uhyre, som Grev Poniatowsky, ikke fortjener vort Hofs Beskyttelse. Lader os derfor — vendte han sig til Matronen — lader os derfor tale om noget Andet, Madame!"

„Gjerne, min Herre, svarte Denne, fornærmet i sin Yndlings Sjel: hvis ikke allerede Pligten alene bød mig forsvare en ædel Mands med Forsæt krænkede Rygte. Han har beæret mig med sin Tillid, og jeg var ikke værd, at hedde hans Veninde, hvis jeg ikke talte nu. Aldrig brød han den Troskabseed, han nedlagde i en ophøiet Haand, og da

Ingen her vil interessere sig for hans Velfærd, seer jeg mig nødt til, at anvende et Middel, jeg ellers vilde have forsmaaet. Hr. Minister, de Breve, som nogle formummede Banditer have frataget hans Kammertjener, idet han vilde sende mig dem, vare — jeg veed det — fra Deres Keiserinde."

„Hvad siger De? Himmel, hvad siger De? raabte Scartoriska her, og greb med Heftighed begge Matronens Hænder: Gjentag det endnu en gang — fra Catharina vare disse Breve? De ere rovede — man vil læse dem i Paris — hun vil see sit Hjertes Hemmeligheder forraadte! Ha, vedblev hun med luende Øine: det kan hun aldrig tilgive, og min Søn er Konge af Polen!" —

„Konge? gjentog Madame Geoffrin, og der faldt som et Slør for hendes Øine: Konge, siger De, Madame? Altsaa gjælder det her et Kongerige? O, nu begriber jeg, nu tilgiver jeg Dem endogsaa Deres Kabaler, men tillige indseer jeg, at De vil forfølge ham til Døden, thi Striden om en Krone skal jo være uforsonlig. Imidlertid, vedblev hun, og lavede sig til at gaae: Imidlertid vover dog jeg stakkels gamle Kone, at stille mig imod Dem, og erklærer Dem herved, at jeg vil anvende alle mulige Midler til hans Redning. Jeg vil skrive til Keiserinden, jeg skal retfærdiggjøre ham, ja, jeg vil søge min Grav i det fjerne Petersborg, naar jeg ei anderledes kan bringe Sandhedens Stemme for hendes Øre."

Matronens Kinder farvedes med en skjøn flygtig Rødme, medens hun talte; hendes sjelfulde Øie flamme-

de. Hun vilde gaae, men Fyrstinde Czartoriska greb hendes Arm, og førte hende næsten med Magt gjennem adskillige aabenstaaende Værelser ind i et afsides Kabinet, medens Gesandten blev tilbage. Her sagde hun med flyvende Barm: „De har Ret, Madame! Der er To, som strides om Polens Krone — om denne vaklende, blodige, dog ak, saa dyrebare fædrelandske Krone! Catharina havde Magt, at sætte den paa den Enes Hoved — paa min Søns eller paa denne Poniatowsky's. Alt var den vunden for Adam Czartorisky, alt talte vore Rigsdages Stemme for ham — da kommer den Anden til Petersborg — hun seer ham, hun elsker ham, hun lover ham en Throne — og det er ude med vort Haab. Fordom mig nu, om jeg behandler Den som en Røver, der stjal mig mit Kjæreste! Moderkjærlighed, denne brændende Længsel efter at see mit Barns Pande smykket med Diademet — dødeligkrænket Stolthed — Alt, Alt gjør mig til Furie mod ham!"

„Og hvorvidt vil De drive det?" spurgte Madame Geoffrin med saare blid Stemme. — „Indtil Døden!" svarte Fyrstinden rask og ude af sig selv. Men pludseligt sank hun igjen tilbage i det Qvindelighedens Element, hun havde forladt. Hendes Skikkelses Majestæt bøiede sig, hendes deilige Hænder sank kraftløse fra hinanden, og hendes Øie overfløi, med en Blanding af Misundelse og Vemod, Matronens milde Træk, som ingen Lidenskab endnu havde vanziret. „Tro ikke, Madame!" vedblev hun i denne Tilstand: Tro ikke, at jeg er et Uhyre — jeg er kun en Qvinde, men en Moder, som er fastbesluttet at vove Alt for sin Søns Ophøielse. Milde Følelser boe i min Barm,

men vort Folk har noget Østerlandsk, og med orientalsk Phantasie brænder jeg af Attraa efter en Throne.“

„Er da en Throne et saa uskatteerligt Gode?“ spurgte Madame Geoffrin. — „Jeg kjender ingen Maalestok for den! svarte Fyrstinden: Kun dette endnu, Madame. Gaae til Poniatowsky, og er det sandt, at De har en Moders Ret over ham, saa forsøg, hvad De formaaer. Bring ham til at opgive alt Haab om Kronen, ja, til, ved sin Indskydelse hos Keiserinden, at forskaffe min Søn den. Tiden er forhaanden, jeg har hemmelige Efterretninger fra Rusland, en Rigsdag, som skal afgjøre Valget, skal holdes med det første. Catharina lader Armeer rykke over Polens Grændser — alt — det vedder jeg — alt ere Kourerer underveis, som skulle kalde hendes Yndling herfra, at hun i hans Haand kan lægge den gyldne Stav, hvormed denne Hyrdinde belønner sine Hyrdetimer — men, ved Gud! Hun skal ikke finde ham! Troløs — en Morder udaf Fængslet, fra Retterstedet kan hun tage ham, om hun vil!“

„De er skrækkelig, Madame! udraabte Matronen her: men til al god Lykke naaer Deres Magt ikke saa langt.“ — „Mener De? smilte Fyrstinden med blussende Kinder: O, man kan naae Alt, naar man vil offre Alt. Her, det vidste jeg vel, kun her i Paris var Stedet dertil, og derfor fulgte jeg ham hid. Denne Ludvig — hvad kostede det mig vel, at afløse en Pompadour? Een Nat, Ma-

dame, een Nat offrer jeg en Konge min kongelige Stolthed — og hans Liv er mit! — "

Geoffrin kjendte sin Tidsalder, og vidste kun altfor vel, at denne Paastand var mere, end Prale: rie. Imidlertid skjulte hun dog sin Skræk og sin til den høieste Grad stegne Bekymring, af klog For: sigtighed, saavidt hun kunde. „Jeg er rolig, Fyrst: inde, svarte hun: thi jeg har for gode Begreber om en Kone af Deres Nation og af Deres Rang, til at jeg skulde maale hende med fransk Alen. Jeg kan neppe tænke mig det som muligt, at Fyrst Scarto: risky vilde udstrække sin Haand efter en Krone, som var kjøbt med hans Moders Forbrydelse."

Fyrstinden syntes ikke at høre det sidste, men begyndte igjen at tale om, hvorlunde Madame Geoffrin skulde besøge Greven i Bastillen, og gjøre ham de nysnævnte Forslag. Hun tilføiede, at hun strax vilde kjøre til Versailles, for at indhente Kon: gens Tilladelse. Madame Geoffrin lovede langt om længe Alt, i det Haab, ad denne Vei at see sin Yndling igjen, at bringe ham Trøst, men tillige at vise ham, i hvad Fare han svævede. Herved troede hun allerede at have vundet meget, og forlod ende: ligen, mange Erfaringer rigere, men ikke roligere, Gesandtens Pallads.

Ubegribeligt var det hende, hvorfor Marquis de Mora slet Intet havde gjort for sin Ven. Hun havde talt med ham Morgenen efter sit Besøg hos Frøken Espinasse og forelæst ham den fra Gre: ven modtagne Billet. Stille og alvorlig gjennemløb Spanieren den med sine aandfulde fyrige Øine, og

hørte rolig paa de mangehaande Formodninger, hvori Matronen udgjød sig angaaende Brevenes Navn. Jaroslaw blev fremkaldt, og hans Skildring af det Baand, som holdt dem sammen, vakte, i Sammenligning med hiint Baand i Espinasses Lokker, allehaande opstigende Formodninger. Men uden at yttre sig videre derom, forlod Spanieren Madame Geoffrin, og hun saae ham ikke siden. Ei heller hørte hun noget fra ham, selv ikke fra Abbeden, der nu, til sin store Harme, saae sig betragtet som overflødig af alle Partier, og dog saa gjerne var nødvendig. Forgjæves løb han hid og did, for at indsamle Nyheder, og neppe havde han bemærket, at Madame Geoffrin længtes efter at høre noget fra Marquis de Mora, før han udspeidede hende den Nyhed, at Spanieren, rimeligviis af Frygt, havde forladt Paris.

Saaledes stode Sagerne, da det Rygte udbredte sig, at der var gjort et Mordforsøg mod Frøken Espinasses Liv. Ordet gik, at Schweizeren i d'Alemberts Hotel en Nat pludseligt havde hørt den unge Dame raabe om Hjelp, og da han havde villet styrte frem af sin Loge, for at ile opad Trappen og vække det øvrige Tyende, havde den været lukket, og udenfor Vinduet havde der staaet en Mand med dragen Dolk, som havde befalet ham at være stille. Derpaa havde man hørt flygtige Trin paa Trappen, men snart var Alt sunken tilbage i sin forrige Stilhed. Andre lagde til, at Frøkenens Kammerpige havde hørt det samme Raab om Hjelp og

strax begivet sig til hendes Værelse. Her fandt hun Døren halvaaben, et Lysskin faldt gjennem Aabningen, hun hørte hviske, bede, græde, og en skjønmandlig Stemme tale i befalende Tone, dog gandske dæmpet. Kammerpigen vovede sig ikke videre. Hun saae sin Froken bleg og forstyrret, med en Armstage i Haanden, staae for sit aabnede Chatol og overlevere en Mand, som vendte Ryggen til den Lyttende, adskillige Papirer. Derhos saae stundom hendes skjønne brune Øine, badede i Taarer, op til ham, og omsider satte hun Stagen ned, traadte for Speilet, og begyndte at løse sit Ydlingssmykke, et kostbart Baand, hun i nogen Tid hverken havde aflagt Dag eller Nat, af sit Haar. Med skjælvende Hænder rakte hun Roveren det — Denne vendte sig nu, og lod den overraskede Terne see et deiligt, ungdommeligt Ansigt, men Frøkenen tilhyllede sit, og styrtede lydtgrædende ind i sine indre Gemakker, medens den dristige Tyv gandske rolig skjulte en Dolk i sin Barm, og gik mod Døren, hvorpaa Ternen frygtsom flyede.

Saaledes omtrent fortalte man i hele Paris en Begivenhed, der skulde have tildraget sig i d'Alemberts Hotel, men som, sælsomt nok, benægtedes af dets egne Beboere. Hovedpersonen, som den nærmest angik, Julie Espinasse, undveeg Spørgsmaalene desangaaende eller erklærede det Hele for et Eventyr af Abbed de Fremonvilles Fabrik. Dog vilde man, ved slige Leiligheder, have bemærket en flygtig Rødme paa hendes Kinder og seet en forbihastende Sky flyve over hendes skjønne Pande.

Man faldt omsider paa, at det Hele maatte være et galant Eventyr — en Sag, som dengang, i det fordærvede Paris, ikke skadede en Piges Rygte synderligt. Iøvrigt staaer det ikke til at nægte, at der virkeligen var mødt Frøken Espinasse noget lignende. Med en beundringsværdig Dristighed havde hiin Aften nogle Mænd havt d'Alembert's Hotel i deres Vold, Vicomten selv medindbefattet; men deres Anfører, en Frøkenen velbekjendt Mand, som ei engang havde villet have den Ulejlighed, at gjøre sig ukjendelig, havde ei forlangt andet af Frøkenen, end Udleveringen af nogle Breve, som hun satte stor Priis paa. — Længe havde hun forsvaret sig — Bønner, Taarer, Trusler, selv sin Skjønheds Magt havde hun prøvet, for at bevæge Røveren — Denne havde derimod længe modstaaet alt dette med høflig, alvorlig Fasthed og stor Beskedenhed, men omsider havde han, trættet ved hendes fortsatte Vægring, med frygtelig Rolighed draget en Dolk, og saaledes naaet sin Hensigt. — Frøkenen var sønderknust, ydmyget i sin inderste Sjel, men, raabte hun grædende, da hun var allene, jeg har fortjent det, jeg har jo fortjent det! — Husets Tyende blev derpaa ved store Gaver, men den gamle Vicomte d'Alembert ved Bønner, formaaet til, ikke videre at omtale Tildragelsen. Hvorvidt det lykkedes hende at undertrykke dens Kundgjørelse, viste det Rygte, som gjennemløb hele Paris.

Imidlertid gjorde alt dette dog Opsigt ved Hoffet. Efterretninger, som man fik fra Polen, droge meer og meer de høieste Personers Øine paa

den fangne Greve Poniatowsky og paa hans Modstanderinde, Fyrstinde Scartoriska. Ludvig, paa sine Jagtslotte og i sine Maitressers Arme, tog vel kun liden Deel deri; han nøiedes med, fra Tid til anden at betroe sin Tordenkile i de skjønne Hænder, som forstode, i Svaghedsøieblikke at fralokke ham den. Men Dronningen begyndte nu at fæste sit rene Blik paa en Gjenstand, som angik hendes Landsmænd, og at værdige hiin ædle Yngling, som hun aldrig uden Deeltagelse havde seet ved sit Hof, en levende Opmærksomhed. Dog deelte Maria Lesczinsky Skjebne med alle dydige Dronninger, som ei besidde deres Gemals Hjerte — hun var uden Magt og Indflydelse, og tidt vidste hun ikke, hvad der foregik i Kongens nærmeste Kredse. Nu først hørte hun tale om den Arrestbefaling, som Fyrstinde Scartoriska, i Forbindelse med Marquise de Pompadour og Froken Espinasse, havde udvirket, og ligeledes kom det hende for Øre, at Fyrstinden nu søgte om Tilladelse for Madam Geoffrin til at besøge Bastillen. Nysgjerrighed og Deeltagelse vaagnede i Dronningens skjønne Hjerte, og hun besluttede, Etiketten til Trods, at tale med Madame Geoffrin.

Intet ligner den elskværdige Matrones Forundring, da hun erholdt en Indbydelse til at indfinde sig i Haven ved Meudon, hvor Dronningen ønskede at træffe hende. Hun indsaae, at Anledningen til denne Befaling maatte søges i hendes Forhold til Poniatowsky, og at Dronningens Deeltagelse i hans Ulykke maatte have gunstige Følger

for ham. Hun vilde just stige tilvogns, da en Lakei bragte hende et Brev fra Fyrstinde Scartoriska. Hastigt brød hun det, og fandt deri Adgangskortet til Bastillen. Med faa, men indstændige Ord, bad Fyrstinden, at hun, strax efter Modtagelsen, vilde gjøre Brug af denne Tilladelse og ikke glemme det givne Løfte. Det første Vink havde Madame Geoffrin gjerne fulgt, thi det tykkedes hende grusomt, at lade den Dyrebare være uden Trøst længere, end hun var nødt til. Hun torde besøge ham, og skulde først fremstille sig til en Audients, som dog gjorde hende noget beklemt, og som — man kunde jo ikke vide det — maaskee blot skulde tjene til Nysgjerrighedens Tilfredsstillelse.

Alligevel maatte hendes Hjertes Stemme forstumme for Dronningens Befaling, og snart rullede hendes Vogn gjennem Hovedstadens Gader, over de elysæiske Marker, gjennem Paißy og Skoven ved Boulogne, over Sevres-Broen, og nu holdt den udenfor det lille Slot Meudon. Madame Geoffrin blev løftet udaf Vognen af kongelige Lakeier, og ført til Haven, hvor Dronningen lystvandrede gandske allene. I en Silke-Neglige, med en lille Hat paa Hovedet, kom hun Matronen imøde i en dunkel Lindeallee, og søgte strax, ved huldrige Ord, at forjage den Forlegenhed, hvormed saa høi en Rang omgiver selv en Engels Nærhed. — Maria Leszinsky var dengang endnu ikke tredive Aar gammel, og meget smuk. En gandske anden Gratie, end en Pompadour's eller du Barry's, spillede om hendes blændendehvide hvalte Pande, i hen-

des Øie laae en henrivende Tungsindighed, som blev ulignelig fortryllende, naar hun smilte.

„Hvad tænker De, min Gode! sagde hun smilende til Madame Geoffrin, idet hun tog hende ved Haanden, førte hende til en Bænk, og nødte hende til at sætte sig ved hendes Side: Hvad tænker De vel om min Nysgjerrighed, at den giver sig af med Byhistorier? Dog, jeg vil ikke selv nedsætte mig i Deres Øine, men strax tilstaae, at jeg har anmodet Dem om dette Besøg, for af Dem at lære, hvorledes man kan staae den uforskyldte Ulykke bi. Dertil byder jeg Dem da disse svage Hænder, skjøndt De vel næsten ere afmægtigere end Deres."

Madame Geoffrin bøiede sig ned, for, rørt og ydmyg, at kysse denne deilige Haand, men Dronningen drog den tilbage, og lagde Armen fortrolig om hendes Hals. „Ikke saa, min Kjære! sagde hun: Jeg befinder mig i Deres Nærhed og paa denne Plet for vel til at jeg her skulde ønske, at mindes om Versailles. Ak, vedblev hun: man taler saameget Godt om Dem, at jeg ret barnligt har længtes efter Dem! Troe mig, Dronningerne af Frankrig savne ofte et menneskeligt Hjerte — de ere ikke lykkelige mere, og det kunde let hænde, at de blive endnu ulykkeligere."

Madame Geoffrin svarte beskedent, og gik derpaa over til den Gjenstand, for hvis Skyld hun var bleven hidkaldt. Med en Ynde, som først vakte Dronningens Opmærksomhed og siden henrykkede hende, skildrede hun sit Forhold til Poniatowsky, som havde dannet sig af de reneste Elementer.

„Dette Gemyt, fortalte hun: blødt og ædelt udgangen af Naturens Hænder, fuldt af Sandhed, Værdighed og Menneskelighed, fattedes kun endnu eet Smykke til sin Fuldendelse: barnlig Kjærligheds Følelse. Hiint Baand, som knytter den voxne Søn til Moderen, der har pleiet hans Ungdom og med forstandig Haand givet hans Sjel den første Retning, dette himmelske, uforlignelige Baand havde Døden tidligt sønderrevet for min Yndling, men Længslen derefter var bleven i hans Hjerte. Kjønnets Kjærlighed bød ham alle sine Roser, som han kun eengang brød, ved en Keiserindes Barm, men midt i dens Lyst, midt i den store Verdens Larm, midt i Slagenes Brimmel, vedblev hans blide Hjerte at længes efter en Moder. Ligeledes viste Synet af ham mig for første Gang den hele Lykke, at eie en Søn, hvilket Naturen havde nægtet mig. Vi lærte at kjende hinanden . . . og nu, min Dronning . . . gav jeg ham end ikke Livet, saa kan jeg dog vove mit for ham!"

Madame Geoffrin bemærkede, at Dronningen trykte Panden blidt mod hendes Skulder og at Taarer befugtede denne. Hun begreb dette piinte Hjertes længselsfulde Bevægelser, og søgte strax at give Samtalen en anden Vending. „See, vedblev hun muntert, og viste paa en Udsigt, som aabnede sig under Træernes Hvælvinger: see kun, min Dronning, hist ligger Paris, Deres skjønne Hovedstad, bestrømmet af Solen. Hvor stort er ikke dens Omfang, hvor majestætisk hæve sig ikke dens Kupler og Taarne! Og blandt alle de hundredtusinde

Hjerter, som slaae der, er intet, som jo elsker sin Dronning!"

„Bemærker De ogsaa hist, vedblev Dronningen: hiin graa Kolos, med de fire runde, afstumpede Taarne — i Nærheden af Temple — Bastillen, mener jeg?"

Madame Geoffrin sukkede, og, ved dette Svar ført tilbage paa Underholdningens første Gjenstand, vedblev hun nu at fortælle videre, hvad hun, med Hensyn paa Greven, hidtil havde oplevet. Adskillige Gange afbrød Dronningen hende med Spørgsmaal, og syntes meget overrasket, da hun hørte, at Poniatowsky, før sin Fængsling, havde skrevet et Brev til hendes Fader i Lüneville, og at dette Brev, tilligemed andre, var bleven rovet. „Det er meget vigtigt! foer hun op: Jeg veed, at min Fader staaer i Brevvexling med Keiserinden, og sandsynligviis har Greven bedet ham retfærdiggjøre sig hos Catharina. Men nu . . ."

Dronningen afbrødes ved Lyden af Stemmer, som lode sig høre gandske nær bag et Olivenkrat. Hendes Page syntes at trættes med Nogen, som, trods den Erklæring, at Hendes Majestæt ikke vilde forstyrres, trængte frem. Fodtrin nærmede sig, og pludseligt traadte to Mænd frem af en Sidegang: en smuk, høi Olding med sølvlokket Hoved, og en Yngling af mørkt, men indtagende Udseende. Begge Damer stirrede paa dem et Minut — „Min Fader!" raabte derpaa Dronningen, idet hun sprang op, og kastede sig i Oldingens Arme. „Marquis de Mora!" lød det fra Matronens Læber. „Min bedste,

min elskede Fader! udbrød Maria Leszczinsky: Hvad fører Dem hid? Hvad Tilfælde, hvad Lykke har jeg at takke for denne Overraskelse, som i nærværende Øieblik er ubetalelig?"

„Tak denne Spanier derfor, min Datter! svarte den gamle Stanislaus, efter de første Hilsener: Han har opsøgt mig i mit Nancy, og ført mig endnu engang tilbage i det urolige Liv. Jeg kommer, at udrive en ædel Landsmand af Bagtalelsens og Kabalens Hænder; jeg ønsker, at føre ham udaf Fængselsmurene til en Throne, som han sandsynligviis bestiger, til den samme Throne, min Datter, hvorpaa De er født og hvoraf jeg, i Verdensbegivenhedernes Storm, er nedstegen. Vel mig! tilføiede Oldingen med mild Røst: Mit graae Hoved hviler fredeligere under en fransk Hyttes Tag, end under hiin stolte Praga's Hvælvinger! En stærk, ungdommelig Haand maa gribe hiint Scepter. Gid den maa føre det lykkeligere, end min!"

Medens Dronningen hengav sig sin Faders Kjærtegn, nærmede Madame Geoffrin sig Spanieren, og afbad ham, med sagte men hjertelige Ord, den Uret, hun i Tankerne havde gjort ham ved den Formodning, at han havde forladt Paris, uden at gjøre Noget for sin Ven. Spanieren smiilte stolt, og da han nu hørte, hvorfor Matronen var her, og at hun havde et Adgangskort til Bastillen hos sig, priste han Omstændighedernes lykkelige Sammenvirkning.

„Det er mere, Madame, sagde han: end vi torde haabe. Jeg tænker, dette Kort skal vorde os

til megen Nytte." — „Men veed De ogsaa, svarte hun: paa hvad Vilkaar, man har givet mig det?" — Han benægtede det, og nu fortalte hun ham, hvad Fyrstinde Scartoriska forlangte og ventede af hende. „Jeg skal overtale Greven til, ved sin Indflydelse paa Rusland, at skaffe hendes Søn den polske Krone, sagde hun: jeg lovede det, og vil idetmindste løse mit Ord."

„Stanislaus — tog Spanieren Ordet efter nogen Betænkning: kjender denne Scartoriska, og agter ham ikke værdig saa høit et Kald. Derimod ærer han vor Ven, og samtykker gandske i Catharina's Planer, som hun først for kort siden har meddeelt ham skriftligt. At jeg iilte til ham, bød mig en indvortes Stemme, som vaktes ved Efterretningen om det forkomne Brev."

„Brev — Brev — afbrød Madame Geoffrin ham, og truede ham skjelmsk med Fingeren: Tilstaae, gode Mora, at den gamle Konge har faaet sit. Catharina's kjærlige Klager ere atter i gode Hænder, og i Hotellet d'Allembert have spanske Aander spøgt."

„At sige, gode Aander!" smilte Spanieren, og bød Damen sin Arm, for at føre hende efter Dronningen, der, ivrigttalende med sin Fader, var gaaet ned ad Alleen, nu blev staaende, og vinkede de Tilbageblevne til sig. De forenede sig med hende, og nu udkastede disse Personer, saa forskjellige i Alder, Stand og Fædreland, fælleds Planer til Frelse for den Eneste, som ikke ahnede det.

Saalænge Madame Geoffrin's Audients hos Dronningen varede, holdt hendes Equipage ikke langt fra Veien, som gaaer fra Versailles til Paris. En Karosse, i Huset d'Alembert's Farver, rullede nu frem ad Chaussèen, og deri sad, kommende fra Hofet, Vicomtens skjønne Niece, Julie Espinasse. Hendes skarpe Øie overfløi alle Omgivelser, og gjenkjendte strax Madame Geoffrin's Vogn og Livree; hun studsede ved at see den holde udenfor et kongeligt Slot, og sluttede rigtigt, at noget Ualmindeligt maatte ligge til Grund derfor. Hendes Nysgjerrighed vaktes; hun steeg ud, og gik nu, med lette Trin, som en Spadserende, hen til Vognen.

„Hvorer min Veninde, Madame Geoffrin?" spurgte hun Dennes Tjener, den gamle Jean, som hilste hende dybt. — „I Haven, hos Hendes Majestæt Dronningen!" var Svaret. — „Hos Dronningen? gjentog hun studsende og grublende: Godt, saa vil jeg vente hende i hendes Vogn."

Jilfærdig aabnede Tjeneren denne, hun steeg ind, og havde neppe siddet der nogle Minuter, før hun heftig sprang ud igjen, og hendes hele Væsen røbede en Bestyrtelse, Glæde og Urolighed, som hun ei engang holdt det Umagen værdt, at skjule for den gamle Jean. „Nu har jeg ikke Tid! sagde hun: Jeg ønsker ikke heller, at Du taler til Dit Herskab om den Overraskelse, jeg havde tiltænkt hende. Imorgen vil jeg selv fortælle hende det — saalænge tier Du jo nok, min gode Jean — see, her har Du en Drikkeskilling — ikke sandt, Du tier?"

„Hvorfor ikke, naadige Froken? svarte Tjeneren, idet han tilbageviste Douceuren: Dette behøves ikke, jeg pleier ikke at fordærve nogen Spog." — „Som Du vil!" sagde hun, hilste let, og ilte med næsten flyvende Skridt til sin Vogn.

Denne Frøkenens Adfærd maa forklares af en Uforsigtighed, som Madame Geoffrin havde begaaet. Uvant til at fremtræde for en Dronning, og belavet paa en saadan Audientses hele Ceremoniel, følte hun sig, da hun steeg ud, greben af en uovervindelig Banghed. I denne Tilstand tabte hun Adgangskortet til Bastillen inde i Vognen, uden at hun i sin Forvirring bemærkede det. Julies første Blik faldt derpaa, og det virkede som et electrisk Slag paa hendes Hjerte. Hun maatte tale med Greven, det havde hun forlængst besluttet — men hvorledes skulde hun iværksætte det? Hun følte den største Trang til at see ham endnu engang, til at vinde hans Dom, inden han af Andre fik at vide, hvad der jo dog ikke kunde blive skjult for ham, og inden han fordømte hende. „Vide maa han, raabte det lydt i hendes Inderste: at jeg er bedre, end de Skridt, jeg har gjort, synes at vise — han skal see dette store, sønderrevne Hjerte i dets Nystelser, og fælde Dom over dets Følelser!" I denne Stemning var hun kjørt til Versailles, for, ved sine Forbindelser der, under et andet Navn at skaffe sig et Adgangskort til Bastillen, men her fandt hun Stemningen misligere for den Elskede, end hun havde frygtet, og hendes Forsøg mislykkedes. Da fandt hun i Madame Geoffrin's Vogn, hvad hun saa brænden-

de ønskede sig; hvorledes det kom hid, blev hende klart i en Hast; hun bukkede sig — „Endnu een eneste Forbrydelse! hviskede hun — endnu een eneste Svaghed, og da, Dyd, da er jeg Din!" — Hun skjulte Kortet i sin Barm, og kjørte tilbage til Hovedstaden.

Det begyndte just at skumre, da man aabnede Grev Poniatovsky's Fængselsdør, og meldte Madame Geoffrin. Dette Navn lod som Musik i hans Øre. „Hun kommer! raabte han gladelig: Min kjære, kjære Moder kommer — o, jeg vidste det vel, at hun vilde bane sig en Vei til sin fangne Søn! Hurtigt, lad hende komme!"

„Madame — svarte Fangevogteren: har Tilladelse til, at opholde sig en Time hos Deres Herlighed." — „Her, Gamle, vedblev Greven: her har Du en Pung med Guld for dette Budskab!" Med disse Ord styrtede han til Døren, og omfavnede stormende den boiede, i Slør og Kaabe hyllede Gestalt, som viste sig i den. Han bestormede hende med Kjærtegn, og gav hende tusind søde Navne, uden i sin Glæde at opdage den Skikkelses kongelige Fylde, som bævede ved hans Bryst og kun med et sagte Suk besvarte alle hans Ord. Nu vare de allene. Den Tilsløredes rev sig løs, traadte nogle Skridt tilbage, og reiste sig i al sin Høihed. „Poniatowsky! sagde hun, blottende sit Ansigt, og fæstende de skjønne, i Taarer svømmende Øine paa ham: Poniatowsky, det er mig!"

Greven lod Armene synke, og stirrede paa hende uden Bevægelse — neppe hørligt fløi Navnet „Espi-

nasse" over hans Læber, hans Pande formørkedes, hans Øie begyndte at funkle af Uvillie. „Julie! raabte han omsider, medens Frøkenen forgjæves stræbte at at finde Ord: Hvad driver Dem til, at vorde min Dæmon og at blande Dem i en Skjebne, som laae saa fjernt fra Deres?"

„Fjernt? smilte Julie, smertefuld og krænket: det siger De til den stolteste Pige i Frankrige? Dog — hinsides dette Slots Vindebroer ligger Stolthedeu — her gjøres kun Bod, her fældes kun Taarer! Og saa jeg vil gjøre Bod — o, min Ven, taal mig kun i et Par flygtige Minuter — hør mit Skriftemaal, og har De menneskelig Følelse, saa fordom mig ikke!"

„Hvad De bruger for store Ord, smukke Frøken! smilte Greven noget bittert: Fordomme? En fransk Piges Letsindighed, som til Tidsfordriv leger med Mændenes Skjebne, egner sig neppe til Fordommelse."

„Jeg har ikke leget, Poniatowsky, raabte Julie med Høihed og Stolthed: idetmindste ikke med Dig, herlige Mand, thi jeg har elsket Dig med frygteligt Alvor. See, Du letter mig selv Tilstaaelsen — den er over Læben — og nu kan det Øvrige ikke falde mig tungt. Skal jeg gjentage for Dig hvad en Keiserinde tilskrev Dig? Jeg har læst alle hendes Breve." —

„Umuligt, Julie!" raabte Greven. — „See, sagde hun: det synes Jer stolte Mænd umuligt, hvad en forsmaaet Pige er istand til at vove! Dog er det saa. — Jeg maatte vide, hvo der unddrog mig Dit Hjerte, og jeg har erfaret det ved en Forbrydelse.

Dine franske Tjenere stode i min Sold, ved dem bleve Brevene fratagne Jaroslaw samme Aften, som Du blev fængslet."

Pludseligt afbrød hun sig selv, saae hans Træk formørkes og sank ned for hans Fødder. „O, min Dommer! bad hun: Du vredes, og jeg har fortjent det, men sig nu, at Du tilgiver mig! Lad kun eet Medlidenhedsord falde i denne blødende Sjel! Engang var jeg stolt, men see, jeg er det ikke mere — engang har jeg leget med Mændenes Hjerter, men jeg leger ikke mere. Min Fortid er udslettet, en ny Tilværelse begynder."

„Og hvor ere Brevene?" spurgte Poniatowsky heftigt. — „Ikke dette Spørgsmaal! raabte Julie: først sig mig, at Du ikke foragter mig." — „Nei! svarte Greven, hensunken i hendes Beskuelse, og rørt af hendes Taarer: Foragte kan jeg Dig ikke; Du ville være en Engel, hvis Du tidligere havde elsket oprigtigere og lykkeligere. Hvad er Du deilig, Julie!" —

I dette Øieblik reiste sig en usædvanlig, forvirret Larm i Husets Gange. Skildvagternes Geværer raslede, Fodtrin nærmede sig, og kort efter aabnedes Døren til Poniatowsky's Værelse. „Hr. Kommandanten vil strax være her! raabte Slutteren ind til ham: belav Dem paa at modtage ham."

Julie kastede sit Slør over, trykte hastigt Grevens Haand mod sit Bryst, og hviskede: „Lev vel! Han maa ikke finde mig her, thi han kjender Den, under hvis Navn jeg er her." — „Lev vel, Julie! svarte Greven: men sig mig, inden Du gaaer —"

„Og vil Du komme mig ihu uden Had?" afbrød den Gaaende ham. — „Det vil jeg!" — Samme Øieblik forlod hun ham, og var forsvunden, inden Greven fik Tid at besinde sig. Strax efter traadte Kommandanten ind, og bad ham følge sig. Kun altfor gjerne adlød han den velkomne Indbydelse, og da de, efter at være gangne over Slottets hvælvede Gange, stege ned ad en Trappe, spurgte Greven, hvorhen han skulde. „Udenfor den ydre Port, til Deres Venner!" var Svaret. — „O Gud, saa er jeg fri!" udraabte Hiin i glad Overraskelse. — „Det veed jeg ikke, min Herre! svarte Kommandanten: Dog troer jeg næsten, at torde ønske Dem til Lykke. Det Sælsomste har tildraget sig. Saalænge disse Mure staae, har endnu ingen Fange forladt dem under saadanne Omstændigheder, som De. Jeg har ingen Befaling fra Kongen til at give Dem fri, og dog troer jeg Intet at vove derved — et Tilfælde, som er uhørt."

„Men hvad — jeg beder Dem!" raabte Poniatowsky heftigt. — „Taalmodighed, Taalmodighed, min unge Ven!" svarte den gamle Officeer, og omsider traadte de gjennem den yderste Port, gik over den nedladte Vindebroe, og Poniatowsky bemærkede en med sex Heste forspændt Kareth, som holdt i nogen Fraastand. Man nærmede sig den, hidilende Tjenere løftede Fangen ind — neppe havde han Tid, at tilraabe Kommandanten et Ord til Afsked, før Hestene travede afsted.

Madame Geoffrin's Audients i Meudon endtes dermed, at man besluttede, rask at udføre de Skridt, man vilde gjøre for den Fangne. Dronnin-

gen vidste, at hendes Gemal samme Aften vilde komme fra Versailles til Paris, og herpaa, saavelsom paa den Indflydelse, den gamle Stanislaus endnu stedse havde paa Ludvig den Femtendes Gemyt, byggede hun en Plan, som strax blev opfattet af hendes Omgivelse og vandt hendes Faders hele Bifald. Under den hoitagtede og elskede Oldings Beskyttelse troede den frygtsomme Dronning dog ogsaa at torde vove Noget engang. Der blev spændt for en af hendes Vogne, og hun steeg ind med Stanislaus, Marquis de Mora og Madam Geoffrin. Denne, som først nys havde bemærket Tabet af det hende saa vigtige Kort, og, uden at tilstaae det, havde skjælvet i sit Inderste, var meget glad ved den Vending, Sagen tog. Nu kjørte hun sin Yndling imode i Dronningens Vogn; udentvivl var hans Befrielsestime nær, og hun havde jo gjort Alt for ham, hvad der stod i hendes Magt — Forestillinger, som smigrede Matronens Hjerte med de sødeste Følelser. Endeligen naaede man Bastillen, og Slottets Garnison beqvemmede sig til, at melde Kommandanten Besøget, da den gjenkjendte det kongelige Livree. Kommandanten kom, og traadte et Skridt tilbage af Forundring, da han nærmede sig Vognen, saae sin Dronnings skjønne blege Ansigt, og hørte de Ord, hvormed hun tiltalte ham udaf Vognen. Ogsaa Stanislaus gav sig tilkjende for ham, understøttede sin Datters Begjering, og satte sin kongelige Ære i Pant, at hendes Ønskes Opfyldelse aldrig skulde skade ham. „Deres Fange, min Herre,

sagde han: er, som De seer, kun Gjenstanden for en Privatforfølgelse, som, for et Øieblik, vidste at væbne sig mod den høieste Magt. Men for at forebygge alle onde Følger, er det nødvendigt, at Grev Poniatowsky taler med Kongen selv — før ham derfor hid, og vi ile strax til Thuillerierne med ham —"

Kommandanten gav efter, og vi gjenfinde Greven i Dronningens Vogn, ligeoverfor hende og sin ophøiede Ven, Stanislaus, mellem Madame Geoffrin og Mora, i lige Grad overvældet af Forundrings, Glædes og Taknemmelighedsfølelser. Han vidste ikke, hvem han først skulde bringe sin Hylding, sin skjønne kongelige Landsmandindes Deeltagelse, eller sine trofaste Venners Virksomhed. Madame Geoffrin forholdt sig gandske stille, hvormegen Lyst hun end havde til at tale; hun lod sig nøie med, at holde sin Yndlings Haand i sin, og af og til at trykke den blidt, medens man oplyste ham om Følgerne af den sidste Begivenhed og Stanislaus meddeelte ham nogle gode Raad med Hensyn paa de Skridt, han nu havde at gjøre.

Vognen holdt et Øieblik i Gaden Vivienne, udenfor Madame Geoffrin's Huus. Hun og Marquis de Mora stege ud, og Poniatowsky kjørte med sine kongelige Beskyttere til Thuillerierne. — Ludvig var hidkommen for kort siden, og studsede ikke lidet, da man meldte ham hans Gemalinde og hans Svigerfader. At undvige, var umuligt, han maatte tage imod dem, og efter et Qvarteers Audients aabnedes Dørrene til Kabinettet, og smilende vinkede Dronningen den ventende Poniatowsky

ind. „Saa har jeg dog ogsaa vundet Seier engang!“ tilhviskede hun ham med en Engels Mildhed.

Fuldkommen tilfreds forlod Greven Palladset, og ilte til sin moderlige Venindes beskedne Vaaning. Med Aengstelighed ventede hun ham i Mora's Selskab. Da han omsider, glad og stolt som en Seierherre, traadte ind til hende, sank hun til hans Bryst, og favnedes af ham med al en Sons kjærlighedsfulde Inderlighed. Alle Tre bleve sammen Natten over, og i Løbet af den tilstillede Mora Greven Keiserindens Breve.

„Hvorledes komme disse Breve i Deres Hænder, min ædle Mora?“ raabte Poniatowsky forundret. — „Spørg ikke derom! smilte Spanieren: Nok, at De igjen ere i Deres Værge!“

Næste Morgen befandt Greven sig ikke mere i Paris, men paa Veien til sit Fædreland. — Ogsaa Fyrstinde Scartoriska forlod Frankrig, og Mora gik til Madrid. Espinasse besøgte med sin Onkle Barége's Bade, og kun Madame Geoffrin blev tilbage med et Hjerte fuldt af Forventning og stille Længsel.

Der henrandt Dage, Uger og Maaneder, uden at hun fik nogen Efterretning fra sin Yndling. Hendes Liv vendte tilbage til sit sædvanlige Kredsløb. Dronningen saae hun ikke; Stanislaus var vendt tilbage til sit blomstrende Lothringen, hvor Døden, kort Tid efter, ventede den ophøiede Olding.

Tre Maaneder vare nu forgangne, og Madame Geoffrin sad en Aften i sin Salon, omgiven af en liden udvalgt Cirkel. Hun var stillere end sædvan-

ligt, og hørte neppe de vittige og lette Vers, en ung Digter forelæste Selskabet med stort Bifald. „Veed Du vel, mit Barn, sagde hun sagte til Mademoiselle Françoise, som just rakte hende et Bæger med Limonade: at det idag netop er et Fjerdingaar siden vi om Aftenen kjørte til Bastillen? See, det skummer allerede — omtrent paa denne Tid bankede den arme Jaroslaw paa Døren! Hvorledes mon det gaaer ham, den ærlige Sjel — tilføiede hun tungsindig — og hans Herre, der synes at have glemt os saa gandske?" — „Sikkert godt, Madame!" svarte Pigen. — „Gud give det! vedblev Matronen: Men jeg tvivler derpaa, mit Barn. I hans Fædreland seer det meget uroligt ud, men dette Land er jo saa fjernt, at selv Aviserne kun tale lidet derom. Det er ret sørgeligt, at være saa uvis om dyrebare Menneskers Skjebne."

Neppe havde Madame Geoffrin sagt de sidste Ord, før der hørtes en Larm udenfor; ledsaget af Husets Tjenere, iilte en Fremmed, med sporeklirrende Trin, over Parketgulvet. Han blev staaende i Salsdøren, og overfløi Selskabet med raske Blikke. Nu fik han Øie paa Madame Geoffrin, styrtede hen mod hende, omfavnede, paa polsk Maneer, hendes Knæe, og berørte dem flygtigt med Læberne. Derpaa tog han et stort Brev op af sit Læderbelte, og lod det falde i den forundrede Matrones Skjød.

„Jaroslaw! raabte hun og Mademoiselle Françoise paa een Gang: Jaroslaw! Er det Dig? Nei, mine gamle Øine skuffe mig! lagde Matronen til, og tog Tjenerens Hoved mellem begge

sine Hænder — kjære, gode Dreng, nævn mig Din Herres Navn og Dit, ellers troer jeg ikke, at det er Dig — men hvor er Din Herre — hvorfor kom han ikke strax med Dig?"

Jaroslaw var ikke belavet paa saamegen Henrykkelse. Han bad stammende Matronen læse Brevet, og fortalte, at hans høie Herre var langt borte.

Madame Geoffrin greb Brevet. Hun holdt det skjælvende i Haanden nogle Minuter. Omsider brød hun det. Imidlertid havde Selskabet, nysgjerrigt, dog i sømmelig Fraskand, samlet sig om hendes Stol, og syntes at ytre en Ret til at nyde Deel i det Budskab, der bevægede deres kjære Veninde saa dybt. Hun bemærkede det. — „Læs Du, mit Barn! sagde hun, rækkende Françoise Brevet: Læs høit, hvad der staaer, Enhver maa høre det, thi alle disse kjendte jo den ædelsindede Fremmede, hvis Haandskrift jeg gjenkjender i disse Træk." Françoise traadte til en brændende Girandole, og læste:

„Deres Søn, min milde, elskede Moder! er bleven Konge. — Und ham nu den Glæde, hvoreſter han saa inderligt længes, at hilse Dem i sit Fædreland, hvis Krone han bærer. Besøg mig i Warschau, kjære Moder — det er Meget forlangt, men De opfylder jo saa gjerne selv de dristigste Bønner, og for Reisens Bequemmeligheder skal jeg sørge. Hoslagt finder De en Anviisning paa 100,000 Franker og Anbefalinger til alle Tydskklands Fyrstinder, gjennem hvis Lande Deres Vei fører Dem. Jeg kommer Dem imøde ved Grændserne af mit Rige —

saa langt skal Jaroslaw ledsage Dem. Reis over Wien, thi Keiserinden af Tydskland ønsker at gjøre Deres Bekjendtskab, men ophold Dem ikke forlænge, thi efter at see Deres elskede Ansigt længes inderligt

Deres

August."

En almindelig Forundring vakte dette Brev. Forventningsfulde vogtede alle Øine paa Madame Geoffrin, som en Tidlang sad der, stille smilende hen for sig, og endnu stedse bøiede sit Øre mod den Side, hvor Françoise stod med Brevet. Pludseligt reiste hun sig med ungdommelig Kraft, hendes Øie luede af Glæde, ja, af Lidenskab, hendes Sjel tabte for nogle Øieblikke det rolige Overblik, der ellers var hende saa eiendommelig. „Hurtigt, hurtigt! raabte hun med usikker Stemme: Man skal strax spænde for, jeg vil kjøre til Warschau — nei, man skal bestille Postheste — men min ærlige Jean skal iføre sig sit Stadslivree — dog, han kan ogsaa lade være, at tage det paa, maaskee har det gamle Menneske ingen Lyst dertil — men Tydsklands Fyrster, og Keiserinden og Kongen — og Du, Françoise, og Du, Jaroslaw, ikke sandt, I ledsage mig dog?"

Ved de sidste Ord foer hun med Haanden over Panden, blev bange for sig selv, og yndigt rødmende bad hun Selskabet holde hende det tilgode, om hun, i sin Overraskelses første Udbrud, havde talt uforstaaelige Ting. Men tillige forkyndte hun sine Venner, hvorlunde hun var fastbesluttet, at følge

Kongen af Polens Indbydelse og besøge ham i hans Hovedstad. Sin Afreise fra Paris kunde hun ikke bestemme saa nøie, da hun først maatte ordne sine Anliggender og beskikke sit Huus. Man hørte denne Beslutning med Deeltagelse og Sørgmodighed, thi der var Ingen, som gjerne saae Madame Geoffrin reise bort. Mange sagde hende allerede nu Farvel, og omsider befandt hun sig allene.

Rygtet om Stanislaus den Andens Thronbestigelse og om Madame Geoffrin's forestaaende Reise til Warschau, udbredte sig snart som en Løbeild gjennem hele Paris. — Matronens Huus vrimlede i de næste Dage af Besøg, som Nysgjerrighed, Deeltagelse eller Egennytte førte til hende. Efter ti Dages Forløb kjørte hun udaf Paris i en stor og magelig Glaskareth, ledsaget af Françoise, Jaroslaw og en Tjener.

Reisen gik rask og lykkeligt. Til sin store Forundring fandt Matronen, at hendes Navn var bekjendt og agtet overalt, ogsaa paa hiin Side Rhinen. Under lutter glade Følelser kom hun til Wien. Et prægtigt, for hende indrettet Hotel modtog hende i denne Hovedstad, og strax Dagen efter sin Ankomst fik hun en Indbydelse til Luxemburg, hvor Keiserinde Maria Theresia opholdt sig med sine Børn. Allene, i sit Kabinet, underholdt hun sig en halv Time med Madame Geoffrin, og snart fandt begge Qvinder, hvor forskjellige end deres Livsforhold vare, det tiltalende Element, de gjensidigt søgte i hinanden. Hendes Tungemaal og hendes Folkefærds Gratie, hendes eiendommelige Naivitæt, for-

forbunden med hiint Anstrøg af den store Verden, som udmærker Pariserinderne, og en indtagende Ydmyghed, gjorde Madame Geoffrin saare elskværdig i Keiserindens Øine, som, trods al sin godmodige Nedladenhed, dog ikke gandske kunde fornægte sin Majestæt som den første Dame i Christenheden. Den høie Vande rødede, at den var smykket med Kroner, Øinene gienstraalte af hendes Sjels kongelige Storhed, og kun om Læberne, som smiilte med usigelig Ynde, havde den mildeste Qvindelighed opslaaet sin Throne.

Under Samtalen hørtes, udenfor Værelset, paa en lille Terrasse, et Par Børns muntre Latter, og stundom fløi en Fjerbold forbi de høie Floidores Glasruder. „Undskyld den Larm! sagde Keiserinden nu — det er mine Børn, og jeg forstyrrer dem ikke gjerne i deres Lege. Er det Dem ikke imod, ville vi see ud til Dem."

Det Billed, som frembød sig for Madame Geoffrin, da hun strax efter traadte ud paa Terrassen ved Keiserindens Haand, var ligesaa muntert, som fortryllende. En vidunderligdeilig lille Pige paa sex til syv Aar, bevægede sig, let som en Sylphide, blandt Blomster og Orangetræer; hendes lyse Lokker flagrede i Luften, den korte Knipplingskjole omsvævede hende som en Rosensky, og med Bagnetten af Ibenholt i de sneehvide Hænder, drev hun Fjerbolden til sin noget ældre Broder, som ei var mindre smuk.

„Denne Dreng, sagde Maria Theresia til sin Ledsagerinde: min Joseph, skal engang være

min Efterfølger i disse Riger — men det som mere er, han vil ogsaa vorde et godt Menneske. Ogsaa den lille Vildkat hist er ret from, og taler allerede ret smukt Fransk. Kom, Marie Antonie, tilføiede hun, hidvinkende Barnet: og tiltal denne gode Dame. Hun er fra Frankrig, det skjønne Land, hvorom Du altid saa gjerne hører tale.„

„O, saa fortæl mig et Fee-Eventyr, Madame! raabte det kongelige Barn i den reneste franske Dialekt: Ikke sandt, Feerne boe jo hos Dem?"

„De er jo selv en lille god Genius! svarte Madame Geoffrin, og bøiede sig over den Lille, som strax slyngede sine bløde smaae Arme om hendes Hals. Da Barnet saaledes laae ved hendes Hjerte, fuld af Elskelighed og Ynde, overmandede en gandske usigelig Følelse Matronens Sjel. — Hendes Bryst hævede sig under raskere Aandedræt, en Taarestrøm trængte sig frem i hendes Øine, kommende Tiders frygtelige Aand suste henover hende. — „Smukke, velsignede Barn! raabte hun næsten med qvalt Stemme, og trykte den lille Prindsesse fast til sig: Smukke, smukke, dyrebare Barn, hvilken uforklarlig Magt er det da, som drager mig til Dig?" — „Maaskee, smiilte Maria Theresia: maaskee er det den Ahnelse, at min Datter engang kan vorde Dronning af Frankrig." — „Nei, nei! raabte Geoffrin næsten med Heftighed: Denne Krone bæres ikke mere af nogen lykkelig Qvinde! saa sagde Maria Lescinsky."

„I Almindelighed talt havde hun Ret! svarte Keiserinden; Man søge ikke de Lykkelige blandt dem,

som bære Purpur. — Nu, min Søn! vendte hun sig til Drengen: nu, min Joseph, hvor gaaer det med det Italienske — er Ven Metastasio tilfreds med Dig?" — „Nei, min kjære Moder! svarte Drengen rask og venligt: Men det er hans egen Skyld — hvorfor har han ikke fortalt mig Noget før!" — „Og hvad da?" spurgte Keiserinden. — „Tør jeg vove at fortælle Dem det, min naadigste Moder?" svarte Joseph, og da han havde faaet et bekræftende Tegn, vedblev han: „I Italien var en Mand, han var den Første, som sagde til Folk, at Solen ikke dreier sig om Jorden, men Jorden om Solen. Det vilde Præsterne ikke troe, de vilde derfor brænde den kloge Mand. Han maatte afsværge sin med Møie opdagede, sin evige Sandhed, og forbande den i Helvedes Afgrund, men da han var færdig, stod han op og sagde: Og det er dog sandt, og det bliver sandt, og Jorden dreier sig dog om Solen! I Mennesker gjøre ingen Forandring deri! — Seer De, min Moder, sluttede den aandrige Dreng, som engang blev den meest oplyste Monark, med et Jldblik: den Mand behager mig, og havde jeg kjendt ham før, saa talte jeg allerede italiensk for længe siden." — „Det er ret godt! sagde Keiserinden, truende med Fingeren: Men, kjære Søn, tal for Fremtiden med større Agtelse om Præsternes hellige Stand!"

Kort efter tog Madame Geoffrin Afsked fra den milde og store Fyrstinde, som tillod hende, at beese alle hendes Slotte i Wiens Omegn. Matronen, hvis Hjerte i London længtes efter at komme videre, gjorde kun liden Brug af denne Tilladelse, men paa

hendes Reise til et af disse Lystslotte begav det sig, at hendes Vogn mødte Keiserindens Equipage, som, trukken af otte prægtige Heste, og ledsaget af den ungarske Nobelgarde, rullede majestætisk frem. I Vognens nedladte Vindue stode, Arm i Arm, legende med hinandens Lokker, den unge Konge af Ungarn og hans Søster Marie Antonie. Uvilkaarligt nikkede Madame Geoffrin venligt ad Børnene, idet Vognene kjørte forbi hinanden. „Mama! raabte den lille Prindsesse: der er Feen fra Frankrig!" — Maria Theresia lod holde, og midt paa Gaden, i en af Wiens Forstæder, ønskede hun den Reisende endnu engang Farvel, og spurgte, hvorledes det havde behaget hende i Wien.

Matronen fortsatte nu sin Reise, og opholdt sig ikke mere noget Sted i Tydskland. Var det hendes Hjertes Utaalmodighed, eller hendes Ubekjendtskab med Landenes Udstrækning — noget, der ofte er eiendommeligt for Pariseren, som i sin Stad seer en Verden — nok, hun troede, ved denne bestandige Retning mod Norden, idetmindste at komme til Polen. Langt om længe saae hun sig omgiven med alle den ømmeste og omhyggeligste Kjærligheds Blomster. Faa Mile indenfor sit Riges Grændser modtog Stanislaus den Anden, som en Søn, sin elskede Moder, og hun gjensaae ham skjønnere, mere blomstrende, lykkeligere, end hun havde seet ham i Paris.

Reisen til Warschau blev nu, for den gode Matrone, et stedsevarende Triumphtog. Hendes kongelige Pleiesøn vidste at overføre al den Ære, man viste ham, paa hende; hvad der end mere frydede

hende, var den Forsikkring, at Keiserinden af Rusland var vidende om hendes Besøg i Warschau og billigede Alt, hvorved Poniatowsky fandt for Godt at yttre sin Taknemmelighed mod hende. Da de nærmede sig Polens Hovedstad, begyndte alle dens Taarnes Klokker at ringe, og Praga's Kanoner tordnede dem deres Hilsen imøde. Tropper vare opstillede, Æreporte reiste, Folket trængte sig jublende om Vognen — man slog dens Dække tilbage, og, ved Kongens Side, hilset velkommen af Tusinder, holdt Madame Geoffrin sit Indtog i Warschau. „Alt dette, tilhviskede Kongen hende: alt dette gjelder Dem, kjære Moder, kun Dem!"

Paa Slottet fandt hun sine Værelser indrettede og meublerede gandske som i Paris. Kongen omgikkes hende med barnlig Ømhed lige til det sidste Øieblik af hendes Ophold. Da Vaaren kom, vendte hun tilbage til sit elskede Frankrig. Himlen havde kun bestemt hende faa Aar endnu — hendes stille Tilværelse mørknedes stundom af hendes Venners Skjebne — hun hørte tale om de Uroligheder, som kun altfor snart rystede Polens Throne — ogsaa Navnet Scartoriska hørte hun gjentages — hun saae sin Dronning Maria Lesczinsky bøie sit Lilievoved i Graven, men længe før de gruelige Storme brøde løs over hendes eget Fædreland, indslumrede hun, saa blidt og stille, som hun havde levet.

(E. Wodomerius.)

Vandstedet ved Oure.

En metrisk Phantasie.

Anledningen til nærværende metriske Forsøg læses saaledes i Fyens Stifts Avis for 1807, No. 5:

„Tungt slaaer Hjertet, imedens skjælvende Haand fører den Pen, der skal bebude fjernere Slægt, Venner og Bekjendtere, vort uforglemmelige Tab. — Den 8de Januar mistede vi, i faa Minuter, tre haabefulde Børn: Dorthea Karine i 13de, Herman Sextus Friderici i 12te, og Frederik Boe i 7de Aar. Isen brast under den Yngste; de Ældre vilde redde deres Broder. — Nu hvile de paa deres Laurbær. — Deeltagelse, Medlidenhed ere vi forvisede om. Vor Bøn er: At De, der have os kjære, ville bede Gud den Almægtige, for Jesu Skyld, at trøste os arme, meer end bedrøvede Forældre.

Oure Præstgrd. ved Svendborg, d. 10de Jan. 1807.

Fred. Boe Baggesen. Joh. Margr. Bruun."

I.

Herligt lyser, Natur, Dit Værk, hvor Du møder vort Øie,
Høit i gryende Dag, stort i dunkleste Nat.
Vaar og Sommer, og Høst og Vinter i vældelig Eenklang
Juble evige Qvad til Din Fuldkommenheds Priis.
See vi det vaagnende Skjær, som af Roser, paa østlige Himmel,
Høre vi Lærkens Slag hilse det vordende Lys;
Øine vi Dagens Drot, og see ham kysse hver Taare
Bort af grædende Straae, bort af dryppende Blad;
Skue vi glade Lam, i lystige Spring over Engen,
Spøgende sjerne sig lidt, hurtigt til Moderen tye,
Søge vi kjølige Skjul i Lundens Løvsal, og høre
Tusindstemmigt Chor af de bevingede Smaae:
O! da løftes vor Aand paa Vinger; og maalløse Andagt
Griber vor hele Sjel, svinger den op over Dig,
Ja, over Dig, Natur, og over alle Naturer,
Op til Den, som vor Aand ahner, men ikke forstaaer.
Sprog ei nævne hans Navn og Ingen skuer hans Aasyn:
Du er hans Værk, og i Dig skimte vi Lyn af hans Glands.
Og i Alvælden, hvorved vi studse, tilbedende see vi
Viisdoms usporlige Lov, given til Skabningens Held,
Viisdom med Kjærlighed Eet; og Kjærlighed Eet med Alvælden,
Alt Velgjerning, og Alt ledt af ulegemlig Haand.
Vel skal ætherisk Vaar bortdunstes af luende Sommer,
Frugtbetynget Green savne den duftende Blomst;
Vel skal hylende Storm borthvirvle de falmede Blade,
Vel skal Jis og Snee rede Naturen en Grav;
O! men vogt Dig for Spot, beskuer og grandsk, og besvar mig:
Hvor i Naturen er Liv? Hvor i Naturen er Død?
Livet har Spire til Død; i Døden er Spire til Livet;
Kjæden er skjult, men stærk: Evighed bryder den ei.

End naar staalhærdet Elv er standset i Løbet, og gnistrer
Tusindstjernet mod Sol, funkler i maanelys Nat;
End naar bugnende Green indhylles i Riimfuug, og knager
Ved et Vindpust fra Nord, som om den ahned' sin Død;
End naar optaarnet Snee udfolder sit blændende Teppe
Over den lønlige Jord, svøbt som i Lagen, et Lig:
Spirer dog Livet i Frøe, der sorgløs hviler i Muldet,
Spirer dog Livet i Knop, end paa den raslende Green.
Derfor skue med Roe paa det Skuespil, Vinteren yder
Hist paa Gletscherens Pragt, her paa det glimrende Træ,
Her paa den stille Søe med frosne Vandspeil, som lokker
Barn og Yngling til Leeg, tryg paa naturlige Bro!
See, hvor de glide omkaps, med skyldfri Latter og ile
Piilsnart Andre forbi, mødes med Latter igjen,
Fjernes og samles paany, nu ranke, nu krumme, og aande
Let i den frie Natur, smidige, djærve og frøe;
Hvirvlende dreie sig om, og stundom falde, men reises
Flux med seirende Smiil, at ei de Andre skal lee!
See, paa Livets Grav er Livet synligt, og Livet
Strømmer fra Aanders Aand, strømme fra Skabningens Vælb.

II.

De Regnskyer flygted' den Storm forsvandt,
Og Kulden begyndte at komme,
I Slugmaaned klareste Sol oprandt,
Og smiil'de, til Dagen var omme;
Og blaa var Himlen i stolte Nat,
Med Stjerner fra Syd og til Nord besat,
Og speilblank var signede Maane
Til Dagen begyndte at graane.

Alt kruses ei Vandet i Byens Kjær,
Saa glat er den rolige Flade;

Forgjæves sig Anden vil dykke der,
Den glider, og maa det forlade;
Og muntre Drenge ad Anden lee
Og frydes saa saare ved Jis og Snee.
„Ha! snart skal vi lysteligt ryse,
„Naar bare lidt meer det vil fryse."

Men Ungdom med Taalmod ei eenes tro,
Den kan efter Frosten ei tøve:
See, see kun til Isen, den bærer jo;
„Et lidet Skreed vi maa prøve!"
Og rasken Pebling sig vover ud,
Og synker med Isen tilbunds, o Gud!
For Øiet han svinder i Vandet,
Og Moderen jamres paa Landet.

Dog Kjæret er ikke saa dybt til Bund,
Det kjender den haardføre Fader,
Flux kaster han Kosten i samme Stund,
I Dynd efter Drengen han vader.
Svagt puste hans Lunger, han lostes op:
Hvor drypper, hvor skjælver den lille Krop,
Den Moder ham tager paa Arme,
For snart ham at tørre og varme.

Den By hedder Oure, hvor Kjæret er,
I Fyen saa monne den være,
En elskelig Præstemand lever der,
Hans Idræt er Frelserens Lære;
Han flyrigt griber hvert Vink til Gavn,
Og ærer sin store Mesters Navn:
Thi gaaer han i Skolen med Gammen,
Og kalder de Peblinge sammen.

Saa mæler den Præst: „Mine Venner smaae!
„Gud Herren har skjænket os Livet,
„Og rundeligt Godt vi ved Livet faae:
„Forsmaaer ei, hvad Herren har givet!
„Vi skabtes kun for at øve Dyd;
„Vi skabtes til Held og til skyldfrie Fryd.
„Og Miskund forædlede Gaven
„Ved høiere Glæder bag Graven.

„Men Den jo forsmaaer, hvad Gud Herren gav,
„Som vrister et Led af hans Kjæde;
„Som reder sig selv en for tidlig Grav,
„Og styrte fra Nytte og Glæde.
„Hans Slægt udbryder i Vaandeskrig,
„Og Jammer omringer hans unge Liig;
„Og Hver, det til Hvile ledsager,
„Med Gysen hans Henfart beklager.

„Seer, Børn, da i Drengens Forvovenhed
„En vigtig, en frygtelig Brøde!
„O, lærer af ham, som paa Isen gleed,
„At Veien er brat til de Døde!
„Seer, Livet hænger i skjøreste Haar!
„Det brister saa let, end i faureste Vaar.
„Gud signede Faderens Møie:
„Thi prise vi Gud i det Høie!"

Med Gud i sit Hjerte, med lettet Bryst
Den Præstemand tyer til sin Bolig,
Og frydes ved Børnefloks Leeg og Lyst,
Og savner sin Hustrue saa rolig.
End straaler Solen saa gyldent klar
Igjennem de pudsede Vindveglar,

Og maler sin spillende Lue
Paa Væggen i venlige Stue.

Dorthea sin Strengeleeg røre vil,
Men Herman og Fritz monne støie:
„O hvad skal den Klimpren og Nynnen til?
„I Marken vi os vil fornøie.
„O Moder, Fader, det er saa rart,
„I Marken jo Solen kun skinner klart;
„Thi lader da løbe os Drenge
„I Faders det deilige Vænge!"

Blidt mødes den Moders, den Faders Smiil,
Og blidt de til Pogene nikke;
Alt staae de i Døren med roløs Jil.
„Gaaer, Børn! men forkjøler Jer ikke!
„Gak med, Dorthea! Gak med de Smaae!
„De ere saa vilde, pas nøie paa!"
Saa mæled' en From iblandt Mødre,
Og Thea gik med sine Brødre.

En Søsterlilb Thea ved Haanden tog,
Saa hopped' de Fire tilsammen;
Og Herman sin Broder saa lystigt jog,
Og der var en Fryd og en Gammen;
Det gik med Jubel og Støi og Sang
I skinnende, sneebelagt, jevne Vang;
Og Pogene raft monne springe
I hundredfold pudsige Ringe.

Livsalige Frihed, hver Skabnings Lyst,
Hver Aands allersødeste Længsel!
Alt aarle fortryller Du Drengens Bryst,
Og Stuen ham tykkes et Fængsel.

Ak! ei herneden Din Glands vi naae,
Den vi med Henrykkelse stirre paa,
Først naar vi af Svøbet skal træde,
Vi hisset os nærme Din Glæde.

End gaaer det, hop, heisa! paa blanke Snee,
De Drenge ret ellevildt fare,
Og Thea saa glad paa den Leeg monn' see,
Og tager paa Brødrene vare;
Hun blysomt tripper i Drengespor,
Og deler den Høitid paa frosne Jord
Med Søsterlilb tæt ved sin Side,
At ikke den Lille skal glide.

Fem hundrede Skridt fra den Præstegaard
Et Vandsted er gravet i Vangen;
Der boltrer Karussen i Høst og Vaar:
Her standse de Legende Gangen.
Og Fritz med barnligt ophidset Mod
Vil prøve om Jisen er stærk og god,
Hvor skinner den sølverne Flade!
Hvor skue de Poge den glade!

„For Guds udi Himmelens Skyld, min Dreng,
„Kom ikke paa Jisen, den brister!
„O, tænk nu paa Moder, Du søde Dreng!
„O, tænk, om nu Døden Du fristet!
„O, tænk paa Faders de fromme Ord!
„O, tænk paa Gud Fader, paa hvem Du troer!
„O, tænk paa os Alle, som græde,
„Hvis Du os berøver vor Glæde!"

Saa tigger Dorthea med Angst og Graad;
Men Drengen forstaaer hende ikke;

Han skuer kun hen paa sin skække Daad,
Paa Isen, med spillende Blikke;
Og raft han mæler: „Ei frygt for mig!
„Forsigtighed, Søster, jeg lover Dig:
„Du tænker nok, Thea, jeg søger?
„Med Pigkjæp jeg Isen forsøger.“

Flux ud med sin Pigkjæp han springer brat,
Og Isen nedsynker, den Arme!
Flux lukker han Øiet i Dødens Nat,
Det Gud sig i Himlen forbarme!
„Jeg redder Fritz!“ Og alt Herman er
I Vandet, ved Broderens Hjerte der;
Og Thea, hvis Inderste brænder,
Sig vrider de bævende Hænder.

„Jeg redder Jer Begge!“ er Pigens Ord,
Og vaersomt hun efter dem vader:
„Jeg redder Jer Begge, paa Gud jeg troer;
„Jeg troer paa den gode Gud Fader,
„Han hader Ingen, det veed jeg jo;
„Vi ere jo gode, paa ham vi troe!“
Hun vader — og synker i Vandet!
Hvor skjælver den Lille paa Landet.

Den Lille med Rædsel paa Vandet seer,
Og klynker og græder saa saare;
De Brødre, den Søster ei komme meer:
Thi strømmer saa strid hendes Taare.
Paa spæde Fod hun til Hjemmet naaer,
Og neppe for Hulken et Ord formaaer,
Dog af uforstaaelig Klage
De hjemme et Uheld opdage.

Skræk fylder den Præstemands glade Bo;
Med Lynfart Hver styrter i Vangen:
Hist leder den Ene, her søge de To,
Og Angesten letter dem Gangen.
Snart mødes Alle med Smertesskrig,
Og skue paa Vandet de blege Liig;
Flux ile de, hurtigt at bære
Til Huset de druknede Kjære.

De rulles, de gnides, de varmes op,
De pleies saa kjærligt i Tide;
Men Sjælen er flygtet fra spæde Krop
Høit op over Jorderigs Qvide.
Den Fader stum paa den Moder seer;
Og, ak hun har ingen Taare meer.
Tie, Sang, om de bristende Hjerter!
Du tolker ei navnløse Smerter.

III.

Svæv fra Himlen med Din Balsomstængel
Over alle dem, som lide, ned;
Fromme Tro paa Gud, du Trøstens Engel,
Tro paa Kjærlighedens Kjærlighed,
Lev i os, ophold os, fyld mit Hjerte
Med den Kraft, der bryder alle Baand,
At vi føle, Livets største Smerte
Veies af en kjærlig Faderhaand,
At vi aldrig ahne Harm og Vrede,
Naar os tunge Byrder trykke ned,
Men at, næsten knuste, vi tilbede
Dybe Spor af idel Miskundhed!
Gjennemglød Din Sanger, at hans Stemme

Kan med Trøst til Moderhjertet naae;
At den Faderssjel maa Sorgen glemme,
Og det Hjertepar hans Qvad forstaae!

Vel Dig, Moder, at Din stumme Jammer
Nu i Taarestrømme bryder ud!
Vel Dig, at Du gaaer i Sorgens Kammer
For at knæle ned for Livets Gud!
Vel Dig, at Du der med Øine røde
Stirrer hen paa dem, Du mistet har!
Vel Dig, at Du vaandes for de Døde,
Dem Du under Moderhjertet bar!
Græd og beed og løft til Gud Dit Øie!
Graad og Bøn og Tro skal styrke Dig;
Og et Gjenskin af den Evighøie
I Din Barm skal aabenbare sig.
Og ved Guddomsfaklen skal Du skue
Over Liv og Død mod Himlen hen,
Og opvarmet af Din Andagts Lue,
Reise Dig af Kummers Dyb igjen.
Ak! Din Thea ligned' Morgenrøden,
Ung, uskyldig, ædel, fuld af Haab,
Og nu ligger hun saa bleg i Døden,
Lukker Øret for Dit qvalte Raab;
Hun ei sig ved Vaarens Urt skal fryde,
Ømheds Morgen ei til hende leer;
Husfrue-Navn ei hende sødt skal lyde,
Ingen Glut ved Moderbarm hun seer;
Ei med Sølver-Isse hun fremtræder,
From, tilbedt, i Bedstemoders Stand,
Og ei Datterdatters Barn begræder
Hendes Vandring til de Dødes Land.

O, men saare gaadefuldt er Livet:
Ingen gjetter, hvad der kunde skee.
Ydmygt tage vi, hvad os blev givet!
Flittigt lære vi af det vi see!
Sygdom lurer tidt bag feire Dage,
Smiger tidt forgifter Ufkylds Vaar,
Skjønheds Ynde sjerner sig saa fage,
Og forhaanet den Forladte staaer;
Golde Modetant saa slakket pranger,
Navnet selv forgaaer i Tidens Hav,
Og den arme Skabning under Anger,
Ubegrædt nedsynker i sin Grav.

See paa Thea, hellig som en Engel,
Svæved' hun i Purpur-Morgenstund;
Yndigt, som en urørt Liliestængel,
Hendes Legem sank i Dødens Blund.
Ædles Taarer hendes Aand ledsage
Til den Salighed, den lever i;
Savnet mindes sødt de svundne Dage,
Sukker kjærligt: „Ak! de er' forbi!"
Trøst Dig, ømme Moder! drag i Minde,
At en misundværdig Lod Du fik:
See, ved Dig en Himmelborgerinde
Ind til Lysets Evigheder gik!

Trøst Dig, blide Tolk for Jesu Lære,
Over Tabet af de gjæve Tre.
Lær af Ham Dit tunge Kors at bære,
Ham, som knæled' i Gethsemane!
Og naar Himlens Engel Dig har krysset,
Og Du føler Kraft heroven fra,
Lægge Du med Andagt Haand paa Brystet,

Og i Bøn opløses Klagen da!
O, Din Tro, Din Engel, Dig skal vise,
Alt Guds Værk er godt og viist og stort,
Og Dit Hjertes Lovdom Ham skal prise,
Juble: „Saligt er, hvad Gud har gjort."

Seraph fra de bedre Regioner,
Svæv til alle dem, som lide, ned,
At vor Klage vorder: Jubeltoner,
Og vort Hjertes Jid: Hengivenhed!

IV.

Vinterdagen var kort, og veeg; men herlige Stjerner
Tindrede klart i det Blaa: Orion og Sirius, Castor,
Pollux, Auriga med Bjørn, og hele Hæren, som pranger
I det lysende Nord; lidt seent kom den venlige Maane,
Hen i Næet alt, og sørgeligt lyste dens Skive,
Meer end det Halve, mørk, som om den varslede Kummer;
Men de Stjerner saa klart dog smil'de, høit over Jorden,
Medens Maanen saa nær, indskrænket i Tyendes Bane,
Tidt er Vidne til Sorg, som trykker Livet paa Jorden.
Dog var Sangerens Barm saa let, thi Troen og Haabet
Havde med Cherub-Arm omfattet ham, aandet en Himmel
I hans inderste Sjæl; thi saae han saa glad paa de Stjerner,
Dem man i barnlig Drøm dog mener nærmere Herren,
Som dem skabte, endskjøndt den kolde Forstand jo forklarer:
Intet er ham nært, og Intet fra ham sig fjerner,
Men, at Gud er nær hos Alle, som elske ham, fol'de
Sangeren mægtigt i Hu: thi gjøs han ikke i Midnat;
Men han knælede dybt, med sønlig Aand, ved hans Alters
Allernederste Trin; thi den hele Natur er hans Alter,
Og hver Klode dens nederste Trin, (et øverst ei tænkes)

Hvorpaa den høieste Aand kun offred' ydmygt et Intet,
Om den end offred' sig selv; thi Hver, som skabtes, er Intet,
Naar den Uskabte vil; og Sangerens Hjerte var saligt
Ved sin stille Bøn, alt under den natlige Himmel.
Og han i Aanden gik, ved Skin af Stjerner og Næet,
Hen til Oure Bye, til Præstens Vandsted i Vænget,
Hvor de uskyldige Tre indviede Livet til Døden.
Fire Nætter vare alt henrundne, siden de druknede';
Isen var lagt igjen; og Stjerners Funklen, og Maanens
Stille døende Smiil afspeiled' sig klarlig paa Fladen,
Blank, som slebne Staal, og haard som cararíske Marmor.
Veemodsfuld, og dog glad, beskued' Sangeren Speilet,
Stjerners Glands deri, og Stjerners Glands i det Høie.
Og en Taare kom ham i Øiet: en Smertens? en Glædens?
Dette veed han ei, men Stjernerne bæved' i Taaren,
Hver, som glimrende Ti; og pragtfulde Stjerneskud daled'
Ned til det frosne Speil, som kom de fra øverste Himmel,
Hvert, som ætherisk Aand, i navnløs Drøm, men dog dannet,
Kun for Aandens Blik beskueligt, fremmed for Øiet;
Og for Aandens Øre lød, som fra fjernere Orgler,
Som Harmonika-Lyd, nei, over hvert jordisk Orgel,
Treflemmig Sang, som ei før er hørt saa liflig paa Jorden.
Men gjentages kan den ei, thi Tunger udtale
Ei dens Ord, ei Musik sig nærmer dens himmelske Toner.
Dog den trængte dybt i Sangerens svulmende Hjerte;
Og i brøstfældigt Sprog, han vil forsøge dens Gjenlyd:

V.

Elskte, sørger ikke,
Livets Øieblikke
Nøde vi saa fro;
Nu fra Evigheden
Aande vi herneden
Haab og Taal og Tro.

Moder, naar det bæver
I Din Barm, da svæver
Thea tæt ved Dig,
Hvisker til Dit Hjerte:
„Arme, glem Din Smerte,
Jeg er lykkelig."

Fader, Du begræder
Tabte Haab om Glæder
Af os Sønner smaae:
Græd ei! Herrens Øie
Skjelner Fryd og Møie
Meer end vi forstaae.

Lyset os omgiver
Salighed opliver
Støvfrie Aand til Jid:
Nær den Gud tilbeder
Glad i Evigheder
Over Jord og Tid.

VI.

Stemmerne svunde sødt, og Sangerens Øie forgjæves
Hen paa Speilet saae efter Skyggerne, nei, efter Lyset,
Som i lustig Gestalt nys viste ham himmelske Former,
Men det Lys var hos Gud. Da søgte det sveidende Øie
Hen mod det rødmende Skjær i Østen, thi Dagen alt gry'de,
Og ham syntes, Gestalterne at see svæve i Lyset,
Seirende over hvert Blink af langsomt blegnende Stjerner.
Og hans Hjerte blev let i Bøn: „Alfader, som Ingen
Rigtigt har nævnt ved Navn, Du Væseners evige Væsen,
Aanders Aand, i Naturen, Dit Værk, i Tiden og Rummet,
Uudtaleligt stor, og uudtaleligt kjærlig,
Lige kjærlig og stor, høit, høit over Tiden og Rummet!
Dig er Intet stort, og ei Din ringeste Skabning
Liden er for Dig, thi Du fremaanded' os Alle;
Og Din Kjærlighed indstrømmer i Alt, hvad Du skabte.
O, Du styrker vist den jamrende Moder, og Manden,
Som vil beherske sin Qval, om end hans Barm skulde briste,
Medens for Jesu Skyld han beder om Trøst fra Din Miskund.
Derfor vorde Dig Priis i Himlen, og Jubel paa Jorden
Af os mylrende Smaae, som ikke forstaae Dig, men fatte
Ene den evige Lov: Vi skabtes for at tilbede!"

Taus blev Sangerens Røst, thi dybe, sørgende Toner
Hørte han drøne huult fra Klokketaarnet i Oure.
Liigfærds Ahnelse greb hans Sjæl og stille han vanked',
Under den stegne Sol, til Gaden, hvor Bønderne stimled',

Om de Kister smaae, som langsomt bares til Graven.
Sognets Præst og hans Børn gik, knuste, bag de Kister,
Qvinderne lydeligt græd, og Mændene taug; thi de elske
Alle den venlige Præst, og Børnene vare dem kjære;
Og de gjorde Kors for Brystet, og foldede Hænder;
Og med dæmpet Røst istemte de Gravsang ved Baaren.

VII.

Usporlig, Gud, Din Finger tegner
Hver Skabning Livets korte Vei:
I Døden frodig Ungdom segner,
Naar kraftløs Alder synker ei.
Saa kneiser stolt det golde Rør,
Naar frugtbart Ax for Stormen dør.

Her styrted' trende Lykkelige
Fra Leeg i Vaarens Rosenbed,
Med Skræk vi skued' dem at stige
Med Blomsterkrands i Graven ned:
Usporligt er Dit Vink, o Gud!
Og Afmagt ryster ved Dit Bud.

Ak, Livet har saa mangen Qvide;
Selv Dyden tit nedtrædes jo;
Ak, uden Brøde Mange lide,
Og bittert længes efter Ro.
Den lider mindst, som stiger ned
Med Blomsterkrands til Dødens Fred.

O, Livets Fader, naar vi træde
Vor dunkle Vei med Tro paa Dig;
Naar Uskyld sreder om vor Glæde,
Og i vor Daad udtaler sig:
Da reder os Din Miskund Roe,
Naar dybt i Muld vort Støv skal boe.

Og bag ved Nat paa Gravens Tue
Vi øine Meer end Død og Fred:
Vi Christne klart i Haabet skue
En Lod i Jesu Evighed.
Thi Held os, naar vi gaae herfra!
Vor Gud er god. Halleluja!

(Peter Horrebow Haste.)

Staden Anclam's vidunderlige Frelse.

Carl den Tolvtes Krigslykke var vegen fra ham i Slaget ved Pultawa, og hans uovervindelige Tropper traf sig tilbage overalt. Ogsaa Anclam blev given til Priis. Kort efter rykkede russiske og sachsiske Soldater ind i denne Stad, og plagede den med skrækkelige Kontributioner, Leverancer og Udsuelser. De rigeste Indvaanere og de første Magistratspersoner vare fængslede. Pesten havde hersket Aaret forud, og intet Hus var bleven uden Sorg. Nu fulgte Krigens skrækkelige Jammer; Modløshed greb alle Hjerter. Men den bangeste Time var tilbage.

Den svenske General Steenbuk var landet i Rügen, og havde, efter nogle lykkelige Fægtninger, vendt sig mod Vesten, hvor han havde slukket Altona i Brand, og nu stode de forenede danske og russiske Hære for Tonningen. Czar Peter den Store, stedse rede, at betale Brand og Blod med samme Mynt, befalte i sin første Harme, at Altona's Brand skulde hævnes ved at sætte Ild paa sex pommerske Byer, blandt hvilke vare Greifswald, Wolgast og Anclam.

Det var den 1ste April 1713, da Klokkens dæmpede Klang kaldte alle Stadens Borgere op paa Raadhuset. Nedtrykt af Lidelsernes Vægt, vandrede hver Husfader hen paa Torvet; men den skrækkelige Efterretning, som de her skulde høre, ventede de ikke. Salavoye, keiserlig Garde-Capitain,

og Puschin, Fyrst Menzikoffs Adjutant, viste sig, ledsagede af en Mængde Tropper, og lode det forsamlede Borgerskab vide, at Staden skulde udplyndres og derpaa stikkes i Brand. Man var beredt paa det Haardeste, men dette Slag var for haardt. Dødsbleghed viste sig i alle Ansigter, Jammer og Veeklager hørte man overalt, og hvert Haab om Redning forsvandt, da der ogsaa hidkom Indbyggere fra Wolgast, som med Taarer fortalte, at deres Stad allerede var nedbrændt, og bade om et Tilflugtssted hos deres Naboer, som samme Ulykke forestod. Alle Bønner vare forgjæves. De ellers godmodige Officerer vare selv rørte indtil Taarer — men de havde deres Fyrstes strænge Ordre for sig. Alt, hvad de kunde bevilge, var, at hver Indbygger maatte medtage to Skjorter og et Brød, og de Syge en Dyne. Plyndringen tog sin Begyndelse; Kister og Skabe bleve opbrudte, og Beegkrandse hefstede paa Husene. Magistraten formanede Indbyggerne til Standhaftighed. I tre Dage blev der plyndret; man ventede kun paa Oberst Staff's Komme — han skulde lede Mordbrænderiet og stikke Staden i Brand.

Tredie Morgen kaldte Klokken Indbyggerne sammen, og skjøndt Staff endnu ikke var kommen, skulde dog Rædselsscenen gaae for sig. Hver Husfader indfandt sig med Hustru og Børn; man stillede sig i Rækker, og, ledsaget af Vagt, gik Toget, i mørk Taushed, ud af Staden; hvert Øieblik frygtede de blege Kummersskikkelser, bag sig at høre Luerne brage, som skulde fortære deres sidste Eiendom. Man

førte dem paa en nærliggende Høi, hvorfra de skulde være Vidner til det skrækkelige Skuespil. Ak, hvormange Suk lød mod Himlen! Forgjæves trøstede Præsterne. Kun Gud kunde redde.

Naar Noden er størst, er Hjelpen nærmest! — See, pustende kommer en Koureer hidgalopperende paa en hvid Hest, og inden hans Røst endnu kunde høres, vinkede alt hans hvide Tørklæde — Naade, Naade! —

„Naade!" lød det fra alle Læber. Man græder af Glæde, man falder hinanden om Halsen, Dødsfjender synke i hinandens Arme.

Men hvorfra kom Redningen? Den ædle Dannerkonge Frederik den Fjerde, blev underrettet om Czarens Forehavende, og fortørnet over dette Mordbrønderforsæt, begiver han sig til Fyrst Menzikof. „Fyrste! sagde han: Altona var mit; mig tilkommer Hævnen, mig, ikke Rusland. Jeg forbyder de pommerske Stæders Ødelæggelse." Menzikof beraabte sig paa Czarens strenge Befaling — det vilde koste ham hans Hoved, om han ikke adlød den. Tre Dage blev der underhandlet, og da omsider den ædle Konge, paa den fjerde, harmfuld slog i Bordet for Fyrsten, samtykkede Denne i hans Ønske, thi nu kunde han ikke Andet troe, end at Ulykken var skeet. Han undertegnede derfor den Befaling, at Staden skulde skaanes og de plyndrede Effecter tilbagegives. En dansk Officeer paatog sig det Hverv, at overbringe Frelsens Budskab, og begav sig paa Veien til Anclami flyvende Hast.

Men endda var han kommen for silde, hvis Gud ikke havde villet beskjerme Staden. Staff, som

havde Befaling at stikke Staden i Brand, kom, efter at Wolgast allerede var lagt i Aske, i Strid med den danske Admiral Carlsen, som laae ved Greifswalde med de danske Skibe. Carlsen bad ham, han skulde ikke haste saa stærkt med at opfylde sit Ærinde. Den raa Staff svarte ham: den Sag kom ikke ham ved. Carlsen kaldte ham en Mordbrænder. Staff drog Kaarden, og mellem Begge reiste sig en Tvekamp, som endtes med den ædle Carlsens Død. Herover blev Oprør paa Flaaden, som elskede sin Admiral. Man vilde slaae Oberst Staff ihjel, og for at beskytte ham mod de danske Soldaters Harme, maatte den sachsiske Generalmajor Sachen lade ham arrestere. Herved bevirkedes det Ophold, hvorved Anclam blev redded. Carlsens Blod slukte de allerede tændte Mordfakler, som skulde have lagt Staden i Aske.

Hvert Aar feires denne Redningsdag. Med alle Klokkers Ringning hilses den. Festligt smykkede vandre Borgerne til Kirke. Aaret 1713 ihukommes, dets Historie forelæses, og Præsten tager deraf Anledning til at bevise, hvorlunde Haabet paa Herren aldrig beskjæmmes.

Den ædle Dansker, som bragte Naades-Budskabet, havde anstrengt sig saa stærkt, for at komme tidsnok, at han døde af Følgerne. Indvaanerne vise endnu hans Grav i Mariakirkens Hoichor.

Capitain Wharton.

(See „den graae Død" i forrige Hefte.)

Det er nu henved tre Aar siden, jeg, efter et kort Ophold i Mexiko, indskibede mig til Guayaquil, for herfra at besøge Qvito's vidunderlige Bjerge. Lykkeligviis fandt jeg i denne Søstad to Reisefæller. Det var Capitain Wharton og en Søekadet, som han holdt meget af, ved Navn James Lincolm. Hans Fregat var, paa Reisen gjennem det sydlige Ocean, bleven meget beskadiget, og maatte, for at istandsættes, blive liggende en Tidlang paa Guayaquil's Rhed. Disse ledige Dage vilde Wharton benytte til at gjøre sig bekjendt med det Indre af de sydamerikanske Skove, en Deel af Corderillas-Bjergene og Qvito's berømte Paradiis.

Ham syntes det at være ligesaa kjært, som mig, at kunne gjøre denne Reise i forøget Selskab. I de Sammenkomster, hvori vi lagde Planen til vor Vandring, lærte jeg at kjende Capitainen som en aaben, forstandig og redelig Mand, der i sit mangelund bevægede Liv, havde samlet sig store Erfaringer. Hans Yndling, Cadetten Lincolm, en Ungersvend paa atten Aar, besad en ualmindelig Aandsfyrighed, og lagde i sit hele Væsen en særdeles kjæk Characteer for Dagen.

Vi Tre og min Jæger Frank forlode, en klar Morgen, Staden Guayaquil. To Indianere viste os Vei. I nogle Dage mødte os intet Mærkeligt,

indtil vi begyndte at bestige Bjergets Fod. For vore henrykte Blikke udbredte sig en lang Kjæde af Andesbjergene, amphitheatralsk opstigende indtil de høieste Spidser, smykket med Skove, der prangede i broget Farveblanding. Hist reiste det mægtige Chimborasso sit sneebedækte Hoved — hist, længere mod Høire, sendte Cotopaxi's lavere Top en Røg- og Ildsøile mod Himmelhvælvingen, og utallige andre Bjergspidser stege, i sælsomme Former, iveiret fra de vidtudstrakte Cordilleras.

Med en hellig Gysen betraadte jeg den smale Sti, som førte os ind i de mægtige Skove. I Løvhvælvingen over vore Hoveder sprang lystige Aber hid og did — spraglede Papagøier tjaddrede uophørligt — Ørnene nedsendte af og til et Skrig fra de vældige Cypresser, hvori de byggede Rede. Det var en uafbrudt, naturlig Concert. — Da vi vare komne dybere ind i Skovene, vakte de enkelte Mærkværdigheder, her frembøde sig overalt, vor Forundring paany. De herlige Palmer med deres brede bøiede Sværdblade, den prægtige Magolie, det sælsomme Sæbebærtræe, det ranke Voxtræe, den altid grønne Eeg — fremragede stolt over lavere Orangelunde, i hvis søde Duft Vanillens aromatiske Aande blandede sig. — Capitain Wharton, som nøie kjendte Ostindien, underholdt mig ved lærerige Sammenligninger mellem begge Lande, medens den kjække Sokadet James Lincolm, iilte foran Indianerne, istemmende en lystig Vise.

Pludseligt forstummede hans Sang. Vi hørte ham udstøde et sagte Skrig og strax efter affyre en Pistol. Vi skyndte os, og fandt ham, til vor Forundring, staaende i fuld Latter paa et Sted, hvor Stien var saa smal og Løvet saa nedhængende, at neppe et Menneske kunde trænge sig igjennem. Bag den tætte Bambusvæg befandt sig et af de mærkværdige Træer, hvis Blomster har en skuffende Liighed med den menneskelige Haand. Adskillige af disse Blomster havde trængt sig gjennem Løvtaget, og nedhang saa dybt, at Kadetten pludseligt følte sig berørt af en af dem. Rask saae han op, og da han nu fik Øie paa en Mængde nedhængende Hænder, var hans første Tanke, at indianske Røvere havde skjult sig i Trætoppene, for herfra at overfalde den lille Karavane. Uden nærmere Undersøgelse havde han affyret sin Pistol, men hvor stor var hans Forundring, da han nu saae nogle af disse formeente Hænder falde ned! Han tog en af de skuffende Blomster op, og maatte nu lee ad sig selv.

Mod Aften begyndte vore Førere at fordoble deres Skridt. Vi ilte efter dem, og hørte dem snart udstøde et høit Glædesskrig. Da saae vi Aarsagen til deres Jubel. Ved Skinnet af en mægtig Ild saae vi, paa en rummelig, af Skoven trindtomgiven Plet, en lille indianst Landsby. Sex Hytter svævede paa Træstammer i Luften. Til enhver af disse Vaaninger førte en Rørstige. — En Indianer, hvis Forretning det var, at holde Ilden vedlige, besvarte vore Veiviseres Skrig i samme Tone, og disse gave os nu tilkjende, at vi her kunde tilbringe Natten.

Man førte os ind i den største Hytte. Da vi traadte ind, reiste der sig en gruelig Larm blandt de med Børnene paa eet Leie hvilende Husdyr, Hunde, Svin og Høns.

Aarle om Morgenen betraadte vi atter Skovens Skyggegang. Vi havde ikke gaaet langt, da der mødte os noget, som let havde kunnet koste den muntre Søkadet Livet. Han var, som han pleiede, et Stykke forud. Da saae han Noget ligge for sig, der saae ud som en tynd Træstammes udhulede Bark. Den kjække Yngling berørte det med sin Stav, for at kaste det tilside. Men neppe havde han gjort det, før han saae, at det var en Slange, som nu, med en klapprende Larm, ringede sig sammen, fæstede de grønne Øine stivt paa ham, og lavede sig til at fare paa ham. Uforfærdet, men ogsaa raadvild, stod James Lincolm ligeoverfor Udyret. Da foer, hurtigt som Lynet, den Ældste af vore Indianere forbi ham, og traf Slangen, med et Slag af sit tykke Bambusrør, saa haardt i Hovedet, lige mellem de truende Øine, at den, efter en krampagtig Bevægelse, lukkede dem for stedse. — Indianerne opløftede et Triumphskrig, og vi saae nu disse to Mennesker, som hidtil havde viist sig kolde og mørke, med Rasenhed kaste sig over den dræbte Slange, afskjære Hovedet med samt de skrækkelige Gifttænder og flaae Huden af Dyrets Legeme. Under denne Forretning bleve de gandske snakkesomme, og fortalte os, at dette var den giftigste af alle Klapperslanger, den saakaldte Rædselsslange, som man yderst sjelden traf i Skovene, og hvis Kjød af alle Indianer agtedes for den

kosteligste Lækkerbidsken. Hvormeget vi end drevepaa Reisens Fortsættelse, kunde vi dog ikke afholde dem fra, at tænde en Ild af tørre Rør, riste nogle Stykker af Slangekjødet derover, og gjøre sig tilgode dermed.

Skoven blev efterhaanden lysere, og det varede ikke længe, inden vi traadte ud under aaben Himmel. Her aabnede sig pludseligt en henrykkende Udsigt for os. Hidtil var det gaaet opad Bakke, og vi befandt os allerede i en betydelig Høide, som vort Øie nu først kunde maale. I en dyb Huulning bruste en mægtig Strøm; paa den modsatte Side udbredte grønne Cedre og det vidtskinnende Marietræe et skyggefuldt Tag. Orange og Vanille overstrømte os med den sødeste Velluqt. Baggrunden sluttedes af Bjergenes Konge, det himmelstormende Chimborasso. Her besluttede vi at holde Middag. Vi toge vort Forraad frem, og nøde vort Maaltid i Skyggen af en bredbladet Palme, idet vi fordybede os i en levende Samtale.

Pludseligt gav den ene Indianer os et Tegn at tie, lagde Øret mod Jorden, og syntes at lytte efter en fjern Larm, som vi slet ikke fornam. Vi taug, og saae paa ham. Faa Minuter efter stod han sagte op, og vinkede os efter sig ind i Skoven. Ofte stod han stille, og lagde Øret til. Efter en kort Vandring hørte ogsaa vi en qvindelig Stemme raabe om Hjelp. Raskere gik vi fremad. Neppe vare vi istand til at holde den fyrige Lincolm tilbage. — Nu hørte vi Raabet gandske nær. Paa et Vink af vore Førere standsede vi, og bleve nu, da de gandske stille havde

bøiet nogle Grene tilside, Vidner til et Syn, som strax bevægede os til, at gribe til vore Bøsser.

For vore Blikke laae et frit Rum af ringe Omfang. I Midten blussede en Ild, om hvilken der sadde adskillige Mænd i pjaltede spanske Uniformer. De vare væbnede med Kaarder og Pistoler, og syntes at holde Raad over en ung, meget smuk Indianerinde, som var bunden til et Træ med dybt indskjærende Strikker. Hun havde en paafaldende hvid Hud, og kunde vel neppe tælle femten Aar. Begge vore Veivisere toge Bue og Pile frem, men vi betydede dem, at holde sig stille, til vi gave Tegn til Angreb.

Nu syntes Spaniolerne at være paa det Rene med deres Beslutning. En af dem nærmede sig Pigen, og sagde: „Du vil altsaa ikke bekjende, hvor Din Stamme har sine Vaaninger?" — „Nei!" svarte Indianerinden hulkende, men bestemt. — „Godt, Barn! svarte Spanieren med en Haanlatter: saa vil Du da vel endnu mindre lade Dig bevæge til selv at føre os til Dine Forældres Hytte?" — „Nei!" svarte Pigen atter. — „Vi ville dog see, hvorlænge Fuglen vil synge i denne Tone!" Med disse Ord tog Umennesket et brændende Bambusrør udaf Ilden, og nærmede sig Pigen. — Vi vare endnu ikke færdige med at lade. Men længer kunde den fyrige James ikke holde sig. Han kastede sin Bøsse tilside og sprang frem, just som Spanieren vilde berøre Pigens nøgne Skulder med Branden. „Afskyelige Niding!" skreg han, og affyrede begge sine Pistoler paa Pigens Bøddel. Samme Øieblik peb Indianernes Pile i Luften. Med knust Hoved og to Pile i Hjertet styrtede Spa-

nieren til Jorden. Hans Staldbrødre saae forfærdede op. Nu saae de os træde frem bag Buskene og lægge an. Endnu engang fløi to Pile over, og saarede to Spaniere, dog ikke betydeligt, thi strax greb hele Banden Flugten.

Søkadetten havde imidlertid løst Indianerindens Baand. Neppe saae hun sig fri, før hun sank ham tilfode og takkede ham med brændende Inderlighed. Vi erfarede, at hendes Navn var Yanna, og at hun med sine Forældre beboede en dybt i Skoven liggende Landsby. Imorges var hun gaaet hjemmefra, for at sanke Cocabær. Hun havde vovet sig for langt bort, og havde pludseligt seet sig omringet af disse vilde Mænd, som havde forlangt, at hun skulde vise dem Veien til sit Hjem. Det Øvrige vidste vi.

Vi kunde ikke modstaae hendes Bønner, at følge hende til sit Hjem. Med al et Naturbarns uskyldige Naivitæt lagde hun sin Glæde over vor Foielighed for Dagen. Hun dandsede omkring os i saa yndige og henrivende Stillinger, at Europa's første Konstdandserinde kunde have lært Meget af hende. Hun bandt Krandse af lifligt duftende Blomster, og smykkede os dermed. Men altid fik James den smukkeste.

Endnu før Aften naaede vi den Landsby, Yanna's Forældre beboede. Vi studsede ved her at finde et stort Antal Vaaninger af betydeligt Omfang og anseelig Høide, alle sammensatte af Bambus, og, til Beskyttelse mod Slanger og Rovdyr, hvilende paa høie Pæle. Inden faa Øieblikkes Forløb saae vi

os omringede af Landsbyens samtlige Beboere, deres Farve var næsten ligesaa hvid som Europæernes. Snart havde Yanna blandt dem fundet sine Forældre: hun tiltalte dem med stor Fyrighed, og med de meest levende Bevægelser. Vi betragtede dem imidlertid. De bare en særegen Dragt og behandledes af de Øvrige med en Ærefrygt, som vidnede om, at Yanna's Fader var denne Stammes Overhoved.

Neppe havde Pigen fortalt dem Alt, før de iilte hen imod os, knælede for os, og kysfede vore Klæder og Hænder. De inderligste Taksigelser strømte over deres Læber. Hele Hoben var sjunken paa Knæe tilligemed dem. Saaledes bleve vi, heel uventet, Gjenstanden for en talrig Indianerstammes Ærefrygt. — Pludseligt bleve vi grebne af mange Hænder, løftede op og baarne i Triumph til Yanna's Forældres Bolig, hvor vi bleve vederqvægede med allehaande Forfriskninger. Ubemærkt var imidlertid vor Soekadet forsvunden, og Yanna med ham. Smilende gjorde Wharton mig opmærksom derpaa. Da Ynglingen igjen traadte ind, holdt han ved den ene Haand den yndige Yanna, i den anden en Blomsterkrands, som hun havde flettet, og som han, i sød Hengivelse og Aldspredelse, gav til Priis for vore Blikke. Capitain Wharton brast i Latter, da han saae den unge Søemand smykket med dette Kjærlighedens idylliske Ordenstegn. „James! raabte han paa engelsk: Du har forliist Roeret, og Dit Skib driver paa en Sandbank. Dit Compas er forqvaklet, og i dets Sted færdes Du med forfængelige Ting, som ere visnede indem i Mor-

gen. Giv Agt paa Dit Hjerte, min Søn!" Beskjæmmet og forvirret saae James paa sin Krands. Derpaa kastede han den, med en rask Bevægelse, udaf Vinduet, og slap den unge Indianerinde, der, som om hun havde forstaaet Meningen af Wharton's Tale, rødmende gik ud. — Næste Morgen skiltes vi ad. Yanna's Øine svømmede i Taarer. Ak, vi ahnede ikke, hvor snart og under hvor sørgelige Forhold vi skulde vende tilbage til disse fredelige Vaaninger.

Inden vi betraadte Skoven, saae vi os endnu engang om efter den gjæstmilde By. Mange forsamlede Indianer tilraabte os en Afskedshilsen; Yanna's hvide Tørklæde flagrede i Luften. Jeg gav Agt paa Sokadetten. Han syntes fuldkommen at have betvunget sit Hjerte. Men han var bleven alvorligere. Hans glade Bevægelighed, hans lette Sind var forsvunden. Han fløi ikke mere forud, hans muntre Sang lod ikke mere.

Snart forlode vi Skovens Skygge, og traadte paany ud til Bjergranden af den vide Huulvei, som alt igaar Middags havde ligget for vore Fødder. Den mægtige Strøm hvorover vi svævede, vandrende paa den stenige Skrænt, strømte ned i Dalen i frygtelige Cataракter. Kun Mand for Mand kunde vi fortsætte vor Vandring. Chimborasso's brede Fod viste sig for os i stedse større Udstrækning, men dets sneebedækte Top skinnede ikke mere over til os i uformørket Klarhed. Et rødt Taageslør, som lagde sig dybere og dybere, havde skjult den. Vore Indianere anfaae det ikke for

noget godt Tegn, men meente, at der forestod et stort Uveir.

Og det forholdt sig virkeligen, som de frygtede. Taagen bedækkede snart hele Bjergets Fod. Atmosphæren, hvori vi vandrede, var brændende, og dog saa fugtig, at Værkerne i vore Lommeuhre anlob af Rust og gik i Staa. Floden ved vore Fødder bruste stærkere, og udaf Klippekløfterne, som befandt sig paa den ene Side af vor Vei, fremstyrtede pludseligt rivende Bække, som førte smaae Træstammer og en Mængde Stanger med sig. Ofte strømte en saadan Bæk paa En af os, og vi havde Møie med at holde os paa Benene. Nu lod ogsaa Tordenen sig høre, og det med en Magt og et Gjenlyd i de høie Bjerge, hvorom Ingen kan gjøre sig noget Begreb. Det var, som om alle uhyre Klippemasser styrtede sammen over os. Lyn fulgte paa Lyn. Over os, om os, under os — Alt et Ildhav.

Vore Veivisere meente, vi maatte opsøge et Tilflugtsted mod det stedse voxende Uveir. Medens vi, under et Klippetag, fandt nødtørftigt Ly, iilte En af dem forud, at opsøge et Asyl. Efter en halv Times Forløb vendte den udsendte Indianer tilbage. Han havde fundet en rummelig Hule, som lovede os fuldkommen Sikkerhed. Strax begave vi os paa Veien did, og naaede med stor Møie og Fare Hulen.

Endnu stedse larmede Uveiret saa mægtigt, at vi ikke vare istand til at høre vore egne Ord. Jeg havde leiret mig nær ved Indgangen, og kunde gjennem Aabningen, der var lav og smal, betragte en liden Deel af den rædselfulde Scene. De høieste Cedres

Toppe styrtede ned, knækkede som Rør; døde Aber og Papegøier laae paa Jorden, ihjelslagne af de nedfaldende Grene; Vandet samlede sig i den Sti, ad hvilken vi vare komne, og bruste frem som en Skovstrøm. Efter Alt, hvad jeg saae, maatte jeg gjøre mig fortrolig med den Tanke, maaskee at tilbringe nogle Dage i denne Hule. Jeg kjendte ikke disse Egnes Eiendommelighed. Da Regnen hørte op, besluttede vore Førere at forlade Hulen, for at undersøge om vor Vandring kunde fortsættes. Til min Forundring saae jeg nu, at Vandet udenfor gandske havde tabt sig.

Imidlertid blev det saa mørkt i Hulen, at vi, saa Skridt fra Indgangen, ikke kunde see en Haand for os. Vi vare just i Begreb med at gaae udenfor, indtil Indianerne vendte tilbage, da en sælsom Stønnen og Brummen i Hulens Baggrund holdt os tilbage og vakte vor hele Opmærksomhed. Wharton og jeg lagde Øret til. Men den forvovne Søkadet og min Frank gik hen i Baggrunden og samlede om sig med Hænderne, hvor Lyden kom fra. „Hvad ville I gjøre? raabte Capitainen, da han bemærkede det: Det er farligt, at nærme sig Noget, man ikke kjender. Kommer strax tilbage! I dette Land lurer Fordærvelsen under tusind nye Skikkelser!"

De hørte ham ikke. De havde fordybet sig i Hulen, og vendte nu tilbage med Forundringsudraab. Hver af dem bar i Armen et ungt, sælsomt tegnet Dyr, af en Kats Størrelse, men af stærkere Bygning og forsynet med store skarpe Skjæretænder. De unge Dyrs Øine skinnede grønt, stærke Kloer fandtes paa

deres Poter, og den blodrøde Tunge hang spillende udaf Munden.

Neppe havde Wharton seet Dyrene, før han, i den høieste Forfærdelses Tone, raabte: „Strax herfra, eller vi Alle ere forlorne! Vor Ulykke har ført os til . . . . Han afbrødes af vore Indianeres frygtelige Angstskyl. De kom styrtende tilbage. Et skrækkeligt Ord af deres Mund viste os strax den farlige Stilling, hvori vi befandt os. „En Tiger! En Tiger!" skrege de langt borte. Capitainens ufuldstændige Tale var nu klar; vor Ulykke havde ført os til det blodtørstigste Dyrs Leie.

Det rasende Dyr maatte være Indianerne i Hælene. Med ualmindelig Hurtighed klattrede de op i to høie Cederstammer, som stode i Nærheden af Hulens Indgang, og skjulte sig i deres Toppe. Efter en forbigaaende Bestyrtelse, som, for nogle Øieblikke, gjorde mig uvirksom, greb jeg til min Bøsse. Men Wharton havde gjenvundet sin hele Kulde og Fatning, og, idet han selv lagde Haand derpaa, opfordrede han os til at vælte en stor Steen, som laae nærhos, for Indgangen. Følelsen af den sig nærmende Fare forøgede vore Kræfter. Alt hørte vi Rovdyrets frygtelige Brøl. Vi vare forlorne uden Redning, hvis det naaede Indgangen, inden vi fik den spærret. Nu foer det frem i uhyre Spring, nu saae vi, hvorledes det bukkede sig, for at smutte ind gjennem Aabningen, men i dette vigtige Øieblik var ogsaa vort Værk fuldbragt, og den svære Steen holdt Dyret ude.

Mellem Stenen og Indgangens øverste Væg var der bleven en Kløft. Derigjennem saae vi en Deel af Tigerens Hoved, saae dens gloende Øine, der dreiede sig som Hjul, og stirrede ud til os. Frygteligt gjenlød dens græsselige Brøl i Hulens Hvælving, og besvartes af Ungernes høse Brummen, som Lincolm og Frank havde kastet langt bort. Forgjæves stræbte vor blodsnysende Fjende, med sine Kløer at rokke Stenen; forgjæves søgte han, idet han stemmede sit Hoved derimod, at skyde den bort med al sit Legems Kraft. Disse mislykkede Forsøg forøgede hans Raseri. Hans Brøl blev til et grueligt, Hjertet gjennemskjærende Hyl, og hans stedse klarere funklende Øine sendte Lyn ind i vort Opholdsteds Nat.

„Nu er det Tid at skyde paa ham! sagde Wharton med sin sædvanlige Rolighed: Sigter lige paa hans Øine, saa gaaer Kuglen gjennem Hjernen, og det Udyr forstyrrer os ikke mere!" Frank greb sin Dobbeltbøsse; James sine Pistoler. Den Første holdt begge sine Geværs-Mundinger saa nær for Dyrets venstre Øie, at der, mellem hine og dette, kun var et Rum af nogle Tommer; Sykadetten gjorde ligesaa.

Efter Whartons Kommando trykte Begge løs i samme Øieblik. Men intet Skud fulgte, og idet Tigeren syntes at ahne, at Hanernes Klik havde et Angreb paa ham til Hensigt, sprang han brummende bort fra Aabningen, men vendte strax tilbage, for at lægge sig paa sin forrige Plads.

Krudtet i begge Skytternes Bøsser var bleven vaadt. Medens de droge de ubrugbare Ladninger udaf Løbene, ilte Wharton og jeg til vore Jagtbøsser, for raask at lade dem. Vort Krudtforraad havde vi, for desbedre at bevare det mod Fugtighed, gjemt i en Blikbøsse. Vi søgte efter den, hvor vi havde lagt vort øvrige Tøi, men kunde ikke finde den straxs. Nogle Skridt fra Indgangen var det gandske mørkt i Hulen, og vi maatte derfor føle os frem. Omsider mødtes vi hos en af de unge Tigre, som James og Frank havde kastet bort. Vi hørte en Larm, som om Dyret legede med en Ting af Metal, og det var Krudtbøssen som vi søgte. Men ulykkeligviis havde Dyret med sine Kløer faaet Laaget op, saa at alt Krudtet var spildt paa den fugtige Jord og gandske bedærvet. Denne skrækkelige Opdagelse vakte vor høieste Bestyrtelse. Kun Wharton sagde med sin urokkelige Kulde: „Alt er forbi! Vi have kun Valget imellem, enten at døe af Hunger tilligemed de artige Smaadyr, som med os beboe dennne Hule, eller at aabne Indgangen for den blodtørstige Gamle, for saaledes desto snarere at faae Ende paa det.“ Derpaa tog han sin Plads bag Stenen, som beskyttede os mod Tigerens Angreb, og saae ham uforfærdet i de gnistrende Øine. James bandte og dominerede. Frank tog, med indædt Harme, en Strikke op af Lommen, og ilte — jeg ahnede ei i hvad Hensigt, hen i Hulens Baggrund. Snart hørte vi der en hæs, hurtigt forbigaaende Stønnen. Tigeren, som vel ogsaa hørte den, blev uroligere, trak sig tilbage, og foer hid og did, uden-

for Hulen, i vilde Spring. Af og til stod han stille, strakte Halsen hen mod Skoven, og udbrød i en frygtelig, bedøvende Hylen. Disse Øieblikke benyttede vore tro Indianere til fra Træerne af at afskyde deres Pile paa ham. Han blev truffen adskillige Gange, men de lette Pile prellede tilbage fra hans haarde Hud. Omsider lykkedes det En af dem, at saare ham tæt ved Øiet, saa Pilen blev siddende i Saaret. Herved bragtes den i høieste Raseri, han sprang opad Træerne, og klamrede sig med Forpoterne til Stammen, som om han vilde rive den om. Lidt efter lidt blev den roligere, befriede sig paa en meget snild Maade for Pilen, og lagde sig paany udenfor Hulen.

Nu kom Frank frem af Hulens Baggrund. Et Blik paa ham viste os, hvad hans raa Jægergemyt havde forledt ham til. I hver Haand bar han Enden af en Strikke, hvorved Tigerungerne hang, med en Løkke om Halsen. Han havde qvalt dem. — Inden jeg kunde hindre det, skjød han dem ud gjennem Aabningen til den Gamle. Neppe saae denne sine Unger hos sig, før han betragtede dem nøie, og vendte dem forsigtigt fra den ene Side paa den anden. Nu først bemærkede han, at de vare døde. Dette sagde os et saa skjærende Smerteshyl, at vi, af Frygt for at miste Hørelsen, maatte holde for vore Øren.

Da jeg bebreidede min Jæger den grusomme Handling, han, uden min Befaling, havde gjort sig skyldig i, mærkede jeg paa hans studse Svar, at ogsaa han havde opgivet alt Haab om Redning, og at

han, under disse Omstændigheder, betragtede Forholdet mellem Herre og Tjener som opløst. Anderledes forholdt det sig med Capitainen og Søkadetten. Denne viste samme Ærefrygt og Hengivenhed for sin Foresatte, som om han stod paa Dækket af sin Fregat. For mine egne Følelser er jeg ikke istand til at aflægge noget Regnskab. Det bares mig dog stedse fore, som om der maatte komme uventet Hjelp. Ak, jeg kunde ikke beregne de Offere, min Redning skulde koste!

Tordenen taug, og Stormen var bleven til en sagte Vind. Lystig Fuglesang lød atter i Skoven; Solen speilede sig i Draaberne paa Bladene. Vi saae, gjennem Aabningen, hvorlunde Naturen gjenopfriskedes efter Elementernes Kamp, men vi havde intet Haab til Livet, vi befandt os i en Grav, af hvilken der ei var nogen Frelse.

Tigeren havde lagt sig ned hos sine døde Unger. Vi kunde ret betragte ham nu. Det var et smukt Dyr af kraftig Vext og betydelig Længde. Lemmerne vare udstrakte, men viste, i hver Bevægelse, deres uhyre Muskelkraft. En Dobbeltrad af store, skarpe Tænder, stod vidt nok aaben, for at lade os see den blodrøde Tunge, fra hvilken det hvide Skum neddryppede.

Pludseligt lød et nyt Brøl til os fra det Fjerne. Tigeren reiste sig, og svarte med et ynkeligt Hyl. Samme Øieblik istemte vore Indianere et frygteligt Skrig, som forkyndte os en ny, truende Fare. Faa Øieblikke efter bleve vi udrevne af vor Uvished.

Et andet Tigerdyr, ikke gandske saa stort som det Første, nærmede sig i uhyre Spring; dets Legem var bedækket med Skum. „Den Fjende vil vorde os haardere end den Anden! sagde Wharton: Det er Moderen, og hun kjender ingen Barmhjertighed mod Den, som berøver hende sine Unger."

Det Hyl, Tigerinden udstødte, efter at hun havde undersøgt sine Ungers Lig, overgik i Frygtelighed Alt, hvad vi hidtil havde hørt. Tigeren blandede sine skrækkelige Klagetoner derimellem, og den Larm, som opstod ved begge disse Stemmers Forening, syntes mig saa utaalelig, at jeg allerede vilde trække mig tilbage i Hulens Baggrund, for at formindske dens Indtryk, da den pludseligt gik over til en høs Brummen, og, som vi kunde bemærke gjennem Sprækken, Tigerinden rakte Hovedet iveiret, aabnede de dampende Næseboer vidt og sienspnligen søgte efter sine Ungers Morder.

Snart havde hun opsporet os, og nu gjorde ogsaa hun alle mulige Forsøg paa at trænge ind i vort Tilflugtsted. Maaskee var det ogsaa, ved hendes uhyre Anstrengelser, lykkedes hende, at bortvælte Stenen, hvis vi ikke, med forenede Kræfter, havde holdt imod. Da hun saae, at hendes Bestræbelser vare forgjæves, trak hun sig lidet tilbage og betragtede Hoien, hvori vor Hule befandt sig, med funklende Øine. Pludseligt kom hun igjen tilbage. Vildthylende sprang hun op ad den Steen, som spærrede Indgangen, og ned igjen, i ubegribelig Hurtighed. Tigeren laae imidlertid rolig henstrakt hos sine Unger. Hunlbrølende gik hun langt om længe hen til ham; han

reiste sig, og istemte hendes Brummen. Nogle Øieblikke stode Begge hos hinanden, ligesom raadslaaende. Derpaa satte de sig pludseligt i Trav, og forsvandt for vore Øine. Fjernt lød endnu deres svage Brøl; derpaa forstummede det gandske.

Nu meente jeg, vi vare reddede. Men alvorsfuld rystede Wharton paa Hovedet og sagde: „Smigre Dem ikke med det Haab, at disse Dyr tabe os af Sigte, før de have hævnet sig paa os. Denne Hule bliver vor Grav. Herfra er ingen Flugt at haabe, og de Timer, hvori vi endnu have at leve, ere talte." — Alligevel saae vi dog, i næste Øieblik, et Glimt af Haab. Til vor Forundring saae vi begge Indianerne staae udenfor Hulens Indgang. De opfordrede os til at vove det eneste Redningsforsøg, som endnu var muligt. Dette bestod i hastig Flugt, medens Tigrene omløb Høien, for at søge en anden Gjennemgang til Hulens Indre.

I stor Hurtighed blev Stenen væltet bort, og vi krøb nu frem af vor Grav. Wharton var den Sidste. Han havde ikke villet lade sin gode Dobbeltflint i Stikken; vi Andre derimod stræbte kun at komme bort. I en Frastand hørte vi nu atter Tigrenes Brøl, og vi fulgte Indianernes Exempel, som styrtede frem ad en Sidesti.

Ved de Træstammer, Stormen havde kastet i Veien, og ved Jordens Slibrighed blev Flugten gjort meget vanskelig. Wharton, der, som de fleste Sømænd, havde en tung Gang, havde ondt ved at

følge os, og vi maatte tidt afbryde vort Løb, for at faae ham med. Sokadetten veeg ikke fra ham.

Omtrent en halv Time kunde vi have fortsat vor Flugt, da vi kom ud af Skoven. Vi stode ved Skrænten af en nøgen Høi, og Stien førte nu hen ved Randen af en Bjergkløft. Pludseligt hørte vi de foranilende Indianer udstode et høit Skrig — et Hyl sagde os, at Tigrene forfulgte os.

Med Fortvivlelsens Hast styrtede vi ned ad Stien, hen mod Klippekløften. Over denne svævede en af hine luftige Sivbroer, som, ved hvert Trin, vakle hid og did, og kun med Sikkerhed kunne betrædes af en Indianers lette Fod. Dybt nede bruste Skovstrømmen, og tusinde Klippespidser ragede truende iveiret. James, min Jæger og jeg slap heldigt over. Men Wharton stod endnu midt paa det stærkt vaklende Overgangspunkt, og søgte at gjenvinde den tabte Ligevægt, da begge Tigrene viste sig ved Skovens Rand, og, idet de fik Øie paa os, stormede nedad Høien med rasende Brøl, i mægtige Spring.

Nu havde Wharton omsider naaet Randen af Klippekløften. Vi vare klattrede op ad en stenig Høi. Kun James Lincolm var bleven staaende ved Sivbroen, og hjalp sin Capitain at betræde den faste Grund.

Hvor nær nu end de frygtelige Dyr allerede vare os, saa tabte dog Wharton ikke sin Fatning. Han knælede ned, og overskjar med sin Kaarde de Strikker, som holdt Broen fast paa denne Side. — Neppe havde han reist sig, før Tigerinden styrtede hid, og, uden mindste Ophold, strax gjorde et Forsøg paa, at

springe over Klippekløften. Det var et frygteligt skjønt Syn, at see det mægtige Dyr svæve høit i Luften over Afgrunden. Dette Skuespil var forbigaaende, som et Lynglimt. Dyrets Kraft havde ikke været tilstrækkelig til det uhyre Spring. Det styrtede i Dybet, og sønderrevet paa Klippetakkerne.

Tigeren lod sig ikke afskrække ved hendes Skjebne. Han var heldigere end hun. Det lykkedes ham, ved et kjæmpemæssigt Spring at naae den modsatte Rand, saa han, med Forpoternes Kløer, kunde klamre sig ind i denne, og nu stræbte at trække Bagbenene efter sig.

Indianerne udstødte et vildt Skrig, og vilde søge deres sædvanlige Tilflugt i høie Træers Toppe. Men inden de kunde udføre denne Hensigt, gjordes der, paa en ligesaa uventet, som for os sørgelig Maade, Ende paa al Fare.

Wharton, som befandt sig nærmest ved Kløften, treen Tigeren modig imøde, og stødte ham sin Kaarde i Brystet indtil Fæstet. Dog bersvedes Dyret endnu ikke gandske sine Kræfter. Det havde været heldigt nok til at bringe en af sine Bagpoter paa Kløftens Rand, og slog nu den høire Forklo i sin Modstanders Laar. Men endnu tabte han ikke sin Fatning. Med den venstre Haand greb han fat i en ung Træstamme, som stod tæt ved ham, og holdt sig fast ved den, medens han med den høire vendte sin Kaarde i Tigerens Bryst, og, med tilbageboiet Overkrop, undveeg det rasende Dyrs Svælg.

Alt dette var faa Øieblikkes Værk. Indianerne, Frank og jeg ilte ned, at staae Capitainen bi.

Men James var allerede hos ham. Han havde grebet Capitainens Gevær, som laae hos ham paa Jorden, og førte nu med Kolben et saa frygteligt Slag mod Tigerens Hoved, at Denne slap Capitainen og styrtede bedøvet i Afgrunden. Men den heltemodige James havde ikke beregnet Kraften af det vældige Hug. Han rumlede frem ad — nu ravede han ved Afgrundens Rand — nu greb hans Haand efter et Holdepunkt — Alt forgjæves! Just som jeg troede at være nær nok, for at kunne rive ham tilbage, gled hans Fod — endnu et Par Øieblikke svævede han over Afgrunden — derpaa styrtede ogsaa han i Dybet.

Det skrækkelige Klagehyl, vore Indianer udstødte, da de saae den ulykkelige Sokadet forsvinde i Dybet, gav mig min Besindelse tilbage, som jeg for et Øieblik havde tabt. Men Wharton blev liggende i dyb Afmagt ved Kloftens Rand. Vi undersøgte hans Saar — han var græsseligt forreven. Blodet flød ustandseligt af den lange og brede Vunde. Overbenet var togange brudt. Indianerne hidbragte Planter og Urter, stillede Blodet dermed, og forbandt Saaret. Capitainen var gandske bevidstløs. Hans Aandedræt gik tungt; hans Puls slog feberagtigt.

James var ikke at øine. Aftenen var brudt ind. Vi maatte bestemme os til, at tilbringe Natten paa den nøgne Klippehøi. Indianerne gjorde et Baal, for at holde Rovdyrene fra vort Leie. De hidbragte ogsaa nogle Frugter — og vi holdt et Maaltid, som var det sørgeligste i mit Liv.

Ingen Søvn kom den hele Nat i mine Øine. Jeg sad ved Wharton's Side og lyttede til hans Aandedræt. Det blev stedse tungere. Hans Hoved brændte, hans Hænder bevægede sig som i Krampe. Hans Bevidsthed vilde ikke vende tilbage.

I denne Tilstand tilbragte han hele Natten. Indianerne mente, det var bedst, at bringe den Saarede tilbage til den Landsby, Yanna's Forældre beboede og siden søge efter den ulykkelige Sødadets Liig. De udbredte adskillige Fletninger af friske, stærke Grene, som skulde danne en ny Bro over Kløften. Paa en Baare blev Wharton bragt over. Det var en sørgelig Vandring. Undervejs slog Wharton Øinene op, men lukkede dem strax igjen, og laae ligesaa ubevægelig som før. Først mod Aften naaede vi vort Maal. Vore indianske Venner yttrede den meest levende Deeltagelse i vor Ulykke. Hele Stammen samledes om os, og udbrød i et grueligt Klagestrig, da vi fortalte James Lincolm's skrækkelige Ende. Yanna henslød i Taarer. Hendes Brødre gik strax bort, at opsøge Liget, ledsaget af mange Landsmænd, endogsaa af Yanna selv. De havde forsynet sig med Fakler. Frantz fulgte med dem. Jeg blev tilbage hos den Saarede. Han laae endnu bevidstløs hen. Mod Morgen overvandt Søvnen mig. En eensformig Klagesang vakte mig. Det var Indianerne, som kom tilbage med Sødadettens Liig. I Spidsen var Yanna. Jeg ilte dem imøde, men gjøs tilbage, da mit Øie faldt paa den Afsjelede. Indianerne havde lagt ham paa begge Ti-

gerhudene, med hvilke de havde bedækket den af Grene flettede Baare.

Strax blev James Lincolm stedt til Hvile paa Indianernes Begravelsesplads. Yanna offrede sit bedste Smykke, det herlige sorte Hovedhaar, og lagde det i Graven til Den, der havde helliget hende sin første Kjærligheds vaagnende Følelser.

Da jeg, tredie Dags Aften, sad allene ved Wharton's Seng, bevægede han sig pludseligt. Han opløftede Hovedet, aabnede Øinene, og saae stivt hen i en Krog af Stuen. Paa een Gang forandredes hans Ansigt paa en sælsom Maade. Det blev langt og blegt, dets Træk syntes ligesom at forstenes. Jeg formærkede, at det var Dødens Haand, som berørte ham. „Det er forbi! stammede han, idet hans Øine stirrede stivt paa eet Punkt: Der staaer den graae Død!" Med disse Ord segnede han tilbage, og var ikke mere.

(G. Döring.)

Pandora's Æske.

I Menneskehedens Antik-Cabinet bliver Qvindelighedens Gemme altid det skjønneste og dog feilfuldeste, det meest dadleste, og dog det meest søgte Stykke. Det blinde Hedenskab, som vel, i enkelte Ting, saae meget klart iblandt, gav Qvinden en guddommelig Oprindelse, ligerviis som det igjen phantaserede sine Guddomme paa saare menneskelig Viis.

Prometheus, siger Mythen, skal have vovet, Guderne til Trods, at danne en Mand af Leer og at besjele Figuren med en, Jupiter selv fravendt Flamme; thi hans Skabning skulde, i Videnskabens umaalelige Rige, være lig Guderne selv. — Værket lykkedes over al Forventning. Prometheus kaldte sit Mesterstykke efter sig selv: Epimetheus. De fortørnede Olympiere, som fortrøde paa, at den Forvovne gjorde Indgreb i deres Magt, besluttede at hævne sig og at straffe ham paa det Føleligste.

Vulkan fik det fatale Hverv, at levere et Modstykke, dannet som Gudinderne selv. Han fuldendte sit Konstproduct saa vel, at hele Olympen bevidnede ham sin Tilfredshed dermed. Skjønhedens Gudinde sluttede den nyskabte Qvinde i sine Arme, og tændte, med et Kys, Elskovs og — Behagelysts Aand i hendes Inderste. Da begyndte det hulde Væsen at aande. Læber og Kinder brændte, som Morgen- og Aftenrøde; Øinenes Tryllespeil straalte i feierrig Skalkagtighed og Blyhed. Venus selv beklagede, ei at være en Mand, og havde hun ikke væ-

ret Kjærlighedens Gudinde, da havde hun, af Misundelse, maattet hade den nye Skabning.

Da hver af Gudinderne havde forlenet hende med en Gave, hjalp Gratierne hende at gjøre sit Toilette, ordnede hendes Lokkefylde, smykkede hende med Blomster, og omgave hende med det bølgende Slør. Tilsidst bragte de hende et sminkt Belte, dannet efter Aphrodites, som forener om Blyhed med al Kjærlighedens Trylleri. Da alt dette var skeet, holdt de et Speil for hende — dog ikke længer end et Øieblik. Hun følte sig sin Ynde bevidst, men denne Følelse var saa hurtigt forbigaaende, at den gladelig Rødmende kun troede at see et flygtigt Drømmebillede af sig selv. — Olympens Beboere kaldte hende Pandora, den Albegavede.

Alle Guder følte sig nu electriserede ved Synet af den deilige Skabning; de brændte af Kjærlighed, som Gudinderne af Misundelse og af Anger over deres Gavmildhed. Skinsygen vaagnede. Juno gav derfor, i Alles Navn, Zephyr den Befaling, saasnart som muligt at fjerne den Frygtede fra Olymp, og gav den Reisende, ved Afskeden, en Guldæske til Foræring.

Epimetheus vandrede, i den tidligste Morgendæmring, eensom ved Havets Bred, da den fortryllende Skikkelse kom til Jorden. Han havde tilbragt Natten med at betragte den stjerneklare Himmel, fordybet i dybsindig Forskning, sysselsat med intet Mindre, end at udgrunde Tingenes Væsen, for at faae en klar Anskuelse af Skabningens høieste Meed, hvis Herre han troede sig selv at være.

Han saae den Nedsvævende, og ansaae hende først for Aurora, siden for Solen selv, thi det kom ham vir-

keligen fore, som om han stod i Flammer. Han forglemte den hele Skabning trindtomkring sig, og saae kun hende for sig. Prometheus saae ned fra en Bjergtop og sukkede, da han saa uventet saae sit høie Project vorde til Vand. Guderne loe.

Paa eengang forlod al Viisdom den gode Epimetheus; han sloi hen til den menneskelige Gudinde, sank paa Knæe for hende, og udgjød sig i de syrigste Lovtaler og Forsikkringer. Saaledes havde Poesien Kjærligheden at takke for sin Tilværelse.

Pandora lyttede, rødmede, smilte, taug, syntes ikke ret at forstaae ham, slog Øinene ned, og rakte omsider, uden at tale et Ord, den Knælende Guldæsken med sneehvid Haand. Nu fik han Mod, greb med den Venstre den skinnende Gave, medens hans høire Arm omslyngede den skjønne Giverinde, og ristede ikke, før hun forstod ham, og aflagde Bekjendelsen om sin Gjenkjærlighed. Begges Henrykkelse blev nu saa stor, at selve Prometheus begyndte at frydes over de Elskendes Lykke og at smile ad sin forrige Bekymring.

Først da Hvedebrødsdagene vare forbi, faldt det de Nygifte ind at aabne Juno's Gave. Men, ovee! En Hær af sorte og blege Sorger sloi larmende og sukkende ud. Pandora græd, Epimetheus vilde fortvivle. Begge saae paa hinanden; de fandt hinanden ældre, mindre skjønne. Da traadte Prometheus til, og sagde: „Guderne sendte Dig, Epimetheus, et Onde, som Du maa elske. Vel ere alle Sorger losladte, men Haabet er bleven tilbage paa Æskens Bund. Giver det Kjærligheden til Vogterske, saa forlader det Eder aldrig, saa forskjønner det endogsaa Sorgerne.

(Kuffner.)

Ved min elskede Søsterdatters: Hanna Lunds Grav.

(død den 3die Decbr. 1826.)

Moder! Hør en Røst fra Evigheden,
Tonende som Wolharpens Klang!
Ikkun Du skal høre den derneden!
Ikkun Du forstaaer min Aandesang!

Sagtens taber den sin Klang blandt Støvet;
Høi dens Vellyd er i Wtherluft.
Hør den bedre, naar i Rosenløvet
Zephyr gynger sig i Blomsterduft.

Hør den bedre, naar i Aftenrøden
Solen daler mellem Bølgens Siv;
Og den synes at gaae ned til Døden,
Skjøndt den vaagner til forynget Liv.

Hør den tydelig, naar Høstens Stjerne
Spreder Guldglands over Jorderig.
Se, da staaer min Engel i det Fjerne,
Og paa sølvblaae Skyer vugger mig.

O, da hvisker jeg omt til Dit Hjerte,
Og min Stemme er som Harpeklang;
Og de første Ord, som Du mig lærte:
„Fader! Moder!" toner i min Sang.

„Ikke meer jeg blomstrer nu paa Jorden!
„Hist i lyse Aanders Hal jeg boer!
„Moder! vid: en Seraph er jeg vorden!
„En Udvalgt i Herrens Englechor!

„Alt jeg leved' i en bedre Zone,
„Da Din Taare paa min Grav nedflød;
„Dandsed' med Guds Engle om hans Throne,
„Leged' sødt i Herrens Faderskjød.

„ „Kom til mig! saa vinked' den Algode:
„ „Jeg forjetted' Dig mit Himmerig.

„„Kort er Glæden paa den dunkle Klode,
„„Evig Lys og Glæde boer hos mig.

„„Elementer i dens Grundvold bruser!
„„Lilljen knækkes i den vilde Storm!
„„Skjebnens Lyn dens Sølverkrone knuser!
„„I dens Hjerte gnaver lumske Orm.

„„Huldе Plante! nys begyndt at spire,
„„Rosenknop! Jeg tager Dig til mig!
„„Paradisets Have skal Du zire!
„„Ingen Uveirsstorm skal ramme Dig!"

„Og da steeg jeg mellem Myriader!
„Sjelen foldede sin Vinge ud!
„Ovenover Himlens Perlerader
„Bragte Engleskarer mig til Gud.

„Og der saae jeg, hvad Du ei kan fatte,
„Himlen aabned' sig for Aandens Blik;
„Og til alle de Smaaengles Skatte,
„Selv forklaret Engel, jeg indgik.

„Og dog var jeg endnu saa bedrøvet,
„Moder! thi jeg længtes efter Dig.
„Ømme Baand bandt Sjelen fast til Støvet,
„Himlen selv ei kunne fryde mig."

„„See dem da! saa toned' Herrens Stemme:
„„Vær usynlig tidt i deres Kreds!
„„See de Kjære, som Du ei kan glemme,
„„Siig dem: Du er fro og veltilfreds."

„Ømt han derpaa gav mig Cherubvinger.
„Salig blev jeg — himmelsk lykkelig.
„Let til Jorden jeg mig atter svinger;
„Moder! vink — saa er jeg nær ved Dig!"

Hvad, som Ahnelsen min Sjel indgav!
Søster! Denne Trøst jeg Dig indvier.
Lyt opmærksom ved Din Hanna's Grav;
Der gjentoner disse Melodier.

Uransagelig var Herrens Dom,
Da han tog vor lille, tro Veninde.
Som et yndigt Himmelsyn hun kom,
Ak desværre! Kom for at forsvinde.

Dog, hun svandt kun bort for Støvets Blik;
Sjelen aaner hende i sit Eden.
Skjøndt til Himmelfreden hun indgik,
Færdes hun maaskee endnu herneden.

Brister end de trange Jordebaand;
Maa end Muldets snevre Skranker vige:
Neppe overgaaer den frie Aand
Dieblikkelig i Himmerige.

Nei! imellem Tid og Evighed
Er et Rum, som Støvet ikke ændser;
Lige langt fra Gravens dunkle Bred,
Og fra Evighedens lyse Grændser.

Der, skjøndt ikke meer i jordisk Dragt,
Altsaa synlig ei for jordisk Die;
Luttret ved en ny og hellig Pagt,
Ved et Samfund med den Evighøie.

Knyttet dog endnu med ømme Baand
Til de elskte efterladte Sjele;
Svæver der den saliggjorte Aand,
Maa i deres Trylleskreds end dvæle.

Der, mit Hjertes Barn! Vi søge Dig
I de store, skjønne Dieblikke
Naar forsagte Sjel løsriver sig
Haab og Mod af Troens Kalk at drikke.

Der, forledet af min Phantasie,
Vil jeg troe jeg seer Din Skygge vandre,
Og i Kraft af Sjelesympathie
Skulle Aanderne forstaae hverandre.

Naar i Vaarens lyse Helligdom
Tidt jeg gaaer i Mark og Skov allene,
Vil jeg troe jeg seer Dig svæve om
Som en venlig Alf, bag Skovens Grene.

Naar fra Himlens høie, hvalte Blaae,
Maanen lysner i mit stille Kammer,
Vil jeg see Dig ved mit Leje staae,
Hvid og blid som Maanens blege Flammer.

Ja, hvorhen jeg stræber end at tye,
Maa jeg evig, evig Dig erindre; —
Alt maaskee man mægter at undflye,
Alt, undtagen Tanken i sit Indre.

Nys saa skjønne Løvter jeg Dig gav:
Barndomslyst til nære Juleglæde.
Ak, vor Gave blev en tidlig Grav,
Den vi nu med bittre Taarer væde.

„Christus, lød min Tale: kommer blid,
„Iført Himlens lyse Stjerneklæde,
„Til hvert artigt Barn ved Juletid,
„Lønner det med heel uventet Glæde."

„Faaer jeg saa en Dukke?" spurgte Du.
„Fleer end een, og Lam og Huus og Have."
Tidt Du mindtes det med barnlig Hu,
Længtes efter Christi Julegave.

Men han smilte: „Hvad er jordisk Tant?
„Livets Roser skarpe Torne skjuler,
„Tidt, naar Støvets Blændværk brat forsvandt,
„Glædens Templer blev til Sorgens Huler.

„Dog en hellig Ret Du har til mig:
„Hvad man lover i mit Navn, jeg holder.
„Engles Legeværk jeg giver Dig,
„Naar Du Sjelens Vinge frit udfolder.

„Hvad man lovede var forgjængelig;
„Stor og herlig er min Julegave!
„Som en evig Juul den fryde Dig —
„Det er Himlen — Paradisets Have."

Ja, Du vandt, men vi, ak, vi har tabt;
Derom vidner Hjertets tunge Taare.

Hver en Fryd, som Du os tidt har skabt,
Lagde man med Dig paa sorte Baare.

Søde Blomst, jeg bandt saa nær mit Bryst;
Lovede mig selv saa troe at frede;
Saae i Dig maaskee min Alders Trøst,
Den Din Ømhed mægted' at berede.

Du som nys paa sorgfrie Barnevei,
Skjøn som Rosen, reen som Vaarens Lilje;
Sang: „Jeg er den blaae Forglemmigei"
Og det blev Du — ak, imod vor Villje.

Du som nys — Din Moders Tidsfordriv —
Dandsed' for Din glade Faders Øie —
Som med hver en Time af Dit Liv,
Lønned troe Forældres Flid og Møie.

Er Du nu tilintetgjort og død?
Eller, mon vi engang Dig gjenfinder?
Ja! naar Graven aabner os sit Skjød,
Naar vi ogsaa Seierspalmen vinder.

Den af os, som først indhenter Dig,
Ja jeg troer: Du flyver den imøde,
Favner, som Du tidt omfavned' mig —
Ak, som Rædselsnatten før Du døde.

Lille Himmelbarn! Vær mig nær,
Hvor paa øde Bane jeg omvanker;
Ledestjerne mig til Himlen vær
Naar min Sjel undfanger mørke Tanker.

(Hanna Irgens.)

Tornister-Lieschen.

Saa tauft var det ikke længe gaaet til ved Bordet som idag. Fader Auerstädt var kommen fortræ-delig, eller rettere nedslagen hjem; ellers pleiede han altid, naar han havde lagt Hat og Stok, at give Moderen et Velkomstkys: idag sagde han neppe God-dag, forend han stillede sig bag sin Stol, og da den niaarige Lotte med foldede Hænder bad:

Herre Jesu, vær vor Gjest,
og giv os, hvad os tjener bedst!

rystede Faderen hemmelig det sorgbetyngte Hoved og tørrede en Taare af de blege Kinder. — Mode-ren havde strax ved den kjære Mands Indtrædelse bemærket, at han var forstemt; men for Børnenes Skyld tvang hun sig til at opsætte ethvert Spørgs-maal om Aarsagen dertil, til efter Maaltidet.

Medens Louise tog af Bordet, gav Faderen, idet han gik ind i sit Kammer, den Befaling, at man hverken idag eller i Fremtiden skulde bekymre sig om hans sædvanlige Kop Kaffe. Uden at agte derpaa stormede de Smaae ud af Stuen, for at ny-de den dem imellem Middagsbordet og Eftermid-dags-Undervisningen tilstaaede Frihedstime i Ha-ven. Kun Louise meddeelte den gode Moder sin Bekymring at Fader vist var syg, siden han ei vilde have den ham ellers saa kjære Drik, og —

Moderen afbrød hende med de Ord: „Lad Du kun kaage Kaffe, mit Barn. Jeg kjender min Gam-

le — vedblev hun med dæmpet Stemme, for at han ei skulde høre det i Sideværelset — og som han, ere næsten alle Mænd, jeg mener, de gode. Sikkerligen har han idag havt nogle Udgifter af Betydenhed, til Husleie, Brænde eller deslige; da tænker han strax, Pengene række ikke til: mig vil han intet sige, for ei at bedrøve mig, og han veed jeg sparer, hvor det er muligt; nu vil han begynde at spare. Aldrig nyder han hvad man kalder selskabelige Glæder; hans Eftermiddags Kaffe, hans kjæreste Nydelse, vil han nu afsige, fordi han mener, at den er overflødig. Nei, min gode Mathæus! hellere vil jeg være den, der gjør Opoffrelser — vidste jeg kun hvad det skulde bestaae i — end Du undvære Din Kop Kaffe og til Slutning vel endog Din Eftermiddags Pibe." Faderen aabnede just nu Døren og bad Louise om et Glas Vand. I hans Stemme laae saamegen Alvor, som om han havde afsagt alle Livets Glæder. „Bring Du kun Kaffe, naar den er færdig! sagde Moderen, da han igjen lukkede Døren: jeg vil tale med ham; et godt Ord finder altid et godt Sted, især naar det kommer af en Fruentimmermund; allerede Salomon siger i sin Berømmelse af den dydige Qvinde: „Hun oplader sin Mund med Viisdom, og salig er den Lære, der findes paa hendes Tunge —" og det var en viis Mand. Og idet hun ved at gaae forbi Speilet ordnede de frit hængende, den høie Pande omflagrende Haar, traadte hun med høitideligt Alvor ind til den kjære Mand.

„Hvad feiler Dig?" begyndte hun venlig, idet hun rakte ham Haanden. — „Intet!" svarte han fortrædelig, og gik med Hænderne paa Ryggen op og ned af Gulvet. — Hun taug, og vendte sig til Vinduet; thi det var hende ikke muligt at fæste sit Blik paa det sørgende Ansigt, der syntes at bære Præg af saa dyb en Smerte.

„Du kan dog ikke hjelpe mig!" tilføiede han efter en Pause i en mildere Tone for ligesom at bevidne hvor ondt det gjorde ham, at han havde affærdiget hende med sit korte „Intet!" — „Ikke? svarte Moder Auerstädt smilende: Kan jeg end ikke afhjelpe Din Sorg, jeg kan dog hjelpe Dig at bære den; Du har da kun den halve Byrde. Men jeg vil sige Dig hvad der feiler Dig: vor Vert forlanger Leien, Vinteren er for Døren, Du maa kjøbe Brænde; Børnene behøve Støvler og Bøger, de Ældre Vinterklæder; om et Fjerdingaar er det Juul — Du vil gjerne sørge for det Nødvendige og alligevel gjøre Børnene en lille Glæde — om fjorten Dage er Terminen til Enkekassen, og Joel forlanger Resten af de Penge, Du i min sidste Sygdom laante af ham; alt dette kommer nu paa eengang, og Du anseer Dig derover uden Redning forloren."

Til ethvert af hendes Ord havde Manden nikket, og, uden selv at vide det, havde han fordoblet sine Skridt. Nu gjorde han paa eengang Holdt, og gjentog halvsagte: „Uden Redning forloren! See, Moder, det er just saa; jeg seer rundt omkring mig, og ingensteds viner jeg Hjelp, ingensteds en Straale af

Haab." — „Og nu vil Du hjelpe Dig selv, faldt Konen ham i Talen: og opoffre Dit Kjæreste, Din Eftermiddags-Kaffe." — „Spot mig ikke! afbrød han bitter: idag idetmindste ikke; jeg har kjæmpet, og jeg vil bestaae i Kampen; i de 20 Aar vi have været gift, har jeg daglig glædet mig til den Pibe efter Bordet; jeg var altid saa usigelig veltilfreds naar jeg ved den modtog Kaffeen af Din Haand, og medens jeg røg den, kunde underholde mig med Dig om et eller andet. Naa, Menneskets kan, hvad han vil, og jeg vil opoffre denne Nydelse, fordi jeg maa. Nødvendighed er det ikke, kun Vane! Regner jeg Kaffe, Sukker, Melk og Tobak daglig kun til 2 Groschen, sparer jeg aarlig over 30 Rdlr. dermed kan jeg allerede bestride mange af de meest trængende Udgifter. Det lader sig nok gjøre; I maa kun give mig Tid. O, de skal ikke faae Bugt med mig, de Herrer Kalkulatorer og Plusmachere— min Sjelefred, mit gode Lune vil jeg holde fast, om de end satte mig paa Vand og Brød! For tusinde Aar siden vidste endnu Ingen af Kaffe eller Sukker at sige; først i Aaret 1496 lærte jo den spanske Munk Pane Tobakkens Brug, og alle de Mennesker der levede før den Tid have dog vist, naar Skoen ellers ikke andensteds trykkede dem, følt sig lykkelige og ere døde salige; hvi skulde da ikke ogsaa jeg kunne det? Mit Glas Kildevand skal smage mig ret herligt."

Ved sin veloverlagte Tale havde den kloge Kone til Hensigt at forjage den kjære Mands Griller;

men hendes Moie var overflødig; thi jo længere han kom i sin Tale, desto mere svandt hans mørke Lune, og den Glæde, ved at indskrænke sin allerede for meget tarvelige Levemaade end mere, gjorde ham snart igjen oprømt. Venlig trykkede den kjære Hustrue hans høire Haand til sit Hjerte med de Ord: „Mindes Du endnu, kjære Mathæus, hvad Du engang, medens vi vare forlovede, sagde? Jeg tilstod Dig, at jeg var fattig, og Intet, slet Intet kunde bringe Dig uden mit lille Udstyr. En lille Bekymring undertiden — meente Du — knyttede Ægtefolk fastere til hinanden. Og det er sandt; thi kunde jeg elske Dig høiere, maatte jeg det for Din Godhed, der for Kone og Børn vil opoffre det Eneste, der i saa mange Aar var Dig kjært af sandselige Nydelser. Nei, Mathæus! En saadan Glæde, som den Du derved har skjænket mig, nyde sandelig de Rige ikke. Men Du talte om Kalkulatorer og Plusmachere —" „Ja! afbrød Mathæus hende: Jeg var idag hos Ministeren. Det er ikke længe siden vor Geheime-Archivraad yttrede, at kun min overdrevne Beskedenhed var Skyld i, at jeg blev tilsidesat for dem, der intet Begreb kunne gjøre sig om, hvad det betyder at hjelpe sig med en saa knap Løn, som jeg endnu efter min lange Tjeneste maa lade mig nøie med. Da nu idag Skræder og Skomager og flere af mine Creditorer krævede mig, tog jeg endelig Mod til mig, og bankede paa hos Ministeren. Den gamle Kirchner, Ministerens Kammertjener, som jeg fortalte mit Ærinde, meente, jeg kom i en lykkelig Time; thi fra Hamborg var just

ankommen et Fad Østers, der skulde aabnes i Hs. Excellences Nærværelse; Hs. Excell. var særdeles vel tilmode over den velkomne Forøring, og vilde sikkert laane mit Andragende et venligt Øre. — Den ærlige Kirchner havde endnu ikke udtalt, da Løberen rev Fløidørene op, og den tykke Premierminister med en saare venlig Mine traadte ud, og nærmede sig Østers-Fadet med de 500 Lækkerbidskener. Portneren stod færdig med Hammer og Tang, og slog efter Befaling Baandene af. Hs. Excellence yttrede spøgende, idet han vendte sig til Hr. Kirchner, at Forslagens behagelige Indhold bequemt lod sig dele til ti Frokoster, og forlangte strax 50 til en Prøve. To Kokkedrenge aabnede med ubegribelig Hast det befalede Antal; Taffeldækkeren præsenterede Hs. Excell. dem paa en flad Porcellains-Tallerken, Heidukken holdt en Assette med en overskaaren Citron, Jockeyen en Tallerken til de tomte Skaller, en Lakay en anden, med en Serviet paa, af hvilken Excellencen nu og da betjente sig, Hushovmesteren stod ved Siden med en Vase fuld af Jis, af hvilken Halsen af en Portviins-Flaske fremragede, og Hr. Kirchner rakte Hs. Excell. et med den herlige Drik fyldt fintslebent Krystalglas paa en Sølv-Tallerken. Alle disse Tilberedelser vare et Øieblikks Værk, og paa alle ti, med Hs. Excellences Opvartning beskjæftigede Personer — mig selv ikke undtagen — løbe Tænderne i Vand, med Skam at tale om, naar de klare Draaber af de skjønne Citroner faldt i de perlemorfarvede Skaller. Fra Tid til anden mumlede Hs. Excell.: „Superbe, charmant, delikat!" — og nu gav Hr. Kirchner mig

et hemmeligt Vink, at jeg skulde træde frem. Men jeg var ikke halvfærdig med Indledningen til min Tale, da Excellencen meget vranten afbrød mig med det Udraab: „Min Gud! kan man da ikke engang faae Lov, i Roe at nyde sin Frokost!" — Jeg maatte, da han i den venstre Haand havde en Østers, i den høire en halv Citron, stikke Høistsamme min Ansøgning under den venstre Arm, og da jeg i faa Ord tilkjendegav, at den indeholdt min underdanige Bøn om et Tillæg, fik jeg det ikke meget trøstelige Svar, at det ikke skulde mangle paa skriftligt Gjensvar paa min Ansøgning, men at det nu ikke var Tider til at give Tillæg. Hvad jeg dristede mig til at beraabe mig paa, min store Børneflok, da havde jeg jo mig selv at takke derfor — desuden ansaaes af alle gudfrygtige Folk Børn ikke som en Byrde, men som en Guds Velsignelse — og forresten kunde denne Byrde vel ei være mig for tung, siden jeg endog befattede mig med et fremmed Barns Opdragelse, det jeg nu, da Pigen var voxen, kunde lade komme ud og tjene for sit Brød. Alt dette sagde Hs. Excell. mig med en Ligegyldighed, som om han talede om Veiret, udtrykkede Citronen og lagde den tomme Skal, da Østersen var expederet, paa den lille Jockeys Tallerken, idet han uddeelte det sædvanlige fornemme Vink med Haanden, hvormed store Herrer pleie at tilkjendegive, at man kan gaae, hvor man er kommen fra."

„Og derfor kom Du saa forstemt hjem?" spurgte Moder Auerstädt, glad over, at han igjen havde faaet Munden paa Gang. — „Men Kone, svarte Mathæus forundret: synes Du ikke jeg har Aar-

sag dertil? Man maatte jo være uden al Følelse, om man ikke over en saadan Modtagelse tabte Modet — og den utaalelige Kulde ved at høre om mine Nærings sorger, den afskyeligste Ligegyldighed ved min beskedne Forestilling om mine stakkels Børn!"

„Du er uretfærdig, kjære Mathæus! vedblev den brave Kone med mild, formanende Stemme: Du fordømmer Ministeren som en Mand uden Følelse — Du maa ikke vredes, at jeg siger det; men — Du gjør det selv ikke bedre: Nylig, da Hr. Archivraaden, medens vi spiste til Middag, sendte Bud efter Copien af det lange Stammetræe, foer Du da ikke op og beklagede Dig, at Du ei engang i Roe kunde nyde Din Smule Mad? Og iforgaars, da Brændehuggeren kom ind til Dig medens Du drak Kaffe, og Du ikke kunde blive enig med ham om Daglønnen, fordi han forlangte 8 Skilling mere end sædvanligt, siden Brændet var saa knudret, og paa hans Forestilling at han havde fem Børn at skaffe Føde og Klæder, spurgte ham, om Du skulde forsørge alle hans Rollinger — om nu denne Mand traadte frem og sagde: „Hvad det maa være en Mand med et Steenhjerte, han sidder i god Roe i sin velstoppede Sopha med sin Kop Kaffe for sig og sin Pibe i Munden, og gjør saameget Væsen af et Par suurt fortjente Skillinger og lader mig endog høre, at han ikke skal bære Omsorg for mine Børn"; gjorde han Dig da mere Uret, end Du gjør Ministeren? Hvad Din Kop Kaffe er Dig, er hans Østers maaskee ham; Den der forstyrrer Dig ved hiin, faaer intet venligt Ansigt af Dig — maaskee har Hs. Excellence ogsaa

en saadan lille Svaghed; Herre Gud, vi ere jo alle Mennesker. „Hvi seer Du — kunde jeg spørge Dig med Frelseren — Splinten i Din Broders Øie, men ikke Bjelken i Dit eget?" — I saamange Aar har Du holdt saameget af Ministeren; nu da han eengang har afslaaet Din Bøn, er der straxt ikke det mindste Godt ved ham! „De Ældste, siger Skriften, som Du vel har i Munden, men ikke i Hjertet — thi jeg kjender nok Dit sædvanlige: En Arbeider er sin Løn værd — de Ældste, der vel forestaae deres Embede, holde man i dobbelt Ære" — og paa et andet Sted: „Hævner Eder ikke selv; giver Vreden Rum; thi Hævnen hører mig til; jeg vil betale, siger Herren."

„Gamle! sagde Archivaren smilende, idet han rakte sin Kone Haanden: Du bombarderer mig med Dine Bibelsprog, saa jeg ikke veed, hvor jeg skal hen. Naa — lad det nu være godt igjen! Noget maa Du dog ogsaa undskylde med min retfærdige Uvillie, og retfærdig er den: det gaaer i vore Dage altformeget efter Gunst og Patroner — Fortjenester agtes ikke — og det skulde ikke en ærlig Mand harmes over?" —

„Men — faldt den Forstandige ham venlig i Talen: har det da ikke altid været saa? Har Du i Dit lange Liv endnu ikke lært at bære saadanne blandt feilende Mennesker uundgaaelige Mangler, med mandig Fatning?" — „Hvad der er for svært, bliver tilsidst umuligt at bære. Maatte ikke Simon af Cyrene bære Forløserens Kors, fordi Byrden af

samme selv blev Ham for tung. Hvem hjelper mig at bære mit?"

„Jeg, min Fader, og vi Alle! sagde Louise, der, uden at han blev det vaer, havde bragt Kaffen og kysset hans Haand, idet hun saae paa ham med de taarefyldte Øine, fulde af barnlig Kjærlighed: Vi Alle vil med Glæde gjøre hvad vi kan for at dele Dine Sorger; kan vi end ikke afhjelpe dem, vi kunne dog lette dem. Jeg vil hver Dag staae en Time tidligere op end før; det skulde dog være besynderligt, om jeg ikke ved mit Broderie skulde fortjene saameget som Lotte og Natalie behøve til Klæder og Skoe; og naar jeg maatte give Undervisning paa Forteviano, kjære Fader, to Timer hver Eftermiddag, vilde hvad jeg derved fortjener — det har jeg allerede udregnet — nok kunne bestride Udgifterne til Skræder og Skomager for Fritz, Carl og Borremæus; og til Bøger bliver der nok ogsaa Udveie; men nu maa Du ogsaa være fornøiet igjen, lille Fader; thi naar Du er bedrøvet, ere vi det Alle."

Moderen omfavnede ført den skjønne Pige; Faderen klappede det fromme Barn paa den rødmende Kind og vendte sig om, som for at overlægge det gjorte Forslag — men blev idet samme Kaffeen vaer. „Men jeg har jo udtrykkelig — " „Intet har Du! afbrød Konen venlig, og stak ham Piben i Munden, medens Louise holdt den brændende Fidibus til det brune Meerskumshoved: Naar Man-

den taber Modet, har Fruentimmerne Ret til Regimentet: ryg Du altsaa kun rolig Din Pibe som for til Din Kaffe; for det øvrige vil der, med Guds Hjelp, nok blive Raad."

Enten Fader Auerstädt vilde eller ikke, maatte han give efter, og forsikrede med en venlig Mine, at Tobakken og Kaffeen ikke længe havde smagt ham saa godt som idag. — „Du tilbød for, Louise, begyndte Moderen, medens hun tillavede den anden Kop: at gjøre Alt for Fader; tør jeg sætte Dig paa Prøve?" — „Hvilket Spørgsmaal, kjære Moder! svarte Pigen med Ungdomsfyrighed: Til Alt er jeg med Glæde villig, var det end det sværeste."

„Naa, saa gaaer Du endnu idag til Ministerens, blev Moderen ved: og indlægger et godt Ord for Fader." — „Kone! raabte Mathæus: Hvad er det for — gale Ideer Du har, tilføiede han med dæmpet Stemme, for at Louise ikke skulde høre det haarde Udtryk: tænker Du maaskee, vedblev han endnu sagtere, og Louise gik hen til Vinduet, da hun mærkede, at Faderen havde Noget at tale med hendes Moder: at Pigens glatte Ansigt skulde virke paa den gamle Excellence? Du vil dog ikke fuske paa Koblerhaandværket? Nei, hellere vil jeg med Eder Alle sulte ihjel, end for den Priis, for denne himmelrene Uskyldighed, modtage Tillæg, var det end en Tønde Guld jeg fik!"

„Holdt! raabte Moderen lidt fornærmet over den retskafne Mands Iver: Dertil anseer Du mig

vel ei ved koldere Overlæg istand; jeg vil altsaa tage den Fornærmelse, der ligger i Dine bittre Udtryk, for Spog. Men Millioner Mennesker — her hævede hun Stemmen, for at Louise skulde høre hvad hun sagde — Millioner Mennesker gjøre daglig den Bøn til den hellige Jomfrue: „Beed for os.“ De nære alle den, neppe ugrundede, Tro, at et Par venlige Ord af en Qvinde sjelden savne et villigt Øre. Hun skal lade sig melde hos Ministerinden, og bede Hendes Excellence — “

„Nei, Kone! faldt Mathæus hende i Talen, og kunde neppe skjule sin Ærgrelse: jeg vil gjerne antage Din Plan for en Virkning af Din Kjærlighed til mig; men Kjærlighed er blind: Du anseer Hindringer, uoverstigelige som Chimborasso, for Muldvarpeskud. Hvad skal da Frue Ministerinden? Kjender Du da den fornemme, stolte Kone? Bekymrer hun sig om sligt? Eller veed Du selv det fjerneste Middel at angive hende til vor Redning?“

„O ja — meente Moder Auerstädt, og anførte den ved den nylig afdøde Geheimeraad Zach's Afgang ledige Gage, 2000 Rdlr., af hvilke Ministeren, naar han vilde, let kunde bevilge Mathæus et Tillæg af et Par hundrede Daler, og det vilde han vist, naar kun Nogen gjorde ham opmærksom derpaa, og det skulde Louise gjøre ved sit Besøg hos Ministerinden. Men Mathæus kaldte det taabeligt Fruentimmer-Snak, og udviklede med megen Vidtloftighed, at den salige Zach havde havt lidet eller intet med Archivet at gjøre, og Ingen af Archiv-Betjenterne kunde derfor vente noget Tillæg

ved hans Afgang; at han aldrig gjorde Regning paa et Par hundrede Dalers Tillæg, men vilde være saare vel fornøiet med 50. De 2000 Rdlr. havde Ministeren, efter Sigende, allerede bestemt Fordelingen af — og deraf ikke Ubetydeligt for Hofraad Steinau, der formaaede saameget, saa ubegribelig meget hos Ministeren. Men det var ikke saa uforklarligt — vedblev han i sit onde Lune — om Rygtet er fandt, at man vil anbringe en fattig Froken, der langt ude er beslægtet med Ministeren, hos den unge Mand. Efter denne spydige Bemærkning hængte han den udrøgne Pibe paa sit Sted, tog Hat og Stok og gik, brumlende over hvorledes det gaaer til i Verden og Ministerens Svaghed, over Krybere og Smigrere og deslige, i sit Geheime-Archiv, hvor han mellem de bestøvede, ældgamle Akter og Dokumenter, i mørke Øieblikke altid befandt sig bedst.

„Lad ham kun gaae! sagde Moder Auerstädt smilende til Louise: Jeg kjender min gamle Mathæus; naar han kommer tilbage fra Archivet, har han glemt Alt, og er munter og veltilfreds. Men saadan ere Mændene! De tale om vore Luner, og ere selv de lunefuldeste. Læg Mærke til det, Louise, i saadanne Øieblikke er det klogest at lade som man giver efter og tie stille; men — naar Blodet er kjølnet, da maa Konen tale, og det ret eftertrykkeligt. De bedste Mænd bilde sig ind, at de ere Herrer over hele Verden; Alt skal adlyde dem, Alt tie, naar de tale. Det kommer af de Par ulyk-

kelige Ord der aldrig glemmes ved nogen Brudetale: „Din Villie skal være Din Mand undergiven, og Han skal være Din Herre." Naar det kommer til den Strofe, smile Brudgommene sædvanligt, som om de anfaae, at man har beholdt denne gamle Flo-skel fra Adams Tid for en Spøg, der ikke lader sig anvende paa dem; men dybt i deres Hjerte ind-prente de sig disse dem saa vigtige Ord. Fra det Øieblik af indbilde de sig virkelig, at de har at byde og raade over deres Koner, og at Kirken har givet dem Ret dertil. Spørger Du en Skriftklog derom, da anfører han strax hele ti Steder for at bevise sin ulykkelige Sætning. Snart hedder det:

Skriver ikke Paulus til Corinthierne:
Eders Qvinder tie ved Eders Forsamlinger; thi det er dem ei tilladt at tale, men at være underdanige;

paa et andet Sted — til de Ephesier:
Qvinderne være deres Mænd underdanige, som deres Herrer; thi Manden er Qvindens Hoved.

atter igjen til Titus:
Siig, at de unge Qvinder ere deres Mænd underdanige.

Altid underdanig! Havde Fruentimmer kun dengang maattet skrive, de havde vist skrevet gandske anderledes. Dengang passede maaskee ogsaa de anførte Sprog. Gud maa vide, hvor dumme og eenfoldige de den Tid vare. Men nu, da Mand og Qvinde nyde samme Undervisning, og naar de voxe til, ved den selskabelige Omgang dannes, passer dette Underdanigheds-System slet ikke. Mand og Kone bør have lige Rang i Huset. Mærk Dig

det, Louise, og tildeler Gud Dig engang en Mand, saa forsøm ikke itide at tage Din Dig tilkommende Plads, ved Siden af ham, ved Dit første Skridt i Eders Huus! Er han en Mand efter Guds Hjerte, det vil sige: en fornuftig, en billig Mand, der sætter sin Ære og Lykke i at eie Dig som sin bedste Skat — da indrømmer han Dig frivillig den Dig tilhørende Plads. Forsømmer Du det, er Du førend det første Aar er udløben kun i Rang med hans Tjenestepige, og førend fem Aar under hende; jeg kjender Mændene. Min Mathæus er inderlig god, og forstaaer vakkert at tumle omkring mellem de bestøvede og stundom mukne hundredaarige Akter og Rescripter; men — af Huusregimentet forstaaer han Intet: og — Den der ikke kan regjere, bør ikke heller være Regent; ellers udarter Regentskabet til Brutalitet og Tyrannie. Mændene indbilde sig gandske alvorlig, at Ægtestanden er en monarkisk Stat. Men, kjære Louise, de fare vild; republikansk maa og bør den være, ellers er den en Uting: Holder den til det monarkiske, saa har den souveraine Ægtemand sædvanlig kun et gandske lille Skridt til at vorde Tyran, og Du er da Din Levetid igjennem — hans underdanige Slavinde. Men vi staae og sladdre, og Du skulde jo klæde Dig paa, for at gaae til Ministerens!"

Med deelte Følelser havde Louise hørt Moderens lange Tale; Udviklingen af det ægteskabelige Regentskab interesserede hende ikke meget; den syn-

tes hende, der var vant til en ubetinget Lydighed, uforstaaelig; men desto mere Opmærksomhed vakte Moderens Udtryk: „Om den kjære Gud engang tilde-ler Dig en Mand" — Hun blev næsten bange over denne aldrig før af Moderen hørte Ytring — paa Tildelelse af en Mand havde hun endnu ikke tænkt: hendes Hjerte kjendte i sin barnlige Uskyld ikke Kjær-lighed; derfor forekom de gode Formaninger om hen-des tilkommende Stilling som Husfrue hende næ-sten latterlige; hun havde under den hele Tale staaet rolig ved Vinduet og legede forvirret med Enderne af sine Forklædebaand; men ved de sidste Ord: „til Mini-sterens", løb hun forskrækket hen imod Moderen; thi denne Gang, som Faderen saa bestemt havde sat sig imod, jog hende Blodet op i Kinderne.

„Men Fader meente jo —" begyndte hun beske-den, for at bringe Moderen denne hende uudforlig forekommende Grille af Hovedet — „Fader meente Intet! faldt Moder Auerstädt hende rask i Ta-len: Det er Mændenes bekjendte Stolthed, ingen Indskydelse at ville tilstaae os Fruentimmer. En latterlig Idee! Fra Eva af og indtil vore tretten-eller fjortenaarige Piger ere Mændene, især de svage — og i den Henseende burde de Alle være svage — blotte Værktøi for Qvinderne. Hvor store Stats-omvæltninger begyndtes, maatte der Qvinder med i Spillet. Men kunde saa store Ting fremvirkes ved Eva's Døttre, hvorfor da ikke en saa ringe Ting, som en stakkels Archivars forøgede Løn. Jeg veed, Ministeren — som enhver fornuftig Mand — lægger megen Vægt paa Frue Ministerindens Føre-

stillinger. Fat derfor Mod Louise! afmal Din Faders Stilling, berør den ledige Gage, beed — men for at Du ret ordentlig kan belægge Dine Ord, og ikke skal glemme Hovedsagen, vil jeg, medens Du klæder Dig paa, opskrive Dig det Vigtigste som Du har at sige; Du behøver just ikke at lære min Opskrift udenad; den skal kun tjene Dig til Veiledning."

„Men, kjære Moder — !" udbrød Louise i dødelig Angst: det var jo Faders udtrykkelige Villie, at jeg ikke skulde gaae til Ministerens!" — „Ingen Modsigelse! afbrød Moderen hende uvenlig: Kan Du glemme hvad Du er os skyldig? Kunde Du overse Alt hvad Du har Din Fader at takke for, Du vilde intet Øieblik betænke Dig paa, ved denne Gang at afbetale Noget af Din barnlige Tak. Lykkes vor Plan os, da vil det være Dig og mig en Glæde at tilstaae min Mathæus, at vi engang, som han kalder det, har handlet imod Subordinationen; er Din Gang frugteslos — saa tie vi. Fader erfarer Intet; han kan Intet erfare, da han aldrig staaer i den ringeste Forbindelse med Frue Ministerinden. Altsaa i en Hast i Klæderne."

Skjælvende af Frygt havde allerede Louise et heelt Qvarteer staaet paa Gangen, der med den prægtige Mahognie-Trappe, beklædt med vævede Tepper førte til Ministerens og Fruens Værelser, da en Løber kom ned med Kaffetøiet. Hun bad ham meget

høflig være saa god at melde hende hos Ministerinden; men hun talede maaskee for sagte; thi hun fik intet Svar.

Nu kom Jægeren med flere Mands- og Fruentimmerklæder; hun gjentog sin Bøn, men fik det korte Svar: at det var Kammertjenerens Sag at melde. — Ham fulgte Heydukken med et Par tomme Vinflasker. Hun spurgte beskeden efter Kammertjeneren. „Det veed ikke jeg!" mumlede den lange pyntede Drabant, og steeg ned ad Kjældertrappen.

En vel næret riigtgaloneret Herre gik nu trallende ned ad Trappen, og bekiggede i Forbigaaende den blomstrende Pige gjennem sin Perlemors-Lorgnet; men da han fra det skjønt broderede Teppe satte Fødderne paa det blanke Mahognie, gleed han — og rullede i største Hast ned ad Trappen. Lorgnetten og Chacoen vare Forløbere; en gylden Nogle fulgte klaprende ethvert af de en og tvve Trin. Han samlede Hat og Lorgnet op og gik skamfuld bort. Saa ængstlig Louise end var, det var hende dog umuligt andet end at smile over den forulykkede Voltigeur. — Et ikke mindre komisk Syn frembød Jockeyen, der med begge Kjæverne udspilede af Levninger, neppe kunde see ud af Øinene, og medens han i den venstre Arm bar en Tallerken med Chocolade, Crem, Jis og italiensk Salat, jevnligen dyppede og afslikkede den høire Pegefinger i den blandede Sauce. Paa Louises Spørgsmaal, hvor Kammertjeneren var at finde, svarte han næsviis: „Enten oppe eller nede; snart her, snart der!" satte sin Tallerken for Munden og tømte den, ikke uden Erindringer om

den mangefarvede Blanding paa hans pyntelige Trøie og Skjerf.

To stærksminkede gammelagtige Damer passerede nu Trappen under en levende Samtale paa fransk, hvori de roste Hufets fyrstelige Indretning og den kostelige Beværtning. Den Yngre meente, at en Mand med Ministerens Indkomster nok var istand dertil; den Ældre takkede Gud at hendes Mand ikke havde faaet den ham tiltænkte Minister-Post — thi Arbeidet, forsikkrede hun, var næsten utroligt, og fra Morgen til Aften løb Supplikantere paa Dørene: „Voila! udraabte hun med et Sideblik til Louise: atter Tiggerie! Neppe har Ministeren faaet den sidste Bid ned førend han overhænges af nyt Bettelrie; ja man lader ikke engang hans stakkels Kone i Fred; snart skal hun indlægge et Ord for denne snart for hiin Prakker." — „Men hun gjør nok ogsaa kort Proces! afbrød den Yngre smilende: Og det er sandelig ogsaa skammeligt at plage Damer med saadant Lapperie." — Mere hørte Louise ikke; men det var allerede nok til at ønske, at hun aldrig havde lært Fransk. Den sidste Rest af Mod forsvandt; hun var allerede i Begreb med at gaae hjem med uforrettet Sag; men hun tænkte paa Moderens idag med saameget Eftertryk gjorte Spørgsmaal: „Kan Du overse Alt hvad Din Fader har gjort for Dig, og dog betænke Dig paa denne Gang for ham?" Og Mindet derom gjorde, at hun blev.

I dette Øieblik kom sex til syv Lakaier med Dækketøi og Tallerkener fra Spisesalen. Louise

tog Mod til sig og spurgte Den, hvis Ansigt syntes hende venligst, om Kammertjeneren, af hvem hun ønskede at blive meldt hos Ministerinden. „Han er i Spisesalen endnu! svarte den Spurgte: Hvad er Deres Ærinde?" — „Jeg ønskede gjerne selv at tale med Hendes Excellence! svarte Louise, forlegen over de omkringstaaende Tilhøreres nysgjerrige Blik: og bede hende om Noget!" tilføiede hun halvsagte.

„Bede — og altid bede! raabte En af de Omkringstaaende hidsig: Det er da et evigt Tiggerie i dette Huus! Frue Ministerinden har engang for alle frabedt sig saadanne Besøg; vil De hende Noget, kan De jo indsende skriftlig Begjering derom."

Ethvert af hans Ord var et Tordenslag for den stakkels Louise. Uden at kunne fremføre et Ord, vaklede hun henimod Døren; Taarer perlede i den Sønderknustes skjønne Øine; men hun tvang dem tilbage — thi hun skammede sig ved at græde i disse Menneskers Nærværelse.

„Bliv, mit Barn!" tilraabte hende en Stemme bag ved, og hun saae en ung prægtigklædt Mand, der, medens hun havde vendt sig til Døren, var kommen ned ad Trappen.

„Hvem af Eder, vedblev han, idet han vendte sig til Betjenterne med et gjennemborende Blik: hvem af Eder var det, der talte saaledes om Ministerinden?" — De smilede forlegne og tang. — „Behager Ingen at svare? spurgte den unge Mand i en heftig Tone: Jeg vil vide, hvem der afærdigede

denne Dame med den Besked, at Hds. Excellence har frabedt sig al personlig Opvartning."

Tjenerne syntes at vide, at den unge Mand ikke var at spøge med, og sloge Øinene til Jorden, og da han befalede Den, med hvem Louise havde talt, at sige hvem det var, svarte han: „Frederik, Hr. Hofraad!"

„Har Hendes Excellence befalet Ham — spurgte Hofraaden Frederik: at afvise Enhver, der ønsker at faae hende i Tale?" — Frederik vidste ikke, hvad han skulde sige; thi Hofraadens opbragte Stemme gjorde ham bange, og han skammede sig, i Louises og sine Medtjeneres Nærværelse at blive irettesat.

„Svar!" tordnede Hofraaden til ham. — „Nei, Hendes Excellence har ikke befalet mig det! svarte han fortrædelig: men —

„Hvem har da givet Ham Tilladelse — vedblev Hofraaden i stigende Harme, uden at lade ham tale ud: at ophæve den hos enhver Minister hellige Forpligtelse, at hans Huus staaer aabent for enhver beskeden Bedende? Jeg skal tale med Hs. Excellence, og giver Ham mit Æresord paa, at Han endnu idag skal faae sin Afsked; og J — vedblev han, idet han vendte sig til de andre over Frederiks hastige Afskedigelse forbausede Tjenere: glemmer ingensinde at behandle Enhver som kommer her høflig. Uden Nødvendighed nærmer vel Ingen sig den første Mand i Landet, næst Fyrsten; og Den, der da søger Beskyttelse og Trøst, maae uforskammede Tjeneres Uartigheder ikke tilspærre Adgangen for. Kom, mit Barn!

tilføiede han venlig, idet han vendte sig til Louise: Jeg skal selv melde Dem hos Frue Ministerinden."

Han gik foran hende op ad Trappen; Louise var ikke istand til at følge ham. Skrækken over den straffende Engels Strænghed, der havde hævnet den hende tilføiede Fornærmelse; Tanken om, inden faa Minuter at skulle træde frem for Ministerinden, gjorde ethvert af hendes Skridt meer og mere usikkert og vaklende.

Hofraaden aabnede Døren til et skjønt oplyst Værelse og bad Louise træde ind, idet han, for at kunne melde hende, spurgte om hendes Navn. „Louise, Archivraad Auerstädts Datter!" sagde hun med en saa dæmpet Stemme, at han neppe kunde høre det, og skjælvede over alle Lemmer.

„Jomfrue Auerstädt?" spurgte Hofraaden med en Tone, der vidnede om hans Forundring over at finde den ham bekjendte Archivraads Datter her som Supplikantinde. „Men, min Gud! mit Barn — tilføiede han deeltagende, for at sætte Mod i den Skjælvende: Deres Haand ryster jo; er De ikke vel?"

Louise skjælvede endnu mere, da han trykkede hendes bævende Haand til sit Hjerte, idet hun med den anden skjulte de fremstyrtende Taarer i sit Lommetørklæde.

„For Guds Skyld, kjære Pige! spurgte den bekymrede Hofraad igjen: Hvad er der?" Men Louise rystede hulkende Hovedet, som om det var

hende umuligt at svare; og først da han længe med ubeskrivelig Hjertelighed havde tiltalt hende og bedet hende betroe sig til ham; da han længe havde bevidnet hende sin Agtelse for hendes Fader og Ministerens Godhed for ham, fattede hun sig saameget, at hun med nedslagne Øine, medens hun pillede paa sit Forklæde, bad ham ikke vredes, fordi hun havde grædt — men hulkede derved endnu engang, saa at den over den skjønne Piges Taarer rørte Mand ei kunde andet end tænke sig et uskyldigt Barn, der af Moderen har faaet ufortjente Skjænd, og nu høitidelig lover, ei nogensinde at ville gjøre det hun uskyldig irettesattes for. Hun yttrede, for at undskylde sin barnagtige Opførsel, at hun allerede da hun begyndte denne hende ubante Gang havde været saare veemodig stemt, at nogle forbigaaende Gjæsters Ytringer og maaskee ogsaa Folkenes uvenlige Adfærd havde gjort hende mere og mere forstemt. Ogsaa gjorde det hende inderlig ondt, at den ene Tjener for hendes Skyld skulde miste sin Tjeneste. Ved disse Ord hævede hun de vaade Øine med et bedende Blik paa hendes Skytsengel. Men Denne, der kun alt for godt forstod hende og frygtede for at vorde miskjendt for utidig Haardhed af Den, der hvert Øieblik interesserede ham mere og mere, forsikkrede hende, at Frederik længe havde fortjent sin Afsked for sin uforskammede Opførsel mod dem, der søgte at faae Ministeren i Tale, og at hun Intet havde at bebreide sig i denne Henseende. „Den første Ministers Huus — tilføiede han — maa være et Fristed for enhver Sørgende, det in-

gen uforskammede Tjeneres Luner bør tilspærre; glæd Dem derfor meget mere, gode Pige, at De har været et Middel til at vedligeholde dette Uskyldighedens Fristeds gode Rygte; hvorfor Hs. Excellence og alle tilkommende Supplikanter, ja vi Alle her i Huset, ere Dem Tak skyldige. Men — De vilde til Ministerinden! Hun seer gierne, at hun iforveien bliver underrettet om den Ansøgendes Ærinde: De ville derfor ikke anse det for Ubeskedenhed, at jeg beder Dem meddele mig, hvad der har foranlediget Deres Gang hertil!"

Den unge Mands hele Væsen indgjød Louise saamegen Tillid, at hun uden Betænkning aabenbarede ham Alt. Med hvert Øieblik blev Pigen mere veltalende i sin naive Skildring af det, kun af Næringssorger i sin Lykke formørkede, i saa mange Hensseender misundelsesværdige Forhold i den stille huslige Kreds. Uden at han vidste det, havde han under Fortællingen slynget sin høire Arm om Louise, og trykkede just, da hun i sin fromme Uskyldighed spurgte ham om han haabede noget lykkeligt Udfald for hende, ligesom til Forsikkring om hans bedst mulige Bestræbelse derfor, hendes venstre Haand til sine Læber — da Floidørene i det samme gik op, og otte Herrer og Damer, de sidste af Middagsselskabet, under dybe Complimenter toge Afsked med Vert og Vertinde og gik igjennem Salen. Louise rev sig øieblikkelig løs fra Hofraaden, men den Første af de Bortgaaende, en lystig Major ved Garden, havde dog nok seet mere end han skulde; thi i Forbigaaende sagde han halvsagte til Hofraaden: „God Nat,

kjære Steinau! Medens vi derinde ere nærved at kjede os ihjel, har De sandelig ingen slet Fangst gjort!" — Louise, til hvem han kastede et Sideblik, troede hun skulde synke i Jorden af Skam. Ogsaa de øvrige Forbigaaende maalte hende med nysgjerrige Blik; ja selv Hofraaden syntes utilfreds over denne Mønstring. Han forsikkrede Louise, at det just nu var den beleiligste Tid at faae Ministerinden i Tale, thi siden tog hun paa Comoedie eller i Aftenselskab. Med disse Ord gik han ind i Sideværelset, og lod Louise allene.

Hvor dog Alt var stille i den store Sal! Hjemme støiede og loe de Smaae uophørligt; der var saa knap Plads at man for Stole og Borde, Rokke og Dukketøi neppe kunde flytte en Fod. Her syntes Folkene ikke at torde tale et Ord. Hjemme hjalp hele Familien sig ved eet Lys — her brændte fire og tyve egentlig for — Ingen; thi Forsalen var kun til Gjennemgang: kom der en Fremmed, kunde jo en Tjener have lyst ham igjennem. De fire Pund skjønne Voxlys kostede dog vist hver Aften 3 Rdlr., eller i de 6 Vintermaaneder omtrent 500 Rdlr.; om kun min stakkels Fader, ønskede hun: havde de halve af dem! Det er ikke godt, naar den Trængende kommer i Overflødighedens Boliger: selv den Billigste paatrænge sig da mange Bemærkninger og Spørgsmaal over Skjebnen og den underlige Uddeling af timelige Goder. Ogsaa hos Louise vakte Synet af de blanke Mahogni-Meubler, det

skjønt vævede Gulvtæppe og den med Silke betrukne Divan et ikke behageligt Minde om det lille rødmalede Fyrrebord og den gamle Kanapee i sit Fædrenehjem; men især behagede det store Speil, der naaede fra Gulvet til Loftet, hende. Saaledes havde hun endnu aldrig kunnet overse sin hele Figur med eet Blik. Den lange glatte Ven var overordentlig galant; thi den tilhviskede hende, enten hun vilde høre det eller ikke — men hun syntes ret gjerne at høre det; thi hun smilte taknemmelig til ham derfor — at han blandt alle Venner var den sanddrueste, og han kunde forsikre hende, at der i de mange Aar han havde paraderet her, aldrig var staaet nogen skjønnere Pige for ham. Hun havde gjerne hørt længere paa den forføriske Sladrer; men det faldt hende ind, at hun skulde forestilles Frue Ministerinden. Det var nu, meente hun, ret bequemt at prøve den paa Veien indstudeerte Tale; den tause redelige Ven skulde høre paa hende.

Hun forestillede sig Ministerinden lige for sig, gik tre Skridt fremad, neiede og begyndte halv høit: „Deres Excellence!"

Men Speilet meente, hun neiede ikke dybt nok — at hendes Fremtrædelse ikke var ydmyg nok for en stakkels Supplikantinde. Hun gjorde et nyt Forsøg, og Vennen tilhviskede hende: Bravo! Hun hævede det skjønne Madonna-Hoved med de Ord: „Deres Excellence tillade naadigst!" men nu vidste hun paa eengang ikke et Ord mere at sige. Hun gav de uvante Omgivelser Skyld for hendes Glemsomhed; men Sandhedens stumme Tjener straffede hen-

de for den lille Usandhed; thi han viste hende saa-megen Tilfredshed i hendes Træk, at hun aldrig syntes at have været saa glædedrukken. Skulde den unge Hofraad være Skyld deri — tænkte hun: men hvor kunde han bringe hende fra Conceptterne? Saameget hun bestræbte sig for at tænke sig Ministerinden for sig, traadte den unge, venlige Mand i Tankerne stedse for hende — og, hvert Øieblik kunde hun jo vente ham igjen. For at gjøre en ny Prøve sprang hun i Hast et Par Skridt tilbage, og begyndte tredie Gang under et dybt Buk: „Deres Excellence tillade —" men udstødte et høit Skrig; thi bag sig saae hun en broderet Slaabrok og et gammelt smilende Ansigt. I samme Øieblik var Billedet igjen forsvundet; hun vendte sig om — ikke et Menneske var at see i Værelset.

Hofraaden traadte nu ud af Sidedøren. „Hendes Excellence — begyndte han med en Mine, der for den i Menneskekundskab gandske fremmede Louise var uforklarlig, men hvori den kun nogenlunde øvede Menneskekjender tydeligt læste Anstrængelse for at undertrykke hans Uvillie — Frue Ministerinden beklager meget, at hun ikke idag, da hun just er i Begreb med at kjøre ud, kan modtage Dem." Synet af det Indtryk, Tilintetgjørelsen af alle hendes Forhaabninger gjorde paa Louise, vakte, som det lod, først i samme Øieblik den Beslutning, ifølge hvilken han hastig tilføiede: „Men hun har overdraget mig den behagelige Forretning at tilstille Dem et lille Beviis paa hendes Deeltagelse, naar De kun vil uleilige Dem ned." Det var Louise paa-

faldende, hvor tilbageholdende og kold den for saa venlige Mand var. Han gik foran hende ned ad Trappen, uden at tale et Ord; istedetfor det spøgende Smiil, der klædte de blomstrende Kinder saa skjønt før, stirrede han nu mørk og bleg hen for sig.

Neden for Trappen bad han Louise vente et Øieblik, og kom strax igjen tilbage fra et Sidekammer med et uforseglet Papiir, adresseret til Fader Auerstädt, idet han, som det syntes med tvungen Munterhed, tilføiede, at Frue Ministerinden frabad sig Tak for indlagte Uberydelighed — og vilde optage det meget unaadig om Hr. Archivraaden eller nogen af hans Familie i den Anledning ulejligede sig til Hs. Excellence eller hende. I hendes Øine tabte enhver Gave, hvorom en Tredie erfarede Noget, alt Værd. Den høire Haand, meente hun, burde ikke vide, hvad den venstre gjorde — og ved hiin forstod hun her Hs. Excellence Hr. Ministeren. Til Slutning bad hun Jomfrue Auerstädt, den første Dag i hver Maaned hos Hofraaden at afhente hvad hun havde bestemt for den værdige Fader.

Louise bævede af Glæde over, dog ikke at komme tomhændet hjem, og gav sig neppe Tid til at bede Hofraaden bevidne Hendes Excellence hendes inderligste Tak.

Hun fløi mere end hun gik, og overleverede den over hendes lange Udeblivelse bekymrede Moder under en ukonstlet Fortælling om det Passerede, det af Hofraaden Modtagne. Vel havde hun paa Veien besluttet, ogsaa at sige et og andet om Hofraaden; men — da hun vilde begynde derpaa — hun

vidste ikke selv, om det var fordi hun meente, det ei kunde interessere Moderen — eller af hvad Grund — men hun kunde slet ikke overtale sig til at yttre, hvad hun følte og tænkte om ham. Der var jo dog i intet af alle de 10 Bud befalet, at en Moder skal vide Alt — kort: hun omtalte ham kun i Forbigaaende, og selv da, som det syntes, saa ligegyldigt, at den ellers saa kloge Moder ikkun ansaae den i Louises Fortælling to Gange forekommende Hofraad som en ubetydelig Biperson, ikke — som ei engang var Louise selv ret klart endnu — Helten i Stykket.

Louise var sjæleglad over at have baaret sig saa fiint ad; thi at give en fuldstændig Beskrivelse over Alt hvad hun tænkte om ham, var hun for ingen Priis istand til — og endnu mindre til med Ligegyldighed at omtale ham til En, der ikke deelte hendes Følelser. I Din Seng, tænkte hun: kan Du ret i god Roe overtænke Alt; der belurer Ingen Din Samtale med ham og Dig selv; der kan Du ret udmale Dig ham, hvorledes han trykkede Din Haand til sine Læber og de venlige Øine syntes at ville gjennemskue Dit Hjertes dybeste Folder — der kan Du ret —

„Men Louise — afbrød Moderen disse behagelige Betragtninger — hører Du da slet ikke? Jeg har allerede tre Gange kaldt paa Dig og opfordret Dig til at see hvad det Du bragte indeholdt, og — Du staaer og stirrer paa een Plet; hvad har Du da Hovedet fuldt af?"

Som opvaagnet af en Drøm, nærmede den rødmende Pige sig Moderen. Kun Den, der mindes den første Kjærligheds salige Fornemmelser er istand til at tænke sig Louises søde Forlegenhed.

I det af Hofraaden medgivne Papiir var 25 Rigsdaler og Ministerindens Opfordring, maanedlig at afhente en lignende Sum. Den overordentlige Beskedenhed af den naadige Giverinde, ei engang at ville modtage Tak for denne betydelige Understøttelse, gjorde den over sit lykkelige Indfald hensrykte Moder glædedrukken.

Endnu fortrædeligere end han var gaaet ud kom Fader Auerstädt hjem; Cancellieraad Feder, en af hans meest overbærende Creditorer, der for flere Aar siden havde laant ham en lille Capital uden Renter, var nu selv i Forlegenhed. Han havde mødt ham paa Hjemveien og indstændig bedet ham, af hans Tilgodehavende at udbetale ham 20 Rigsdaler, imod at Resten endnu henstod ubetalt et Aars Tid eller længere.

„See Moder! sagde han bekymret, og afsorrede Sveden, som Angst havde fremkaldt paa den glødende Pande selv den kolde October Aften — see! det er Æresgjeld jeg har lovet at betale: Imorgentidlig kommer min gamle, ærlige Feder efter Pengene. — Jeg kunde ikke sige nei; han har saalænge havt Taalmodighed — men hvor faaer jeg Penge fra? Gjerne pantsatte jeg mit Sølvuhr, men jeg faaer neppe fire eller fem Daler tillaans derpaa."

—„Vær Du kun ved godt Mod, kjære Mathæus! bad Moder Auerstädt smilende, og kunde neppe skjule sine Tanker: Vi Mennesker skal ikke sørge for den Dag imorgen. Sæt Dig kun rolig til Bordet! Maaskee er Hjelpen nærmere end Du troer."

„Men maaskee ogsaa ikke!" brummede Mathæus fortrædelig: Hvem skulde vel hjelpe os? Jeg seer ligesaa lidt Haab om Redning imorgen som idag. I Koner har godt ved at snakke — naar det kommer til Stykket, maae dog Mændene skaffe Udveie."

„Jeg kunde have Lyst til — svarte Moder Auerstädt, idet hun løftede Servietten op, at spørge Dig med Frelseren: Hvi tvivler Du, Lidettroende!"

„Hvad er det!" raabte Archivaren, da han saae Ministerindens Gave pyntelig udbredt paa Tallerkenen, og Moder Auerstädt, der følte sig saa lykkelig ved at have givet sin kjære Mathæus et Bevis paa, at de Koner, der faae Lov at handle efter deres eget Hoved, sjelden forfeile deres Maal, fortalte ham meget udførlig hendes hele Plan: at drage Ministerinden ind med i Sagen, og dens lykkelige Udfald.

„Og I bilder Jer ind — udbrød Archivaren bitter — at jeg tager imod Almisser? Saa kjender I ikke Mathæus Auerstädt! Til at tigge har Du sendt Louise ud! Det gjør enhver Dagløners Kone med sine uopdragne Børn, der intet Andet kan. Og deraf er Du saa stolt! — Og Du Louise! Jeg vil haabe, at det kun var af Lydighed mod Din Moder Du foretog denne Gang. Imor-

gen tidlig bringer jeg selv Hendes Excellence hendes Gave igjen, jeg takker hende for hendes gode Vilie — der iøvrigt er mig gandske uforklarlig; thi hun pleier just ikke at give Meget bort, end sige til Mennesker, der ere hende vild fremmede, bortkaste 300 Rdlr. aarlig. Men maaskee har vi Louises glatte Ansigt at takke for den store Naade! Hun er vel udsøgt til Kammerpige, og med disse Penge vil man afkjøbe Dig hende; maaskee endogsaa Ministerindens gamle Ven, Hofmarskallen, for hvem smukke Piger altid — —

„Mand! afbrød Konen rolig den Hidsige: vær dog ikke urimelig! Du fordømmer i Din Iver Mennesker, der har beviist Dig saamange Velgjerninger, og gjør dem himmelraabende Uret. Frue Ministerinden har jo slet ikke seet Louise; hør dog først hendes egen Fortælling ret."

„Jeg vil ikke høre mere om den Ting! svarte Auerstädt med undertrykt Harme: Gjør mig den Tjeneste, ikke at tale et Ord mere derom! Lærer I mig ikke at kjende mine Folk! — Frue Ministerinden skulde hen i Veiret bortkaste 300 Rdlr. aarlig! — Nok! Imorgen bringer jeg hende Pengene, og dermed Punktum. For min gode Feder findes der vel ogsaa Udveie — om ikke andre Steder, hos Jøder, for christelige Renter. Den lange Nathan har ofte spurgt mig, om vi ikke engang skulde gjøre en Handel med hinanden? — Naa, det vil vi, og jeg giver otte, eller om det er meget nødvendigt, ti pro Cent. Det gjør paa tyve Rigsdaler ingen Herregaard. Idet mindste trykke de ti pro Cent mig

ikke halv saameget, som Frue Ministerindens mistænkelige Raade."

Moder Auerstädt kunde længe ikke falde i Søvn; thi hun ærgrede sig over sin trodsige Mathæus, der saa skjønt kunde faae sin mislige Stilling forbedret, men af falsk Stolthed — som hun kaldte det — ikke vilde, og ovenikjøbet udsatte sig for den Fare at gjøre Frue Ministerinden til sin sværne Fjende. Dog var hun af de Fire, hvem Søvnen den følgende Nat flyede, den Første, der seirede over de Skrækkebilleder som forjog alle Bekymredes bedste Trøster fra hendes Leie; thi hun tænkte paa sit Valgsprog: Kommer Tid, kommer Raad!

Mathæus kunde ikke sove af Ærgrelse over de Store, der indbilde sig at Penge kan gjøre Alt. Tog Hendes Excellence virkelig Deel i hans trængende Stilling — hvorfor lod hun da ikke ham selv kalde? Hvortil den Befaling, at Louise maanedlig skulde afhente den tildeelte Almisse? — Han mumlede forbittret, men kun halv lydeligt, thi i Sideværelset laae Moderen med de yngste Børn, og Døren stod aaben, over den Uforskammenhed at behandle ham, en Geheime-Archivraad, saaledes — indtil han endelig under mange Udkast til en Tale til Hendes Excellence, der snart forekom ham for høflige, snart for bittre, sank i Søvnens Arme.

Ogsaa fra Louise flyede Søvnen. Hun havde alt formeget at tænke paa til at kunne sove. Hun havde jo ikke engang takket Hofraaden for hans ubeskrive-

lig venlige Omsorg og Ueielighed — hvad maatte han tænke om hende? Alt hvad hun havde sagt til ham, var dog vist alt for eenfoldigt, til at han kunde andet end i sit Hjerte belee hende. — Førend han gik ind til Ministerinden, syntes hun ikke at have mishaget ham; men da han kom tilbage — hvor mørk og taus var han ikke da? — Han havde vel i den Mellemtid overlagt, at hun ikke var værd at indlade sig med. — Ved de hende foreskrevne maanedlige Besøg kunde hun ei komme til at gjøre det godt igjen; thi Fader vilde jo tilbagelevere det Modtagne. Dog — hvad skulde hun ogsaa hos Hofraaden? — Hun tænkte paa Majorens: Godnat, Steinau! Det var vel altsaa den Steinau, om hvem Faderen i Middags havde talt, at Ministerens havde tiltænkt ham en fattig Slægtning! — Hun havde sikkert været tilstede, da han talte med Ministerinden! — Hans Varme for den Sag han talte, havde vel vakt hendes Misfornøielse — deraf hans forstemte Lune, da han kom tilbage. Men hvorfor vilde han ogsaa lade sig paanøde den hæslige gamle Frøken — thi var hun ikke gammel og fæl, hvi skulde da den første Ministers Slægtning, som han interesserede sig for, ikke finde en Mand? — Maaskee — men det sagde hun kun gandske sagte — maaskee sammenlignede han Dig, da han traadte ud fra Ministerinden, med den afskyelige tandløse Qvinde — maaskee dera fhans mørke Mine, ved at tænke paa hvad Han, hvem hundrede af de skjønneste Piger villigen havde rakt Haanden, var fordømt til — — !

Dog — endelig indslumrede ogsaa Louise noget efter Midnat, men den stakkels Steinau laae endnu

vaagen paa sit Leie til henimod Morgenstunden. Den unge Auerstädt havde ved det første Syn vakt hans levende Deeltagelse ved hendes Skjønhed og den uvenlige Behandling af de uforskammede Tjenere. Ved sin Begjering at anbefale hende til Ministerinden, der aldrig blandede sig i sligt, havde hun virkelig sat ham i Forlegenhed; men hvor kunde han afslaae den bedende Uskyldighed Noget, der med de barnligtfoldede Hænder tryglede om hans Hjelp. Der faldt ham en Mulighed til at kunne hjelpe ind: Det Zachske Legat var — paa de 600 Rdlr. nær der vare ham selv tildeelte — endnu urørt; og Ministerinden havde jo dog for kort siden udvirket et Tillæg for en Cancelliesecretair, hvis største Fortjeneste det var, at han var gift med hendes forrige Kammerjomfrue: hvorfor da ikke for den virkelig fortjente Auerstädt, hvis Redelighed og Flid var almindelig erkjendt? Han var altsaa gaaet til Ministerinden.

„Er Kammertjeneren ikke tilstede, siden De kommer for at melde? spurgte Hendes Excellence temmelig unaadig: Søger hun maaskee Nanettes Plads?" —

Hofraaden skildrede hende med Varme den værdige Auerstädts Trang — men hun afbrød ham med den Bemærkning, at det forundrede hende, Hr. Hofraaden ikke vidste, hun ikke blandede sig i sligt; — hun havde første Gang idag hørt Mandens Navn, og kunde altsaa slet ikke interessere sig saameget for ham, som det syntes han gjorde. Ja, da Steinau vovede en Sammenligning mellem Nanettes

Mands og Auerstädts Fortjenester, bad hun ham ikke glemme, at den første Minister ikke skyldte ham Regnskab for sine Handlinger, og gik ind i et Sideværelse, hvor hun befalte Kammerpigen at lade spænde for, da hun vilde paa Comoedie.

Denne hele temmelig ubehagelige Scene gjennemgik nu Steinau Ord for Ord; han syntes endnu at høre Hendes Excellences Bitterheder. Han ærgrede sig over at have nævnet den ham nu dobbelt forhadte Secretair — thi det kunde maaskee skade den brave Auerstädt. De 300 Rdlr. var kun Halvdelen af det overordentlige Tillæg han havde faaet, dem han med inderlig Glæde opoffrede for den engleskjønne Pige med de taarefyldte Øine, der var saa usigelig veltalende, og dog bare Fromhedens umiskjendelige Præg. Rigtignok var Pigen gaaet bort, uden et eneste venligt Ord til Tak for hans Ulejlighed. — Han skammede sig selv ved at vrede derover. — Han havde vel endog gjort Regning paa et lille Kys paa den rosenfarvede Mund mellem de skjelmske Smilehuller. — Men Louise maatte jo ansee Ministeriden, ikke ham, som Den hun skyldte Tak! — Dog, han besluttede, ved Leilighed at gjøre sin Ret til det ham formeentlig tilkommende Takoffer gjeldende, og — indslumrede under dette behagelige Forsæt.

Neppe var Mathæus Auerstädt kommen ud af Dynerne, førend den gamle Feder indfandt sig med Undskyldning for sit tidlige Besøg; men allerede i en halv Time — forsikkrede han — sad de graadige

Creditorer hjemme hos ham, ventende den i Dag lovede Betaling. Mathæus vilde hos den lange Nathan søgt Udveie til at hielpe sin gamle Ven af hans Forlegenhed; men Denne var kommen ham for tidlig. For at afvende det Tordenveir hans svede Pie saae at trække sammen, naar han ikke holdt sit Ord, greb han til Ministerindens Gave, og udtalte Feder de lovede 20 Rdlr. Denne studsede ikke lidet; men gav sig neppe Tid til at qvittere for god Betaling — thi han iilte at tilfredsstille sine uvelkomne Gjæster. Mathæus gik til Nathan, for at faae det allerede Brugte completteret i Summen førend han gav Ministerinden den tilbage; men han var ikke hjemme. Ikke heller den følgende Dag traf han ham, og Moder Auerstädt fik imidlertid Resten af Gaven til en uundgaaelig Udgift. Da han endelig tredie Gang fandt den lange Nathan hjemme, var Denne saa uforskammet i sine Fordringer, at han — saa nødig han end vilde — maatte give efter for den hver Dag forgeligere Nødvendighed, at lade Ministerinden ubetalt.

Moder Auerstädt smiilte hemmelig og indlod sig i en lang Tale til Louise over Mændene, der i første Øieblik vil styrte Alt omkuld, for at faae deres Plan igjennem — og dog til Slutning finde sig med Taalmodighed i at Tingene blive som de ere, som den forstandige Kone har anordnet det. „Sagde jeg det ikke strax, tilnikkede hun Louise med et triumpherende Smiil: han gaaer ikke til Hendes Excellence. Nu vil

jeg ikke sige et Ord derom; thi da kunde han falde paa at jeg spottede ham. Læg Mærke til det, mit Barn! Tusinde mørke Timer vilde forsvinde af det ægteskabelige Liv, hvis Konerne kun vilde tie i rette Tid; thi Mændene ere nu engang saa indbildske, at vi Koner ikke maae have Ret, endogsaa naar vi have det. Det er saare vanskeligt — det nægter jeg ikke — naar man har Ret, at lade som man har Uret; der hører et Herredømme over sig selv til, som sandelig ikke paa eengang opnaaes; men — Lønnen udebliver ikke heller: Manden, især om han er saa god som min Mathæus, føler snart, at han skylder Konen Tak for hendes Eftergivenhed; han skammer sig, naar han ved roligere Overlæg erkjender, at hun havde Ret, og dog taug; og — er ved næste Leilighed af samme Slags føieligere og forsigtigere, at han ikke skal lægge den gode Kone Noget i Veien. Seer Du, mit Barn, det er vort Herskab over Mændene: ved vor Føielighed, ved vor — for Guds Skyld ikke konstlede, nei, ved vor oprigtigen meente blide Adfærd hersker den forstandige Kone over enhver, jeg siger enhver Mand uden Undtagelse; ved saadanne fine Traade lede vi det stærkere Kjøn. Naar — man tilgive mig Lignelsen — naar jeg seer et Spand ret vilde modige Heste og tænker paa deres Kjæmpekraft, forekommer det mig ubegribeligt, hvorledes Kudsken med den tynde Tomme kan styre dem, hvorhen han vil; men han smiler ad min Forundring. Du smiler over min Lignelse, Louise, men Konerne ere dog sandelig Kudskene: jo forsigtigere og roligere de vide at styre, desto sikrere komme de til Maalet, alle Anstødsstene uagtet; ved eet eneste roligt Ord,

een eneste venlig Bevægelse udrette de mere end ved en heel Times Skjelden og Smelden. Vi leve, Gud være lovet, i Tider, da Oplysningen er kommen saa vidt, at Konerne have lige Rettigheder med Mændene, og de der ikke have det, ere selv Skyld deri. Læg Mærke dertil, Louise, thi seer jeg at Du nogensinde lader Dig fratage Halvdelen af det huuslige Regimente, saa — "

Louise loe høit ved Tanken om en Mand og Kommandoen over ham; men det faldt hende i samme Øieblik ind, at dersom den venlige Skytsengel var denne Mand, vilde hun med Glæde afstaae ham den hele Kommando. Men det syntes hende at ligne et Blik i Evighedens fjerne Egne; hendes langt nærmere Trøst var, at Faderen ikke havde bragt Ministerinden Pengene — den første Dag i næste Maaned skulde hun jo atter see og tale med den elskværdige Hofraad. Men var det ikke forgeligt — den dumme October har en og tredive Dage! Havde hun ikke hele 24 Timer før været, hvor hun ønskede — og der var endnu næsten tre Uger af den tilbage.

Imellem de Papirer der Morgenen efter den halvtgjennemvaagede Nat tilstilledes Steinau, fandt han Auerstädts Ansøgning. Endnu samme Dag opsøgte han Supplikantens Foresatte, for at erkyndige sig om hans Fortjenester og Trang med alle didhen hørende Hoved- og Biomstændigheder. Alle vare enige i at bevidne hans Dueligheed og erkjende ham fortrinlig værdig til Forbedring af sin Stilling, den de kun an-

saae hans Beskedenhed for Aarsag til at han ikke før havde kunnet glæde sig ved. Da Sagen kom for i Collegiets Forsamling, havde Steinau en temmelig varm Trætte med den gamle Geheimeraad Reithart, der ikke unde Andre end sig selv og hans Kreature en Mundfuld Brød, og meente at Archivaren vel endnu kunde vente paa Tillæg et Par Aar, indtil en af de ældre Geheimearchivraaders Plads blev ledig. Desuden var Auerstädt jo allerede — som han af Akterne beviste — for 11 Aar siden foreslaaet at skulle gives et Tillæg af 300 Rdlr. og for 7 Aar siden bragt i Forslag til 200 Rdlr. Tillæg; men da han ikke havde meldt sig, maatte man anse ham mindre trængende end man havde formodet. Steinau opfordrede Geheimeraaden til for de 2de han foreslog i Anledning af det ledigværende Zachske Legat — hvis største Fortjenester hos den Ene bestod i, at han havde været Fadder til Geheimeraaden, og hos den Anden, at han var en fortræffelig Fjerdemand til L'hombre og Whistbordet — at fremlægge Vidneshyrd for deres formeentlige Fortjenester, som dem han fremlagde. Ministeren smilte ad denne Trætte, som det syntes ikke utilfreds med den unge Mands Varme i at forsvare Den, han havde antaget sig, og udbrød endelig til den af Harme skjælvende Reitharts Ærgrelse: „Har Auerstädt to Gange været i Forslag angaaende Tillæg, først 300, siden 200 Rdlr. — og 3 og 2 er fem — kunne vi nu, da hans Familie er bleven større, vel ikke give ham mindre end 500 Rdlr."

„Men Deres, Excellence! afbrød Reithart ham: Archivaren faaer jo da ligesaameget som en Archiv-

raad!" — „Unægtelig! svarte Ministeren med et Øiekast, der viste, at han ikke var uvidende om de Grunde, hvorfor Reithart var Auerstädt saameget imod: Men Auerstädt er jo den nærmeste til at blive Archivraad, og har — efter de Vidnesbyrd, Hofraaden har havt den Ulelighed at indhente, længe fortjent at være det. Udstæd De kun Patentet, Steinau, til Hs. Durchlauchtigheds Underskrift."

Nogle Dage efter spiste en Fætter til Ministeren, Amtmand Blumenthal, der nylig var ankommen fra Reisen, hos sin høie Slægtning. Mod Enden af Taflet foreslog den muntre Gjæst en Skaal for alle de Brave der den Dag for 18 Aar siden — det var just den 14de Octbr. — offrede deres Liv ved Auerstädt! En Taare perlede i Ministerindens Øine; thi to hende saa inderlig kjære Brødre lode der deres Liv for Fødelandet. For at forjage den sørgelige Erindring, sagde Ministeren: „Ved Auerstädt kommer jeg i Tanker om Archivaren af samme Navn. Patentet ligger færdig til ham; Steinau, vil De bære Omsorg for at det bliver ham tilstillet. Den Pige — vedblev han med et Smiil: der var her forleden Aften, var, hører jeg, hans Datter. Sandelig, en allerkjæreste Glut, Hr. Amtmand! Jeg kommer tilfældigviis ud i Forsalen — hun staaer for det store Speil og gjør det ene Knix dybere og smagfuldere end det andet, idet hun holder en saare rørende Tale — der, som jeg siden erfarede — var stilet til Dig, kjære Kone! Endelig udstøder hun forfærdet et Skrig, formodentlig da hun i Speilet

saae mig — thi hun troede sig allene — og jeg lukker i største Hast Døren, hvori jeg stod. Hun har sikkert anseet mig for et Spøgelse. Jeg havde sandelig ikke tilstroet den gamle, just ikke vakkre Auerstädt, en saadan Gratie til Datter. Men, De kjender ham jo, kjære Blumenthal, han var jo Registrator ved Eders Overkrigsret for mange Aar siden."

„Auerstädt?" spurgte Amtmanden, idet han betænkte sig: „O ja, vedblev han leende: var det ikke ham, der gjorde saamegen Opsigt med sin Tornister-Lieschen?"

„Med hvem?" spurgte Ministerinden og hendes Broderdatter, Frøken Theudeline, som med een Mund, og den Sidste kastede et spottende Blik til Steinau, der af Ministerinden var skildret hende som Jfr. Auerstädts gandske fortrinlig virksomme Skytspatron, og som det ikke var undgaaet, at Hofraaden, saasnart Auerstädts Navn blev nævnet, slog Øinene ned og rødmede.

„Med — — " vedblev den muntre Blumenthal, og vilde fortælle den hele lystige Historie; men et Vink af Ministeren bød ham at afbryde, idet Denne stod op fra Bordet og hævede Taflet.

Cancelliebudene vare alle gaaet hjem, den Ene undtagen, der i Anledning af en heftig Tandpine sad i Tjenernes Værelse med forbundet Hoved. Steinau, der havde stor Lyst til endnu idag at overraske Auerstädt, besluttede selv engang at være Cancelliebud. Allerede saa ofte havde Cancelliebordet ligget fuldt af

Resolutioner, der citissime skulde afleveres, og hvor-af altid nogle vilde være Vedkommende lige saa kjære som den nærværende var velkommen for Auerstädt, men endnu var det aldrig faldet Steinau ind at være Cancelliebud. Just idag havde han Lyst dertil — dog, hvorfor skulde han gruble over Aarsagen til denne sjeldne Lyst, om Tjenesteiver, eller Overbeviisningen om gamle Auerstädts Glæde ved den uventede Efterretning, eller — nok — han svang sig paa sin brune Hoppe; thi Auerstädt boede næsten en halv Miil fra Ministeren i den længst bortliggende Deel af Forstaden. Det Upasselige i at Hr. Hofraaden i egen Person overbragte Brevet, undskyldte han hos sig selv med — at han fandt det nødvendigt at røre den modige Hest, og med det samme gjorde det syge Cancelliebud en Tjeneste; men neppe kunde han undlade at lee gandske høit ved Tanken om den Lovtale den Gamle holdt for ham, fordi han skaante ham for den lange Vei.

Steinau begyndte at overveie, hvad den lystige Amtmands Udtryk — „som gjorde saamegen Opsigt med sin Tornister-Lieschen" — vel maatte betyde; men den Brune, der ikke nylig havde været ude, gjorde nu et, nu et andet muntert Spring, saa at han ikke fik megen Tid til at tænke ret dybt. Og hvad angik det desuden ham, om den gamle Auerstädt i sine unge Dage havde havt en lille Kjærlighedsforstaaelse med en Soldater-Gratie — thi derpaa synes det spydige Navn at tyde. — At Ministeren ikke ønskede Fortællingen meddeelt ved Bordet, var maaskee fordi den ikke syntes ham værd at gjøre Damer bekjendt med.

Gaves der Leilighed dertil, besluttede han imidlertid at bede den gamle Auerstädt selv om Meddelelsen.

I den yderste Ende af Forstaden — han behøvede ikke at spørge sig for i hvilket Huus, thi det syge Cancelliebud havde nøiagtig beskrevet ham det — boede Auerstädt: et af de sidste paa høire Haand; foran Vinduerne en Blomsterhauge, ved Døren en skjøn Vinranke, og udmærket smagfuldt broderede Gardiner indenfor de speilklare Vinduer — formodentlig Vidnesbyrd om Louises huuslige Flid.

Steinau steeg af, gav en Dreng sin Hest at holde, trak i Klokkestrengen og fik af en gammel Pige den Besked, at Herren ikke var hjemme. — „Fruen ikke heller?" spurgte Steinau, og blev næsten selv bange for den Tone, hvormed han spurgte; thi den syntes at tilkjendegive, at det var ham ret kjært, at Hr. Archivaren ikke var hjemme. — „Fruen ikke heller!" svarede den Gamle.

Steinau var allerede i Begreb med at spørge: „Og Jfr. Louise ikke heller?" — Men saa maatte jo den Gamle alt for tydelig mærke, hvorfor han egentlig kom. Da han imidlertid blev staaende, begyndte den Gamle, ligesom for at undskylde, at Huset var saa tomt: „Det er saamen første Eftermiddag i dette Aar, at Herren har losrevet sig fra sit Archiv — vi ere her som i et Kloster; men idag skeer der en Undtagelse: det er den ældste Jomfrues Fødselsdag — Veiret var saa skjønt — de ere Alle tagne ud til Theresehegn, hvor de vil drikke Kaffe og spise et Stykke Smørrebrød.

Førend Kl. 8 eller 9 venter jeg ikke mit Herskab. Een gang er ingengang, kjære Herre!"

„Loviſes Fødſelsdag — Thereſehegn! — Ikke hjem førend Klokken 8." — Steinau ſad allerede paa den muntre Brune og floi igjennem den lange Allee. Den Gamle foldede andægtig Hænderne, thi det var umuligt, meente hun, at han kom godt derfra.

„Eengang er ingengang!" havde den ſnakkelyſtne Gamle ſagt. Naar han derhos erindrede ſig Forældrenes trængende Omſtændigheder, lod det ſom en Undſkyldning, fordi Familien levede ſaaledes i Herlighed og Glæde. Herre Gud! tænkte han: en Kop Kaffe — et Smørrebrød — derfor gjør den tro Pige en Undſkyldning for ſit gode Herſkab, at den fremmede Herre ikke ſkal troe, at man hos dem lever i Overdaadighed. Han glædede ſig nu dobbelt ved ſin nylig meddeelte Gave, der rimeligviis hjalp til at forherlige Dagen. Men — at vide, at det var Loviſes Fødſelsdag, og træde frem for hende uden nogen Foræring — det gik dog ikke an. Den ſøde Pige maatte jo, naar hun kom hjem, af den Gamle erfare, at den fremmede unge Herre ikke var uvidende om Anledningen til deres Lyſtvandring, og hvad maatte Loviſe tænke om hans Mangel paa Opmærkſomhed, naar — den Brune maatte i Haſt gjøre Omkring, og i den Indbildning, at det gik hjem til den bekjendte Stald, gik det endnu tregange ſaa raſkt ſom tilforn.

Madame Legnettoni, Residentsstadens første Modehandlerinde, troede, at der var en stor Ulykke paaferde, da den hende velbekjendte Steinau, der stod i venskabelig Forbindelse med adskillige af hendes Veninder, saa silde, dryppende af Sveed, kom galopperende, kastede Toilen i en gammel Invalids Haand og styrtede ind ad Døren.

„Min Gud! Hvad er der forefaldet?" raabte den venligtsmilende Kone. Steinau, der vel følte, at hans overordentlige Hastværk maatte vække Forundring, fandt imidlertid paa den lille Usandhed, at han just i dette Øieblik havde erindret, at det paa Søndag var Cousine Adele's Fødselsdag — at Posten endnu iaften afgik — derfor maatte han skynde sig, om han ei skulde komme for silde — og han bad derfor Madame Legnettoni at være ham behjelpelig med at opsøge en passende Foræring. „Paa en halv Snees Daler i Prisen kom det ikke an, naar det Valgte kun var ret smukt."

Der er vel neppe noget velkommere Besøg for Handlende, end velhavende Mænd, hos hvem den første Kjærlighed vaagner. Der blev vendt op og ned paa den hele kostbare Boutik, for at udsøge det Allersmagfuldeste til Cousine Adele. At det imidlertid ikke var hende tiltænkt, vidste den kloge Legnettoni ret godt: Posten afgik ikke den Aften til Frankfurt, hvor Adele boede — og medens hun gjennemsøgte Æsker og Skuffer, erindrede hun sig, at hun ifjor selv havde været med at feiligholde Adeles Fødselsdag, men om Foraaret — ikke i October Maaned. En lille Straf skulde Hofraaden dog have

for hans Usandhed, uden at han selv mærkede det, thi den snilde Italienerinde holdt sig til alle Modehandlerinders gyldne Regel, at være Medviderske i alle Kjærligheds-Hemmeligheder, uden ved fjerneste Anledning at lade de Forelskede — der næsten altid robe sig selv — ahne, at de ere det: Adele var blond; Legnettoni lagde derfor en Mængde Tøier, Baand og Shavls frem, der efter deres Farver, som hun udtrykkelig bemærkede, bedst passede sig for Blondiner, men ved Siden lagde hun stedse et lignende, passende for Brunetter, og loe hemmeligt, da Steinau stedse valgte de sidste. Han kjøbte for tregange saameget som han havde bestemt, og havde gjerne givet mere end der blev forlangt; thi hun selv, der opsøgte, og alle de fem Gratier, der hjalp hende, forsikkrede eenstemmigen, at Frøken Adele vilde see ud som en sand Engel med den udsøgte Stads. Legnettoni, der bemærkede Steinau's skalkagtige Smiil, da man nævnte Adele, besluttede næsten at sige ham, at hun meget godt vidste det ikke var til hende — og hun vilde dog saa usigelig gjerne tilfredsstille den hende medfødte uskyldige Nysgjerrighed: hvem der da var den Lykkelige. Men — hun fik et heldigt Indfald: Efter at Steinau var bleven forsynet med mangfoldige udvalgte Sager, bragte hun et endnu samme Dag fra Paris hidkommet Diadem. De unge Piger, der ikke engang havde seet det endnu, bleve henrykte over det udmærket skjønne Arbeide, og Steinau bad at indpakke det med de øvrige Kostbarheder.

Nu var Fuglen fangen. Dette Diadem var det eneste i sit Slags i Residentsen; Legnettoni havde ikke eet eneste som det, og de andre Modehandlerinder anskaffede ikke saa kostbare Ting. Den altsaa, der bar det — var Steinau's Brud.

Man kaldte en Dreng for at bære Pakken hjem for Hofraaden; men Denne meente, at den ikke var ham for tung — han havde ofte baaret Akter, der vare meget tungere — til hans Hjem var ikke saa langt og deslige, som Mad. Legnettoni meget godt mærkede, Alt kun at være Udflugter, fordi han ikke ønskede Følgeskab.

I Theresehegn spiste man ret godt; men Vinen duede ikke. Steinau lovede sig en fornøielig Aften med Auerstädts Familie, og dertil var en Flaske Champagne meget passende. Denne fornuftige Tanke faldt ham just ind, idet han reed forbi Viinhandler Sauermans Kjelder. At springe af Hesten, lade sig give en Flaske Champagne — at overlægge, at een vilde være for lidt til hele Familien — at fordre en dito, stikke dem begge i Kjolelommerne og igjen svinge sig i Sadlen — var kun 5 Minuters Værk.

De langhalsede Flasker, der rakte mere end et Qvarteer over Hofraadens Lommer, tildrog sig de ham Mødendes Opmærksomhed; for at undgaae denne, sporede han den muntre Brune flittig, men jo mere rasende han reed, desto flere Nysgjerriges forundringsfulde Øiekast tildrog han sig. Gjennem den lange Allee, hvor han kunde vente at møde den ene Vogn

efter den anden, og i en eller anden af dem let nogle Bekjendtere — vilde han ikke gjerne ride. Han valgte derfor den, egentlig kun for Fodgjængere anlagte kortere Sidevei, hvor han haabede at finde færre Bekjendtere. Men han var neppe redet 50 Skridt paa den, førend en til de Gaaendes Sikkerhed anbragt Slagbom standsede ham. Den havde allerede en heel Menneskealder staaet paa dette Sted; men Hofraaden glemte den i sin Iil. At ride tilbage didhen, hvor Sideveien løb sammen med Alleen, var Tidsspilde — og den Brune satte godt over, det vidste han. Han trykkede altsaa begge Sporer i dens Sider, og, som en Fugl var den over Bommen. Men, ved den heftige Bevægelse hoppede begge Champagneflasker op af Lommerne og — det skummende Indhold flød strømmevis hen ad Jorden. Steinau vovede ikke at kaste et Blik tilbage, thi hans Uheld samlede snart en Mængde Mennesker om de sønderslagne Flasker. Forgjæves grublede nogle af dem, der kjendte Hofraaden og hans Stilling hos Ministeren, over hvad der vel kunde foranledige en saadan Iil, som den, de vare Vidner til. Endelig udfandt En af dem med en vigtig Mine Aarsagen: „I Thereſehegn sad det *ſke Hofs Secretairer og Gesandt — Hofraaden har vigtige Ting med dem at afgjøre, han har villet indlede Underhandlingerne ved den ædle Champagne — giver kun Agt! Om en foie Tid lader vigtige Ting sig tilsyne paa den politiske Himmel!" — Med disse Ord opsamlede den kloge Politiker omhyggelig Skaarene af de sønderslagne Fla-

ſker, for at de i ſin Tid kunde tjene ſom Vidnesbyrd, at han havde forudſeet, hvad der vilde ſkee.

Steinau havde ikke den fjerneſte Ahnelſe om disſe Gisninger over hans mageløſe Jilfærdighed, og bekymrede ſig ikke heller derom. Han var nu lykkelig og velbeholden ankommen til Thereſehegn, gav Staldkarlen ſin Heſt og tænkte nu kun paa at opſøge Auerſtädt med hans Familie.

Han ſtod i Døren til den ſmagfulde Reſtauration og monſtrede det ved 30 til 40 ſmaae og ſtørre Borde fordeelte Selſkab; men Den, han ſøgte, var ikke at ſee blandt Gjæſterne. Den gamle Auerſtädt kjendte han ikke perſonlig; ſpørge efter ham, vilde han ikke gjerne. Efter den af Louiſe og den gamle Pige meddeelte Beſkrivelſe over Archivarens indſkrænkede Levemaade, kunde han ikke heller vente, at Auerſtädt var kjendt af Oppvarterne i denne galante Beværtning. Han forſøgte altſaa ſelv at opſøge Louiſe og hendes Familie.

Jo længere han fjernede ſig fra den ſtore Plads foran Reſtaurationen, deſto tommere bleve Gangene. Næſten havde han opgivet Haabet om at finde hvad han ſøgte, da han i en eenſom Gang ſaae en Pige fortroligen at vandre ved en ung Mands Side, med hvem hun førte en, ſom det ſyntes, meget venlig Samtale. Det var hende! Hendes let ſvævende Trin, den uſigelige Ynde i enhver Bevægelſe, lod ham ikke tvivle derom. Men hvem var den unge Mand? — De hørte ikke engang at han nærmede

sig, saa fordybede vare de i den interessante Samtale. Nu slyngede Ynglingen sin høire Arm om Pigen, og udtrykte — paa Kinden eller Munden, det kunde Steinau ikke see for den fordømte langskyggede Hat — i et langt Kys sin Henrykkelse. Formodentlig mærkede de, at der kom Nogen; thi de reve sig i Hast løs fra hinanden, og fordoblede deres Skridt. Men undgaae ham skulde de ikke; han vilde ret beskjæmme den Pige, paa hvis Sædelighed han for faa Øieblikke siden torde peddet Alt, men nu saa skammeligt havde tilintetgjort de Glæder han her haabede. — Han ilte altsaa efter de Lykkelige, naaede dem og sagde med en Tone, hvori han stræbte at lægge saamegen Bitterhed som muligt, idet han hilste: „God Aften Jomfrue Au —" men blev idet samme vaer, at det ikke var hende. Han satte i Hast sin Hat paa igjen og ilte ad den nærmeste Sidevei, saa hastig det var ham muligt, for ei at blive kjendt. „Om hiin Pige ogsaa havde været Louise — sagde han til sig selv, idet han med korslagte Arme fortsatte sin Efterspørgelse — hvad kom det egentlig Dig ved? Det var maaskee hendes Elsker, hendes tilkommende Mand, med hvem hun gik!" Hans Hjerte krympede sig krampagtig ved denne Tanke. Gjerne havde han selv gaaet saaledes med Pigen, men — hvad var det nu igjen: Paa høire Side af den Vei han vandrede, førte en smal Fodsti over en Bro til et skjønt lille Lysthuus, indhyllet saa tæt af Viinranker, at han netop blev et Glimt af en hvid Kjole vaer i samme. Hastig

listede han sig saanær, at han over Broen kunde see ind mellem Vinrankerne — nei, han havde ikke bedraget sig! Han saae den Pige, han tilbad som et Mønster paa qvindelig Dyd, i en Officeers Arme. Med den venstre Arm havde hun omslynget hans Hals, og hendes Hoved hvilte ved hans Barm. Den fortrolige Samtale kunde han kun forstaae saameget af, at Krigsmanden satte Himmel og Helvede i Pant paa, at hans Kjærlighed var oprigtig — og den henrykte Pige standsede den frygtelige Strøm af Eder ved sine brændende Kys. J Steinau's Hjerte raste et Helvede. Vel havde Qvinderne stedse forekommet ham gaadefulde; men han tilskrev sig selv meget af det Uforklarlige i deres Opførsel imod ham, da han af en vis Undseelse egentlig aldrig havde nærmet sig dem. Nu ramte hans dybeste Foragt Enhver af dette i hans Mening saa troløse Kjøn. Han fordoblede sine Skridt, for at komme tilbage til Restaurationen — da han idet samme mellem de smilende Georginer ved det nærliggende Krat blev en vakker lille Dreng vaer, og hos ham — ja en Pige paa Louises Størrelse var det. Overalt, tænkte han, seer jeg idag den afskyelige Jomfrue Auerstädt — et Par Skridt kunde han jo dog sagtens gaae nærmere. — Det var Louise!

Hun havde en lille Strid med Broder Borromæus, der havde mere Lyst til at løbe omkring end til at holde Silke for Louise, som hun bad ham om, da hun behøvede noget til et Stykke Arbeide, hun var ifærd med. Den bag de høie Ge-

orginer ubemærkede Steinau henrykkes ved at være Vidne til den fortryllende Venlighed, hvormed den blide Pige vidste at behandle den lille trodsige Dreng. Han begreb ikke, hvor det var muligt, at han kunde have troet, at den Pige han saae i Lysthuset, var Louise. Han traadte nærmere, hilste de Overraskede og bad om at maatte afløse Borromæus, som han overleverede Brevet til Faderen, idet han paalagde ham at passe vel paa det, og bringe Faderen den Beskeed, at han selv kom strax efter.

„Min Fader — spurgte Louise i det hun blev Brevet med det store Embedssegl vaer, som den muntre Dreng løb afsted med: skal dog ikke idag i Archivet?"

„Nei! svarte Steinau i en opromt Tone: Han skal her feftligholde den nærværende Høitidsdag i uforstyrret Glæde, og for at bidrage til denne, iilte jeg at bringe en ham meget behagelig Efterretning. Forsaavidt er mit Ærinde en Embedssag; fra mig selv modtage Festens Dronning naadigst de svage Offre af min Hylding, jeg herved med de hjerteligste Ønsker nedlægger." Med disse Ord udpakkede han, undskyldende sig med, at han haabede, hun tog tiltakke med Leiligheden, sine Herligheder paa Haugebænken, og bad Louise, da han med komisk Travlhed havde ordnet Alt, ved disse Smaaeting at skjenke ham en venlig Tanke.

Louise stod som forstenet. De nydeligste Kostbarheder, hvortil end ikke hendes dristigste Ønsker nogensinde vare stegne, laae udbredte for

hende, som Gaver af den Mand, hvis Billede, siden hun var hos Ministerens, fyldte hendes Hoved og Hjerte. Steinau var henrykt ved Synet af den rødmende Piges umiskjendelige Glæde og Forvirring. Louises Forlegenhed voxte hvert Øieblik: turde hun og saa modtage disse Smaating, som den beskedne Giver kaldte dem, af en hende fremmed Mand? Hvad kunde dog bevæge ham til at vise hende en saadan Opmærksomhed? De glimrende Kostbarheder forekom hende — det var hende umuligt at losrive sig fra denne Forestilling — som Brudesmykker. Hendes Hjerte var saa fuldt; hun vidste ikke om hun skulde græde, eller om hun turde smile. Hun burde jo dog takke den huldе Giver — men gjorde hun det, havde hun jo modtaget de kostbare Gaver — og hvor turde hun det uden Forældrenes Samtykke — men de lod sig ingensteds see. Det Eneste, hun i sin søde Forvirring endelig bragte over de bævende Læber, var hendes Forundring over at han vidste, at det idag var hendes Fødselsdag. Steinau forsikkrede, at hun selv havde yttret det i hendes Samtale med den lille Borromæus.

„Men det er jo neppe fem Minuter siden! udbrød Louise med et vantro Smiil: Og i den Tid var det jo umuligt at fremtrylle alle disse Herligheder! Men — vedblev hun, og man mærkede tydeligt at det ikke vilde lykkes hende, at gjøre hele Sagen til Spog — men alle disse Kostbarheder vare formodentlig bestemte for en Anden; ved et Tilfælde hører De, at det er min Fødselsdag, og . . . " Hun var ikke istand til at fuldende. Fore-

stillingen, at det kun var et Øieblikks Indfald, hun havde at takke for den skjønne Gave — at en Anden skulde havt den, var hende saa smertelig.

„Tvivler De paa Sandheden af mine Ord? spurgte Steinau leende: Troer De maaskee, at jeg løber Landet omkring med Lommerne fulde af Damepynt, om jeg muligt kunde træffe En eller Anden, hvis Fødselsdag det just er? Naar De kommer hjem, vil Deres gamle Pige kunne bevidne, at jeg, efter forgjæves at have søgt Deres Fader hjemme, paa hendes Anviisning er taget herud, for at bringe ham det Brev, den lille Borromæus fik. Jeg kan, om De forlanger det, med fem eller sex Vidner godtgjøre, hvor og naar jeg er kommen i Besiddelse af mit lille Vindebrev — ligesom en Tyvendedeel af Residentsens Indvaanere vil kunne bevidne, at jeg ikke har sparet min troe Ridehoppe, for nogle Øieblikke før at kunne nedlægge mine Ønsker for Dem — og istedet for idetmindste at skjenke mig et venligt Blik for det halsbrækkende Spring jeg lod den muntre Brune gjøre over Slagbommen, krænker De mig med den Mistanke, at min Iil har gjeldet en Anden. Er det Ret? Nei, skjønne Louise! Siden jeg har seet Dem, har ingen Anden end De, Plads i mit Hjerte."

„Over Slagbommen?" faldt den af Skræk halvdøde Pige ham i Talen; thi endskjøndt hun aldrig i sit Liv havde hørt nogen Kjærligheds-Erklæring, klang, hvad Steinau, idet han paa eengang gik over fra den spøgende til en alvorlig Tone, yttrede om Pladsen i hans Hjerte, hende som Indgangen til

et ordentligt Frierie. For at undgaae den farlige Fortsættelse, henledte hun, med qvindelig Snildhed, meget viseligen Samtalen paa Slagbommen, idet hun, ligesom af Skræk over at tænke sig det frygtelige Spring, holdt Hænderne for Øinene, og yttrede sine Tvivl om Muligheden i, at en Hest kunde voltigere over den flere Alen høie Bom. Steinau, der meget vel mærkede hendes Hensigt, marscherede med Stormskridt mod den overrumplede Fæstning, og rykkede, da Spog ikke vilde hjelpe, frem med Alvorets grøveste Skyts: han skildrede sin med hvert Øieblik voxende Længsel efter hende, fortalte om, hvor aldeles umuligt det, siden han saae hende, var ham, at have Tankerne ved sine ham før saa kjære Forretninger; om den forgjæves Møie, han havde anvendt, for at udrydde hendes Billede af sin Sjel; om den Glæde, han følte, da det ei var lykkedes ham, der dog stedse var blandet med Vemod, fordi han overalt manglede Noget, saalænge han ikke var hos hende — om den Salighed dette Øieblik skjenkede ham, dersom hun — "

Louise lod ham ikke tale ud. Hun stod som paa Naale. I hendes dødelige Angst erindrede hun ham om, at hendes Forældre ikke vidste, hvor hun var, og bad ham følge hende til dem. Hun følte, at det var en barnagtig Maade at rede sig ud af den Forlegenhed, hvori hans stedse alvorlige Tale havde sat hende — men det var hende umuligt at give ham noget Svar, saa bønligt end hans venlige Øine bad derom — hans Erklæring var kommen hende alt for uventet dertil.

Hun vidste ikke, hvilken himmelsk Ynde denne jomfruelige Forvirring, denne Ungmøens Frygt for det afgjørende Skridt, udbredte over hende. Og hun behøvede egentlig ikke at svare: hendes purpurfarvede Kinder, den svulmende Barms stormende Bevægelse, de af Undseelse nedslagne stjerneklare Øine gav den henrykte Steinau et tydeligere Svar, end den af Skræk lamme Tunge var istand til.

Steinau, der følte sig saa lykkelig ved den Opdagelse, han troede at have gjort, gik igjen over til den muntre Tone, for ikke at sætte den uskyldige Glut i alt for stor Forlegenhed, og ikke lade Samtalen gaae istaa, som saa let skeer, naar Hjertet er fuldt og Munden ikke vover at tale. Han bad om at maatte ledsage Louise til hendes Forældre. „Men først — tilføiede han — maae vi dog pynte Dagens Dronning lidt, at Papa og Mama kan synes godt om deres kjære lille Datter."

Denne Pynten var et farligt Arbeide; det skulde den gode Steinau hellere ladet være. — Da han ombandt de skjønne Armbaand ved Haandledet, glimtede det allerede for hans Øine, som om Millioner Funker blændede hans Syn. En saa underskjøn Haand havde han, end ikke hos Damer af høieste Rang, nogensinde seet — den laae saa rolig og tillidsfuld i hans, medens de gyldne Lænker bleve lagte omkring den — og enhver af de fire rosenfarvede Gruber, som han bedækkede med sine Kys, syntes ham at indeholde den saligste Nydelse. Da han imidlertid af Over- og Underarmen dannede en stump Vinkel, og trykkede et brændende Kys i den sneehvi-

de Fordybning, hvor Pulsaaren ligger, følte Louise en unævnelig salig Fornemmelse, den hun ikke vidste at forklare, naar hun tænkte paa, at det var en hende fremmed Mand, hun tillod disse Beviser paa hans Henrykkelse. — Dog, fremmed var han hende jo ikke: han havde viist sig som hendes Ven — han var det eneste Menneske, der, paa en saa talende Maade, erindrede hendes Fødselsdag — den Første, der havde sagt hende, hvor smuk hun var — og der var i hans Miner saameget Spor af Ærlighed og venlig Deeltagelse — Men, hans Deeltagelse syntes hende dog for langvarig; hun trak altsaa Armen lempelig fra ham, med den Bemærkning, at hun nokselv kunde isætte Ørenringene. Men det var sandelig ingen let Sag; hun var kun vant til sine gamle simple Ørenringe, ikke til de nymodens konstige Ringe. Tusinde tilforn ukjendte Følelser gjennembævede hendes Inderste; hendes Hænder skjælvede, thi meer end hundrede Gange i eet Minut hævede hver en Puls sig.

Ikke heller havde hun imidlertid givet Steinau nogen let Opgave at løse: Medens Louise satte Ørenringene i, knælte han for hende og slyngede det skjønt udarbeidede Belte omkring hende. Det var i Sandhed et vanskeligt Arbeide: Til en saadan Taille, som han næsten troede at kunne omspænde, var Beltet ikke gjort; Spændet maatte skydes betydeligt tilbage, og passede først, da han fire, fem Gange havde provet — men det var lettere sagt, end gjort: Naar han stod den engleskjønne Pige saa nær, og hans Blik saae det venlige Smiil, der mødte ham; naar han passede det nu for lan-

ge, nu igjen for korte Belte, og den fyldige Svanebarm anviste ham det rette Sted til at slynge Beltet om den huldе Pige: da gjennemfoer det ene electriske Slag hver af hans Nerver efter det andet — som om han maatte udbrede Armene, for at omfavne den fortryllende Glut med det længselsfulde Ønske: „Vær min!"

Louise maa have mærket den Storm, der truede at sprænge Steinaus Bryst; thi for at bringe ham paa Benene igjen, bad hun ham at hjelpe hende med Ørenringene. „De vare rigtignok komne igjennem Hullerne, men den ene — saaledes beklagede hun sig: vilde ikke lukke!" Hun loe ham ved denne Anklage over de tossede Hænder — som hun kaldte dem — saa venlig imøde, at Synet af den sneehvide Perlesnor indenfor den Mund, der kun syntes skabt til Kys, nær havde ladet ham glemme, hvad han skulde gjøre. Medens han udførte den ham overdragne Forretning, havde han ret Leilighed til at iagttage den underskjønne Piges Profil; men — førend han tænkte paa det, lukkede Ringen sig — og Louise sagde ved sig selv: „Nu Diademet, og jeg er færdig!" Men uden Speil gik det umuligt an; hun maatte altsaa ogsaa betroe Steinau denne ham saa uvante Forretning, den han — rigtignok mere lig en Feberpatient, hvem den frygteligste Hede ikke tillader at holde sig noget Øieblik rolig, end en Kammerjomfrue — ogsaa omsider blev færdig med. Endnu var det skjønne Halsbaand tilbage — han vilde ogsaa her tilbyde sin Tjeneste — men et Blik paa den blændende hvide Li-

liehals betog ham Mod dertil. Og Louise stod nu, indhyllet i det kostbare Shawl, som han kastede om hende, lig en lykkelig Brud for den Glædedrukne. Hun behøvede intet Speil, hun behøvede kun at see hans af Glæde forklarede Øine, for at fæste Liid til hans ofte og gjentagne Forsikringer: at hun nu var en fuldkommen Engel.

Uden at han egentlig var sig det bevidst, havde han i sin Glæde over at hans Gaver gjorde Louise saa fornøiet, udbredt begge Arme, og — den huldе Pige sank i dem! Var det Overraskelsen, var det Følelsen af den Taknemmelighed hun var ham skyldig, eller var det den første Kjærligheds Almagt? Hun forstod de længselfulde Blikke, der traf hendes, og — deres Læber mødtes — — da sprang den muntre Lotte frem, og fortalte Faders Lykke, idet hun bad den fremmede Herre og Søster Louise følge sig, da de Andre allerede sad tilbords.

Da Louise hørte, hvor store Ting den Algode, til hvem hun i saamangen Nat havde opsendt stille Bønner for den stakkels Fader, havde gjort imod ham, kunde hun ikke længere tilbageholde sine Glædestaarer; hun følte — thi reen Kjærlighed udgrunder det Skjulteste — at Steinau var det Redskab, hvoraf Forsynet havde betjent sig til deres Frelse, og hun ahnede, med den Sikkerhed, hvormed man saa gjerne troer det man ønsker, at det var for hendes Skyld han havde været saa utrættelig i at befordre hendes Families Lykke. Og hvad den undseelige Moe før kun gav halvt modstræbende, troede det taknemmelige Barn nu ikke at torde nægte: et

trofast, inderligt Kys, renere end hvilket neppe noget er givet siden Adam i Edens Have i sin første Henrykkelse omfavnede sin Eva.

Kun Den, der har nydt Menneskets saligste Glæde: at kunne gjøre Andre lykkelig, kan gjøre sig et Begreb om, hvor usigelig lykkelig Steinau følte sig. Nu først erkjendte han, at Fyrsternes og deres Nærmestes Stilling, i Sandhed kan være værd at misunde.

Vel forstod den nye Archivraad det ikke ilde meente Straffeblik, Moder Auerstädt tilsendte ham, da man tømte Glasset paa Hs. Durchlauchtigheds og Hs. Excellences Ministerens Velgaaende. „Hvad vi elske!" raabte han, idet han hævede sit Glas. Da kom Marqveuren med Champagne, som Steinau havde ladet hente istedet for den ved Bommen spildte. Og medens Børnene jublede over det usædvanlige Skuespil af den skummende Vin, gjentog Denne Archivraadens Udraab: „Hvad vi elske!" og klinkede med Louise, idet han bad hendeom, i Forældrenes Nærværelse at give ham sit Ja, og Disse om deres Samtykke.

„Holdt! raabte Mathæus Auerstädt, som Vinen gjorde opromt, idet den rødmende Brud sank i Moderens Arme: I Aften bliver Lykken sandelig for stor: Tillæg — Archivraad — Eftermiddagen fri for Forretninger paa dette skjønne Sted — denne venlige Omgivelse af lutter glade Mennesker, der Alle ere mig saa kjære — disse kostbare Gaver — og nu ovenikjø-

kjøbet vor værdige Hofraads Tilbud! I maa sande-lig give mit gamle Hoved Tid til at fatte det altsam-men! — Førend vi gaae videre, kjære Hr. Hofraad, maa jeg tale et Par Ord allene med Dem, et Par me-get vigtige Ord — og derfor vil vi, for at vi ei skulle begaae en Overilelse, lade, som om Intet var fore-faldet. I tre Aar — vedblev han, og rakte Konen Haanden — beilede jeg til Din Moder, og altsaa —"

„Kjære Fader!" faldt Louise, forskrækket over de tre Aar, ham bedende i Ordet, og Steinau tryk-kede den søde Pige glædedrukken til sit Hjerte; thi hen-des naive Bøn om den lange Termins Forkortelse, havde umiskjendelig tolket hendes Gjenkjærlighed.

„Tre Aar — svarte Mathæus leende: behøver det just ikke at vare; men tre Dage, kan I vente saa-længe Børn!" — „Den nærværende iberegnet!" bad Louise, og Forældrene smilte over den Utaalmo-dige, idet Steinau trykte Forlovelseskysset paa de skjønne Læber.

„Hvor dog Alt føier sig underfuldt! begyndte Mathæus igjen, ligesom med en Selvbebreidelse: Da jeg nylig var bekymret for det daglige Brød og Lotte bad: „Kom, Herre Jesu, og vær vor Gjæst!" da syntes det mig, som Barnet i sin Uskyldighed haanede sin Skaber og mig — og nu! — Naar jeg dør, kjære Kone, da lad de Smaae kun altid bede den gamle fromme Bøn — thi Han har ikke for-smaaet den Uskyldiges Bønner: han gjør Alt vel! Den ulykkelige Dag, kjære Louise, da Du første Gang saae Lyset, har kostet Verden Millioner Taa-rer — og — kunde I see i mit Hjerte, hvor jeg

i dette Øieblik fatter Betydningen af Frelserens: „Sandelig! Hvad Du gjør mod een Eneste af mine ringeste Brødre, det gjør Du imod mig!" I vilde Alle knæle for den Herre, hvis Faderhaand aldrig forlader os, om vore taarefyldte Øine end ei formaae at opdage den! — Dog, lad os reise os! Beed, Lotte." Og han sluttede Steinau og Louise i sine Arme, medens Lotte foldede Hænderne og bad: „Takker Herren, thi han er god, og hans Miskundhed evindelig."

Maaltidet var tilende, og Fader Auerstädt skyndte paa at komme hjem, thi det var langt over Børnenes og hans sædvanlige Sengetid. Steinaus hemmelige Haab, ved Louises Side at spadsere til Byen, blev i Ordets egentligste Forstand til Vand. En stærk Regn gjorde hans Tilbud, at lade Familien kjøre hjem, saare velkomment.

Det var en ny Overraskelse for de Smaae, der aldrig i deres Liv havde kjørt i en Kareth — og hvor naturligt, at den allerede høit elskede Steinau, ikke vandt lidet ved den.

Borromæus, der snart indslumrede paa Louises Skjød undtagen, istemmede alle Munde Steinaus Roes; kun Louise vovede det ikke. Hendes Øine hvilte ufravendt paa den Elskede, der reed ved Siden af Vognen, og havde saameget at gjøre med den vælige Brune, for hvem Hyrekudskens gamle Heste gik altfor langsom, at han kun talte faa Ord med hende. Men Godnatkysset, naar

han hjalp hende af Vognen, gjorde han desto sikkrere Regning paa; det lod han sig ikke frarøve.

Lovise havde, for de tusinde Ting, der løb om i det lille Hoved, næsten ikke lukket et Øie den hele Nat; først henimod Morgenstunden faldt hun i saa sød en Slummer, at Moderen ikke nænte at vække hende ved det sædvanlige Klokkeslet. Men Lotte, der af et ridende Bud modtog et Brev med den Udskrift: Buhr Demoiselle Louise Auerstädt, zietho ziehtissime, styrtede ind i Lovises Kammer og vækkede Syvsoversken med det Fryderaab: „En Billet fra Steinau! Budet venter efter Svar."

Endnu halv sovende reiste Lovise sig op i Sengen, og trykte Brevet til sine Læber med de Ord: „Godmorgen, elskede Ven!" Hun brækkede det, og læste:

„Bong Schuhr mon amie!

Du saae i Sandhed i Gaar ud som en veritabel Brud med Dit skjønne Tiadem. Formodentlig en Geburtsdagspræsent af Papa, idetmindste sagde Din Papa, da Du sad ved Bordet, at det var Dit; men aperboh, hvem var den unge Herre, Du gik med i Alleen? en scharmant Mand, med et ret nobelt Udvortes. Og har Du lagt Mærke til, hvor nydeligt hans Halstørklæde var bundet — det maa Pollerinsky ogsaa lære — det klædte ham saa fortræffeligt; men hvem var det da, om man tør spørge? Oprigtig talt, var jeg lidt schalluh paa Dig; Pollerinsky var gandske ude af sig selv, da

han saae Dig. Min Gud, bedste Hr. Lieutenant! sagde jeg til ham: De bærer Dem jo ad', som om De første Gang i Deres Liv saae Auerstädt! En Artillerist maa have mere Kondenangse. „Paa Ære! raabte han, og trak de lange hvide Flips, eller hvad de kaldes, frem: En herlig Glut, den Auerstädt. Og har De seet Tiademet? Hun seer ud med det som en Fyrstinde." — O, saadan et har jeg ogsaa! sagde jeg lidt fornærmet; thi jeg kan ikke nægte, det schakrinerte mig, at han gjorde saa rasende en Ophævelse af det. „De har ogsaa saadan et!" sagde han meget fidelemang: Det maa klæde Dem godt, min Engel. Gjør mig dog den Tjeneste, at tage det paa imorgen — det er idag — vi ere nemlig indbudne til Stiftamtmandens — og Du veed selv, hvor den langnebede Mamsel Sulikorma lægger an paa Pollerinsky: maaskee Dit Tiadem kan gjøre min Lykke; gjør mig derfor den Tjeneste, min Bedste, at redde mig ud af den Forlegenhed, min lille Nødlogn har sat mig i — imorgen har Du det uskadt igjen; men slig endelig Ingen, at Du har laant det til

Din Dig inderlig elskende til Hjertets sidste Slag tro Veninde
Priscille sal. Smæks Enke.

Klynkenborg, den 15de Oct. 1824.

Fortredelig over at være skuffet i det søde Haab, at have en Billet fra Steinau i sine Hænder, kastede Lovise det eenfoldige Brev paa Sengen. Hun var et Øieblik uvis, om hun skulde opfylde det udelikate Forlangende, men da hun erindrede Priscille's Deeltagelse, da den lille Lotte i forrige Aar laae af

Skarlagensfeber — og hvor ofte hun glædede hendes Yndling, den lille Borromæus, med Smaaforæringer — sendte hun hende Diademet.

Da hun kom ned, stod Faderen allerede paaklædt og i Begreb med at gaae til Ministeren, for at aflægge sin underdanige Tak. Han kyssede hende venlig paa Panden, men saae derhos ret betænkelig ud — og da hun begyndte at fortælle om, hvor lykkelig hun i Drømme havde været ved Steinaus Side, lagde han hende Fingeren paa Munden, og sagde næsten vemodig: „Glem ikke, hvad jeg har bedet Dig om. Forend imorgen Aften er forbi, maa Du ikke tænke paa den Ting — om nogle Øieblikke bliver maaskee Din Skjebne afgjort; vær tilfreds, kjære Louise, hvad Din Lod end bliver. Blive Dine Forhaabninger uopfyldte, er hverken Du eller Din Moder eller jeg Skyld deri!" Med disse Ord klappede han Pigen, der ikke forstod hans gaadefulde Tale, paa Kinden, og gik.

Louise, der godt kjendte Faderens Betænkeligheder, hvor den gode Moder ingen saae, ilte til hende, for at faae Gaaden løst, der ængstede hende. Denne stod midt imellem Børnenes Klæder fra Gaarsdagen, og rystede mismodig med Hovedet over de viltre Drenge, der havde tilsmurt og sønderrevet det gamle skrøbelige Tøi. „Vidste I kun, udbrød hun: hvor surt det falder Eders stakkels Forældre, at skaffe Eder nyt igjen — Du, Borromæus, kommer for det første til at være buxeløs!"

„Godmorgen, strenge Frue Archivraadinde!" sagde Louise i en spøgende Tone, for at faae

Moderen i godt Lune igjen, og bad om Undskyldning for sin lange Snak. Men hun studsede ikke lidet, da hun — thi dette var en Sjeldenhed — saae Moderens forgrædte Øine. Da den gamle Agnuschka var gaaet ud med Børnenes Garderobe, henledte hun Samtalen paa Faderens gaadefulde Forbud, med Hensyn til Steinau, det hun erklærede, umuligt at kunne opfylde, og ventede, at Moderen vilde begynde sine Forsikkringer, at hun ei behøvede at ængste sig derover med hendes sædvanlige: „Saadanne ere Mændene! eller: Du kjender jo nok Fader!" — men denne Gang tog Moderen. Hun omfavnede Louise med et Suk, kaldte hende sin gode Pige, og bad hende have Taalmodighed til imorgen Aften. „Om end Steinau træder tilbage, sluttede hun: kan han derfor gjerne være en brav Mand; Omstændighederne undskylde Meget. Vi tør ikke fordømme ham. Anse derfor hellere det igaar Forefaldne for en Drøm, kjære Louise, der rimeligviis aldrig gaaer i Opfyldelse!"

„Aldrig i Opfyldelse!" gjentog Louise, inderlig bedrøvet, og vilde tvinge sig til, at gaae ind i hendes Forældres Mening, men det vilde ikke lykkes hende. Steinau havde jo saa helligen forsikret hende om sin Kjærlighed — hvad skulde nu bevæge ham til at tage sit Ord tilbage?

„Aldrig i Opfyldelse!" sagde hun med et medlidende Smiil over Forældrenes Tvivl om Steinau's Kjærlighed — og jo længere hun eftertænkte Sagen, desto fastere blev hendes Tillid. Til For-

ældrenes store Forundring var hun hele Dagen munter, uden at være oprømt, og yttrede slet ikke hendes hemmelige Klage over Tidens Langsomhed. Med den sædvanlige Nøiagtighed besørgede hun sine Sysler — men var dog sjeleglad, da Vægteren raabte Ti; thi efter den engang indførte Orden torde hun da lægge sit Arbeide fra sig. Efter Forældrenes Aftale var der den hele lange Dag ikke talt et Ord om Steinau eller Gaarsdagen. I Sengen indhentede hun det Forsømte: snart talte hun halvhøit med ham — hun var vis paa, at han i dette Øieblik tænkte paa hende — og ønskede ham en sød Slummer, indtil Søvnen vuggede hende til venlig Glemsel af alle Bekymringer.

Det Første, som den følgende Morgen faldt hende i Hænderne, var en Billet fra Madame sal. Smæk.

„Englelige Sjel!

Du kan troe, jeg gjorde Underværker med Dit Tiadem. Pollerinsky kom i komblette Eckstahse; men jeg kan ikke nægte, jeg neglikkerte ham lidt i Aftes — thi der var gandske andre Folk, der gjorde Kuur til mig, og det paa en saa eklatang Maade, at man vist idag vil tale derom over hele Byen. — Jeg kan sandelig ikke derfor, men kommer der en Kurre paa Traaden mellem Pollerinsky og mig — skulde der muligt opstaae et Brud — da er Dit Tiadem ene og allene Skyld deri. Jeg takker Dig meget for Laanet, og er stedse

Din oprigtige Veninde
Priscille sal. Smæk."

P. S. Dit Tiadem har ingen Skade lidt. Kan jeg engang tjene Dig igjen, har Du at disponere over mig.

To Timer efter kom Lotte med et meget bedrøvet Ansigt af Skole. Imod Sædvane kastede hun Bøger, Tavle og Forskrifter paa Bordet imellem hinanden, Handsker, Penne og Lommetørklæde oven paa — og vilde i største Hast udaf Døren igjen; men Moderens alvorlige Stemme kaldte hende tilbage, og bød hende gjøre ordentlig efter sig. I dette Øieblik gik Moderen i Kjøkkenet og Louise traadte ind af Døren.

„Bliv ikke bange, kjære Louise! raabte Lotte, idet hun løb hende imøde med det aabne Penalhuus fuldt af Bonbons: Det har sandelig været en Stads hos Stiftamtmandens, der havde noget at betyde! Hvorfor bede vi aldrig Fremmede?"

„Men, hvad feiler Dig, Lotte? spurgte Louise forundret: Du kaster Dit Tøi omkring og løber mig imøde med det Udraab: bliv ikke bange! og Du synes selv ret forstyrret!" — „Lotte er uforsigtig og overgiven! sige I altid — derfor tænkte jeg, Du skal ikke strax gjøre hende bange — hun faaer det tidsnok at vide."

„Men hvorover skal jeg da ikke blive bange! sig det kun, kjære Lotte!" — „Steinau — raabte Lotte, og det var umiskjendeligt, hvor ondt det gjorde hende, at meddele den sørgelige Tidende: Den fine Hofraad, som Du troer saa godt, er et

afskyeligt Menneske!" — „For Guds Skyld, Lotte! afbrød den sønderknuste Louise hende: Hvad veed Du?" —

„Lad mig dog rigtig fortælle det Alt, Louise, og Du vil ikke finde mit Udtryk for haardt. Nei — saa nedrig en Karl gives der ikke paa Jorden. Han er jo forlovet med Madam Smæk, Din gode Veninde, og Dig indbilder han —

Louise sank, som truffen af et Lyn, om paa Stolen — med det Udraab: „Det er ikke muligt!"

„Ikke muligt? Vist er det. Du kjender jo Cantorens Betty?" — Med Taarer i Øinene tilrystede Louise hende et Nei. — „Hun gaaer jo i Skole med mig! vedblev den Snaksomme: Det er En af hendes Søstre, der staaer i Madame Legnettoni's Modehandler-Boutik — hende Du syntes saa godt om, da Du forleden Dag var der for Frue Landraadinden, og — "

„Til Sagen, kjære Lotte!" afbrød Louise hende i dødelig Angst. — „Naa, jeg er jo ved Sagen! svarte Lotte lidt stødt: Gandske tæt derved; Betty har sagt mig, at hendes Søster har sagt, at Madame Legnettoni selv har sagt hende det imorges — hun kjender Hofraaden baade indvendig og udvendig — hun har selv gratuleret Madame Smæk. Denne har rigtignok forsikret, at hun ikke engang kjender Hofraaden — men Madame Legnettoni siger, at Steinau, vel ikke med tydelige Ord, men med et tydeligt, et gandske tilforladeligt Tegn, har sagt hende, at Priscille er hans Brud."

„Det er kun dumt Sladder! forsikkrede Louise hende, og gjorde sig kjendelig Umage for at troe hendes egen Forsikkring: Steinau og Madame Smæk!"

„Søster!—faldt Lotte hende i Talen, og man kunde see, hvor hun følte sig, ved engang at kunne underholde sig med Louise i Fortrolighed om saadanne Ting: Tal dog ikke saa! Husker Du ikke, hvad Moder nylig sagde om Mændenes underlige Smag, da Geheimeraad Bløder ægtede Mamsel Fuchsel — Den fine Mand, hed det overalt, og den eenfoldige Gaas — det er ikke muligt! — Og Madam Smæk er dog ikke saa taabelig som Mamsel Fuchsel — det maa Du dog selv tilstaae! God er hun idetmindste — og — hvad der maaskee er den gode Hofraad af Vigtighed — hun har Moses og Propheterne! — Betty meente idetmindste fyrgetyve tusind Rigsdaler i rede Penge!"—

Moderen traadte idet samme ind. Begge Pigerne forstode hinanden ved et Øiekast, og udsatte den omhandlede Sag, indtil de bleve allene. Lotte skjød sig et Par Tommer høiere iveiret; thi i hendes Tanker var hun at ansee som en Pige paa idetmindste 15 Aar, efter den Fortroliges Rolle, hun havde været saa lykkelig at faae. Intet af de hende foresatte Arbeider vilde lykkes hende; hun ærgrede sig over den afskyelige Hofraads Troløshed mod den gode Louise, og besluttede, aldrig at gifte sig. Louise vilde hun overtale til, i Forening med sig at stifte en Orden for ugifte Fruentimmer, og med hende indtræde i dette klosterlige Fristed.

Steinau havde imidlertid faaet et langt Brev fra Fader Auerstädt. Efter Indgangen, hvori han vidtløftig udbredte sig over den Ære, Steinau ved sit Tilbud havde viist hans Huus, kom han meer og mere ud af den stive Tone, hvori han havde begyndt. „Deres Velbaarenhed — skrev han, blandt Andet — erindrer, at jeg bad om tre Dages Betænkningstid. De vil let indsee, at dette ikke var for at indhente nøiere Kundskab om Deres Person og Forhold — thi at Hs. Excellence, vor naadige Minister, har værdiget Dem sin særdeles Tillid, gjør jo saadanne overflødige. Min første Grund dertil var, at Parterne, som den vigtige Forening angik, skulde have Tid at overveie, hvad de gjorde; min anden: at jeg derved tænkte at forebygge Publikums altid færdige Dadel, der viist ikke havde manglet, om jeg strax havde givet Deres Velbaarenhed mit Samtykke. Og endelig var min tredie Grund, ved denne Frist at vinde Tid til at udvikle Medfølgende, hvortil jeg som ærlig Mand var forpligtet — og som De bør overveie, førend De giver Lovise Deres Haand.

For 25 Aar siden blev jeg ansat under Navn af Overkrigsregistrator under den af Deres Velbaarenhed omtalte Amtmand Blumenthal. To Aar efter ægtede jeg min endnu levende Kone. I Høsten 1806 blev jeg, i Familieanliggender, nødt til at gjøre en Reise til Nedersachsen. Det var første og sidste Gang jeg vovede at bede min høie Foresatte om Tilladelse til en saa lang Fraværelse, den han var saa god at tilstaae mig. Hensigten af

min Reise var, at hæve en lille Arv; vedkommende Øvrighedspersoner havde længe staaet i Brevvexling med mig desangaaende, og Udbetalingen gik altsaa — deductis deducendis — snart for sig; men den var langt under min Forventning. Jeg var altsaa i Begreb med at begynde Tilbagereisen; men jo mere jeg nærmede mig Thüringen, desto lydeligere bleve Rygterne om Troppesamlinger i Omegnen. Nogle raadte mig at ride til venstre, for at komme uden omkring den tydske Hær — Andre til høire — de, der syntes mig klogest, gav mig det Raad, uden Ophold at drage ligefrem — da de fjendtlige Hære endnu vare et Par Dagreiser fra hinanden. Da jeg var gandske ubevandret i Taktiken, og tænkte, at den gamle Regel: „Den lige Vei er den bedste," ogsaa her var anvendelig, jog jeg min gamle Hest saa hurtig som muligt, fremad, efter at have betvinget ham med mit lille Arvegods i en Mantelsæk. Men min stedse voxende Frygt — thi snart hørte jeg Kanoner tordne paa høire, snart igjen paa venstre Side — havde drevet min med en saadan Tour vante Kleppert over hans Kræfter; derom overbeviste mig dens uophørlige Pusten og Stønnen.

Paa den tredie Dag af min Hjemreise, ankom jeg, den 13de October 1806, til den lille Bye, der umeligviis har været min Families Stammesæde: jeg mener Auerstädt. — Jeg begyndte i Ordets egentligste Forstand at lugte Lunten — det vil sige: jeg mærkede, at jeg var midt paa Krigsskueplads: thi; og til at gjennembores, enten af franske eller preussiske Bajonetter havde jeg, reent ud sagt, in-

gen Lyst. Medens der i samme Øieblik lagdes Pla ner til den følgende Dags store Sørgespil, gjorde jeg ogsaa mine Dispositioner over min Ringhed. Jeg vilde ved et ærefuldt Tilbagetog til mit Hjemsted sætte mit lille Arvegods i Sikkerhed og befrie mit stønnende Pegasus fra de mange Forhaanelser der havde maattet døie. — Neppe havde jeg lagt den Plan, i oftmeldte lille Bye at gjøre Holdt, da jeg idet Fjerne blev en Trop preussiske Husarer vaer — af hvem jeg, som sædvanligt, ikke kunde vente an det end Spotterier over min bedrøvelige Befordring. For at undgaae dem, dreiede jeg af — men det mac have gjort mig dem mistænkelig; thi i flyvende Ga lop indhentede de mig, og bød mig at følge sig. Paa mit Spørgsmaal: „Hvad de vilde mig?" fik jeg intet andet Svar end: „Ingen Raisonneren!" Og ved min beskedne Ytring om, at de Intet havde over mig at befale! fik jeg et saadant Slag over Nakken; at selv min taalelige Hest forskrækkedes der over, og anstrængede sine sidste Kræfter. Da vi kom mine Ledsageres Kammerater nærmere, raabte de: „Her bringe vi endelig Spionen!"

Nu vidste jeg da, hvad man anfaae mig for. Og det var ingen glædelig Opdagelse; thi hvem har just Lyst til at blive hængt! — Den Korne, der kommandeerte Piqvetten, som havde grebet mig, var et puurt ungt Menneske, neppe 17 Aar. Han bestormede mig med Spørgsmaale: Hvem jeg var? Hvor jeg kom fra? Hvor jeg vilde hen? Hvorfor jeg havde redet af Veien for Husarerne? Og mange flere. Jeg besvarte dem Alle overeensstem-

mende med Sandhed, og viste ham mit Pas og mine øvrige Papirer.

Han kastede et flygtigt Blik paa dem, og meente, at jeg maaskee var en ærlig Mand, maaskee ogsaa en meget farlig Spion — thi det Slags Folk, sagde han, er sædvanlig forsynet med de lovformeligste Pas — og at han derfor fandt det nødvendigt at sende mig til sin General. I denne Anledning befalte han øieblikkelig en Husar at ledsage mig, idet han meget vidtloftig udviklede mig, at jeg maatte anse det som et stort Beviis paa hans Tillid, at han tillod mig at ride, og ikke befalte mig, tilfods at gjøre den mig paaliggende Tour — at han vilde raade mig, ikke at tænke paa Flugt, da min Ledsager i dette Tilfælde havde Ordre, øieblikkelig at skyde mig en Kugle gjennem Hovedet. Herpaa kommandeerte han Marsch, og Husaren reed, med Pistolen i den høire og den blanke Sabel i venstre Haand, ved Siden af mig.

Den unge Befalingsmands sidste Ord furrede mig bestandig for Ørerne. Destomere forskrækket blev jeg, da min gamle Hest — der, formedelst sin Fromhed, over hele Byen hjemme blev kaldt: Lammet, og af Gymnasiets lærde Elever, der undertiden leiede den: Agnus — som paa hele Reisen ikke havde gjort et Skridt, uden at jeg trykkede ham Sporerne i Siderne, paa eengang satte i en saa munter Karriere, som om han nedstammede fra en engelsk Vedløber. Jeg bad min Ledsager meget høflig, at han ikke vilde anse det for min Hensigt at ride fra ham, og opfordrede ham til at bemærke min forgjæves

Umage med at holde den stivmundede Kleppert tilbage; men han smilte, og bad mig kun lade den løbe: han skulde nok følge mig.

Jo nærmere vi kom Auerstädt, desto varmere blev jeg om Hjertet. Den uhyre Vrimmel i Hovedquarteret — Forbudet paa den følgende Dags Sorgespil — lod mig ikke haabe nogen rolig Undersøgelse af min Uskyldighed. Man hænger Dig vel uden videre op, tænkte jeg, og saae mig allerede med et Suk om efter det Træ, hvori jeg maaskee ved Morgensolens første Straale skulde dingle.

Min Ledsager afleverede mig til en Officeer, der var kold som Is ved min Forsvarstale, at jeg ingen Spion var, og lod mig sætte under Bevogtning. Min Vogter vilde lade mig slutte i Lænker; men til Lykke vare alle Lænkerne i Brug til andre mistænkelige Personer. Jeg blev altsaa anviist en lille Kjelder til Opholdssted, og skjøndt jeg hverken havde en Bid Brød eller en Nævefuld Halm, glemte jeg dog min Hunger og Mathed ved at høre de weimarske Skarpskytteres Klager, der laae under aaben Himmel udenfor Kjelderen, og samme Morgen uden Frokost vare gaaede fra Ilm, og endnu ikke den Dag havde faaet det mindste at spise.

Uagtet den frygtelige Støi, der evig vil blive uforglemmelig for Auerstädt, uagtet min Hunger og Tørst, indslumrede jeg Klokken omtrent ti. Henimod Midnat vækkede en lang mager Person mig — man kaldte ham Profos, hørte jeg siden, for at føre mig i Forhør. To Soldater toge mig imellem sig. Min langbenede Stokmesters Lygte

lod mig see et Glimt af hans Ansigt, hvori jeg læste meget Godt; hans Taushed ved alle mine Spørgsmaal: hvad jeg havde at frygte eller haabe, spaaede mig just ikke heller megen Trøst. Det havde været en let Sag for mig at undløbe ham — og Soldaterne havde i den bælmørke Nat neppe truffet mig, om de end havde forsøgt derpaa. Men paa høire og venstre Side laae Dragoner og Husarer, Artilleriister og Grenaderer. Der behøvede kun een Stemme bag mig at raabe: „En Spion!" saa havde Alle været efter mig; thi med Rette har det Slags Folk ingen Pardon at vente hos nogen Krigere.

Jeg føiede mig altsaa med Taalmodighed i min Skjebne og gik, ikke uden Frygt og Bæven, frem i Retten. Saa skarp imidlertid Forhøret begyndte, saa gunstig endte det. Man fandt, heed det, efter en halv Times Forløb og mere end hundrede Spørgsmaal paa langs og tvers, at jeg ikke var mistænkelig; jeg kunde imorgen fortsætte min Reise, og skulde, for ikke oftere at komme i lignende Forlegenhed, med mine indleverede Papirer faae et nyt Pas.

Fri og frank opsøgte jeg, idet jeg i mit Hjerte holdt den retfærdige Krigsret en Lovtale, min Kjelder; thi den var i hiin gruelige Nat den bedste Plads i hele Auerstädt. Jeg sov rolig indtil den lyse Morgen. Min første Følelse var Tak til Gud; min anden, Bekymring for min gamle Pegasus. Rimeligviis var den ligesaa hungrig og tørstig som jeg. Saasnart jeg havde faaet mine Papirer, vilde

jeg bort, og besluttede ret at gjøre ham og mig til gode efter den udstandne Trængsel.

Da jeg kastede et Blik ud af Kjelderen, vare de weimarske Skarpskytter og de øvrige Soldater forsvundne. Jeg gik ud paa det Sted hvor min Skimmel i Aftes stod — den var der ikke mere. Vagtmesteren, der havde modtaget mine Papirer, min Mantelsæk og min hele Arv — var intetsteds at see. Som jeg siden hørte, var Alt, førend jeg vaagnede, rykket Fjenden imøde. Det Huus, hvori jeg om Natten var bleven forhørt, stod endnu paa samme Plet; men Profossen og Auditeuren, eller hvad den Guds Mand havde for en Titel, og alle Rettens Bisiddere — Alt var borte. Paa Pas var der ikke at tænke. Havde jeg kun mit gamle Lam, tænkte jeg, og min Mantelsæk — om Pas bekymrede jeg mig ikke stort: om et Par Timer kunde jeg være langt fra den gruelige Krigstummel, og da spurgte intet Menneske om mit Pas.

Det var en tyk Taage; jeg kunde neppe see ti Skridt for mig. Maaskee, tænkte jeg, græsser Din Agnus i god Roe i en eller anden Krog af den nærliggende Have; men — han var og blev borte.

Nu begyndte Tingene at blive mig betænkelige. Min hele Arv stod paa Spil, og jeg udsatte mig endog for at maatte betale Hestens Eier dens Værdie. Jeg kunde vel søgt Regres hos Vagtmesteren; men hvor var den Hædersmand? Hvad heed han? Og kunde en Proces med ham ikke koste mig mere, om jeg end fandt ham, end hele Agnus var værd?

Hvad Under, Deres Velbaarenhed, om Skrækken over alle disse frygtelige Udsigter, i Forening med min umaadelige Hunger og det kun lidet trøstelige Syn af den øde, for alle Indvaanere blottede Egn, hvori den store gruelige Symphonie med alle sine frygtelig gjennemtrængende Stemmer begyndte — hvad Under, om jeg paa denne Rædsels-Skueplads tabte min sidste Rest af Forstand! Jeg gjennemløb endnu engang den vidtløftige Have i alle Retninger, og raabte med grædende Stemme, som om Dyret kunde svare mig: „Skimmel! Lam! Agnus!" — Paa venstre Side af mig, bag ved en gammel Bagerovn, forekom det mig som der paa mit sidste Raab blev svaret „Her!" — Gud forbarme sig, tænkte jeg, skulde Din Agnus kunde tale? — Uden selv at vide, hvad jeg gjorde, skreeg jeg endnu engang: „Lam! Agnus!" — „Her!" svarte en svag Stemme gandske tydeligt igjen. Jeg løb bag omkring Bagerovnen, og fandt — ikke min Skimmel eller min Arv, men — en ung preussisk Soldaterkone, knælende for en lille Gravhøi, som hun vædede med sine strømmende Taarer.

„Hvad feiler Dig, kjære Kone!" spurgte jeg deeltagende; thi det blege Ansigt udtalte kun alt for tydeligt den uhyre Smerte, der rasede i hendes Inderste. — „Jeg har lagt mit Barn til den evige Roe!" svarte hun i et mig ikke gandske forstaaeligt Sprog, og en ny Taarestrøm flød fra det sønderknuste Moderhjerte; hun kysfede den nylig opkastede Grav og glattede den med Hænderne.

I dette Øieblik lod et Batterie i Nærheden sin frygtelige Torden høre; paa høire og venstre Side

gjenlød Knaldet af Pistoler og Geværer. Det er de krigerske Æressalver — sagde jeg, rystet ved den unge Kones Sorg og den os omgivende Rædselsscene — det er Æressalver hvormed Dit Barn bringes til Jorden." — „Min Ludviga var ogsaa et ærligt Soldaterbarn!" sagde hun med vemodblandet Glæde over at kunne give den Afdøde dette Vidnesbyrd. — Jeg tænkte ikke mere paa min Skimmel og min Mantelsæk: hvor lidet var ikke mit Tab ligeoverfor den ulykkelige Moder!

Men vort Opholdssted begyndte snart at blive alt for frygteligt — Kuglerne fløi os om Ørerne — neppe 30 Skridt fra os omstyrtede et stort Blommetræe. Med ethvert Minut blev vor Stilling misligere, og da en Regn af Kartætsker faldt paa den nærliggende Ovn, besvoer jeg Konen, for sin Mands Skyld, at forlade Haven. Et Batterie, som i dette Øieblik blev opført i Sidehaven, og et Kavallerie-Regiment, der i flyvende Gallop ilte til dets Bedækning, understøttede min Bøn. Uden at agte synderlig paa den frygtelige Larm omkring os, lagde den unge Kone Haanden paa den lille Grav, idet hun grædende udraabte: „Dobra noc, moja Kochana Ludwisio, spiyi spo Koynie!"*) og fulgte mig med rolige, som min Frygt syntes alt for langsomme Skridt. Imidlertid gav hendes Rolighed ved det frygtelige Skuespil, der nu i sin hele Gyselighed begyndte at udvikle sig, ogsaa mig Mod; naar en Kone, tænkte jeg, ikke taber Modet ved disse græsselige Scener, skulde da Du det,

*) God Nat, min kjære Ludviga, sov sødelig.

som Mand? Hendes Mod var udentvivl dog kun Kede til Livet: Den elskede Patteglut i Graven — Manden midt imellem de græsselige Ildsvælg — Hvad kunde være hende velkomnere end Døden? Hun vilde døe i Nærheden af sine Elskede; thi at Manden var faldet, ahnede hun med frygtelig Vished.

Jeg maatte næsten med Magt føre hende frem; taus gik hun ved min Side, med Hovedet nedbøiet og foldede Hænder — med veemodig Længsel udstrakte hun dem stundom mod den Egn vi vare komne fra. Paa mit Spørgsmaal: Hvoraf hendes Barn var død? svarte hun i fordærvet Tydsk, at det var trykket ihjel inat. Hun havde, tilligemed det Regiment hvortil hendes Mand hørte, opslaaet sit Qvarteer i den Have, hvor jeg fandt hende. Udmattet af Hunger og den lange Marsch var hun indslumret. Den lille Pige — det vidste hun bestemt — havde hun, da hun indsov, i Armene; men da hun om Morgenen blev vækket, for at følge Regimentet, laae Barnet et Skridt fra hende, ihjeltrykt af en fremmed Hest. Intet Menneske kjendte det forbandede Dyr eller dets Herre. — Ingen vidste, hvorfra den var kommen. Til Regimentet hørte den ikke; den havde ikke heller været der, da hun om Aftenen havde lagt sig. Efter hendes Beskrivelse var det temmelig sikkert, at min Pegasus var Barnemorderen. Med den oprørte Moderkjærligheds Heftighed forbandede hun den stakkels Hest og hans Herre — og jeg skyndte mig, ubemærkt at spænde mine Sporer af, og kastede dem bag en Busk, at hun ikke skulde fatte Mistanke om, at jeg

var denne Herre. Med en ubeskrivelig Følelse af tilfredsstillet Hævn fortalte hun, at det hele Compagnie, der holdt meget af det vakkre Barn, havde svoret Skimmelen Døden, og at den i denne Anledning var bleven skudt udenfor Landsbyen. Jeg behøvede nu ikke længe at gruble over hvor min Arv var bleven af; thi at det hele ærede Compagnie havde erklæret den for god Prise, det kunde jeg intet Øieblik tvivle om.

Nogle Roer, som vi opsamlede paa en nedtraadt Mark, stillede kun en liden Deel af vor frygtelige Hunger. Under vort tarvelige Maaltid fortalte hun mig at hun hørte til den slaviske Folkestamme, Kassuberne, hvorom jeg adskillige Steder havde læst. Det blev mig ogsaa tydeligt, hvorfor hun, da jeg raabte Agnus, svarte: Her! Hun heed nemlig Agnuscha.

Det frygtelige Slag syntes omsider tilende. — Alt flygtede til Erfurt. Uden videre Betænkning fulgte vi Strømmen. Omgivne af tusinde Ulykkelige, der ikke vidste hvor de skulde tye hen, tilbragte vi Natten under aaben Himmel. Ved Daggryet gik vi videre. Vi vare komne til en lille Landsbye — om jeg mindes ret, Zottelstädt; vi gik over en Bro og havde Kirken paa venstre Side af os, ligefor os Skolen. Ved Gjerdet omkring Skolelærerens Have laae en Preusser af de saakaldte Grønne — o jeg kan endnu see ham: lyseblaae Rabatter, hvide Knapper! Var han død, eller sov han — jeg veed det ikke. Han laae med Ansigtet skjult i Hænderne; paa Ryggen hans Tornister. Af dette var noget Hvidt synligt. Gud tilgive mig min Vildfa-

relse — jeg holdt det for en Høne. Som en hungrig Ulv styrtede jeg over det — kun Den, der har været i min skrækkelige Stilling vove at fordømme mig. — „Jesus Maria, et Barn!" raabte Agnuscha, og jeg havde et nyfødt Barns lille Arm i mine Hænder. Skjælvende af Overraskelse fremdrog jeg det nøgne af Kulde allerede halvdøde Barn af Torniſteret. Agnuscha raabte med forklaret Ansigt: „Det er en Pige, det er min Ludviga!" og lagde Glutten til sit Bryst. Hun svøbte sit Halstørklæde om den Lille, for at varme det stakkels Barn, og hendes Henrykkelse var ubeskrivelig, da Glutten villig modtog den hende tilbudne Die.

„Den Grønne er død!" tilhviskede Agnuscha mig hemmeligt: Giv mig hans Torniſter; Barnet holder jeg varmere deri end paa den blotte Arm." Jeg trak altsaa forsigtig Torniſtret over Soldatens Hoved, men han var ikke død. Under min Operation brummede han endeel, som jeg ikke forstod; det forekom mig at være polsk.

Medens Agnuscha et Øieblik havde sat sig og vederqvægede den Diende, gav jeg mig til at undersøge Torniſtret. Alt hvad jeg imidlertid fandt i samme, var — nogle Levninger af en gammel Serviet, hvori Barnet havde været svøbt. Ikke heller var der paa Glutten noget Mærke, hvorpaa dens Forældre i sin Tid kunde gjenkjende den, undtagen en eneste ubetydelig saakaldet Leverplet under den venstre Øreflip.

Agnuscha havde nu lullet Barnet i Søvn. Hun stod op, og lavede sig til at gaae videre. Jeg studse-

de, og erklærte, at jeg kun havde troet, hun vilde mætte Glutten, og da give den Grønne, formodentlig Barnets Fader, det igjen; thi hun vilde dog vel ikke stjæle det fra dets Fader! Men med en Heftighed der lod mig befrygte, at hun var nærved at tabe Forstanden, udviklede hun mig, at hun for ingen Priis gav Barnet tilbage. „Gud har berøvet mig mit Barn, raabte hun, og sluttede Glutten i sine Arme: han har givet mig det igjen! Det Umenneske har seet mig jorde min Ludviga — han har gravet hende op igjen, og Guds Almagt har tilbagegivet hende Livet! Nu vil han udgive det for sit!"

„Forsynd Dig ikke — advarede jeg: ved en saadan Tale! Gud aabenbarer ikke i vore Dage sin Herlighed ved slige Undergjerninger; hvad der engang er død, bliver ei levende igjen. Giv mig derfor Barnet, at jeg kan lægge det ved dets Fader; han er ikke død. Den lille Skabning er ham udentvivl det Kjæreste i Verden, thi see — Torniſtret er gandske tomt — alle sine Eiendomme har han efterladt, for at frelse Barnet, og Du vil røve den Sovende hans kjære Byrde?"

„Hans Barn? spurgte Agnuscha bitter: Hvor kan I dog være saa kortsynet! Bilder I Jer maaskee ind, at den Grønne venter at faae Lov til at træde frem i Geleddet med Glutten paa Ryggen! Stjaalet det har han — maaskee for at mætte sig derpaa — der gives jo sorte Menneskeædere, hvorfor ikke ogsaa Grønne? Og var det endog hans Barn — kan han ernære det? Det er derfor en Velgjerning imod Glutten, at jeg stjæler det — eller, vil I endelig berøve mig det, saa viis Eder idet mindste saa menneskelig at forkorte dets

Død; — thi døe maa det, naar han skal forsørge det — knus det lille Hoved mod den første, den bedste Steen — der er det!" Hun rakte mig Barnet og vendte sig bort. Barnet udstødte et Skrig, idet den heftige Bevægelse forstyrrede dets søde Søvn, og slog de smaae Hænder sammen, ligesom for at folde dem til en Bøn om Forbarmelse. Var det end tilfældig — eller var det en Advarsel fra dets himmelske Fader — jeg glemmer aldrig det Indtryk, dette Syn gjorde paa mig. Jeg skyndte mig, dybt rystet, at give hende Glutten tilbage, med det Udraab: „Behold hende! Du har, efter Din Maade at betragte Tingen paa, Ret." Feilede jeg, da vil Gud sikkert tilgive mig!

Agnuschas Glæde var ubeskrivelig. Hun knælte for mig og takkede mig, som om jeg havde givet hende en halv Verden. Hun ilte til den nærliggende Flod, Ilm, tog den lille Skabning i den venstre Haand og døbte det, som hun kaldte det, med denne Nødnaab, til Minde om den tabte Yndling: Ludviga. Den i dette Øieblik fremgryende Octobersol og jeg vare de eneste Vidner — dens skjønne Straale dets eneste Faddergave.

Af Frygt for at den Grønne skulde vaagne, og fordre Barnet og Torniseret tilbage, fortsatte vi vor Vandring i muligste Hast til Weimar. Uagtet min borgerlige Dragt, ansaae man os her som Fanger; thi vi bleve indsluttede i een Stue med 30 Mand af den Klockske Bataillon — den samme, hvortil, efter Monduren, vor Ludvigas Fader hørte — og om Eftermiddagen opstillede foran det Huus, hvor den berømte Lucas Cranach fordum boede. Al-

drig skal de taknemmelige Følelser udslettes af min Erindring, som opvaktes i min Barm, da den venlige Eier af Cranachs forrige Bolig hemmelig tilstillede Agnuscha og mig tilligemed vore nærmeste Medfangne et Stykke Kjød og noget Brød. Agnuschas dødblege Aasyn vakte uden Tvivl hans Opmærksomhed: Hun var af Mathed sjunken til Jorden, med Armene slyngede om den ulykkelige Glut, der lydelig anraabte om Forbarmelse ved sine Jammerskrig over forgjæves at søge Næring ved det allerede forlænge siden tomte Bryst. Agnuscha var Den, der fik den første Vedergvægelse og ulige mere end vi Andre: Gud lønne den ædle Menneskeven, hvis medlidende Hjerte rørtes ved vor Nød!

I Erfurt blev de Grønnes Bataillonskasse hemmelig deelt imellem Officererne, for ei at lade den falde i Fjendens Hænder. En Underofficeer, der kjendte Agnuscha, havde faaet hundrede Rigsdaler, dem han redelig lovede at dele med hende; men de franske Gensd'armer, der saae ham i en Krog at tælle Penge, styrtede med grædselig Rovbegjærlighed over ham og fratog ham hver en Skilling. Agnuscha fortalte en Underofficeers Kone af samme Bataillon, med hvem hun paa Marschen havde gjort Bekjendtskab, hendes Uheld — om jeg mindes ret, heed hun Scholz — og bad hende laane sig en lille Sum, den hun ved sin Hjemkomst redelig vilde tilbagebetale. Den Gamle gav hende et Vink, at følge hende: I et af de nærliggende Huse stod en hende til Overbringelse til en anden Mand betroet Kuffert med 1000 Rdlr. under Trappen. Hun tillod Agnuscha at tage saameget hun

vilde; thi hun vidste ikke, hvorledes hun allene skulde faae den tunge Kuffert til det bestemte Sted uden at bemærkes. Men hun havde endnu ikke forladt Huset, forend otte vilde Skarpskytter — til hvem uden tvivl Soldaterne, der vare fortrydelige over at de Intet fik af Kassens Beholdning, havde angivet Delingen — styrtede frem, fratog Agnuscha den Pakke af hundrede Dalers Værdie hun havde i Haanden, og med Haanlatter befriede den gode Scholz for hendes Bekymring at faae Kufferten transporteret.

Høit grædende kom Agnuscha tilbage. Hun saae nu ingen Mulighed i at komme mere til sit Hjem; thi allevegne drog de fjendtlige Skarer foran, og ødelagde Landet, saa at hun liden eller ingen Understøttelse kunde vente af de ulykkelige Indvaanere, og Vinteren var desuden for Døren. Alt hendes forrige Mod var med eet borte: hun kastede sig for mine Fødder og bad mig hulkende at dræbe Barnet og hende saa hastig som muligt.

Dette skrækkelige Øieblik var vor Frelse. Man havde i Weimar betragtet os som Fanger, og slæbte os som saadanne til Erfurt. Derfra skulde vi føres videre, Gud veed hvorhen. Men da Underofficeren ved Gensd'armerne nærmede sig os, for at befale os at stille os i Rækkerne til Afmarsch, og saae mig trøstende lægge min Haand paa den med Barnet i Armene foran mig knælende Kone — ansaae han mig uden tvivl for en Feltpræst eller deslige. Han sagde med et Smil: „Bibelhusar!" og trak paa Skulderen, idet han lod os gaae, formodentlig i den Overbevisning, at det franske Keiserdømme ingen Nytte kunde have af

os. Fra det Øieblik af bekymrede intet Menneske sig om os.

Jeg forestillede Agnuscha, at det var mig, der havde fundet Barnet, at det altsaa var min Pligt, at sørge for det, at Forsynet til denne Hensigts Opnaaelse syntes at have tilsendt mig hende — og bad hende følge mig til mit Hjem som dets Amme. Naar den Lille var afvant, kunde hun jo, om Freden, som vi haabede, kom istand, vende tilbage til sin Mand — eller, om Skjebnen havde besluttet det anderledes, blive hos mig.

Den nylig saa trøstesløse Kones Glæde ved disse Ord overgik al Beskrivelse. Hun lovede at pleie Ludviga som sit eget Barn og tjene os ærlig og tro — og har redelig opfyldt alle Løfter lige indtil dette Øieblik; thi den gamle Pige, der underrettede Dem om, at vi vare i Theresehegn, er den omtalte Agnuscha. Alle mine Bestræbelser uagtet, har hun ingen Efterretning kunnet indhente om sin Mand; efter Sigende af nogle fra deres Fangenskab tilbagevendende Kammerater, skal han være død af de Saar, han ved Auerstädt fik, paa Transporten til Frankrig.

Jo nærmere vi kom mit Hjem, desto ængstligere blev jeg ved Tanken om den, efter al Formodning ved en Krigsret fordømte, leiede Hest — den store Arv, der var gaaet forloren — og — de Gjæster, jeg i dens Sted medbragte. Forend min Afreise havde min Kone og jeg udkastet hundrede Planer, der ved den arvede Capital skulde iværksættes — mangen en Nydelse, den skulde forskaffe os. Nu bragte jeg ikke allene Intet hjem, men endog to, os aldeles fremt

mede Personer til Underholdning, og var ovenikjøbet i Gjeld for Agnus. Men da — kjære Hr. Hofraad — erfarede jeg, hvad sand Kjærlighed er, da lærte jeg, at fatte Betydningen af den vise Salomons: „Gods og Formue arver man efter Forældre, men en fornuftig Kone kommer fra Herren!" og Jesu Sirachs: „En venlig Kone er hendes Mands Glæde, og ved en fornuftig Omgang glæder hun hans Hjerte!" Jeg kunde have bragt hende ti Børn og ligesaamange Ammer, troer jeg, og de havde været hende velkomne over den Glæde, at see mig sund og velbeholden igjen. Hun havde efter mit sidste Brev, hvori jeg meldte hende Dagen til min Afreise, og den Omvei, jeg vilde gjøre, for at see det berømte Weimar, rigtig beregnet, at jeg maatte træffe sammen med de mod hinanden fremrykkende Armeer ved Jena eller Auerstädt — og troede mig derfor enten død eller udplyndret. Nu havde hun mig munter og i god Behold igjen, og var god nok til at bortsnakke den Forlegenhed, hvori hendes skarpe Blik saae at jeg befandt mig. „Vare vi hidtil komne ud af det, meente hun: uden Arven, vilde vi vel ikke heller nu omkomme af Sult — hvad den gamle Hest angik, vilde vel Eieren finde sig i nogen Afkortning. Den lille Ludviga — vedblev hun: koster jo for Øieblikket næsten intet, og, naar hun bliver ældre, bliver der vel ogsaa Raad til de større Udgifter, der ere fornødne — og hvad Agnuscha angaaer, da maatte vi jo dog, om vore glade Forhaabninger vorde opfyldte, inden kort Tid see os om en Tjenestepige, der er vant til at omgaaes Børn — hende har den kjære Gud sendt os; hun behager

mig, thi hun har Godhed for et fremmed Barn, og et fromt, venligt Ansigt, og der staaer jo skrevet: „Gjører den Fremmede godt, og det skal rigelig gjengjeldes Dig!" Vi ville derfor gjøre den gode Kone og det stakkels Barn alt det Gode vi kunne; dog ikke derfor, kjære Mathæus, ikke for Lønnens Skyld!" Og med disse Ord tog hun vor lille Ludviga, og trykte hende til sit Hjerte. Ikke heller er Lønnen udeblevet; thi Agnuscha blev os ved hendes Utrættelighed og Hengivenhed, en sand Gevinst, og Ludviga vor Stolthed, vor Glæde, vor Lykke.

Gyldigheden af vor Reddaab vilde min brave Kone imidlertid ikke erkjende, og da jeg meddeelte vor Præst en fuldstændig Beretning om samme, var han ogsaa villig til at døbe det igjen. Min Kone, Agnuscha og jeg vare Faddere, og Barnet fik det Navn: Ludviga Auerstädt. Det stod hende og Enhver, som befattede sig dermed, frit for at udlede Navnet Auerstädt af mig, hendes Pleiefader og Finder, eller af det i Tydsklands Historie evig mærkelige Slag ved Auerstädt, under hvilket hun sandsynligviis er født, hvorfor vi ogsaa festligholde den 14de Oct. som hendes Fødselsdag.

Saasnart min Historie, hvoraf jeg ingen Hemmelighed gjorde, blev bekjendt i mit Nabolag, viste den store Hobs Usselhed, der veed at gjøre de uskyldigste Ting mistænkelige, sig i sin hele Storhed: „Han skal have fundet Barnet? sagde de onde Mennesker: Barnet er hans og ingen Andens. Formodentlig er den kassubiske Madame Barnets Moder. Himlen maa vide, hvor Hr. Registratoren er bleven

bekjendt med den Qvinde. Med Arven var det kun Snak; den var kun et Paaskud til Reisen. Han kunde jo reist med Posten — nei, han havde sine egne Ærinder, derfor maatte han ogsaa have sin egen Befordring. — Penge mangler han jo altid; han har vel folgt Skimmelen for at dække Reiseomkostningerne. Den, der tvivler om hans Faderrettighed, kan i Kirkebogen faae authentisk Visshed!"

Saaledes talte de onde Menneskker, og nogle af dem vare slette nok til, under Venskabs Maske, at meddele min Kone disse konstige Slutninger. Men — hun smilte over deres Ondskab og troede hvad jeg havde sagt hende; den tro Agnuscha kunde Ingen gjøre hende mistænkelig, og den uskyldige Ludviga blev hende dobbelt dyrebar, da hun saae, at hun, der aldrig i sit Liv havde fornærmet Nogen, var en Gjenstand for den uretfærdige Verdens Spot. Ondskaben gik saa vidt, at man endog fandt Barnets Navn anstødeligt.

Da den lille Ludviga blev saa gammel, at hun kom til at lege med andre Børn, fik hun af disse de hesynderligste Øgenavne. Forgjæves vare vore Klager derover til de uopdragne Børns Forældre; hendes eenfoldige Navn, hed det, var ene og allene Skyld deri. Vi skulde dog ikke tænke at ville svømme mod Strømmen! — Hvad skulde vi gjøre? Omdøbe Barnet kunde vi ikke. Vi forklarede altsaa Publikum, at Ludviga lige saavel lod sig udlede af Ludvig, som Louise af Louis — at Ludviga altsaa egentlig var det samme som Louise, og at vi derfor i Fremtiden vilde kalde vor lille Pige saa.

Denne Omdøbelse af Ludviga til Louise — eller som vi sædvanlig kaldte hende: Louischen — gav naturligviis Byen Anledning til ny Snak; man opvarmede den gamle Historie om Barnets Herkomst — man erindrede, at jeg, efter min Fortælling, havde fundet det i et Tornister, og kaldte hende nu undertiden for at drille hende: Tornister-Lieschen. Dette usle Indfald fandt Behag hos Papa og Mama, og bragtes snart videre omkring, og nu hed min stakkels Pige af Unge og Gamle: Tornister-Lieschen. Allerede længe var jeg kjed af det elendige Sladderhul, hvori jeg boede; dette ny Beviis paa den usle Glæde, dets Smaaesjele følte ved at tale ilde om Andre, gjorde Alvor af mine Bestræbelser, at ombytte mit Opholdssted med et bedre.

Ved den nylig afdøde Geheimeraad Zachs Bistand, der ved sin Nærværelse hos os, ofte havde den lille venlige Pige paa Skjødet, blev jeg forflyttet til Residentsstaden, og Navnene Ludviga og Lieschen bleve glemte. Pigen blev opdraget som vor egen under Navnet Louise; ja, hun veed i dette Øieblik ikke andet, end at hun er min Datter. Hans Excellence, vor gode Minister, har den gamle Zach engang meddeelt den hele Historie. Ham, min Kone og Agnuscha undtagen, veed intet Menneske den. Jeg har nu nedlagt Hemmeligheden i Deres Hænder.

Jeg har nu ved min Fortælling oplyst Sagens Sammenhæng, og beder Dem erindre, at jeg ved Deres meget ærede Tilbud, bad Dem at oppebie en nærmere Samtale med mig. De har endnu fuldkommen fri Haand; thi da De valgte Louise til

Deres Ledsagerinde, ansaae de hende jo for min Datter. Jeg tvivler ikke om, at det, efter Deres nærværende Følelser, kun har liden Interesse for Dem, enten Louise er mit eller en Andens Barn. Da hun imidlertid rimeligviis er en fattig Soldats Datter, og et Tilfælde maaskee kunde lede Forældrene paa Spor efter hende, kunde det let give ubehagelige, mod Convenientsen stridende Optrin for en Mand i Deres Stilling. De vil maaskee bebreide mig, at jeg ikke i Aviserne har opfordret Forældrene til at melde sig — men under Krigsurolighederne var dette, med Hensyn til fremmede Aviser, yderst vanskeligt, og senere vilde jo Pigens hele Historie derved bleven offentliggjort, og til Slutning formodentlig intet andet udrettet, end at min Louise atter var bleven til Tornister-Lieschen. Efter min Overbeviisning var den Grønne hendes Fader, der neppe nogensinde har reist sig fra sit Leie ved Skolelærerens Havegjerde i Zottelstädt — og har han det end, er han upaatvivelig ført som Fange til Frankrig — en Reise, han i den svage Tilstand jeg fandt ham, vist umulig har kunnet udholde. Endelig har vi saaledes vænt os til Louise, at vi ville ansee det for en Ulykke at miste hende. Siden hun kom i vort Huus, har Velsignelse fra Gud ligesom hvilet over det. Kone og Børn har været sunde og friske, og har det end stundom været lidt knapt paa rede Penge, da vare vi desto rigere paa Munterhed og Tilfredshed. Denne Himlens bedste Gave bragte Louise med sig; fra hendes skyldfrie Hjerte udstrømmede den aldrig udtømte Kilde til hendes Mod, Tilfredshed i vore Hjerter. Hun

lærte os, at være fornøiet med Lidet, i Stilhed at afgjøre smaae Ubehageligheder, og med Hengivenhed i Guds Villie at bære de større og unødgaaelige. Derfor er Pigen med hver Dag bleven os kjærere og dyrebarere, og ofte, naar vi hørte eller læste om det Tryllebaand, med hvilket Naturen omslynger Forældre og Børn, er Troen derpaa bleven os tvivlsom; thi vi har stedse elsket og elske endnu Louise ligesaa høit som vore egne Børn. Men — jeg vil ikke trætte Dem med en længere Fortælling. For altsaa at komme tilbage til Hovedsagen: Deres Beslutning, som vi med spændt Forventning see imøde, blive hvad den vil, De vil stedse erfare, at jeg er

Deres Velbaarenheds
med sand Høiagtelse hengivne Tjener
Mathæus Auerstädt."

Vel vare de Nyheder, den ærlige Math. Auerstädts lange Brev indeholdt, ikke uvigtige; for Steinau's Kjærlighed til Louise vare de imidlertid uden Indflydelse. Den Tanke, ved sin Haand at holde den af Skjebnen saa grusom Forladte, skadesløs for saa mangt et tidligere Savn, gjorde det umuligt, at oppebie den af Faderen satte Termin, inden han afgav sin Erklæring. Strax vilde han ile til det lille venlige Huus, og, om Louise tænkte som han, strax bringe Tingene i Orden — da Ministerens Kammertjener idet samme traadte ind og bad ham, øieblikkelig at komme til Hs. Excellence.

Ærgerlig over sin Afhængighed, kastede han Overkjole og Hat paa Sophaen, og skrev følgende Linier til Auerstädt:

„Med usigelig Deeltagelse har jeg læst Deres ærede Skrivelse; jeg vilde i dette Øieblik hen og bede Dem om Lovise's Haand — da jeg just bliver kaldt til Ministeren. Jeg frygter, at et uopsætteligt Arbeide venter mig, da det ikke er den sædvanlige Tid, paa hvilken han pleier at tale med mig — derfor kun saameget: at jeg sikkert kommer i Aften, bliver det end silde. Kys min dyrebare Brud

fra Deres

utaalmodige Søn,

Frantz Steinau."

sendte sin Tjener med Billetten til Archivraaden og iilte til Ministeren, for at høre hvad Hs. Excellence havde at befale.

Efter flere Embedsfagers Overdragelse, som han anbefaltes at besørge, begyndte Ministeren halvtspøgende, men dog i en Tone, der vidnede om, at den Gjenstand, han skulde omtale, ikke var ham behagelig: „Jeg er i dette Øieblik af min Kone overrasket med en Efterretning, som næsten synes mig utrolig, og som jeg, om den er sand, hellere havde ønsket at høre af Deres egen Mund. Jeg kunde maaskee meddeelt Dem Oplysninger om den Udvalgte, der havde bestemt Dem til ikke at følge Deres øieblikkelige Lidenskab. Gjerne indrømmer jeg Dem, at jeg ikke har egentlig Ret til at blande mig i Deres Hjertes Anliggender, men jeg mener Dem det godt. Jeg har

vænnet mig til Dem, og ønskede at beholde Dem hos mig, saavel her, som om Sommeren paa mine Godser. Pasfede Deres Kone i min Familiekreds, kunde vi især der, hvor vi kun har lidet Selskab i Nærheden, slutte os til hinanden som een Familie. Alt dette — tilgiv den faderlige Vens Frimodighed — kan ikke finde Sted efter det Valg, De har gjort. Jeg veed meget vel, at Junge Herrer, naar Kjærlighed gjør Eder blinde, anfee disse Ting for Ubetydeligheder; men jeg havde ønsket, at De denne Gang havde havt Tillid til min Erfaring, at mangen en talentfuld Mand ved et upasfende Giftermaal har forspildt sin Lykke."

Hvo skildrer den Kamp af de meest modsigende Følelser, der ved denne uventede Tiltale foregik i Steinaus Inderste!

Han ærgrede sig over, at Ministeren vilde indblande sig i Menneskets ham uvedkommende helligste Rettighed — han erkjendte med Taknemmelighed den Godhed, med hvilken Landets af saamange vigtige Forretninger betyngede første Mand næst Fyrsten, nedlod sig til at overveie den yngste af hans Tjeneres timelige Lykke — han forbausedes over det tusindtungede Rygte, der allerede havde udspredt hvad han selv neppe vidste — han studsede ved den af Ministeren gjorte Beskrivelse over det venskabelige Samliv; thi han fattede derved Mistanke om, at Rygtet om at han var bestemt til Frøken Theudelines Brudgom, dog maaskee ikke var gandske ugrundet. — han beklagede i sit Hjerte, at det var nødvendigt, ikke at sætte den Agtelse, han var Ministeren skyldig, tilside. Alle disse Følelser gjor-

de ham det umuligt at fremføre et Ord. Ministeren, der saae hans Forlegenhed, spurgte, efter nogle Øieblikkes Taushed: „Siig mig oprigtig, kjære Steinau, er Jaordet allerede givet?" — Lyve kunde Steinau ikke. Han fremstammede altsaa med nedslagne Øine et sagte: „Nei."

„Gud være lovet! udbrød Excellencen glad: Beviis mig da endelig det Venskab, ei at overile Dem! Om De i nogen Tid — han standsede et Øieblik, som om der just faldt ham en heldig Tanke ind — om De — Tilfældet begunstiger os — De veed, at Geheimeraad Neithart idag skulde afgaae til Hamborg; for en halv Time siden melder han, at et heftigt Anfald af hans Podagra gjør ham Afreisen umulig. Sagen taaler ikke Opsættelse; De maa derhen! Hamborgerne ere vakre Folk, blandt hvem De ikke vil føle Kjedsommelighed. De kommer — efter mit Haab — imidlertid til den Overbeviisning, at De, istedetfor det store Lod De ventede, havde faaet et Nul — og De vil sikkert engang takke mig for denne Reise. Jeg skal strax udfærdige det i denne Anledning Fornødne — thi De maa, i det seneste imorgen tidlig, tiltræde Reisen. — De kan jo imidlertid — vedblev han efter en Pause, hvori han forgjæves ventede Steinaus Svar, idet han gik over til den lette Selskabstone: aflægge Frøken Theudeline Deres Lykønskning; hendes Forlovelse med Capitain v. Vimmel er iaftes erklæret." Med disse Ord greb han efter Klokkestrengen, og det i Forgemakket værende Cancelliebud traadte ind.

Nu havde Steinau gjerne svaret; thi det var ham klart, at han idetmindste i een Henseende havde gjort Ministeren Uret, men i Cancelliebudets Nærværelse var det ham umuligt. Han bukkede, og gik. — Da han var kommen til Døren, tilraabte Ministeren ham: „Naar De kommer til Hamborg, gjør De bedst i, at lade den der bekjendte Archivraad Auerstädt anvise Dem Logis. Han har imorges faaet Ordre at reise derhen, i Anledning af de Dokumenter, De veed vi mangle i den Fyrsten saa vigtige Sag, og afreiser endnu iaften. De kunde have reist sammen, men jeg har nogle Breve, jeg ønskede at medgive Dem; altsaa maa De opsætte Deres Reise til imorgen Formiddag." Steinau bukkede endnu engang og trykte hastig Døren i efter sig; thi det var ham umuligt i dette Øieblik at see paa Ministeren.

„Hvilken Mand! tænkte han: Har han da aldrig elsket? Først gjør han alt muligt for at nedsætte Pigen og faae den allerede halvknyttede Forbindelse ophævet — i det følgende Øieblik taler han om, at jeg kan reise i Selskab med den, ved min Tilbagetrædelse naturligviis fornærmede Svigerfader! Et Par Ugers Ophold i Hamborg indbilder han sig skal kunne udslette Louise af mit Hjerte? Nei, han maa aldrig have elsket — han maa være uden al Følelse!"

Saare forstemt kom Steinau tilbage til sit Værelse. For nogle Minuter siden havde han til-

skrevet Fader Auerstädt, at han bestemt kom iaf-ten, for at indhente hans Samtykke — hvor hav-de ikke Alt omkring ham forandret sig i den korte Tid! Med hvilket Aasyn skulde han træde frem for ham? Han var utilfreds med den hele Verden, Mi-nisteren ei at forglemme. Skulde han, for hans Antipathie til den Elskede, opgive hende — dertil var Hs. Excellence ikke istand til at formaae ham, saa mægtig han end var. Men maaskee opsætte — han gjentog halv sagte Ordet, ligesom han und-saae sig derved — opsætte den forehavende Forbin-delse en faie Tid, fandt han dog at være klogest. Naar han var færdig med sit Arbeide vilde han gaae til Louise, og modtage hendes Jaord — og om Forældrene spurgte, naar Brylluppet skulde være — vilde han bestemme det til om sex Maaneder; inden den Tid haabede han at faae Leilighed til at forestille Louise for Ministeren — og saae og hørte han først den fortryllende Pige, vilde vist hans For-dom imod hende øieblikkelig forsvinde.

Det var Aften, og han var endnu ikke færdig. Imorgen tidlig skulde han reise — vilde han for-inden tale med Louise, maatte det skee strax: det allerærgerligste var den fatale Reise til Hamborg — den berøvede ham i det mindste fjorten saadanne guddommelige Timer, som dem, han gik imøde! Dog, dette Tab tænkte han igjen at oprette, naar han ved sin Hjemkomst daglig kom en halv Time før og gik en halv Time senere. Ingen Kalkulator reg-ner saa strengt som Kjærlighed: Den lader sig intet

Afdrag akkordere. For heller intet idag at tabe, styrtede Steinau afsted, lig en Rasende; men allerede i Døren mødte Agnuscha ham med en Billet fra Archivraaden.

„Deres Velbaarenheds meget ærede — skrev Mathæus, der end ikke i sine Privatskrivelser kunde glemme Cancelliestilen — har foraarsaget vort hele Hus, der er gjennemtrængt af den dybeste Høiagtelse for Dem, men især vor gode Louise, en ubeskrivelig Glæde. Det er iøvrigt upaatvivlelig ex actis Deres Velbaarenhed bekjendt, at jeg i Statsanliggender, endnu iaften, tiltræder en Reise til den fri Hansestad Hamborg, hvor jeg — som jeg af Hs. Høivelbaarenhed Hr. Geheimeraad Reithart hører — snart haaber at have den Ære at møde Dem. Skulde De have Noget at ville bære mig med at besørge, haaber jeg, De har den fuldkomneste Tillid til

Deres o. s. v.

Medens Steinau læste, havde Agnuscha, efter at have mumlet en Slags Undskyldning, fordi hun bragte Billetten saa silde, bortfjernet sig. Saavidt han i Skumringen kunde opdage, havde den Gamle rødgrædte Øine.

„En lykkelig Reise!" raabte han, idet han lagde Brevet sammen; thi det var ham egentlig kjærest, at Archivraaden allerede var reist ved hans Ankomst — thi var han endnu hjemme, da blev upaatvivlelig den hele kjedsommelige Sag, i Anledning af hvilken han skulde til Hamborg, gjennemgaaet, og det

vilde idet mindste medtage de tre Fjerdeparte af Aftenen.

Med Overlæg opsatte han derfor Besøget til han kunde vente, at Mathæus var afreist, gik først til nogle af Collegiets Medlemmer i Embedsforretninger, og kom ikke førend Klokken 8 til det kjære Huus, hvorefter han i to Dage havde længtes. Alt var stille — gamle Fatter var gandske vist borte! Han bankede sagte, men — Døren blev ikke aabnet. Han bankede stærkere — han fandt omsider Klokkestrengen og tog et rask Greb i samme — intet Menneske hørte ham; Huset syntes uddødt.

Skulde han maaskee have taget feil af Huset, som i Mørket let lod sig gjøre? Nei! En Forbigaaende besvarte hans Spørgsmaal: om Archivraad Auerstädt boede her, med Ja, og en Fruentimmerstemme i Nabolaget løste ham Gaaden, ved at melde ham, at Hr. Archivraaden var bortreist, og Fruen — formodentlig fordi det forekom hende saa eensomt hjemme — gaaet ud med hele den kjære Familie.

„Med alle Børnene?" spurgte Steinau. — „Med hele Flokken!" svarte Naboerske; men hvor de vare gaaet hen, kunde hun ikke sige. Steinau havde gjerne endnu spurgt: om ogsaa den ældste Jomfru var gaaet ud — thi at Louise, da hun bestemt vidste, at han kom iaften, var gaaet ud, begreb han ikke — men Konen havde jo da strax mærket, hvem den unge Herre, der ved sin Banken og Støien satte hele Nabolaget i Skræk, egentlig

søgte. Inden 8 Dage havde hele Byen vidst det. Han tang derfor og gik.

„Louise ikke hjemme!" sagde han et Par Gange til sig selv paa Hjemveien, og jo oftere han gjentog det, desto ærgerligere blev han; thi desto ubegribeligere blev det ham, hvorfor hun var gaaet ud. Hendes eneste Undskyldning var, at Faderen, med Hovedet fuldt af sin Reise, ikke havde meldt hende hans Komme — men Louise kunde jo have spurgt ham — hun havde bestemt spurgt ham — og dog var hun ikke hjemme! At han imorgen skulde reise til Hamborg, havde Faderen vist ikke heller fortiet; hun kunde let beregne, at denne Aften i lang Tid var den eneste til at samtale med ham — og dog — var hun ikke hjemme!

Aldrig burde man dømme Nogen uhørt! Vilde Menneskene kun aldrig glemme denne gyldne Regel — hvormange tusinde smertelige Tilfælde vilde der da ikke være mindre i Verden. Steinau vilde ikke heller fordømme Louise, førend han havde hørt hende — men alle hans Fornuftslutninger endtes med det Omqvæd: „Dersom hun elskede Dig, maatte hun blive hjemme."

Endnu engang at komme til den yderste Ende af Forstaden iaften, var ham en reen Umulighed, da han, for at have reent Bord imorgen, alligevel kom til at arbeide den største Deel af Natten; at reise, uden endnu engang at see Louise — var ham ligefaa umuligt. Hestene vare bestilte til Klokken 8 — Auerstädts Bolig laae rigtignok i den modsatte Ende af Staden; men der vidste de jo, hvad

han vilde, og blandt Naboerne kunde det udspredes, at han var kommen for at spørge om Bud til Fader Auerstädt. Til imorgen tidlig maatte han altsaa have Taalmodighed.

Udmattet af Nattearbeidet kastede Steinau sig først Klokken henimod tre paa Sengen. „Louise ikke hjemme den Aften, da hun skulde give Dig sit Ja!" det var hans sidste Tanke, medens han vaagede; og neppe havde Søvnen tillukt de trætte Øienlaage, førend han i urolige Drømme fandt, at dette maaskee ogsaa var en Foranstaltning af den kloge Minister. Det forekom ham som han hørte sit Navn nævne — han slog omkring sig — og blev meget forundret, da han ved sit Leie — han vilde neppe troe de søvnbetyngede Øine — saae Amtmand Blumenthal i fuld Reisedragt med et Lys i Haanden. Denne skjændte over, at hans Brev ikke var leveret Hofraaden iaftes — talte om den Fornøielse, han ventede sig af Steinaus Reiseselskab — om den for Døren holdende Vogn og deslige — saa Steinau næsten troede, at han endnu drømte med aabne Øine. Endelig fik han da at vide, at Amtmanden igaar Aftes hos Ministeren havde hørt om Steinaus Reise — at han endnu samme Middag vilde til Kirmesleben, hvorhen Grev Schmakhofen havde indbudet ham; skulde dette naaes, maatte han, i det seneste Klokken fire, begynde Reisen. Ministeren havde derfor foreslaaet ham, at gjøre Touren med Steinau — Han hav-

de, da han ei traf ham hjemme, skriftlig meldt ham det Ønske, at han, istedetfor Kl. 8, vilde begynde Reisen Klokken 4; men Steinaus Tjener meente, at det var tidsnok om Morgenen, at give hans Herre Brevet.

En fatalere Streg kunde Tilfældet ikke spille ham. Han saae nu ingen Mulighed i at komme til at tale med Louise, forend hans Afreise. Amtmanden vidste ret godt, ad hvilken Port man kjørte til Hamborg — og det var sandelig ikke heller en passende Tid, Klokken fire om Morgenen, midt i October Maaned, at aflægge Besøg paa — og hvad vilde desuden Ministeren sige; maatte han ikke anse det for aabenbare Trods? Nei — det gik ikke an! Den Tanke, hvad han skulde tænke om Louise's Fraværelse iaftes, og hvad hun vilde domme om hans Afreise uden Afsked, nagede ham under Reisetilberedelserne. Forgjæves skyndte hans utaalmodige Reisekammerat, der paa Fingrene dividerte Miletallet til Kirmesleben i Timerne fra 5 til 2, paa ham: han løb til Skrivebordet, og skrev følgende Linier, uagtet Amtmandens Jammerskrig: „Ak, Du gode Gud! Skal De endnu ogsaa skrive?"

„Jeg ønsker, at min dyrebare Louise maa være ligesaa uskyldig i hendes Fraværelse iaftes, som jeg er i, at jeg reiser uden Afsked. Jeg kysser Dig, min søde Brud, og er evig Din tro Frantz Stei——"

„Men, englelige Hofraad, kan De da ikke skrive fra Hamborg af? raabte den utaalmodige Amt-

mand: Jeg forsømmer, paa min Ære, Middags-maaltidet, og er, sandt at sige, allerede gandske sulten." Steinau forsikkrede, snart at være færdig, og forseglede Billetten.

„Jeg kan skrive Adressen, medens De tager Overkjolen paa!" raabte Blumenthal, og havde allerede Billetten i den ene og en dyppet Pen i den anden Haand: Til hvem er det?" — —

„Til hvem?" gjentog Steinau forvirret; thi det kunde dog umuligt gaae an, at sige: til Louise. „Til hvem?" gjentog han endnu engang; „Til — Fru Archivraadinde Auerstädt!" og Amtmanden gav Billetten til sin Tjener, for at han skulde besørge den.

Da Steinau steeg i Vognen — thi en saadan Billet, falsk adresseret, Udskriften med en fremmed Haand, kunde han umulig afsende — lod han hemmelig Tjeneren tilbagegive sig Billetten, under Paaskud, at der endnu skulde tilføies Noget i den — og reiste saaledes uden eet eneste Ord til Afsked.

Det eneste Gode, dette Vanheld havde for ham, var, at han begyndte at undskylde Louise; thi Den, der ikke kjendte Omstændighederne, maatte ogsaa finde ham skyldig — og dog kunde han jo retfærdiggjøre sig. Kunde dette ikke ogsaa være Tilfældet med hende? Han var derfor inderlig forbittret paa sin Reisekammerat, som han snart havde givet Afsked, om han ei havde været Ministerindens Slægtning. Vilde han endelig til Kirmesleben inden Middag, da havde han jo Formue nok til at tage Extrapost. Han trykte sig derfor ind i et Hjørne

i Vognen, og trak Kappen op over Ørerne, som om han vilde sove.

Men den muntre Reisefælle lod sig slet ikke forstyrre derved; han sloitede og røg Tobak, sladrede og sang i et Aandedræt, og da han mærkede, at Steinau ikke havde Lyst til lange Svar, kom han paa det sindrige Indfald at indrette sine Spørgsmaal saaledes, at de kunde besvares med Ja eller Nei. Naar nu Steinau enten nikkede eller rystede med Hovedet, begyndte han en ikke sjelden et heelt Qvarteer varende Samtale med sig selv. Iblandt hans utallige Spørgsmaal, kom han ogsaa til det: Om Steinau allerede havde sig en Kjæreste? Steinau rystede paa Hovedet. „Det veed jeg bedre! raabte han leende: Men slaae den Ting af Hovedet, kjære Hofraad! Opsøg Dem en smuk Glut i Hamborg — sandelig der er elskværdige Pigebørn! Og de har mere end det smukke Ansigt: et Par hundrede tusind Mark Banco ere ogsaa værd at tage med. Har De allerede bestemt, hvor De vil logere?"

Ærgrede Steinau sig allerede over at Ministeren ogsaa havde meddeelt Amtmanden hans Kjærlighedshistorie — og at Denne tillod sig at foreslaae ham at vælge sig en riig Hamborgerinde istedetfor hans kjære Louise — hvor forbittret blev han ikke, da den utaalelige Sladrer med den største Ligegyldighed af Verden gik over fra en saa vigtig Gjenstand: hans Kjærlighed til Louise — til en saa ubetydelig: Hvor han vilde logere? Han rystede atter med Hovedet, og Blumenthal vedblev: „Intetsteds uden i Hotel de Russie paa Jungfernstieg.

Hos den gode Wiedemann, kjære Steinau, finder De et Bord — ja man lever godt i Kirmesleben, gandske fortræffeligt, og det skal ogsaa smage mig godt idag, thi jeg er hungrig som en Løve — men for min gode ærlige Wiedeman's Kjøkken maa Grev Schmakhofens og tusinde Andre staae tilbage. Opvartning, Værelser, Alt er fortræffeligt, og Regningen billig. Allerkjæreste Born; den lille Richard — bring ham et Kys fra mig — han husker mig nok endnu. Har man allerede anbefalet Dem en Leietjener? Steinau rystede atter, men var dog glad, at Amtmanden havde forladt det Kapitel om Kjærlighed.

„De maa endelig ingen Anden antage end den gamle Nimmergut! De skal ikke stode Dem over Navnet; han burde hedde Immergut: thi det er saa brav en Mand som Nogen. Dog for igjen at komme til Giftermaal — Steinau trak Kappen endnu høiere op — Næsten kunde jeg gamle Pebersvend fristes til at tilraabe Dem, som Paulus tilraabte Corinthierne: „Jeg vilde, at alle Mennesker skulde være som jeg; men kan det ikke gaae an, da gifte de sig!" Engang havde jeg dog nær selv trukket mig Ægteskabets Aag om Halsen — ogsaa paa en Reise til Hamborg. Det var i Anno 6, efter de den Gang dominerende Franskes Regning. Dagen forend min Afreise aftaler jeg en Aftenspadseretour med mit Hjertes Dronning. Den, der punktlig indfandt sig paa den aftalte Plads — det var mig; Den, der ikke kom, efterat jeg i to fulde Timer havde gaaet Skildvagt — det var hende.

Den Morgen, jeg afreiste, vilde jeg gaaet til hende, og læst hende Texten; derefter forsonet mig med hende, og taget Afsked i et Par Timer. Men en gammel, mod min Lidenskab indtaget Tante, gjør mig den Ære at følge mig et Par Stationer, for at besøge hendes Søster. Jeg maa altsaa afsted, uden at faae sagt Farvel — og tre Uger efter skriver en Ven i Hamborg mig til, at min tro Penelope er forlovet med en fransk Oberst, der laae i Qvarteer hos hendes Forældre. Paa samme Aften, som var bestemt til vor Promenade, gav hun Obersten sit Ja. Siden den Tid, kjære Hr. Hofraad, holder jeg mig altid en Snees Skridt fra Moder Eva's Dottre. Fruentimmerne ere farlige Vare; jeg vil hellere sidde imellem Knaldkugler og Krudt, end — imellem smukke Piger. Hos dem tænder ofte eet eneste Øiekast, og da er Explosionen uundgaaelig; paa at besidde dem i Roe, kan Ingen være sikker, førend deres 60de Aar."

Steinau's Stilling blev med hvert Øieblik piinligere. Blumenthal havde jo fortalt ham hans egen Historie; Alt passede jo som et Haar — kun den franske Oberst manglede i Sorgespillet. Gud veed, hvem der i hans Sted i Aftes laae for Loviſes Fødder, tænkte han, og kunde havt Lyst til at rive sig Hjertet ud af Brystet, for — Intet at føle. Uden at ahne, hvilket Helvede han ved sin opbyggelige Fortælling havde vakt i Steinaus Inderste, vedblev den leende Reisekammerat: „Man maa i slige Begivenheder kun vogte sig for alt for varmt Blod. For to Aar siden besøgte jeg den Tro-

løse i Paris; Manden, der ved sin Indtrædelse i det Militaire var en god ærlig Haandværkssvend, har lagt det ved Leipzig og Belle-Alliance brudte Helteværd paa Hylden, og handler nu med Læder; han staaer sig godt, og havde med sand Pariser Letsindighed nær leet sig ihjel, da jeg fortalte ham min i sexten lange Aar betydelig afkjølede Lidenskab."

Nu var den gode Sladdermund, til Steinaus Trøst, i Paris, og blev ogsaa der indtil den 4de Station, hvor han i muligste Hast sprang af Vognen og satte Postmester og Fuldmægtig, Postillon og Vognsmører — kort sagt: det hele Over- og Under-Personale ved det agtbare Befordringsvæsen, i Bevægelse, for i Hast at komme til Kirmesleben.

Ved Afskeden rakte han Hofraaden Haanden, og takkede for behageligt Selskab, ønskede ham at sove vel, og bad ham at hilse hans gamle Bekjendter, Archivraad Auerstädt. „Igaar Aftes — vedblev han: saae jeg Pigen. Min Gud, hvor snart man dog bliver gammel! Dengang var hun kun en Dukke, ret smuk, — men at hun engang skulde blive en saa udmærket Skjønhed — hvem skulde tænkt det? Der sidder jeg igaar Aftes hos den unge — — ih min Gud, hvad er det nu han hedder, den unge vakre Mand paa Hjørnet af Steengaden i det store grundmurede Huus — ja, der sad jeg og ventede paa gamle Fatter, af hvem jeg vilde kjøbe et Par Tigerdækkener til mine Isabeller, og medens jeg sad og sladdrede med Sønnen, kommer den nydeligste Slut man kan tænke sig, ind, neier

med en Ynde, ingen Theaterprindsesse skulde gjøre hende efter, og spørger, om det af Faderen til Reparation sendte Tornister var færdigt. Hun tilføiede, at det var ham nødvendigt til en forestaaende Reise, og paa det Svar, at det om nogle Minuter skulde blive tilsendt, var hun som et Lyn ude af Døren. Jeg blev, — naar jeg skal være oprigtig — gandske konsterneret ved det blændende Syn — og De skulde have seet det unge Menneske! — Togange spurgte jeg ham, hvem det var; men jeg kunde intet Svar faae af den Forrykte; han stod ubevægelig og kiggede gjennem Glasdøren paa Boutiken efter den bortvandrende Hebe; endelig dreiede han sig om imod mig, og udbrød med en ubeskrivelig Henrykkelse: „Hvem det var? Det var den skjønneste Pige i Byen — hvad siger jeg, i Byen — i hele Landet — maaskee i hele Verden — den skjønneste og den bedste: Louise Auerstädt, en Engel, Deres Høivelbaarenhed! Vi har imorges sendt den unge Prindsesse en Zobelpelts, der har kostet sine 1000 Rigsdaler; ti saadanne Peltse gav jeg for, kun een eneste Gang at torde sige hende, hvor høit jeg elsker hende. Vi skulde sende Torniſtret! Nei, hun maa endnu engang komme efter det — og da — bærer jeg det selv hjem for hende. For en saadan Pige vilde jeg løbe i —" Begge Postillioner blæste i dette Øieblik, den Ene til Kirmesleben, den Anden til Hamborg; Amtmanden ønskede Steinau en lykkelig Reise, og var, førend Denne endnu havde takket ham, i sin Vogn, der kjørte til høire, Steinau ligefrem.

„Altsaa hos den unge Desfault! sukkede Steinau: Derfor var hun ikke hjemme! Den kassubiske Agnuscha havde jo dog endnu ret rørige Been, saavelsom den muntre Lotte og Archivraadens Drenge? Hvorfor skulde just hun gaae efter Torniſtret? — Det infame Torniſter! Det er Skyld i hele Ulykken; havde det ikke været, havde Miniſteren ikke havt et Ord at indvende mod Forbindelſen med Loviſe — dog — hverken paa Miniſteren eller den snakſomme Amtmand kan jeg blive klog: Først taler hiin med Henrykkelſe om Pigen, da han havde seet hende for Speilet — siden synes han at ville gjøre det til en Statsforbrydelſe at ægte dette Uskyldighedens Mønſter — og endelig foreslaaer han med en fast utrolig Naivitet, at jeg skal gjøre Reisen i Følge med Fader Auerstädt! — Denne skriger mig først Ørerne fulde med: at der ved Loviſe er Intet at gjøre — at jeg maa slaae den Tanke af Hovedet — derpaa anbefaler han mig at opsøge mig en riig Hamborgerinde — i det følgende Øieblik advarer han mod at gifte sig — og — endelig hæver han den, for faa Øieblikke siden ynkelig mishandlede Loviſe, i Skyerne — og geberder sig derved saaledes, at Enhver, der saae det, maatte troe, den gamle Peberſvend var forelsket til op over begge Ørerne.“ — Under disse og lignende Samtaler med sig selv, ankom Steinau til Hamborg.

(Sluttes i næste Hefte.)

Morten Madsen,
Biskop i Aarhuus.

Det var den fjortende April, Aar efter Guds Byrd 1643, at Biskoppen i Aarhuus, Morten Madsen, gik omkring paa Aarhuus Gader i fuld Ornat, men med saa sælsomt Væsen og forunderlige Geberder, at Mange bleve opmærksomme derpaa og holdt Øie med ham. Ved hvert tredie Skridt stod han stille, græd høit, vred sine Hænder, og raabte: „Gud hjelpe mig arme, forraadte Mand!" Han standsede omsider paa Kirkegaarden, traadte paa en hoitliggende Liigsteen, og stirrede op mod et Hul paa Domkirkens Taarn. „Det er umuligt, ak, det maa jo være umuligt! raabte han her, idet han vendte sit Blik om mod Bispereſidentsen. Og atter brast han i Graad, og atter vred han sine Hænder. Derpaa gik han rask op i Taarnet, men saasom man befrygtede, at han havde noget Ondt isinde mod sig selv, listede man sig efter ham, og naaede ham netop, som han stod med Hovedet udaf det omtalte Hul, rigende ned mod Vinduerne af Bispereſidentsen. Man trak ham i Kjolen, for at holde ham tilbage; men det behøvedes ikke. „Jeg vil døe paa, at det er umuligt! raabte han: ja, ja, jeg vil døe derpaa! Hjelper mig blot ned i mit Kammer!" Med disse Ord overgav han sig, som et Barn, til et Par Borgere, der bragte ham hjem, hvor han strax maatte gaae tilsengs.

Nu udbredte sig, med forunderlig Hast, det Rygte, at Bispen var bleven vanvittig. Paa anden Maade vidste man ikke at forklare sig den Forandring, der var foregaaet med denne saa udmærkede Mand. Han havde studeret i Wittenberg, været Lærer for Christian den Fjerdes Børn med Kirstine Munk, Rector i Sorøe, Slots- og Hofprædikant; han havde ledsaget den store Konge, da Denne, af den nedersachsiske Kreds, var bleven udvalgt til Kreds-Overste, paa hans Felttog mod de Keiserlige, som hans Reiseprædikant og Confessionarius, og var i Aaret 1628 bleven beskikket til Biskop i Aarhuus i Magister Hans Gjødesens Sted. Han var i sin Alders herligste Kraft — og nu viste han sig paa eengang aldeles uskikket til sit Embed; det kunde ei Andet være — han maatte have mistet Forstanden.

Men hvad der havde forvirret dette herlige Hoved, vidste man ikke strax at sige. Efterhaanden, som Rygtet om hans Svaghed udbredte sig, forenede sig dermed adskillige Rygter om Aarsagen dertil. Den bedre Deel meente, at han havde studeret for dybt; og vist er det, at han gjerne opoffrede selv det meste af Natten til dybe Forskninger, især i de østerlandske Tungemaal. Andre derimod talte om, at Biskoppen havde drukket sin Forstand bort ved sin Datters Bryllup med en ung Præst i Aarhuus Stift; sandt var det vel, at Biskoppen havde en meget smuk Datter, som han selv nys havde viet til En af Stiftets Geistlige, men at han skul-

de have beruset sig paa hendes Bryllup, og det indtil Forstandens Tab, er en Beskyldning, der glider afmægtig af fra det Maadeholdenheds Skjold, hvormed denne exemplariske Biskop altid dækkede sig.

Nu begav det sig, kort efter, at der i Domkirken skulde ordineres en Præst til Thunse. Biskoppen følte sig, midt i al sin Svaghed, greben af sin fordums Nidkjærhed, og vilde ikke lade sig den Forretning betage, selv at indvie ham til det hellige Prædike-Embede. I Begyndelsen gik ogsaa Alting meget vel. Til de tilstedeværende Geistliges Beundring talte han saa grundigt og indtrængende om Lærestandens Pligter, at man begyndte at anse hans Svaghed for en forbigaaende Paroxysme. Men da nu den egentlige Ordinationstale var tilende, og han, for at oplæse den foreskrevne Formular, greb i Lommen efter Alterbogen, fik han rigtignok en Bog frem, som paa Bindet lignede den, men aldrig saasnart havde han kastet sine Øine deri, før han stak i at græde som et Barn og begyndte noget uforstaaeligt og usammenhængende Snak om Kattenes Rettergang med Hundene, om Bispereidentsens Vinduer og Domkirketaarnets Lydhuller ꝛc. Da det havde varet ved en Stund, fegnede han maallos om for Alteret, og maatte bæres hjem, medens Provsten fuldendte Vielsen.

Dette Optrin vakte den høieste Opsigt, og rygtedes snart over hele Landet. Med Fortællingen derom forenede sig et grueligt Sagn, der angav Grunden til Biskoppens Vanvittighed. Den Præst, som havde ægtet hans Datter, skulde nemlig forin-

den være seet i Biſpens Sovekammer med Biſpinden i den ene Arm og Datteren i den anden. Klokkeren ved Domkirken, Hans Skonning, traadte op som Vidne, tilligemed tvende Graverkarle. Fra et Hul i Domkirketaarnet havde han og de, gjennem et Vindue paa Biſperesidentſen, med egne Øine seet, hvad de vidnede. Klokkeren lod endogsaa en heel Bog trykke derom, et ſatiriſk Riim nemlig, ſom han kaldte: „Kattenes Rettergang med Hundene." Og denne Bog, ſom juſt var udkommen ſamme Dag, var det, Biſpen havde optaget af ſin Lomme iſtedetfor Alterbogen. At hiin græsſelige Opdagelſe kunde forvirre den fromme Biſkops Forſtand, og at den offentlige Forſmædelſe, for hvilken han ſaae ſig given til Priis, kunde virke aandsfortærende paa ham, vil Ingen finde uſandſynligt. Men paa den beſynderlige Sygdom, ſom nu angreb ham, grundede man endvidere den Mening, der ſnart gjorde ſig gjeldende ſom et almindeligt Sagn, at Biſpinden nemlig, ved Trolddomskonſter, havde bragt ſin Mand i denne elendige Tilſtand, for desfriere at kunne tilfredsſtille ſine Lidenſkaber. Hvori Biſpens Sygdom egentligen har beſtaaet, derover hviler vel et uigjennemtrængeligt Mørke, thi den har været af ſaa ſælſom og uhyre Natur, at den Tids Skribenter ikke melde Andet derom, end dette: „Det er Noget, hvorom Ingen kan tale." Saameget vide vi imidlertid, at den ſaare haſtigt har ført ham hans Maal imøde; thi allerede den 17de October ſamme Aar døde han

i sin Manddomsalder, ikke fuldt 47 Aar gammel, og blev begraven i Domkirken, hvor man endnu læser Indskriften paa hans Liigsteen.

Neppe var Biskoppen død, for hans Enke offentlig blev anklaget for Utugt, Mord og Trolddom. Anklagen havde de fleste Stemmer for sig; Alt, hvad stort og mægtigt var, fandt hun imod sig, og de, som holdt med hende, vare saare Faa. Vidnerne, navnligen den omtalte Klokker Hans Skonning, bleve forhørte, og han udsagde, med oprakte Fingre, for Retten, hvorlunde han havde seet Biskpens Svigerson i utilladelig Omgang baade med Moder og Datter. Han lagde til, for endnu yderligere at bekræfte sit Udsagn: „Lyver jeg, da gid jeg selv maa styrte ud af det Taarnhul, hvorfra jeg gjennem Biskpens Sovekammervindue saae, hvad jeg vidner!"

Der hengik adskillige Aar inden Sagen blev paadømt. De kongelige Børn, Christian den Fjerde havde med Kirstine Munk, toge sig vel noget af Enken, i Betragtning af, at den salige Biskop havde været deres Lærer, men da de, saavelsom deres Moder, vare faldne i Unaade hos Kongen, kunde de ikke hjelpe hende med synderligt Eftertryk.

Langt om længe paadømtes denne Sag, der i saa lang en Tid havde holdt den almene Opmærksomhed spændt i hele Danmark, og skjøndt Enken blev funden uskyldig i Biskpens Død, lod dog Dommen, at hun skulde gaae og gjelde for en Skjøge i hele Landet, saalænge hun levede.

Imidlertid havde Frederik den Tredie bestéget Thronen. Bispinden tog en rask Beslutning, hun reiste lige til Kjøbenhavn, gjorde Knæfald for Kongen, beklagede sig over den Dom, hvorved hendes Ære var krænket saa haardt, og bad med sine grædende Taarer at Akterne i hendes Sag maatte revideres. Kongen bønhørte hende, Sagen blev foretagen paany, og nu opdagedes Følgende:

Erik Grubbe, en meget riig, men ligesaa udsvævende Herre, havde seet Biskop Morten Madsen's Datter, som var meget smuk, og strax fattet Kjærlighed til hende. Han forsøgte alle de Midler, der stode til hans Tjeneste, han fulgte hende som hendes Skygge, han besvor hende ved Himmel og Jord, at komme hans Kjærlighed imøde, han satte sin Salighed i Pant paa, at han meente det oprigtigt. Men hun elskede, med sin Faders og Moders Minde, en ung og from Theolog, og da Grubbe maatte see hende som hans Viv, svor han høit og dyrt, at ville hævne det paa hele Biskoppens Æt. Han lod udsprede, ja, ved underkjøbte Vidner udsige, at Bispens Svigersøn havde været Bispindens Elsker og Datterens Beiler paa eengang.

Paa Grund af disse Opdagelser blev den forrige Dom ophævet, og den i saamange Aar ængstede Enke kjendt gandske uskyldig at være. Hun trak sig nu tilbage i stille Eensomhed, og gjaldt for et Mønster paa Dyd og Fromhed, indtil hun samledes med sin kjære Husbond.

Men Guds Hævn var over hendes Fjender. Klokkeren, det falske Vidne, faldt i Aaret 1650 udaf et Hul paa Domkirketaarnet og søndersloges mod en Liigsteen paa Kirkegaarden. Og det var just det samme Taarnhul, hvorfra han foregav, at have været Vidne til Biskindens Utroskab. Erik Grubbe døde i dybeste Foragt. En Datter havde han, som, efter at være skilt fra to Mænd, giftede sig med en Færgemand, en Anden, der blev halshugget i Kjøbenhavn som Giftblanderske.

(A. F. Elmquist.)

Rudolph Stadler.

Udenfor Ispahans Porte, i den skjønne, ved Handel og Rigdom saa bekjendte Forstad Zulpha, staaer paa en af de tolv Kirkegaarde et mærkværdigt Gravmæle. Det overskygges af en Kuppel, som bæres af fire polerede Marmorsøiler. Her hviler Rudolph Stadler, en Mand, hvis Skjebne Ingen hører uden Deeltagelse.

Rudolph Stadler var født 1609 i en af Canton Zürichs Stæder, hvor hans Fader beklædte den høieste Værdighed. Mere af Liebhaverie end af Trang, lærte Rudolph Uhrmagerkonsten, og udmærkede sig ved sit Talent for Mekaniken. Med

sin Ven og Landsmand, Baron Johan Rudolph Schmidt von Schwarzenhorn, som Hoffet i Wien havde udnævnt til Gesandt i Tyrkiet, reiste han til Constantinopel. Her gjorde han Bekjendtskab med den berømte Reisende, Tavernier, som tog ham med sig til Ispahan. Endnu var der aldrig seet nogen Uhrmager i Persien. Snart vandt Stadler et stort Navn i Landet. Han havde et lidet Slaguhr hos sig af et Dalerstykkes Storrelse. Det kjøbte Chanen af Schiras, som forærede det til Persiens daværende Konge, Scha-Sophi. Denne var saa veltilfreds med Konstværket, at han yttrede Lyst til at see Konstneren og tage ham i sin Tjeneste. Til den Ende lod han ham anvise en Pension af 30 Tommans (450 Speciesdaler) samt fornøden Underholdning for ham, en Tjener og to Heste, paa det Vilkaar, at han skulde arbeide ene og allene for Palladset. Hver Morgen, naar Kongen stod op, kom ogsaa hans Uhrmager, for at trække Uhret op. Saa underholdt Monarken sig i al Fortrolighed med ham, morede sig ved at forelægge ham allehaande Spørgsmaal, og lod ham vel endogsaa række et Bæger af Schirasvin. Da Stadler havde lært Landets Sprog, og kunde tale det med Lethed og Ynde, fik Kongen ham hver Dag kjærere, og opmuntrede ham ofte til at vorde en Muselmand. Men han blev ligegyldig ved de meest glimrende Tilbud, og erklærede standhaftigt: han vilde aldrig svige sine Fædres Tro. Ivrigt gik det ham saa vel, at han, efter fem Aars For-

løb, var rig nok til holde sex Tjenere og lige saa mange Heste.

Imidlertid begyndte han dog at længes efter sit Hjem. Han besluttede, at benytte den første den bedste Leilighed, for at reise tilbage. Nys havde han forlovet sig med en ung og smuk Christenpige af Nestorianernes Sekt, og indrømmede hende Qvindeværelset i sit Huus. Dette Værelse stødte til hendes ulykkeligviis meget skinsyge Elskers. En Dag gave Hertugen af Holsteens Gesandter, med hvilke Stadler havde isinde at vende tilbage til Europa, et prægtigt Gjæstebud, hvortil ogsaa han var indbuden. Hvor stor var hans Bestyrtelse, da han, ved sin Hjemkomst, saae en ung Perser, som, saasnart han fik Øie paa Stadler, i al Hast flygtede over Husets Gaardmuur! Saasnart han havde erfaret Navnet paa sin Medbeiler, som var Broder til En af Palladsets Dørvogtere, lod han ham sige, han skulde holde sig fra hans Huus — i modsat Fald vilde han, uden videre Omstændigheder, behandle ham efter Landets Skik, som tillader at ihjelslaae enhver Fremmed, der, uden Huseierens Tilladelse, vover at betræde det qvindelige Gemak. Han lod sig ikke nøie med at advare Perseren selv, men underrettede ogsaa hans Broder om Tildragelsen, og gav ham tillige det Hverv, at formane det unge Menneske; men Denne slog alle Forestillinger hen i Veiret. Stadler greb ham i sit Huus, og dræbte ham paa Stedet ved et Pistolskud.

Dagen efter begav han sig som sædvanligt til Kongen, for at trække hans Uhr op. Scha-Sophi

spurgte ham, om han intet Nyt vidste, og Stadler fortalte ham gandske koldblodig, hvad der var hændet. Kongen erklærede, han havde gjort ret, og forsikrede ham om sin Naade.

Imidlertid havde den Fremmedes Lykke vakt Manges Misundelse. Blandt hans Fjender befandt sig den første Minister, Mirza-Taki, som allerede længe havde hadet den unge Schweizer for hans Frimodigheds Skyld. Og da det i Persien er Skik, at en Christen, naar han dræber en Muselmand, enten skal bøde med Livet, eller tage Turbanen, søgte nu den trædske Vezir at indbilde sin Herre, hvorlunde dette var den bedste Leilighed til at faae Stadler omvendt. Han bragte det ogsaa saa vidt, at Kongen lod sin Uhrmager komme for sig, og erklærede ham, at hvis han ikke vilde afsværge sin Religion, skulde hans Benaadelse tages tilbage. „Mit Liv, svarte Stadler: tilhører Kongen, som har Ret til at berøve mig det; men min Sjæl hører Gud til!"

Fortørnet ved dette Afslag, lod Scha-Sophi ham føre i Fængsel. Faa Dage efter lod han ham atter kalde for sig, og lod ham vide, hvor ondt det vilde gjøre ham, om han skulde domme ham fra Livet. Han lovede ham derfor, hvis han vilde gaae over til den muhamedanske Religion, 10,000 Tommans (150,000 Speciesdaler), en Kone af Kongens Harem med alle hendes Juveler, og større Naade, end før. Stadler blev ubevægelig.

Da udstædte Kongen en ny Befaling, at Stadler, efter persisk Skik, ifølge hvilken en Ihjelslagens nærmeste Slægtning skal afhugge Morderens Hoved

paa Retterstedet, skulde udleveres den Dræbtes Broder.

De holsteenske Gesandter, som holdt meget af Stadler, søgte at faae Audients hos Kongen; men den første Minister fandt, under allehaande Paaskud, Midler til, stedse at udsætte den nogle Dage. Stadler var imidlertid i Fængsel, og for at hindre ham fra at ligge eller sove, havde man givet ham et Slags Triangel af Træ, kaldet Palank, om Halsen. Adskillige Personer gjorde Alt for, idet mindste om Natten, at faae ham befriet fra denne Plage. De naaede deres Hensigt, men maatte betale Fangevogteren en meget betydelig Pengesum derfor. Hele Dagen stod Stadlers Fængsel aaben. Han fik mange Besøg, saavel af persiske Stormænd, der stræbte at vinde ham, som af Christne, der søgte at bestyrke ham i hans Beslutning: hellere at døe, end svige sin Tro.

Omsider blev Stadler ført hen paa Torvet, og overantvordet til den Dræbtes Broder. Denne drog sin Sabel, for at føre Dødshugget dermed, men Klingen gled af mod Palanken, og istedetfor at hugge Hovedet af Stadler, saarede han sig selv dybt i det høire Laar. Imidlertid vaktes det forsamlede Folks Medynk; adskillige Stemmer oploftede sig, og paastode, at Stadler ikke var skyldig at døe, eftersom han ikke havde gjort Andet, end hvad han var befoiet til. Man skulde, raabte de, lade det beroe ved det, der nu var skeet, o. s. fr. — Kort, for at forebygge et Oprør, maatte Stadler føres tilbage i Fængslet, hvor han forblev nogle Dage.

Kongen, som endnu stedse var tilbøielig til at redde ham, lod ham endnu engang komme for sig, og tilbød ham det Dobbelte af den ham før tilbudne Sum, nemlig 300,000 Speciesdaler, hvorpaa Stadler atter erklærede med ædel Bestemthed: Som Christen havde han levet, som Christen vilde han døe; kjøbe sin Konges Naade med Fortabelse af sin Frelsers, vilde han ikke.

Nu blev han overladt til sin Skjebne, og med rørt Hjerte sagde Kongen til ham: „Jeg har gjort alt Muligt, for at redde Dig — det sværger jeg ved den hellige Prophet — Dit Blod komme altsaa over Dig og ikke over mig!" Derpaa blev han anden gang ført til Retterstedet. Her bad han, at man vilde tage Palanken af ham, paa det Dødshugget ikke skulde opholdes derved. Da dette var skeet, faldt han paa Knæ, og forrettede med Andagt en kort Bøn. Med urokket Mod sagde han derpaa til Den, som holdt Sværdet draget over ham: „Hug til uden Frygt; jeg tilgiver Dig i Jesu Christi Navn!" Og med det første Hug laae Hovedet for hans Fødder.

Saa døde Schweizeren Rudolph Stadler, i October 1637, i en Alder af 28 Aar. Kongen havde befalet alle Christne i Ispahan at opøse hans Blod og give ham en hæderlig Begravelse. Hans Troesforvandte optørrede hans Blod med broderede Tørklæder, der agtedes saa høit i Priis, at et af dem siden blev solgt for 1500 Daler. Derpaa reiste de ham, paa en af de armeniske Kirkegaarde, det ovennævnte Gravmæle, som endnu er til. De

armeniske Christne betragte ham som en Helgen, besøge hyppigt hans Grav og valfarte derhen, især naar de ere syge af Feber. Mange søge ogsaa at faae et Stykke Steen af Monumentet, som derfor maa istandsættes Aar for Aar.

Faa Dage efter Stadler's Død gik Kongens Uhr i Staa. Scha-Sophi lod hans Tjener komme, men han var ikke istand til at bringe Uhret i Gang. Da kastede Kongen det harmfuld i Hovedet paa sin første Minister, og sagde: „En Hund, som Dig, skulde man lade rive Indvoldene ud af Livet, thi Dig er det, som, ved Dine trædske Raad, har afholdt mig fra, at benaade min Uhrmager!" Derpaa svor han ved den levende Gud, aldrig mere at ville lade nogen Christen ombringe for Religionens Skyld.

Ratinet.

Et Bidrag til Dyresjele-Kundskab.

I afvigte Aar blev et ungt Menneske H*** for Tyveri indsat i den gamle Straffeanstalt i Genf. Hans Straf blev endydermere skjærpet derved, at han maatte arbeide allene i et lille Kammer, adskilt fra de andre Tugthuusfanger. Denne uvante Eensomhed faldt det livelige unge Menneske utaale-

lig; længe, men forgjæves, søgte han sig en Selskabsbroder. Endelig var han saa heldig, at fange en ung Hanrotte, og, at denne efter faa Dages venlig Behandling blev fortrolig, og ham saa hengiven, at den slet ikke vilde bort. Kun af Vennens Haand modtog den Føde, og naar han arbeidede, krøb den ind mellem Vesten og Skjorten paa ham, og forholdt sig gandske rolig. Men bestandig søgte den kun til den venstre Side, aldrig til den høire; det være sig nu, fordi den følte sig varmere i Nærheden af Hjertet, eller at den skyede den høire Side, fordi Fangen arbeidede med den høire Arm, og saaledes forurolige dens Hvile. Snart blev Ratinet — saa kaldte Vennen den — kjendt og yndet, ei allene af de andre Fanger, men af selve Anstaltens Opsynsmand, for dens gode, og hidindtil hos en Rotte aldrig ahnede, Egenskaber. Kun til Reenfærdighed vilde Dyret ikke vænne sig, og maatte derfor undertiden tugtes med et lille Riis af sin Opdrager. Omtrent en Maanedstid havde denne Forbindelse varet, da var H*** engang for streng med sin Revselse, og havde tillige glemt at give sin Kammerat Vand; kort: Ratinet gjorde sig usynlig. Hvo kan beskrive H***s Sorg? Han ventede en, to, tre Dage, en heel Uge; forgjæves, Ratinet vendte ikke tilbage. H*** var derfor betænkt paa, at fange sig en anden Rotte, og afrette den paa samme Maade. Han var ogsaa snart saa heldig, at snappe En. Men denne var ældre, og manglede gandske Ratinets gode Egenskaber og Naturanlæg. Den blev rigtignok ogsaa tam,

aad og drak af H***s Haand, men Hiins Føielighed og Hengivenhed kunde den aldrig gjøre sig egen. En Maaned havde den omtrent levet sammen med H***, da Denne en Aften i Mørke sad paa sin Seng, og Rotte No. 2 ved Siden af ham. Idetsamme hører han en Raslen ved sine Fødder, udstrækker Haanden derefter, og see! Ratinet løber med et opad hans Arm, og smutter strax ind til den sædvanlige Hjerteplads, skjælvende og bævende af Glæde. H*** paastaaer, at en elsket Piges Gjensyn fordum voldte ham ikke større Glæde. — Det maa man nu lade staae ved sit Værd: den elskede Gjenstand var vel og derefter! Ratinet krøb, efter gammel Sædvane, under Dynen med H***, da han lagde sig til at sove, men Rotte II, som ikke havde denne Vane, syntes ikke at lægge Mærke dertil. Næste Morgen blev de tvende Dyr hinanden først vaer; de begloede hverandre længe, men der opstod dog ingen Tvist og ingen Skinsyge imellem dem; de spiste og drak venskabelig tilsammen. Men, om nogle Dage følte dog Rotte No. 2, at den nu var tilovers, at H*** viste Ratinet mere Hengivenhed, som Denne vel ogsaa fortjente. Den forsvandt derfor, og blev siden ikke mere seet. H*** levede nu fremdeles med sin tilbagevendte Ven paa den hjerteligste Fod, indtil hans Straffetid, om nogle Maaneder var udløben; han talte iforveien med Aengstelse om den Tidspunkt, da han skulde forlade Ratinet, da han dog ikke kunde — som han udtrykte sig — „tage den med ud i den vide Verden." For at gjøre hvad han kunde, anbefalte han det

kjære Dyr til Straffeanstaltens Directeur, og enhver Anden, han kjendte. Endelig kom Skilsmissedagen. H*** skiltes med Taarer fra Ratinet, som han kysede tusinde Gange, og som man maatte holde med Magt tilbage, da H*** gik ud af Døren. Da Dyret ei saae sin Ven mere, var det forbi dermed. Den spiste og drak fra det Øieblik ikke mere, hvor god Æde man end satte for den, søgte heller ikke at komme bort, men vilde ikke vige fra H***s Seng. Efter 3 Dages Forløb fandt man Ratinet krøben ind i et gammelt Torklæde, som H*** havde efterladt, og der liggende død. Straffeanstaltens Directeur, Hr. Aubanel, har fortalt denne Begivenhed, og borget derfor med sit Æresord.

Besynderligt Phænomen paa St. Kilda.

Denne lille Ø, som ligger ligeoverfor Skotlands Kyst, beboes omtrent af tredive Familier, der mestendeels leve af Søfugle og deres Æg; de afgive sig ogsaa med Korn- og Faareavl. Den tilhører en Privatmand i Skotland, som hvert Aars Juniimaaned didsender sin Forvalter i en med et Dusin Søfolk bemandet Baad, for at inddrive Afgifterne. Indbyggerne, der ellers, saa langt Aaret er, ikke see noget fremmed Menneske, gaae Forvalteren imøde.

Anden, sildigst tredie Dag efter, angribes de af en Katharr, der er forbunden med stærk Hovedpine og Feber, hvorhos de opkaste blodblandet Sliim. Denne Plage varer ofte ti til fjorten Dage. Ei engang Børn ved Brystet blive frie derfor, og naar fremmede Vare bringes iland, er den endnu langt mere haardnakket. Et Øievidne forsikrer, at saasnart denne smittende Hoste engang har sat sig, høres ei den mindste Hoste meer af nogen Indfødt. Altid er denne Hoste en undeblivelig Følge af Fremmedes Komme til Øen, og ikke Enkelte angriber den, men Alle uden Undtagelse. Det er heller ikke nogen aarligt tilbagevendende Epidemie, thi stundom forsinkes Forvalterens Komme, og saa kommer ogsaa Hosten sildigere. Udebliver han gandske, saa udebliver den ogsaa.

Præstens Kone paa St. Kilda, som ei var født paa Øen, blev fri i tre Aar; men aldrig saasnart havde hun akklimatiseret sig, før ogsaa Hosten angreb hende ved Forvalterens Komme, og en skotlandsk Skolemester, som blev sendt derhen, var heri, inden to Aars Forløb, de Indfødte fuldkommen lig. En engelsk Skribent sammenligner dette besynderlige Phænomen med et lignende, som viser sig paa Skibe, hvis Besætning i lang Tid har levet isoleret. Ofte holder den sig i lang Tid sund og stærk, indtil Fremmede komme ombord; da reise sig, blandt begge Partier, Sygdomme, om end de Nysankomne ligeledes ere gandske karske. Men hvorfor vise sig ikke samme Virkninger paa andre Øer, der kun yderst sjelden besøges af Søfarere?

Et Bedragerie, som vel Ingen vil dadle.

I den franske Revolutionstid levede en ung Handelsbetjent i Paris, som var en hemmelig Tilhænger af Kongen og forsvarte ham stedse hos sine Bekjendte. Af Frygt for Guillotinen bar han altid en Dosis Arsenik i sin Lomme, for, naar det skulde blive misligt med hans Frihed, at han da selv kunde spedere sig ud af Verden. Han elskede sin Værts Datter, og troede ikke at kunne være lykkelig uden hendes Besiddelse. Men paa nogen Tid havde han bemærket, at hun ofte underholdt sig venskabeligt med en anden Mandsperson, ja saagar dandsede med ham. Hans Jalousie vaagnede, og af denne Aarsag nægtede han hende at tage paa Maskerade. Pigen vilde hele Aaret igjennem været total ulykkelig, hvis hun ikke havde kommet til det første Maskeradebal, derfor gik hun alligevel derhen. Men Elskeren, som denne Aften ikke fandt Rolighed nogetsteds, sneeg sig hemmeligt bagefter og kjendte sin utro Kjæreste, ja saae hende endogsaa tale venligt med en mandlig Maske. Rasende foer han hjem, skrev en Afskedsbillet til hende og sine Forældre, som han begge gav Stuepigen at besørge, tog som en Helt Arseniken, lagde sig tilsengs og ventede Døden, indtil han sov ind.

Næste Morgen, da han vaagnede, fandt han sig endnu levende, han gned sine Øine og forundrede sig, at han gjensaae sin egen Stue, han stirrede vildt omkring sig og saae sin Kjæreste, i melankolsk Stemning,

sidde ved sit Leie. „Jeannette! raabte han: Hvorfor er Du her, vil Du forbittre mig de sidste Øieblikke og fryde Dig ved min Smerte?" — „Nei! svarte hun: Jeg vil bevise Dig min Uskyldighed. Det Mandfolk, som jeg talte med paa Maskeraden, var min nylig hjemkomne Broder; det var ogsaa ham, jeg nylig dandsede med. Førend jeg gjorde Dig bekjendt med ham, vilde jeg see, om Du ogsaa virkeligen elskede mig og kunde blive skinsyg; thi der gives ingen sand Kjærlighed uden Jalousie."

„Din Prøve var skrækkelig, Jeannette! raabte den Skjælvende: Du har gjort mig ulykkelig baade her og hisset." — „Min Broder vilde gjøre os Begge lykkelige, hvis Du elskede mig! gjentog Pigen: Han har erhvervet sig stor Formue, og vil gjøre Dig til sin Compagnon." I det samme styrtede hans Forældre ind i Værelset. De glædede sig over at finde deres Søn endnu ilive, og vilde strax have Bud efter en Læge, for om der endnu kunde være Redning. „Ak, for mig er ingen Redning mere! sukkede han: Grusomme Pige! Jeg dør — som et Offer for Din Prøve! Lev Alle vel!"

„Nei, Henrik, Du skal leve og være lykkelig med mig! raabte Jeannette, og styrtede i hans Favn: Viid, Du har ikke taget Arsenik, men Topsukker! Troe I Mænd da, at Piger, naar de virkeligen elske Eder, vil lade Eder gaae med Gift i Lommen? Din Arsenik, som Du saa ofte har fortalt mig om, havde jeg forlængst ombyttet." —„Engel! Nu seer jeg, at Du virkeligen elsker mig!" udraabte Henrik, sank til hendes Bryst, og Forældrene velsignede Foreningen.

Anekdoter og Characteertræk af Carl Frederik Wilhelms, Markgreve af Brandenburgs, Levnet.

En Husar havde en Kjæreste, som tjente i Ansbach og var fra Schwabach. En Helligdag fortalte hun ham, at hun næste Morgen gik hjem til sin Moder. Da hun kommer til Windsbacher-Skoven, mærker hun, at Kjæresten følger efter hende. Skrækket spørger hun ham, om han har Permission. Ja, siger han, idet han peger paa et Papiir, som han havde stukket i sit Opslag. Fornøiet hang hun sig ved hans Arm, og gik videre med ham. Kort efter mødte dem Førsteren fra Windsbach, der havde Ordre til, at spørge hver Soldat om hans Permissionsbeviis eller Pas. Slagen tilstod den arme Husar, han havde intet, han vilde blot følge sin Pige til Schwabach, og strax vende tilbage igjen. Denne Undskyldning blev ikke taget gyldig; Førsteren arresteerte ham, Pigen stak i at græde, forekastede ham hans Uforsigtighed, og vilde gaae videre. „Nei, nei, hun følger ogsaa med!" sagde Førsteren — det hjalp ikke, at hun beraabte sig paa sin Uskyldighed — hun blev ført til Ansbach tilligemed Husaren. Saasnart Markgreven fik det at vide, svor han ved sit Navn, at Begge skulde døe. Klokken sex om Morgenen vare Fangerne indbragte, og allerede Klokken syv hang de i Galgen. Forgjæves vare alle Forbønner hos Markgreven, forgjæves den Foreſtilling,

at Pigen i alt Fald maatte skaanes som aldeles uskyldig, forgjæves selve Husarens Forsikkring, at han gjerne vilde døe, naar man blot vilde skjenke Pigen Livet. Uden tvivl har det været en god Datter, thi hun døde med de Ord: „Har jeg da forskyldt denne gruelige Straf med den inderlige Kjærlighed, hvormed jeg fra min Ungdom af har elsket og hjulpet min gode Moder!" —

Henrettelsen skete under Frokrædiken, hvilket ellers efter gammel Vedtægt, aldrig maatte skee. Den daværende Sognepræst Knebel var ogsaa saa forbittret derover, at han strax fra Prædikestolen ivrede mod denne Fremfærd, og anførte det Sprog af Dommernes Bog: „Gud giver Menneskene Tid til Omvendelse, og Du, vældige Jordefyrste, gjør det ikke!" — Disse Ord bragtes strax for Markgreven. Øieblikkeligen lod han Kirken omringe af Husarer. Den uforfærdede Knebel tog sin Bibel under Armen, og fulgte Husarerne, som førte ham for Markgreven. „Her er Guds Ord! sagde Knebel, idet han slog paa sin Bibel: Veed Eders Durchlauchtighed mere end denne Bog, saa bukker jeg mig."

De Mollere, som boede i den markgrevelige Jagts Omgivelser, maatte holde Jagthunde i Kost. Dog fik de noget Korn i Godtgjørelse. For at afhente nogle af disse Hunde til Jagten, holdt Markgreven engang udenfor en Mollers Huus. Hundene syntes ham meget magre; han spurgte sine Cavalerer, hvi de saae saa maadeligt ud. — „Det er let at forklare, Deres

Durchlauchtighed, de faae Intet at æde. Man hidkaldte Molleren. — Denne fremstillede sig med Huen i Haanden. „Faaer Han Korn, for at fodre Hundene her?" — „Ja, Deres Durchlauchtighed." — „Hvorfor ere de saa magre da?" — Molleren frembragte nogle Undskyldninger. — Markgreven rev forbittret Pistolen fra En af sine Husarer, og skjød Molleren ihjel paa Stedet. Denne Gjerning angrede han saare. Han forordnede, for at affone den, at der hver Fredag Klokken ti skulde holdes Gudstjeneste i St. Johannes-kirken, hvilket ogsaa skeer endnu den Dag idag.

Markgreven var en stor Elsker af høie Soldater. Han engageerte Udlændinger, og betalte mere eller mindre i Haandpenge, alt eftersom Rekrutens Vext var til. Blandt dem fandtes to Mand, ved Navn Schumann og Sprecher, som kostede ham mange Penge. Dem var han saare bevaagen, og gav dem en Douceur, hvergang han saae dem. I hiin Tid var det for slige Personer en let Sag at desertere. Man tog allevegne vel imod dem, de fik deres Haandpenge, vendte ofte adskillige Gange tilbage til den samme Fyrste, naturligviis til et andet Regiment — bleve de endeligen grebne, saa slap de med at løbe noglegange Spidsrod, og dermed var, efter hiin Tids Begreber, ingen Vanære forbunden. Ogsaa vor Schumann og Sprecher benyttede sig af Leiligheden, for at hente friske Haandpenge hos Keiseren af Tydskland. Markgreven kom efter, at Begge havde fundet Veien til Rothenburg, hvor der laae keiserlige Hververe. Jhu-

kommende de Velgjerninger, han stedse havde viist dem, svor han ved sit Navn, at han maatte have dem igjen. Han reqvirerede dem hos den tydske Keiser, som vægrede sig længe og kun fandt sig i at udlevere dem, imod at der stilledes 25 Mand i deres Sted. En Kommando Ansbacher-Soldater blev sendt til Philipsburg, thi her laae Schumann og Sprecher i Garnison. Schumann gik just og spadserede paa Volden, da han saae denne Kommando komme. Han kjendte strax Uniformen, og yttrede sin Frygt for sin Capitain, der imidlertid beroligede ham med de Ord, at Keiseren aldrig vilde udlevere et Par saa smukke Soldater til en Markgreve af Ansbach. Men faa Øieblikke efter bleve Begge virkeligen arresterede, lagte i Lænker, og transporterede til Ansbach. Sprecher var underveis meget nedslagen; han ventede ingen naadig Dom. Schumann derimod var ved godt Mod, og satte Mod i den Anden med de Ord: „Frygt ikke! Markgreven har altid holdt saameget af os. Det vil være ham en Glæde, at see os igjen." Da de kom til Ansbach, bleve de strax førte for Markgreven; muntre og med militairisk Holdning fremstillede de sig for ham. Markgreven saae længe — længe paa dem. Langt om længe sagde han: „Schumann og Sprecher, jeg har sagt et Ord, det tør jeg ikke bryde." — Næste Time hang de i Galgen.

Engang deserterede adskillige Husarer, som toge deres Vei til Herrieden, en fordums Rigsstad, som gandske var omgiven af det markgrevelige Gebeet.

Markgreven erfarede, at Deserteurerne havde fundet Beskyttelse her, lod Byen omleire af Soldater, og reklamerede Husarerne. Efter lange Underhandlinger samtykkede Magistraten i at udlevere dem, dog kun under den Betingelse, at deres Liv blev skaanet. Markgreven lovede dette, men aldrig saasnart havde han dem i sin Magt, før han lod Næse og Øren skjære af dem. Saaledes lemlæstede sendte han dem tilbage til Herrieden.

Conciergeriet i Paris.

(Af Kantsler A. H. Niemeyers Beobachtungen auf einer Deportationsreise nach Frankreich ꝛc. Halle, 1824.)

I nær Forbindelse med Justitspalladset i Paris staaer Conciergeriet, hvori Criminalforbrydernes Fængsler findes. At komme ind i det Indre af dette Brødens og Uskyldighedens, Jammerens og Taarernes, frygtelige Opholdsted, var ikke tilladt. Ellers havde vi ikke undladt at besøge det Kammer hvori, den 2den August 1793, Dronning Marie Antoinette, voldeligen skilt fra sine Børn, blev bragt ved Nattetid, for her, indtil den 16de October, hver Dag at see sin sidste Time imøde. Intet lod man hende beholde i denne eensomme og mørke Omgivelse, Intet uden en Seng, et Bord, en Stol, og forresten det

Allernødtørftigste, som man ei nægter de værste Forbrydere. Da vi kun kunde see Indgangen til den smalle Gang, som førte til det skumle Gallerie af Fængsler, hvori det aldrig dagedes ret, dvælede vi destolænger paa det Sted, hvor den ulykkelige Dronning, paa sin Dødsdag, maatte bestige Stuffen, hvorpaa hun, indhyllet i en simpel Natkaabe, med bagbundne Hænder, blev ført gjennem de lange Gader til Retterstedet, paa hvilket hun, under en lav og fornem Pøbels vilde Skrig, endte sit Liv.

Ingen Tid vil afvætte slige Skampletter. Den formeente Retfærdighed blev her den umenneskeligste Raahed og Grusomhed. Dog har den nuværende Regjering Intet forsømt, for at affone Bröden. Hiint fugtige Kammer med Muurstensgulv, hvori Dronningen eensom har hensukket 75 lange Nætter og Dage, har man omdannet til et Kapel, beklædt Væggene med sort Marmor, bygget et Forsoningsalter paa det Sted, hvor hendes Seng stod, og æret hendes Minde ved et Monument af hvidt Marmor.

Skræder = Bruden.

Dramatisk Bagatel af E. Wehrmann.

Skrinkel, Oldermand for Skræderlauget.
Rosine, hans Kone.
Alexander, Begges Søn, frivillig Jæger.
Rikke, Skrinkels Broderdatter.
Hammer, Smedemester.
Carl, hans Søn, Lieutenant og Adjutant ved de frivillige Jægere.
Wilke, frivillig Jæger.
Peter, Skrinkels Læredreng.
Adskillige Skrædere.
Skrinkels Familievenner.

(Handlingen foregaaer Aar 1814, i en lille Provinsialstad.)

Første Optrin.

Skrinkel (sidder i Forgrunden tilhøire paa et Skræderværksted, og drikker Caffe af en Underkop.) Rosine (sidder og skjenker Caffe.) Peter (staaer med en tom Overkop hos Mesterinden.) Rikke (sidder foran tilvenstre, og læser et Brev.)

Rosine

(til Peter.) Naa, hvad staaer Han efter, lange Esel? Hvorfor gaaer Han ikke til sit Arbeide?

Peter,

(grædefærdig.) Men, du Himlens Gud, er det da ikke Søndag idag, Mesterinde?

Rosine.

Ja saa, saa faaer Han en Kop endnu. (skjænker i for ham.)

Skrinkel.

(sætter Koppen fra sig, og begynder at arbeide.)

Rosine.

Men, Skrinkel, vil Du da arbeide idag?

Skrinkel.

Hvorfor ikke, min Sjel?

Rosine.

Staaer der da ikke i Skriften: Kom Sabbathens Dag ihu? — Og er det da ikke en dobbelt Helligdag idag? Vor Alexander —

Skrinkel.

Ja, han kommer idag tilbage med den tapre Skare, som har befriet Tydskland fra den Satans Napolion —

Rikke.

(gladelig sammenlæggende Brevet.) Og min Carl kommer ogsaa tilbage idag!

Skrinkel.

(tagende sig en Priis.) Hvilken Carl? Hvad for en Carl? Slaae der af Dit Hoved. Du bliver den tapre Alexanders Brud! Til Løn for sine Heltegjerninger og udstandne Trængsler skal han idag modtage Dig til Viv af min Haand.

Rikke.

Har han da virkelig øvet nogen Heltegjerning? Virkelig udstaaet nogen Trængsel?

Skrinkel.

Derom tvivler Du endnu? Har han ikke allerede været Fjenden saa nær engang, at han kunde kjende ham langt borte?

Rosine.

Har ikke den ædle, blide Sjel ofte maattet sove uden Lagen paa sin Seng, maaskee endogsaa uden Pudevaar? Ak Gud, han har sagtens ogsaa maattet savne sin Caffe

af og til! — Og idag — hold paa mig, jeg daaner! — idag skal jeg, efter saa lang Skilsmisse, kryste ham igjen til de svulmende Bryste! — O . . . ! (holder Forklædet for Øinene.)

Skrinkel.

(rørt.) Hvad føler Du, o Sjel? Du er rørt, min Elskelige, og Taarer seer jeg dryppe fra Dine Øine som Diamanter?

Rosine.

(grædende.) Det er Glædestaarer! At drukne i dem, vilde være en salig Død.

Skrinkel.

Nu er jeg et Mandsmenneske — men det er mig, for Gud, umuligt, længer at dominere over mine Følelser og Fornemmelser. Saa strømmer da hen, I Glædskabsperler! Eders stille, redelige Vandel over mine Kjæveben vil lette mit Hjerte. (Han græder i det Kjoleærme, hvorpaa han syer.)

Rikke.

Ogsaa jeg kunde græde af Glæde! Carl, min elskede Carl, kommer idag. For Alexander skal jeg være ubekymret, skriver han, han har allerede forberedt Alt.

Peter.

(som ogsaa sidder paa Bordet og syer.) Det har længe trukket mig i mine Øienlaage, op og neder, op og neder! Men nu, da alle de Andre sidde der og flæbe, er det mig en Umulighed, at holde mig en Dag længer. (græder høit.)

(Man hører tunge Fodtrin.)

Skrinkel.

Tys! Hvad er det for svære Fodtrin paa vor beskedne Trappe?

Andet Optrin.

Hammer. De Forrige.

Hammer.

Fanden fare i Eders Hønsestige og den hele Skræderkahyt! (kaster Dørklinken paa Bordet.) Hvad er det for skjørt, skrøbeligt Tøi? En ordentlig Karl riskerer jo, at brække Hals og Been, naar han skal tilveirs her. Da lover jeg min Smedie! Naar jeg træder derind, og Hvælvingen gjenlyder af mine sex Svendes Hammerslag, og Flammen høitblussende stiger op i Essen, og Blæsebælgen brummer sin Vise dertil, saa hopper Hjertet i mit Liv, og jeg kommer mig selv livagtig fore, som hiin hedenske Gud — Vulkanius troer jeg han hed. Men her — nu, see ikke saa suurt, Faerlille! I veed jo, det er min Maneer, at tale saadan frisk fra Leveren. Naa, giv mig Haanden, jeg mener det jo ikke saa ilde.

Skrinkel.

(fornærmet.) Hvad fører Dem da fra Deres kostbare Smedie herop i mit skrøbelige Losemente?

Hammer.

Det skal jeg sige Jer, kort og godt. Der komme nu, som I vel veed, vore Frivillige tilbage idag, og min Søn er da ogsaa deriblandt, seer I. Tænk engang, den Satansunge er bleven Officeer, ja, Adjutant saagar! Nu, lært Adskilligt har han jo, og at han vilde hugge dygtigt løs paa Fjenden, kunde jeg forud slutte mig til — det ligger nu saa i vor Familie — men at han vilde bringe det saavidt, aldrig havde jeg drømt om det! Seer I vel, nu vilde jeg gjerne gjøre ham en Glæde. Han har lært Landvæsenet; naar jeg nu giver ham et Par tusind Daler mellem Hænder, kan han kjøbe sig en kjøn lille Eiendom; men en Hustru maa han have i saa Fald. Nabo, I veed, Eders Nikke og min Carl —

Rikke.

(rødmer, og liſter ſig bort.)

Hammer.

(vedblivende) — have elſket hinanden fra deres Barndom og tidt og mangen Gang leget Mand og Kone med hinanden — hvad mener I, om vi lod dem komme ſammen? Saa kunde vi Gamle beſøge dem iblandt, og glæde os over deres Lykke.

Roſine.

Jeg maa beklage, kjære Hr. Nabo, at De har umaget Dem op ad vor Hønſeſtige.

Skrinkel.

(ſpydig) — til vor Skræderkahyt!

Roſine.

Stille, min Skrinkel! — Thi af denne Forbindelſe kan ſlet Intet blive, da Rikke er forlovet med vor heltemæssige Alexander, ſom ogſaa kommer tilbages idag.

Hammer.

Hvad? Med Eders Alexander?

Skrinkel.

Ja, og om han end ikke er avanceret til Lieutnant, ſaa har han dog ſikkert udgjort ſin Deel af Kampen, thi mit Blod flyder gjennem hans Pulsaarer.

Hammer.

Men betænker I da ikke, at han er en Skræder? Troe I mig, han er bleven ved Brødvognen, naar Blykuglerne have ſuſet om Ørerne paa min Søn.

Skrinkel.

(opbragt.) Er I kommen, for, ved uſømmelige Impertinentier, at beſpotte det ædle Skræderlaug, hvis Ære jeg har den Oldermand at være — hvad ſiger jeg,

hvis Oldermand jeg har den Ære at være, saa maa jeg raade Jer, jo før jo hellere, at vende tilbages til Eders Blæsebælg, thi lad end være, at der gives Enkelte i vort Fag, som have Buxerne i Hjertet, saa berettiger det Jer dog ikke til, at skjære alle Kamme over een Skræder — Gud forlade mig, jeg er saa opbragt, at jeg ikke mere veed, hvad jeg selv siger, men Ordene støde mig ordentlige Kolbøtter udaf Munden — forstaaer J mig? (han tørrer sig Sveden af Panden, og tager sig en Priis.)

Hammer.

(opbragt.) Nu, saa tage Fanden Jer med samt Jeres Alexander, hvis han agter det Umagen værdt.

Skrinkel.

Nei, en Skræder er for let — for hans Skyld gjør Fanden sig ingen Ulelighed; han bier hellere, til han kan tage en Grovsmed med.

Rosine.

Ret, min Ven! Du taler vel, bliv saaledes ved! Jeg vil ikke koge op — min Kaffe kunde gaae af Kog imidlertid.

Hammer.

Nu, J skal høre nærmere fra mig. Farvel Mutter! Farvel, min gode Skræder! (gaaer.)

Tredie Optrin.

De Forrige, uden Hammer.

Skrinkel.

(tørrer Sveden af sig.) Giv mig en Kop Kaffe endnu, min Rosine, at jeg atter kan opfriske mine Livsaander. Alt for angribende var dette Optrin for mit blide Gemyt. Jeg taaler ikke at forivre mig. Det dirrer igjen i mine Nervestrenge længe bagefter.

Rosine.

(Skjænker i for ham.) Tag hen, min Skræder, vore Hjerters Vederqvægelse, den ædle Cichoriums-Drik, og husval Din bevægede Sjel! (rækker ham Koppen.)

(Man hører en Jægermarsch.)

Skrinkel.

(Lader Koppen falde af Skræk.) O Sjel, hvad hører Du?

Rosine.

En lystig Marsch, som sikkert forkynder vor Alexanders Indtog.

Peter.

Nu, det maa jeg see! (løber ud.)

Skrinkel.

Mine Knæe gyse, Benene i alle mine Legemsdele ere færdige at synke sønder og sammen udaf Glæde! Jeg formaaer ikke, at gjøre det sædvanlige Spring ned af Bordet — iil Du til Vinduet, søde Rosine, at see, om han nærmer sig.

(Marschen kommer nu gandske nær.)

Rosine.

(gaaer til Vinduet, skriger pludseligt.) Skrinkel! Han kommer, ved den levende Gud, ridendes paa en stor Hest!

Skrinkel.

Fader Adam, giv mig Kraft! Paa en Hest siger Du? (springer ned af Bordet, og løber til Vinduet) O græsselige Blændværk! Ikke vor Alexander, nei, den til Lieutenant avancerede Smededreng er det, som holder udenfor!

Rosine.

Han stiger af. Han kommer op til os. Hvad mon han vil — Den!

Fjerde Optrin.

Carl. De Forrige.

Skrinkel og Rosine (paa eengang.)

Hvor er min Alexander?

Carl.

Desværre maa De, en Time endnu, savne den Fryd, at see Deres lykkelige Søn. Først da vil han holde sit Indtog, ikke, som andre Jægere, tilfods, men i en prægtig Vogn.

Skrinkel.

Sorte Ahnelse! I en Liigvogn maaskee?

Rosine.

Gjennemboret af Kugler?

Carl.

Nei, ligesaa sund og fornøiet, som han har forladt Eder, kommer han tilbage. Men — spørger mig ikke mere i dette Øieblik — først maa jeg, efter den lange Skilsmisse, give Rikke et hjerteligt Favntag, og —

Skrinkel.

Det er Visag. Fortæl os kun —

Carl.

Dette Brev, som han har givet mig til Eder, vil opklare Alt; men hvor er Rikke?

Rikke.

(Vil ind; da hun seer Carl, træder hun tilbage.)

Carl.

(har bemærket hende.) Spar Eders Svar. Farvel! (iler ud.)

Femte Optrin.

De Forrige, uden Carl.

Skrinkel.

Gruer Du ikke, o Sjel, for at erfare, hvad dette Brev har at sige os? En saadan Skrivelse kan man, at jeg skal tale lignelsesviis, sammenligne med den tilslørede Fremtid. Saalænge Seglet dølger dens Indhold, vide vi Intet deraf; men naar den er aabnet og læst, o, saa vide vi Alt! Tal, er det ikke sælsomt, min Hustru?

Rosine.

Lad dem svinde, min Skrinkel, de vemodige, sværmerske Tanker! See, hvad der lover mig allehaande Salighed udaf dette Brev, er den ahnelsesfulde Guddommelighed, som boer i mig. Skuffe mig kan ikke denne høie Fornemmelse, denne Flamme i min oppustede Barm.

Skrinkel.

Det er altsaa Din Mening, o Sjel, at vi skulle trænge ind i dette Mørke? Velan, saa brist da, Segl, og bebud de i Forventning spændte Forældre deres heltemodige Søns Skjebne.

(aabner Brevet, tager en Priis, sætter Brillerne paa, og læser:)

„Allerhøistærede Hr. Fader og Oldermand!
hjertelskelige kjære Moder!"

Rosine.

Hold inde, min Skrinkel! (sætter sig og holder et Tørklæde for Øinene.) Saa, nu kan Du blive ved.

Skrinkel.

(læser.) „Fald i Forundring, mit kjære Par Forældre, over den Lykke, som er vederfaret Deres Alexander, og glæd Dem umaneerligen til det Øieblik, De

„skal see mig igjen. Om mine Bedrifter paa Krigens „Skueplads vil jeg tie, da min Beskedenhed ikke tillader „mig at opregne dem alle. Kun fra det Øieblik, vi, „i Rabobuen Bocksfeld, holdt Rastdag, vil jeg fortælle „min Historie. Jeg ilte til Skræderherberget, hvor „der indfandt sig adskillige vakre Laugsbrødre af vort „Korps, og var sammesteds meget fidel, thi hvor er et „Menneske vel hellere, end blandt sine Lige? Jeg lod „mig give et halvt Glas Øl og en lille Snaps Magen, „satte mig derpaa ved Vinduet, og saae, o hellige „Adam! Hvad saae jeg der? — En Engel — nei, det „er for lidet, en Adonius af en Pige, som med Finge„ren kastede Kys til mig, til mig beskedne Skrædersvend. „Henrykt vilde jeg just spørge, hvo den Guddommelige „mon være, da en liden Dreng bad mig ile over til Da„men. Dog, allerhøistærede Fader og Oldermand, nu „sætte De Dem fast paa Deres Værkstedsbord, at ikke „Skrækken skal dræbe Dem og omsider tage Livet af „Dem! Denne Dame er Grevinde Popolsky fra Polen, „og har ordentlig friet til mig. Naturligviis tager jeg „hende. Dog vil hun, med samt sin hele Formue, boe „hos Dem, Skræderlaugets Oldermand, som hun agter „høiere, end Alt i Verden, og med mig fortære sine „70 Millioner. En Time efter at De har læst dette „Brev, er jeg, med min Grevinde, hos Dem, og beder „Dem, strax skaffe Rikke ud af Huset, da hun ellers „let kunde vække min Grevindes Jalousie. Jeg kan „ikke skrive ydermere. Haanden zittrer, thi endnu har „jeg ikke smagt Kaffe i min Mund idag. Men snart, „snart skal jeg hvile ved Deres Barme!

Deres Alexander."

Rosine.

Gud, er det muligt!

Skrinkel.

O, Hustru! O, Sjel! Inden en Time er vor Alexander her med sin Popolskyske Grevinde. Lader os

strax træffe de fornødne Anstalter til at modtage hende paa en os værdig Maade.

Rosine.

Men først og fremmest maa vi tænke paa, at skaffe Rikke ud af Huset.

Skrinkel.

Forstaaer sig! Og det stante bene! Heida, Peter!

Sjette Optrin.

Peter. De Forrige.

Skrinkel.

Veedst Du, Peter, min Alexander ....

Rosine.

Løb, Peter, til alle vore Blodsforvandte —

Skrinkel.

Til alle vore Laugsbrødre!

Rosine.

Og forkynd Dem, at vor Alexander om en halv Time vender tilbage i vore Arme med en grevelig Brud, hvisaarsag de vilde have den Godhed, strax at forføie sig til os —

Skrinkel.

Til mig Oldermanden —

Rosine.

For, paa en værdig Maade, at modtage den høie Brud.

Peter.

Hvad siger I? Han — en Grevinde? Det er endnu aldrig vederfaret nogen Skrædersvend! Det er noget Splinternyt i Verdenshistorien!

Skrinkel.

Løb, og tilraab alle Mennesker: Vor Brud har en Søn til Grevinde!

Peter (vil bort.)

Hei, hei, vor Brud har en Søn til Grevinde!

Rosine.

Peter, Peter!

Peter.

(kommer tilbage.) Naa?

Rosine.

Nær havde jeg forglemt det Vigtigste.

Peter.

Ak, lad mig løbe, ellers glemmer jeg det Altsammen igjen.

Skrinkel.

Løb strax til Mester Hammer, og sig, han maa strax komme til mig med sin Søn Akkedanten. Løb nu, og raab!

Peter.

Jeg løber og raaber: Vor Søn har en Brud til Grevinde!

Syvende Optrin.

Rikke. De Forrige.

Rikke.

Hvorfor skriger han saadan? (stille, glad) Snart har jeg naaet mit Maal!

Skrinkel.

Det veed Du ikke endnu? Saa hør: Igaar, da Skrædersvendene — nei, Jægerne, holdt Rastaften —

Rosine.

Du er forstyrret i Hovedet, min Skrinkel! Lad mig fortælle. Vor Alexander, den Dig bestemte Brudgom, har igaar i Bocksfeld lært at kjende en polsk Grevinde, en overvættes proper og ypperlig Dame. Hun har forliebet sig i ham, og vil absolut have ham til Mand, seer Du, og inden en halv Time ere de Begge her i vore Arme.

Rikke.

Hvorledes? Er da Alt omstyrtet i det Øieblik? Er Alexander ikke bestemt for mig? Gud, hvad han maa være bleven elskværdig, siden en Grevinde har forelsket sig i ham! — Nei, nu vil jeg ikke af med ham!

Skrinkel.

Men, Rikke, Du begriber dog vel, at . . .

Rikke.

Jeg begriber slet intet, jeg vil intet begribe; min Alexander vil jeg have. Her vil jeg vente ham, her vil jeg, i hans polske Bruds Paahør, spørge ham, om han ikke har elsket mig, før han saae hende, om . . .

Rosine.

Saa tie dog, det gaaer aldrig i Evighed an. Hør mit Raad. Vor Naboes Søn er bleven Akkedant og Lieutnant ovenikjøbet. Ham skal Du have, og det strax paa Timen.

Rikke.

Det skeer ikke! siger jeg.

Skrinkel.

Men har Du ikke selv sukket efter Din Carl nys?

Rikke.

Ja, det var før, men nu skjøtter jeg ikke om ham, nu kan jeg ikke lide ham, han er bleven ret styg —

Rosine.

Rikke, hvor har Du Dine Øine? Han er saa sød, at jeg selv kunde faae Lyst til ham.

Skrinkel.

Ak vee, nu er Alt forloren! Hun vil ikke!

Ottende Optrin.

Hammer. Carl. De Forrige.

Hammer.

Tag mig det ikke ilde op, at jeg kommer, uden at banke paa, men jeg frygtede for, at Jeres raadne Dør ikke skulde kunde holde det ud. Hvad vil I da nu mig og min Søn?

Skrinkel.

Hr. Naboe, tilgiv, at jeg nys har afviist Eders Andrag saa fornærmeligt; men nu, da jeg har seet Eders Hr. Søn Ansigt til Ansigt —

Hammer.

Det er forbi. Min Søn kan nu faae Piger nok.

Carl.

(Vil nærme sig Rikke, for at tale med hende.)

Rikke.

(Holder sig tilbage, men giver ham lønlige Vink.)

Skrinkel.

Men naar jeg nu siger, at jeg ikke vil have hende her i Huset en Time længer?

Hammer.

Hvad mener Du, Carl? Vil Du have hende endnu?

Carl.

Naar jeg skal sige min Sandhed, kjære Fader, saa ønskede jeg det rigtignok før; men nu, da hun ligesom paanødes mig, og derhos lader saa tilbageholdende —

Rosine.

Vil Du strax holde Dig frem, Tøs! Giv, siger jeg, giv Hr. Lieutnanten strax et Kys, saa man kan høre det, thi I skal være et Par!

Carl.

Ja, Rikke, naar Du giver mig et Kys, saa vil jeg falde til Føie —

Rikke.

Nei, saamænd! Jeg nøder mig slet ikke paa Ham, veed Han det! Nu vil jeg justement ikke!

Skrinkel.

Rikke! (sagte.) Min Gud, hvorledes skal jeg røre hende! (høit, idet han kaster sig paa Knæe for hende) Jeg beder Dig ved de evige Guder, ægt, ægt Hr. Lieutnanten!

Rikke.

Ja, naar De beder saa indstændigt — kom da! (kysser Carl.)

Niende Optrin.

Peter, og adskillige Borgermænd med deres Koner.

Peter.

Naa, her bringer jeg alle Habitmagerne i hele Byen.

Første Borger.

Hr. Broder og Oldermand, vi have allerede af Peters Mund hørt den væsentlige Lykke —

Første Borgerkone.

Deres Søn, kjære Madam Skrinkel, ægter en riig Prindsesse fra Popolsky.

Rosine.

Ak nei, ingen Prindsesse, men —

Anden Borgerkone.

(bidende) Jeg har hørt, en Dronning fra Mohrenland —

Skrinkel.

Nei, meget agtbare Laugsbrødre og synderlig kjære Familievenner! Vor Alexander ægter en polsk Grevinde ved Navn Popolsky, og jeg har ladet Dem indbyde, for at hilse værdelig paa hende. Hun vil sætte sine høigrevelige Bene indenfor min Værksteddør. Her vil hun boe, her vil hun fortære sine 70 Millioner tilligemed min Søn og os Andre.

Rosine.

Her vil hun ogsaa holde Bryllup.

Skrinkel.

Du feiler i Udtrykket, mit Barn. Her skal ogsaa hendes Bilager staae, vilde Du sige. Gaae nu Du og Peter ud i Fadeburet, at Frokosten kan staae paa rede Haand, naar hun kommer.

Peter.

(henter en Brændeviinsflaske, stiller sig for Skrinkel dermed, og holder Haanden frem.)

Skrinkel.

Hvad vil Du, Dreng?

Peter.

Jeg venter efter Marken.

Skrinkel.

Hvortil?

Peter.

Jh, til Frokosten; jeg pleier jo hver Morgen at hente en halv Pot Magen til Frokosten.

Rosine.

Tosse! Følg Han med mig.

Peter.

Nu, i Guds Navn! (gaaer med Rosine.)

Skrinkel.

Ydermere maa jeg lade Dem, Allerhøistærede, vide, at Hr. Lieutnant og Akkedant Hammer faaer min Broderdatter Rikke til Kone, og at begge Pars Trolovelse skal feires idag.

Alle Tilstedeværende.

Ei, ei, vi gra — tulere!

Skrinkel.

Men for at vi nu kunne træffe de fornødne Anstalter til den høitideligste Modtagelse af Verden, maa jeg tjenstligst anmode dem Alle, de ville følge mig ind i Sideværelset, og skal jeg ikke mankere, saasnart det grevelige Par betræder vor Stads Enemærker, at hidkalde dem som lykkelige Vidner.

(Alle gaae, uden Carl og Rikke.

Tiende Optrin.

Carl. Rikke.

Rikke.

Gud være lovet, at vi nu kunne tale et Øieblik uforstyrrede. Siig mig, kjære Carl, hvorledes alt dette hænger sammen, hvem den Grevinde Popolsky er, og hvorledes den dumme Alexander er kommen til den Lykke,

thi paa Trappen har Du fortalt mig saameget mellem hinanden, at jeg Intet har forstaaet deraf.

Carl.

Ja, kjære Rikke, Mere kan jeg ikke sige Dig nu, end at Alexanders Brud ikke er nogen Grevinde, men en anden ikke mindre interessant Person, som jeg ikke tør nævne Dig, for ei at fordærve den bedste Spøg. Men snart maa Brudeparret være her, og saa vil det opklares.

Rikke.

Nu, det er ogsaa ligemeget. Jeg 'er kun glad, at den tossede Alexander virkeligen er ført bag Lyset, og at jeg maa have Lov til at være Din. Men hvad vil han sige, naar han opdager Bedrageriet? Thi saavidt ville I dog ikke drive Spøgen, at han virkeligen skal ægte den falske Grevinde?

Carl.

(leende.) Det vil nok forbyde sig selv. Men — ikke sandt, Rikke? Nu er Du dog fuldkommen overbeviist om min Kjærlighed til Dig?

Rikke.

Saa nogenlunde. Men sig mig, hvor og hvorledes I have lagt Eders Plan?

Carl.

Alexander talte paa hele Marschen om Intet uden om Dig, om sit Giftermaal og deslige. Dette bedrøvede mig saameget mere, som jeg nu saae, at alt Haab for mig, at kalde Dig Min, var forloren. En Ven, som jeg betroede min Kummer, gav mig det uforlignelige Raad, at narre vor Alexander, der er bekjendt ved hele Korpset som den dummeste og feigeste Karl, en anden Brud paa. I Bocksfeld blev Planen iværksat, og hidtil er den lykkedes fuldkommen.

Ellevte Optrin.

Peter. De Forrige.

Peter.

(løber skrigende ind.) Han kommer! Han kommer værenevig! Alexander kommer, Bruden kommer, Grevinden kommer! Hvor er Mester? Hvor er Mester? (løber ind i Sideværelset.)

Carl.

Kom nu, Rikke! Vi maa ikke være tilstede.

Rikke.

Men jeg vilde dog gjerne see Bruden først.

Carl.

Nu ikke, siden! Kom!

(Begge gaae ud af den midterste Dor.)

Tolvte Optrin.

Rosine.

(iler ind.) Hvad? Ingen her? Hvor ere de Alle?

Skrinkel. Peter. Alle Borgere og Borgerkoner (træde ind.)

Skrinkel.

(har trukket sin Søndagskjole paa og græder.)

Min Rosine! Hvad føler Du, o Sjel, ved denne Frydepost?

Rosine.

Lader os kun bære Bordet ind — saa faaer jeg bedre Tid til at daane. Hjelp mig, Peter, og Du med, lykkalige Fader og Oldermand! (De bære et dækket Bord ind, og sætte Stole derom.)

En Borger.

(iler ind.) Nabo! Eders Alexander! Vognen holder for Døren, han stiger opad Trappen!

Skrinkel.

Ud at møde ham! Hei, hei, ud at møde ham! (Alle ile til Mellemdøren.)

Trettende Optrin.

Alexander.

(fører sin Brud ind. Hun bærer en meget nobel Silkekaabe og et langt Slør.)

Skrinkel.

Søn! ædle Alexander! Alle Skræderes Glæde og Stolthed i denne Verden! (omfavner ham.)

Rosine.

Og De, høigrevelige Grevinde, tør jeg hilse Dem med det søde Daternavn? Tillader De? (omfavner hende. Derpaa til Alexander) Mit Blod, min Alexander, som jeg har diet med mine Bryste, da Du var lille! (kysser ham.)

Alexander.

Naa, ikke sandt, Papa? Jeg havde Ret. Hvad tog jeg mig den Frihed at sige, da vi udmarscherede? Enten kommer jeg slettes ikke tilbages, eller som en lykkelig Mand. Her, ædle Mand og Oldefader —

Skrinkel.

— ædle Fader og Oldermand, vil Du sige —

Alexander.

Ja, her, ædle Fader og Oldermand, her seer De min Brud — Grevinde Popolsky!

Skrinkel.

Store Dame! Høigrevelige Excellentse! Naadige Frue! Mine Ord finde ingen Tunge til at udtrykke det Indtryk som Deres høie Tilstedeværelse i min lave Hytte — — ak, kjære Ven, behag at sidde Dem op, allerøverst! (fører hende til Stolen midt for Bordet.)

Rosine.

Og Du, min heltemodige Alexander, sæt Dig paa den venstre Side af Din naadigste Brud. Jeg og Du, min Skrinkel, tage Plads, hver paa sin Side, og De, agtbare Mestre og Familievenner, behage at sætte Dem omkring Bordet i Bunterad. (Alle sætte sig.)

Fjortende Optrin.

Hammer. Carl. Rikke. De Forrige.

Hammer.

Tag os det ikke ilde op, men vi vilde dog ogsaa gjerne see den skjønne Brud.

Carl og Rikke.

(Tvinge sig, for ei at lee.)

Alexander.

See der, vor Lieutenant! Nu, sæt Dig, gamle Skole- og Krigskammerat! (Faaer Øie paa Rikke) Hvad seer jeg! Rikke!

Carl.

Min Brud, kjære Alexander.

Alexander.

Hr. Fader og Oldermand, er det sandt?

Skrinkel.

Ja, min tapre Søn, det er Lieutnantens Brud.

Alexander.

Det glæder mig! Det glæder mig overmaadig! Hør, Carl, vort Bryllup maa staae paa een Dag, hvis det er Dem. (til Grevinden) min Sukkerdukke, beleiligt?

Grevinden.

(nikker med Hovedet.)

Skrinkel.

Hvor glæder det mig, at De, naadigste Grevinde, just har udvalgt mit beskid — mit — hm, hm, — mit beskedne Værksted, for her, ved min Søns Haand, at træde som Skammel for Bruden — som Brud for Skammelen vilde jeg sige — — (tørrer Sveden af sig) Jeg er gandske — hvad man kalder forsippet af Glæde. Det bliver dog derved, Deres Naade?

Grevinden.

(nikker med Hovedet.)

Rosine.

Jeg vilde prise mig salig i det Uendelige, ved at torde flette Dem Brudekrandsen i det dunkle Haar. O, jeg salige Moder, derom drømte jeg ikke, da jeg, i hans spædeste Barndom, bar ham under mit Hjerte! — Hvorledes føler Du Dig, min Skrinkel?

Skrinkel.

Mat, o Sjel!

(Man hører blæse Appel.)

Carl.

Hvad? Appel? Jeg maa bort. Bliv her, Rikke, snart kommer jeg igjen. (gaaer.)

Alexander.

O, vee mig arme Yngling! Just i denne høitidelige Time maa jeg forlade Dig, min Tilbedte! Nu,

Du skal ikke vente længe, snart kommer jeg tilbages. Capitainen lader mig nok løbe, naar jeg siger ham, hvad Lykke der venter mig. (Appel.) Hornet kalder, Din Alexander drager ud — paa Torvet, og vender seierrig tilbages i Dine Arme! (gaaer.)

Skrinkel.

Forkynd mig nu, allerelskeligste Grevinde og forestaaende Fru Datter, forkynd mig nu, hvor det kommer sig, at det ædle Skrædderlaug har den Lykke at beæres med saadan uværdig Udmærkelse af Deres grevelige Naade?

Grevinden.

(røber stor Forlegenhed.)

Rosine.

Min Alexanders Brud! For hele denne agtbare Forsamling af Skrædere, trykker jeg Dig til mit af Glæde bankende Hjerte, og Moderkysset paa Dine grevelige Læber.

Femtende Optrin.

Carl. De Forrige.

Carl.

(til Grevinden.) Men, Wilke, er De da reent forrykt? Hvor tør De udeblive? 24 Timers Arrest kan De nu gandske vist belave Dem paa.

Grevinden.

(springer op og kaster Kaaben.) Guds Død, saa maa jeg løbe!

(beholder Damehatten og Sløret paa Hovedet, og løber, som Jæger Wilke, udaf Døren.)

Alle Tilstedeværende.

(undtagen Skrinkel og Rosine, slaae en høi Latter op.)

Rosine.

(gandske slagen af Forundring.)

Hvad var det? Skrinkel, min Skræder, hvad tænker Du?

Skrinkel.

Naar jeg overlægger mig Tingen ret, saa tænker jeg nu — slet Intet. Men sig mig, var det vor Alexanders Brud?

Carl.

Nei, det var en Jæger af vor Bataillon, som har spillet hendes Rolle.

Rosine.

Holder paa mig, jeg dør ret strax! (synker om paa en Stol.)

Skrinkel.

Min Livstraad springer, som den skjøreste Ende Traad! (synker ogsaa om paa en Stol.)

Alle Borgermænd og Borgerkoner

(gaae leende bort.)

Peter.

(skadefro.) Tænkte jeg ikke nok, det slap der ud! Hvor skulde en Skræder komme til et Grevindemenneske! Mig idet mindste arriverer det nok aldrig.

Sextende Optrin.

Alexander. De Forrige.

Alexander.

(iler fornøiet ind.) Jeg har min Afsked, kjære Kjæreste! (seer sig om) Hvor er min Brud? Hvad er det? Fader og Moder besvimede? Hvad er det for Narrestreger?

Rikke.

(leende.) Bruden er løbet til Appel.

Alexander.

Hvad? Løbet efter mig? Den trofaste Sjel!

Carl.

Dog har hun ladet sin Kaabe ligge her til en Amindelse. (peger paa Kaaben.)

Skrinkel.

(vaagner.) Alexander, Du er tagen ved Næsen! Din Brud var ingen Grevinde, men en Jæger, en Jæger!

Rosine.

(vaagner ogsaa.) Du er og bliver en stakkels Skræderſvend, uden Brud og uden Penge.

Alexander.

Hvad for Noget? Hvem var min Brud?

Carl.

Vor fidele Broder Wilke, som har spillet Dig et Puds, og derved hjulpet mig til min Rikkes Besiddelse.

Alexander.

Potz Syring og Sax! Nu rinder der et Lys op for mig — (besinder sig hastigt) men, hvad gjør det, nu tager jeg Rikke!

Rikke.

Gjør Dem ingen Uleilighed, tapre Alexander!

Carl.

Det gjør mig ondt, men dermed er det forbi. Hr. Skrinkel har, i Vidners Paahør, forlovet mig med Rikke.

Alexander.

Hr. Fader og Oldermand, har De det?

Skrinkel.

(grædefærdig.) Ak, ja vist! Kunde jeg da tænke mig, at Du, istedetfor en Grevinde, vilde føre en Jæger hjem som Din Brud?

Rosine.

Og jeg Ulykkalige har krystet denne Bedrager til mit svulmende Bryst — tvi, jeg har kysset ham saagar! — Derfor var det, hans Læber syntes mig saa skarpe, men jeg tænkte, det var Noget, som var alle polske Grevinder medfødt.

Skrinkel.

Barestens Ingen faaer det at vide.

Rikke.

Det har ingen Nød! Alle de til Trolovelsen indbudne Gjæster ere bortløbne, og udbasune den lystige Begivenhed i hele Staden.

Alexander.

O, jeg Ulykkaligste af alle Skrædersvende! Gid jeg aldrig var født, aldrig konfirmeret — (stikker i at græde.)

Hammer.

Sæt Dig paa Dit Skræderbord, min Søn, og arbeid flittigt, saa vil Du vel ogsaa finde en Pige, som passer for Dig og kan bringe Dig til at glemme Grevinde Popolsky.

Wilke.

(som ubemærkt er indtraadt, og har holdt sig i Baggrunden, træder frem og siger, idet han tager den efterladte Kaabe.) Tør jeg udbede mig min Søsters Kaabe!

Alle

(raabe, deels studsende, deels leende:)

Skræderbruden!

Den arme Djævel.

(Efter Weisflog.)

En slakkels Digter, kun lidet glad,
Med Pen i Mund ved sit Blækhorn sad.
Trindtom ham laae, paa Stole og Borde,
De herlige Værker, som han gjorde —
Ballader, Fortællinger, Sørgespil,
Sonetter og Alt, hvad man ellers vil.
Han skrev, og det, som især var ilde,
Jo mere han rimed, desmere han vilde.

Men ak, den Arme kan Ingen faae
Slet Ingen meer, til at høre derpaa.
Tilforn det gik dog saa nogenlunde,
Han løb omkring, hvorsomhelst han kunde,
Og hvor et ulykkeligt Øre han fandt,
Ei Suk, ei Bønner hans Tunge bandt.
Han forelæste de evige Stanzer,
Indtil det svimled for Hørerens Sandser,
Han læste om Morgenen, læste i Qvel,
Og læste hveranden halvt ihjel.
Thi vistnok ere de Vilkaar haarde,
At skulle gabe, og ikke torde.

Derover kom Digteren flemt i Nygte —
Hvor nu han nærmer sig, Alle flygte,
Som om de have et Gjenfærd seet.
De Riim, hvorover han meest har svedt,
Han ingen Moders Sjæl kan meddele
Ved Læsning halve, end sige hele.

O, bittre Jammer, o dræbende Skam!
Saasnart man paa Gaden blot siner ham,
Man om paa staaende Fod sig vender,
For ei at falde i disse Hænder.
Thi vee den travle Forretningsmand,
Som blot han gribe ved Armen kan,
Han er forloren! See, midt i Stræbet,
Han læser ham fore, hvad han har qvædet.
Vel beder bønligt det arme Skrog:
„Min bedste Ven, De slippe mig dog!

„Det er Postdag just, jeg skal paa Contoret,
„Hvis ikke, skulde det ret mig moret . . .“
Forgjæves! den Pinte maa holde Stand,
Saalænge Digteren læse kan.
Og derfor er Denne nu, med sin Lyre,
Af Alle frygtet, som et Uhyre.

Dog lader Aanden ham ingen Rist —
Hans Karl og Pige maa sidde tilsidst
For ham med Puften og Sveden og Sukken
Og jevnlig under for Søvnen Bukken.
Men hvad blev Følgen? De tæredes hen,
Kun Skind og Been blev af dem igjen,
Og da han næsten dem havde dødet,
Han maatte jage dem ud af Brødet.

„Saa er der, raabte han: Ingen meer,
„Som gjerne en Digter med Harpen seer?
„Saa maa jeg da vandre paa disse Bene
„Blandt mine Værker, forladt og ene?
„O Skjebne, o Himmel, o giv mig et Væsen,
„Som er en Elsker af Forelæsen!
„Min sidste Roman, i elleve Bind,
„Jeg nys fuldendte med sladigt Sind —
„Men kan det vel fryde mit Hjerte, forend
„Jeg finder et Menneske, som vil hør' en?
„Velan, I Guder og Mennesker,
„Vil I mig lade i Stikken her,
„Og slukke min Aands de rygende Taander,
„Saa vil jeg besværge Helvedes Aander,
„For dog for Dagen at bringe endnu,
„Hvad ellers der trykker mig Hjertet itu.
„Vil ikke den Ene, saa vil vel den Anden,
„Vil Mennesker ikke, saa vil maaskee Fanden —
„Kom derfor, kom, jeg forskrive vil
„Min Sjæl Dig, hvis Du vil høre til!“

Og see det rasler hist i Kaminen . . .
Frem træder deraf med behagelig Grinen
Den Sorte, nærmer sig, taler saa:
„Min Smule Ringhed at kalde paa
„Har Deres Velædelhed nys behaget,
„Og skjøndt af Indbydelser jeg er plaget,
„Har dog Deres Vaande mit Hjerte rørt —

„Lad end det Arbeide falde lidt tørt —
„Jeg er til Tjeneste!"

„Ak velkommen!
Udbryder vor Digter, idet han af Lommen
Et Haandskrift tager: Nu er min Nød
„I Glæde nedsænket til min Død.
„Ak, hvilket Løvnet vi To skulle føre!
„Jeg, jeg skal læse, og De skal høre.
„Men gandske stille De sidde maa,
„At ingen Tone fortabt skal gaae.
„Nu, det forstaaer sig, at er De meget,
„Uendelig meget i Aanden bevæget
„Ved mine Værker, da ved et Buk,
„En stille Taare, et Hjerteſuk,
„De give kan Deres Bifald tilkjende.
„Fra nu til Midnat, saa ville vi ende
„De: første Møde, min bedste Ven!
„Hver Aften giver de Møde igjen,
„For agtsom at laane Deres Øre
„Til alle de Værker, som jeg kan gjøre.
„Saaledes kommer, saaledes gaaer
„De, til jeg naaer halvhundred Aar —
„Da er jeg Deres!"

„Velan, min Bedste!
„Men da jo Enhver er sig selv den næste,
„De ville mig ikke fortænke i,
„At jeg, til Sikkerhed gjør mig saa fri,
„Om en Forskrivning Dem strax at bede
„In forma probante — saa er jeg rede,
„Man narres saa ofte paa denne Jord —
„Et Nids i Armen — kun et Par Ord,
„For Livs og Dods Skyld — "

Digteren skyndte
Sig — strax derefter han Læsning begyndte.
O Himmel, hvor dandste i verlende Rad
De rappe Vers paa det hvide Blad!
Alexandriner og sapphisk Sang,
Jamber, Trochær, elegisk Klang!
Hvor hurtigt strømte fra Digtermunden
Det klare Vand, indtil Midnatsstunden!

Nu Fanden det noget kjedsommeligt fandt,
Han spidsede Øret og sukked iblandt:

„Gid dog jeg var frelst udaf dette Elende,
„Den Aften tager nok aldrig Ende!"

Saa gik tre Nætter som Snegle frem,
Men ak, hvad Djævelen leed i dem,
Kan ingen dødelig Mund udsige —
Det var en Marter foruden Lige.
Den fjerde Nat han til denne Nød
Langt nødigere gik, end til sin Død.
Den femte Hovedet slog paa Sømmet —
„Ak!" efter lidt sig at have rømmet,
Han siger: „Ondt jeg for Hjertet faaer!"
Men Digteren meget tjenstagtig gaaer,
At hente lidt Sukker og Hofmannsdraaber:
„Det sikkert vil hjelpe Dem, som jeg haaber!"
Og videre læser han i sin Sang.
„Ak Bedste! tager nu andengang
Den stakkels plagede Djævel tilorde:
„Jeg var lykkalig, om blot jeg torde,
„For dog at trække en Smule Luft,
„Indføre en Tale, som havde Fornuft — "

Men Digterens arrige Vredesblik
Er i hans Hjerte et Dolkestik.

„Nu da! han skriger: Saa sandt jeg svart er,
„Det er mig Mere, end Helvedes Marter!
„Jeg kan ei Mere — den sidste Akt
„Jeg skjænker Dem — her er vor Contrakt!"

„Tov! raaber Digteren: End en Romanze!
„Ak, kun endnu een eneste Stanze!
„Holdt!" skriger han med fortvivlende Sind,
Mens Fanden flyer i Kaminen ind:
„Holdt! Est Du da gangen aldeles fra Sandsen?"
Med disse Ord han ham griber i Svandsen,
Men Fanden lader, heel listig i Aand,
Sin Hale blive i Digterens Haand.

(A. F. Elmquist.)

Den skjonne Forsoning.

(Baggesen og Oehlenschläger.)

Den gamle Dannebarde higer
Med Længsel til sit Fødeland;
Og Kjærlighedens Gratie viger
Ei fra den trætte Vandringsmand.

End eengang vil han Danmark skue,
Døe vil han i sin Moders Favn.
„Den sidste Gnist af Livets Lue —
„Den tage Du, min Fødestavn!"

Men mattere sig Foden flytter,
Og Staven falder af hans Haand;
Det gamle Legem understøtter
Ei meer den evigunge Aand.

Da nedsteg Dødens huldе Engel,
Og sænked Faklen for hans Fod;
Som Søvnen med sin Valmustengel
Den Fredens Porte ham oplod.

Med barnlig Attraa hjem han stundеd,
Da aabned sig det bedste Hjem:
Paa fremmed Sted hans Øine blundеd —
I Himlens Sal han aabned dem.

Men Fredens Aand, han med sig bragte,
Fløi over Bølgen til hans Øe,
Den Kjærlighedens Flamme vakte,
Og bød den gamle Harme døe.

Selv Nordens elskelige Digter,
I Levnet som i Værker stor,
Sin Aand ei med sit Hjerte svigter,
Om Broderurnen Lauren snoer.

Nu Døden Hjerterne forsonet,
Enhver beholde skal sin Glands:
Du, **Adam**, Dine Laurbærkroner!
Immanuel sin Laurbærkrands.

Fred være nu med Digterstøvet,
Og Hæder med hans Digteraand!
Men Danmark! Slyng i Laurbærløvet
Nu Roserne med venlig Haand.

Elsk ham, som ved sit Minnibæger
Udslukte Harmens sidste Glød!
Ræk Palmen til Din **Oehlenschläger**,
Som selv sin Fjende Krandsen bød.

Ja! elsker ham, I Danmarks Sønner,
Forsøg ved Kjærlighed hans Kraft!
Med Hjerter Skjaldens Hjerte lønner!
Styrk Digteraarens ædle Saft!

I venligt Ly af lune Buske,
Der trives Digterrosen kjæk;
Men døer, hvor kolde Vinde ruske,
Og Uveirsstormen raser bjæk.

(Sophus Zahle.)